

PLAN LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI)

JUDEȚUL BACĂU 2020 – 2025, actualizat 2023

Document elaborat de Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, prin colectivul:

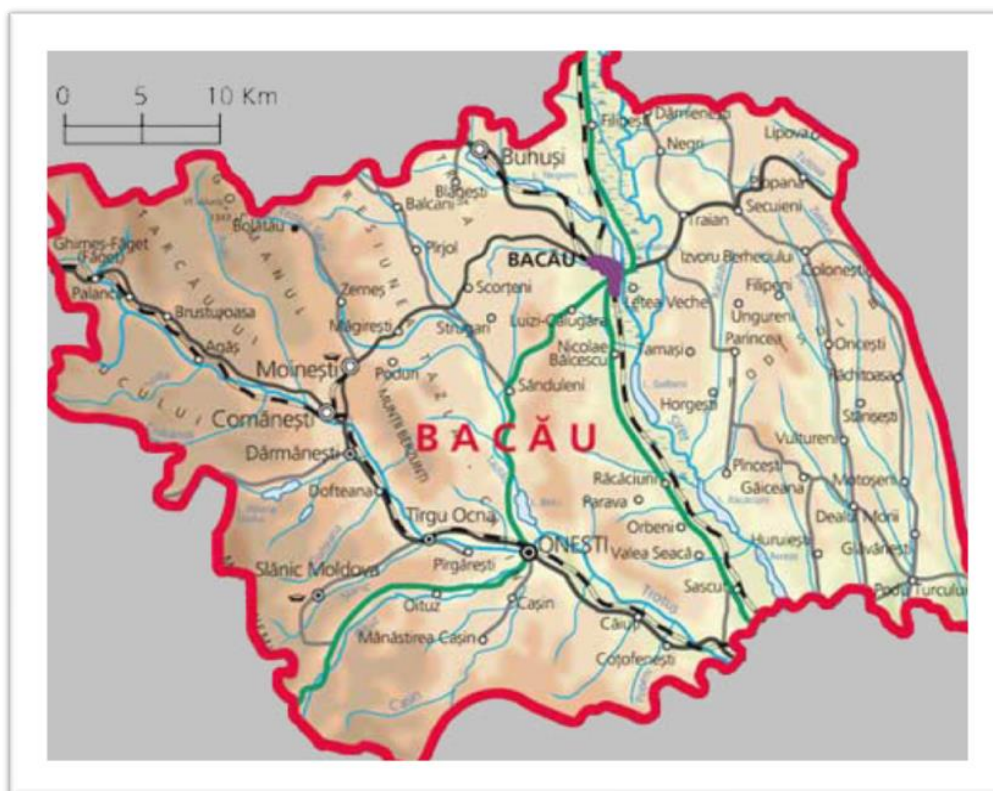
Instituția reprezentată în CLDPS	Numele și prenumele membrului titular/supleant în CLDPS
Inspectoratul Școlar Județean Bacău	Egarmin Ana-Maria, inspector școlar general Ciuchi Mihaela-Liliana, inspector școlar
Aerostar S.A. Grup Industrial Aeronautic Bacău	Popa Dan Paul Mălin, președinte CLDPS
Instituția Prefectului județul Bacău	Vasilache Carmen-Margareta, Consilier superior- Serviciul Strategii și Programe Manole Cornel, Expert superior Serviciul Strategii și Program
Consiliul Județean Bacău	Pravăț Ionel Silviu, vicepreședinte Consiliu Județean Sava-Găină Anca-Virginia, director executiv la Direcția Resurse Umane
Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău	Prof.univ.dr.ing.Schnakovszky Carol, rector Prof.univ.dr.ing. Zichil Valentin
Direcția Județeană de Statistică Bacău	Stângaciu Oana-Ancuța - director executiv adjunct-membru titular, Măgirescu Daniela - director executiv-membru supleant
Agencia Județeană de Ocupare a Forței de Muncă Bacău	Dan Carmen-Simona, Albota Ciprian Alin, consilier superior
Primăria/Consiliul Local Bacău	Vătămănescu Gheorghică Costel, inspector de specialitate serviciul implementare proiecte Grosu Mihaela-Elena, șef serviciu Achiziții
Direcția pentru Agricultură Bacău	Solomon Adrian, director executiv Lupu Elena Daniela, consilier superior
Inspectoratul Teritorial de Muncă Bacău	Petrea Cristian Dan (titular), Ichim Nicolae Vincenzo (supleant)
Agencia Județeană de Prestații Sociale Bacău	Coroiu Mihaela, jurist

Camera de Comerț și Industrie Bacău	Doru Simovici (Președinte - titular), Mihai Tulbure (supleant)
Agricola Internațional Bacău	Popa Ramona, Manager resurse umane
S.C. Barleta S.R.L.	Enache Corneliu, Manager general
S. C. Barrier S.R.L. Bacău	Pleșu Georgiana, Chetran Alexandra, director resurse umane
Hipermarket Cora Bacău	Popescu Adriana, asistent director
Patronatul Județean al întreprinderilor mici și mijlocii	Plantos Gina, președinte
SUDOMETAL S.R.L. Bacău	Emilian Bogdan, Director general
Sindicatul Liber din Învățământul Județului Bacău	Purcaru George Adrian, președinte
Ordinul Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, filiala Bacău	Chicea Minodora, președinte
Sindicatul „Spiru Haret” Bacău	Voicu Ana Maria, președinte
Asociația „Coecon – Ghica” Bacău	Mate Mihaela, vicepreședinte Consiliul Director
Uniunea Sindicală Teritorială, Confederația Națională Sindicală „Cartel Alfa”- Filiala BACĂU	Marian Cristinel Pavel, președinte
Blocul Național Sindical, filiala Bacău	Vența Silvia, președinte

Asistență și coordonare regională

- CNDIPT București Filiala Iași, Vasilescu Florence

NOIEMBRIE 2023

CAPITOLUL I REZUMAT ȘI CONTEXT	10
CAPITOLUL II DEMOGRAFIE.....	17
2.1. Situația prezentă	18
2.1.1. Populația totală. Dinamică generală.....	18
2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și sexe	19
2.1.3. Structura pe grupe de vârstă	23
2.1.4. Mișcarea naturală a populației, pe medii.....	27
2.1.4. Structura etnică și confesională.....	28
2.1.5. Mișcarea migratorie.....	30
2.2. Proiecții demografice	32
2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT	34
CAPITOLUL III. PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU	36
3.1.Principali indicatori economici	37
3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și principalii indicatori economico-sociali	37
3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartiția sectorială și pe clase de mărime; unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii	40
3.1.3. <i>Cifra de afaceri, investiții brute și nete pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 .....</i>	45
3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii.....	54
3.2. Informații parțiale.....	56
3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene	56
3.2.2. Cercetare – dezvoltare	58
3.2.3. Industria.....	59
3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu	64
3.2.5. Agricultură	67
3.2.6. Zootehnia.....	68
3.2.7. Industria și construcțiile	70
3.2.8. Serviciile.....	73
3.2.9. Turism și alimentație publică	75
3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îpt	78
CAPITOLUL IV PIAȚA MUNCII	83
4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii	84
4.1.1. Participarea la forța de muncă.....	84
4.1.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei ...	86
4.1.3. Numărul mediu al salariaților pe principalele activități ale economiei.....	90
4.2. Informații parțiale.....	92
4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM	92

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic	97
4.2.1.2. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru școala postliceală.....	98
4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior.....	102
4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015.....	102
4.3. Prognoze pentru anul 2027 în domeniul forței de muncă.....	107
4.4. Concluzii din analiza pieței muncii.....	109
4.5. Implicațiile pentru ÎPT.....	111
CAPITOLUL V. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC.....	112
5. 1. Indicatori de context	113
5.1.1.Contextul european	113
5.1.2. Contextul național.....	116
5.2. Indicatori de context specifici.....	119
5.2.1. Contextul demografic și populația școlară.....	119
5.2.2. Populația școlară pe niveluri de educație	119
5. 3. Indicatori de intrare.....	123
5.3.1.Rata netă de cuprindere.....	123
5.3.2.Resursele umane din IPT.	124
5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare	126
5.4. Indicatori de proces.....	127
5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT	127
5.4.2. Asigurarea calității în IPT	127
5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere	128
5.5. Indicatori de ieșire.....	130
5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională.....	130
5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste).....	131
5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED.....	132
5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED.....	134
5.5.5. Rata de succes	135
5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație.....	136
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional.....	139
5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior	140
5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani)..	141
5.6. Indicatori de impact	142

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului	142
5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean	145
5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare	145
5.7.4. Învățământul Profesional DUAL 2023- 2024	150
5.7.6. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2023 - 2024	152
5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN	152
CAPITOLUL VI.EVALUAREA (MONITORIZAREA) PROGRESULUI ÎN IMPLEMENTAREA.....	157
PLAI 2023 - 2024.....	157
REZUMAT MONITORIZARE	158
CAPITOLUL VII.ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU	159
CAPITOLUL VIII.REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI.....	161
CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI	162

ANEXE

Anexe demografie

Anexa 1 a - Evoluții demografice anterioare și situația curentă

Anexa 1 b - Proiecția evoluției demografice 2003-2060

Anexa 1 c - Proiecția populației de vârstă școlară

Anexe profil economic

Anexa 2 a- Evoluția valorii adăugate brute (VAB) pe ramuri de activitate

Anexa 2 b - Dinamica firmelor - unități locale active din industrie, construcții, comerț și servicii

Anexa 2 c - Investiții brute ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Anexe piața muncii

Anexa 3 a - Indicatori de bază ai pieței muncii furnizați de AMIGO

Anexa 3b - Indicatori detaliați pe grupe de vârstă, sexe și medii de rezidență 2009-2015 Regiunea Nord Est

Anexa 3 c - Principalii indicatori ai forței de muncă LA NIVEL JUDEȚEAN, conform Balanței Forței de Muncă

Anexa 3d - Evoluția populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale

Anexa 3e - Structura șomajului înregistrat la Agenția județeană de ocupare a forței de muncă

Anexa 3f - Rata locurilor de muncă vacante

Anexa 3g - Numărul mediu ai salariaților și muncitorilor

Anexa 5 - Locuri de muncă vacante

Anexe educație

Anexa 6a - Evoluția populației școlare

Anexa 6c - Evoluția raportului număr elevi/profesor

Anexa 6d - Situația normelor didactice în IPT

Anexa 6f1 -Rata netă de cuprindere

Anexa 6f2 – Gradul de cuprindere (rata specifică de cuprindere) în învățământ

Anexa 6g - Rata de tranziție de la învățământul gimnazial la cel liceal și profesional

- Anexa 6h - Rata abandonului școlar
- Anexa 6i - Rata de absolvire pe niveluri de educație
- Anexa 6j - Rata de succes
- Anexa 7 - Evoluția elevilor cuprinși în sistemul de învățământ profesional și tehnic
- Anexa 8 - Planul de școlarizare realizat 2022-2023
- Anexa 9 - Planul de școlarizare la clasa a IX- 2022-2023
- Anexa 10-Distribuția teritorială a unităților de învățământ profesional și tehnic
- Anexa 11 - Educația adulților
- Anexa 12 - Rețele școlare
- Anexa 13 - Harta parteneriatelor
- Anexa 14 - Evoluția absolvenților pe domenii de pregătire
- Anexa 15 - Condiții de învățare
- Anexa 16 - Situația școlarizării în IPT
- Anexa 17 - Abandonul școlar timpuriu în UE
- Anexa 18 - Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/ lectură (Pisa)
- Anexa 19 - Ponderea populației care a absolvit cel puțin învățământul secundar superior
- Anexa 20 - Participarea adulților în formarea continuă
- Anexa 21 - Evoluția ratelor de tranziție

CUVÂNT ÎNAINTE

Conform noii legi a învățământului preuniversitar, Legea nr. 198/2023, misiunea acestuia este aceea de asigurare a condițiilor și a cadrului necesar pentru atingerea potențialului de dezvoltare al fiecărui beneficiar primar al educației, atât din punct de vedere cognitiv, socioemoțional, profesional, civic, cât și în domeniul antreprenoriatului, astfel încât acesta să participe activ și creativ la dezvoltarea societății, având sentimentul apartenenței naționale și europene.

Creșterea rolului educației și formării profesionale în formarea capitalului uman în sprijinul creșterii competitivității economice, a gradului de ocupare a forței de muncă, în promovarea incluziunii sociale, consolidarea cetățeniei democratice active, și, nu în ultimul rând, în dezvoltarea personală și profesională a celor care învață, constituie o preocupare majoră în cadrul politicilor și strategiilor în domeniul educației.

Planificarea strategică a ofertei de formare profesională prin învățământ profesional și tehnic (IPT) are caracter național și este realizată în raport cu obiectivele asumate de România ca stat membru al Uniunii Europene.

Obiectivul major al planificării strategice a IPT constă în creșterea contribuției învățământului profesional și tehnic la tranziția rapidă și eficientă către o economie competitivă bazată pe inovare și cunoaștere, participativă și inclusivă.

Învățământul profesional și tehnic, prin obiectivele sale, este subsumat dublului rol al educației: economic și social. Prin urmare IPT nu se poate rezuma, în sens restrâns, la satisfacerea cerințelor imediate ale unui loc de muncă, el trebuie să asigure pregătirea pentru dezvoltarea unei cariere de succes care presupune integrare socio – profesională, inclusiv în plan antreprenorial, și/sau continuarea studiilor. În aceste condiții învățământul profesional și tehnic trebuie să asigure absolvenților șansa ocupării unui loc de muncă, văzută ca o etapă, imediată sau ulterioară, în procesul învățării pe parcursul întregii vieți, care include și învățarea la locul de muncă în vederea adaptării la cerințele acestuia.

Iată de ce prognoza ofertei IPT realizată în corelare cu o cerere previzionată a forței de muncă și tranziția de la școală la viața activă devin elemente strategice pentru o planificare performantă.

Modelul propus de CNDIPT și implementat începând cu anul 2003 urmărește asigurarea unei oferte de formare profesională prin IPT relevantă în raport cu nevoile previzionate ale pieței muncii.

Relevanța ofertei de formare profesională se referă atât la aspectul cantitativ (deficitul de competențe și calificări de pe piața muncii) cât și la aspectul calitativ (teritorialitatea ofertei și calitatea rezultatelor învățării).

Modelul de planificare strategică se caracterizează prin:

- descentralizarea deciziei și distribuirea acesteia pe mai multe niveluri decizionale, respectiv național, regional, județean și local;
- realizarea exercițiului participativ bazat pe acțiunea colectivă a partenerilor economici și sociali multipli (Consortii regionale, Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Consilii de Administrație al unității de învățământ);
- combinarea fluxului decizional de sus în jos cu cel de jos în sus;
- elaborarea, implementarea și monitorizarea instrumentelor de planificare strategică: Planul Regional de Acțiune pentru Învățământ (PRAI) - nivel regional; Planul Local de Acțiune pentru Învățământ (PLAI) - nivel județean; Planul de Acțiune al Școlii (PAS) - nivelul comunității din aria de acțiune a școlii.

La nivelul fiecărui județ sunt elaborate documentele de planificare strategică PLAI care au drept scop stabilirea măsurilor integrate de educație și formare profesională și îmbunătățirea corelării ofertei învățământului profesional și tehnic cu nevoile de dezvoltare economico - socială locală în perspectiva anului 2025.

Cele mai importante roluri ale PLAI sunt:

- să analizeze în profunzime contextul județean, în raport cu contextul regional, și să identifice aspectele specifice județului;
- să stabilească prioritățile, țintele și acțiunile la nivel județean pentru dezvoltarea învățământului profesional și tehnic, ca soluție la problemele identificate, specifice județului;
- să contribuie la stabilirea țintelor la nivel regional;
- să furnizeze un cadru general pentru elaborarea și armonizarea la nivelul județului a țăintelor strategice ale școlilor;
- să faciliteze luarea deciziilor la nivel județean pentru restructurarea rețelei școlilor în învățământului profesional și tehnic și finanțarea pentru investiții specifice în ÎPT.

PLAI oferă cadrul general pentru elaborarea planurilor și programelor vizând:

- Calificările profesionale relevante pentru dezvoltarea socio-economică locală (nivel de județ) pe domenii ocupaționale și nivele de calificare.
- Măsuri de raționalizare a rețelei școlare.
- Planul de școlarizare al școlilor ÎPT.
- Măsuri complementare de formare profesională continuă.
- Măsuri asociate de formare profesională a elevilor cu nevoi speciale, în vederea integrării lor în sistemul general de educație.
- Măsuri privind dezvoltarea parteneriatului social și a curriculum-ului în dezvoltare locală.
- Măsuri privind susținerea investițiilor în infrastructură și echipamente didactice.

PLAI este actualizat periodic de către Comitetele Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social pentru Formarea Profesională, structurile manageriale participative, consultative de la nivelul județean, și este aprobat de către consiliul de administrație al inspectoratului școlar.

Structura PLAI s-a realizat în conformitate cu *Metodologia de actualizare a Planurilor Locale de Acțiune pentru Învățământ (PLAI)*, octombrie 2010.

ABREVIERI UTILIZATE

PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PLAI	Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic
PAS	Planul de acțiune al școlii
AJOFM	Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă
ANOFM	Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă
CJ	Consiliul Județean
CAEN	Nomenclatorul Activităților Economice Clasificarea Activităților din Economia Națională
CNP	Comisia Națională de Prognoză
COR	Codul Ocupațiilor din România
FPC	Formare Profesională Continuă (formarea adulților)
DJS	Direcția Județeană de Statistică
SEOFM	Strategia Europeană de Ocupare a Forței de Muncă
FSE	Fondul Social European
UE	Uniunea Europeană
PIB	Produsul Intern Brut
VAB	Valoarea Adăugată Brută
ÎU	Învățământ Universitar

IDRU	Index Dezvoltarea Resurselor Umane
DRU	Dezvoltarea Resurselor Umane
INS	Institutul Național de Statistica (România)
ISCO	International Standard Classification of Occupations
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației (UNESCO) International Standard Classification of Education
ISJ	Înspectoratul Școlar Județean
OIM	Organizația Internațională a Muncii (asta este ILO International Labour Office)
IFPI	Învățământ și Formare Profesională Inițială
CLDPS	Comitete Locale de Dezvoltare a Parteneriatului Social în formarea profesională
PDL	Planul de Dezvoltare Locală
ACL	Analiza Cadrului Logic
APM	Analiza Pieței Muncii
MEN	Ministerul Educației Naționale
MMJS	Ministerul Muncii și Justiției Sociale
PNAO	Planul Național de Acțiune pentru Ocuparea Forței de Muncă
PND	Planul Național de Dezvoltare
ONG	Organizații Non-guvernamentale
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică
PCM	Managementul Ciclului Proiectului (PCM Project Cycle Management)
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului
CR	Consortii Regionale
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
RO	România
POS	Programul Operațional Sectorial
SWOT	Puncte Tari, Puncte slabe, Oportunități, Riscuri (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)
TVET	Învățământ Profesional și Tehnic (Technical Vocational Education and Training)
VET	Învățământ și Formare Profesională (Vocational Education and Training)
WB	Banca Mondială (World Bank)
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură
SPP	Standard de Pregătire Profesională

CAPITOLUL I REZUMAT ȘI CONTEXT

REZUMAT

Analizele din prezentul document urmăresc evoluțiile și tendințele demografice, ale pieței muncii și economiei județene, precum și situația curentă a învățământului profesional și tehnic județean (oferta de educație și formare profesională), prin comparație și luând în considerare tendințele din PDR NE (Planul de Dezvoltare Regională Nord – Est 2016 – 2025) și PRAI Nord Est.

Constatările – formulate din perspectiva implicațiilor pentru dezvoltarea viitoare a învățământului profesional și tehnic județean – sunt rezumate la sfârșitul fiecărui capitol de analiză, sub forma unor **concluzii și recomandări** în atenția factorilor de răspundere la diferite niveluri de decizie din sistemul de educație și formare profesională. Concluziile și recomandările cu caracter mai general sunt sintetizate în **capitolul 8**.

Scopul final al demersului de analiză este reprezentat de **Planul de măsuri** – propus pentru transpunerea în acțiune a principalelor concluzii și recomandări, prezentate în **capitolul 9**.

Analiza demografică indică scăderea populației, în mod deosebit pentru grupele tinere, însoțită de îmbătrânirea populației. Constatările demografice recomandă la nivelul rețelei școlare măsuri pentru raționalizarea ofertei în raport cu nevoile de calificare și acoperirea teritorială, asigurarea accesului la educație și formare profesională, optimizarea resurselor (concentrarea resurselor în școli viabile, în paralel cu rezolvarea problemelor de acces etc.).

Din **analiza mediului economic județean** se constată diversitatea activităților economice, că avansul din ultima perioadă al serviciilor față de industrie s-a micșorat, nivelul de creștere a industriei fiind din ce în ce mai evident, tendința de stagnare a celorlalte sectoare ale economiei, suprafața agricolă subvalorificată, resurse conexe agriculturii montane nevalorificate. Se desprind concluziile cu privire la creșterea numărului de firme și personalul IMM, dinamică încurajatoare a investițiilor brute, a investițiilor străine directe, în special până în anul 2020 și declinul economiei începând cu anul 2020, ca urmare a pandemiei, care a revenit la „viață” cu câteva mici oscilații începând din 2021. În paralel cu restructurările din industrie care au afectat firmele mari, a crescut numărul și personalul din întreprinderile mici și mijlocii.

Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei – proporțional cu nevoile pieței muncii - ponderea crescută a serviciilor, diversitatea activităților industriale, importanța construcțiilor și nevoile de dezvoltare a agriculturii.

Principalele constatări din **analiza pieței muncii** indică o scădere a populației active și mai ales a populației ocupate (în mod deosebit în mediul rural și în cazul femeilor). Se constată o tendință de **scădere constantă a numărului și ponderii populației ocupate în agricultură și industrie**, în paralel cu **creșterea în servicii**. Datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Bacău, subliniază această tendință, deoarece rata de ocupare a resurselor de muncă în județul Bacău, în anul 2019, este de **44,3%**, față de **49,6%** în Regiunea Nord-Est și **63.9%** la nivelul României, la finalul aceluiași an, **ținta pentru 2023 fiind de 70%**

Numărul absolvenților/tinerilor în total șomeri reprezintă o pondere destul de mare, astfel la nivelul anului 2019, ponderea șomerilor tineri (15 – 24 ani) era de 25,7%, pe total țară, iar la nivelul Regiunii Nord-Est fiind de 24,7% (date INS, Amigo). Numărul de locuri de muncă pentru pregătire de nivel postliceal este în continuă scădere, dacă nu facem referire la calificarea „Asistent medical generalist”, care a explodat în perioada 2019-2020.

Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economici, Agenția de Ocupare a Forței de Muncă, autorități și alte organizații vor contribui la integrarea socio-profesională a

absolvenților – prioritate permanentă a managementului școlar (Anexa Parteneriate unități școlare IPT).

Capitolul privind educația și formarea profesională analizează contextul european și național, precum și principalii indicatori: *de intrare* în procesul educațional (numărul de elevi ce revin unui cadru didactic, resursele umane și materiale), *de proces* (mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în ÎPT, asigurarea calității în ÎPT, serviciile de orientare și consiliere), *de ieșire* (rata netă de cuprindere în sistemul de educație, rata abandonului școlar, rata de tranziție la următorul nivel ISCED, rata de absolvire, rata de succes, rata de participare a populației adulte în formarea continuă etc.), *de impact* (impactul sistemului ÎPT asupra ratei șomajului, rata de inserție a absolvenților) precum și *oferta școlilor din ÎPT* (evoluția planurilor de școlarizare, analiza ofertei curente, țintele pe termen mediu pentru domeniile de pregătire profesională).

O analiză detaliată este dedicată ofertei curente pentru formarea profesională inițială prin ÎPT, constatându-se progresul rezultat pe baza exercițiilor de planificare strategică (PRAI și PLAI) anterioare, dar și unele aspecte care trebuie îmbunătățite în continuare. Este analizată de asemenea implicarea școlilor în formarea adulților. Principalele constatări din analiza sistemului de educație și formare profesională a județului Bacău sunt sintetizate la sfârșitul capitolului, din perspectiva măsurilor propuse pentru creșterea relevanței și calității în raport cu nevoile beneficiarilor.

Corelarea concluziilor desprinse din analizele destinate pieței muncii și economiei județene, cu constatările din analiza ofertei curente a sistemului de formare prin învățământ profesional și tehnic, a condus la conturarea unor priorități și acțiuni pentru dezvoltarea viitoare a formării profesionale prin instituțiile școlare.

Pe baza acestor concluzii, sunt identificate priorități locale cu efecte asupra formării profesionale. Aceste priorități se referă la:

- 1. Adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.***
- 2. Creșterea ponderii populației cu grad ridicat de calificare prin participarea la programe de formare continuă.***
- 3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.***
- 4. Dezvoltarea resurselor umane din sistemul ÎPT în vederea asigurării calității în formare.***
- 5. Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare ÎPT, în vederea asigurării calității în formare.***
- 6. Dezvoltarea învățământului profesional și a celui dual pentru a crește numărul absolvenților cu o calificare profesională care se integrează mai rapid pe piața muncii, ca urmare a stagiilor de practică derulate la agenții economice.***
- 7. Construirea parteneriatelor dintre unitățile administrativ – teritoriale, operatorii economici și a unitățile școlare din IPT pentru construirea învățământului profesional dual adaptat tuturor solicitărilor pieței muncii.***

Acest document de planificare a ofertei de școlarizare va sta la baza elaborării:

- Planurilor de Acțiune a Școlilor;
- Propunerilor de plan anual de școlarizare finanțate din bugetul de stat, inclusiv pentru anul școlar 2023 - 2024;
- Susținerea măsurilor privind optimizarea rețelei școlare, inclusiv finanțarea acestora;
- Consilierea și orientarea elevilor;
- Susținerea cererilor de finanțare a unor proiecte, ce vor fi elaborate în interesul IPT din județul Bacău.

Pentru definitivarea acestor obiective precum și a activităților recomandate de PRAI, au fost realizate consultări pe marginea documentului în cadrul Comitetului Local pentru Dezvoltarea Parteneriatului Social.

CONTEXTUL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI JUDEȚEAN

La nivel european din perspectiva schimbărilor specifice anului 2025 se urmărește **crearea Spațiului european al educației**. Acesta prezintă modalitățile prin care cooperarea poate îmbogăți și mai mult calitatea, caracterul incluziv și dimensiunea digitală și ecologică a sistemelor educaționale ale statelor membre. Documentul prezintă acțiunile prin care statele membre pot crea un Spațiu european al educației bazat pe libertatea celor care studiază și a cadrelor didactice de a învăța și de a lucra pe întregul continent și pe libertatea instituțiilor de învățământ de a se asocia între ele în Europa și dincolo de granițele acesteia.

Spațiul european al educației are la bază șase dimensiuni: calitatea, incluziunea și egalitatea de gen, tranzițiile verzi și digitale, cadrele didactice, învățământul superior și o Europă mai puternică la nivel mondial. Inițiativele vor analiza, printre altele, diferite modalități de îmbunătățire a calității, în special în ceea ce privește competențele de bază și cele digitale, de a dezvolta caracterul incluziv al educației școlare și atenția față de aspectele de gen, precum și de a ameliora rezultatele școlare. Totodată, ele vor contribui la o mai bună înțelegere a schimbărilor climatice și a sustenabilității, vor încuraja ecologizarea infrastructurii educaționale, vor sprijini profesia de cadru didactic, vor dezvolta în continuare universitățile europene și vor consolida conectivitatea dintre instituțiile de învățământ și de formare. Eforturile de creare a Spațiului european al educației vor merge mână în mână cu **Agenda pentru competențe în Europa**, cu politica reînnoită de educație și formare profesională și cu Spațiul european de cercetare.

Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) propune un set de inițiative pentru o educație digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă în Europa. Este un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă între statele membre la nivel european, precum și între părțile interesate, pentru a face ca sistemele de educație și formare profesională să fie cu adevărat adecvate pentru era digitală. Criza provocată de coronavirus a plasat învățarea la distanță în centrul practicilor educaționale. A ieșit astfel în evidență nevoia presantă de a îmbunătăți educația digitală, ca obiectiv strategic esențial pentru un proces de predare și de învățare de înaltă calitate în era digitală. Acum, după ce s-a depășit faza de urgență impusă de izbucnirea pandemiei, avem nevoie de o abordare strategică și pe termen mai lung în ceea ce privește educația și formarea digitale. Planul de acțiune are două priorități strategice pe termen lung: *(i) promovarea dezvoltării unui ecosistem educațional digital de înaltă performanță și (ii) dezvoltarea competențelor digitale pentru transformarea digitală*. Pentru a consolida cooperarea și schimburile în domeniul educației digitale la nivelul UE, Comisia va crea un Pol european pentru educația digitală, care va promova colaborarea și sinergiile dintre domeniile de politică relevante pentru educația digitală, va crea o rețea de servicii naționale de consiliere și va consolida dialogul dintre părțile interesate din sectorul public și din cel privat.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată de toate statele membre ale Națiunilor Unite în 2015, oferă un plan comun pentru pace și prosperitate pentru oameni și planetă, acum și în viitor. În centrul său se află cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă, care reprezintă o cerere urgentă de acțiune a tuturor țărilor – dezvoltate și în curs de dezvoltare – într-un parteneriat global. Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă ale Națiunilor Unite, pe colaborare și inovare, sunt următoarele:

1. Fără sărăcie
2. Foamete „zero”
3. Stare de sănătate bună și bunăstare

4. Educație de calitate
5. Egalitatea de gen
6. Apă curată și canalizare
7. Energie curată și la prețuri accesibile
8. Muncă decentă și creștere economică
9. Industrie, inovare și infrastructură
10. Inegalități reduse
11. Orașe și comunități durabile
12. Consum și producție responsabile
13. Acțiune climatică
14. Viața sub apă
15. Viața terestră
16. Pace, justiție și instituții puternice

Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Uniunii Europene, dorește să creeze Spațiul european al educației UE, până în 2025, un spațiu european al învățământului „în care învățarea, studiul și cercetarea nu vor fi îngădite de frontiere. Un continent în care șederea în alt stat membru pentru a studia, a învăța sau a munci a devenit standard și în care, pe lângă limba maternă, cunoașterea a încă două limbi a devenit normă. Un continent în care oamenii au un puternic sentiment al identității lor de europeni, al patrimoniului cultural european și al diversității sale.” În conformitate cu primul principiu al pilonului european al drepturilor sociale, este important ca învățarea inovatoare, inclusivă și pe tot parcursul vieții să fie accesibilă tuturor. Printre primele acțiuni concrete se numără:

- dezvoltarea universităților europene,
- recunoașterea automată în toate statele membre a calificărilor obținute în învățământul liceal și superior, precum și a perioadelor de studiu în străinătate,
- o mai bună învățare a limbilor,
- promovarea educației și îngrijirii copiilor preșcolari,
- sprijinirea dobândirii de competențe-cheie și consolidarea învățării digitale.

Contextul național este definit de o serie de strategii, între care, de o relevanță deosebită pentru educația și formarea profesională se numără:

- Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030
- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030;
- Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020;
- Strategia de dezvoltare teritorială a României - România policentrică 2035, Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și șanse egale pentru oameni;
- Strategia Națională a României 2013 – 2020 – 2030
- Strategia națională pentru competitivitate 2014-2020;
- Strategia guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității române pentru perioada 2014-2020;
- Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România 2020;
- Strategia Națională a României privind Schimbările Climatice 2013-2020;
- Strategia națională de gestionare a deșeurilor 2014-2020;
- Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, precizează la capitolul 4, Educație de calitate, obiectivul Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți ca ținte pentru 2023:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educațional

- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale
- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă
- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli
- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional
- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, inclusiv cu mediul de afaceri
- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE
- Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe
- Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul
- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor
- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile

La **nivel regional**, pentru regiunea NORD-EST în PDR Nord-Est, Strategia Regională Nord-Est își propune ca Viziune: „În anul 2022 Regiunea Nord-Est va fi un loc mai atractiv pentru a investi, a lucra și a locui!”. **Obiectivul general** urmărit fiind derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României; **Ținta propusă anul 2022:** indicele de disparitate al Produsului Intern Brut Regional, pe cap de locuitor la nivel regional, va reprezenta 75% din valoarea indicatorului la nivel național și 37% din valoarea indicatorului la nivel comunitar. În scopul atingerii obiectivelor propuse de PDR Nord-Est au fost elaborate, la nivelul fiecărui județ, Strategii de Dezvoltare socio-economică.

La **nivel județean**, conform Strategiei de dezvoltare a județului Bacău: document-cadru pentru perioada de programare 2021-2029, viziunea de dezvoltare a Județului Bacău este: “Viziunea de dezvoltare 2029: „JUDEȚUL BACĂU, mediu atractiv și incluziv de dezvoltare a proiectelor SMART pentru creșterea calității vieții, model de dezvoltare durabilă prin promovarea de inițiative și acțiuni eficiente pentru consolidarea capitalului local, locuri, oameni și valori de patrimoniu natural și cultural”. Conform aceluiași document direcții de dezvoltare principalele ale județului Bacău pentru perioada 2022 – 2027 sunt:

- Consolidarea unei administrații publice SMART (eficientă, transparentă, digitalizată);
- Dezvoltarea unei educații performante pentru toți;
- Dezvoltarea climatului de incluziune socială;
- Creșterea rezilienței la schimbările climatice și a calității factorilor de mediu;
- Dezvoltarea unei infrastructuri de calitate;
- Dezvoltarea unei economii verzi, inovative, performante și competitive. Direcțiile de dezvoltare ale județului Bacău urmăresc prioritățile asumate în Planul Regional de Dezvoltare a Regiunii Nord Est 2021 – 2027 și anume:
  - Dezvoltarea unei economii competitive;
  - Dezvoltarea capitalului uman;
  - Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor;
  - Dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile. Direcțiile de dezvoltare sunt corelate cu obiectivele teritoriale strategice din Strategia de dezvoltare a teritoriului județului Bacău și planul de acțiune 2020 - 20307 :
    - Dezvoltare spațială policentrică;
    - Consolidarea rolului administrației în dezvoltarea spațială.

CAPITOLUL II DEMOGRAFIE

2.1. Situația prezentă

2.1.1. Populația totală. Dinamică generală

Din punct de vedere administrativ, Regiunea de dezvoltare Nord-Est cuprinde șase județe, unități administrativ-teritoriale și unități teritorial-statistice de nivel NUTS 3. În cadrul regiunii, ponderea județelor după numărul **populației rezidente** la 1 iulie 2022 era următoarea: Iași 23,9%, Suceava 19,9%, Bacău 18,5%, Neamț 14,0%, Botoșani 12,2% și Vaslui de 11,5%. Ponderea populației rezidente a județului Bacău în Regiunea NE reprezintă aproximativ 18% în perioada 2015-2022. De fapt, singurul județ care a înregistrat creștere a populației rezidente în această perioadă a fost județul Iași (+2,1% în anul 2022 față de anul 2015). Județul Bacău a cunoscut în această perioadă o scădere a populației rezidente cu -0,6% (-3.801 persoane în anul 2022 față de anul 2015), prin urmare și o reducere a ponderii în Regiunea de Nord-Est cu 0,6 puncte procentuale.

Aceeași tendință o are și **populația după domiciliu** din județul Bacău. Dacă la nivelul Regiunii de Nord-Est aceasta a crescut în ultimii opt ani (anul 2022 față de anul 2015) cu 1,5% (+58.606 persoane), în județul Bacău a scăzut cu -3,3% (-24.968 persoane). Aceasta, în paralel cu creșterea populației după domiciliu din județele: Iași (+7,5%, respectiv +68.601 persoane), Vaslui (+5,7%, respectiv +27.327 persoane) și Suceava (+2,3%, respectiv +17.486 persoane). Ponderea populației după domiciliu din județul Bacău în total regiune, era de 18,2% la 1 iulie 2022.

Tabel nr. 2.1. Populația rezidentă la 1 iulie în județele regiunii Nord-Est, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Regiunea NORD-EST	3.265.089	3.248.746	3.231.764	3.213.370	3.198.435	3.183.502	3.193.246	3.234.271
Bacău	602.668	598.146	593.393	588.401	584.119	579.693	587.597	598.867
Botoșani	397.052	392.568	387.897	382.815	379.004	375.562	381.556	393.642
Iași	788.225	789.399	790.952	793.324	794.935	796.159	780.314	773.079
Neamț	457.651	453.690	449.485	444.786	440.761	436.609	442.607	451.327
Suceava	630.621	629.115	627.975	626.799	625.804	624.143	630.537	644.120
Vaslui	388.872	385.828	382.062	377.245	373.812	371.336	370.635	373.236

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabelul nr. 2.2. Populația după domiciliu la 1 iulie în județele regiunii Nord-Est, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Regiunea NORD-EST	3.929.806	3.937.247	3.951.629	3.973.666	3.996.380	4.011.630	3.998.672	3.988.412
Bacău	749.347	747.100	745.727	743.898	740.793	737.946	731.704	724.379
Botoșani	458.048	455.650	454.241	453.830	456.923	457.628	454.439	454.174
Iași	916.599	926.361	936.402	948.174	961.622	973.267	979.257	985.200
Neamț	579.450	576.896	574.080	570.998	568.279	565.590	559.798	553.484
Suceava	745.107	747.689	751.750	761.013	765.615	767.870	765.634	762.593
Vaslui	481.255	483.551	489.429	495.753	503.148	509.329	507.840	508.582

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Din păcate, toate județele Regiunii de Nord-Est au o populație rezidentă mai mică decât populația după domiciliu, ceea ce înseamnă că regiunea furnizează atât populație școlară cât și forță de muncă, altor regiuni din țară sau altor state. La 1 iulie 2022, populația rezidentă a Regiunii de Nord-Est era cu 754.141 persoane mai mică decât populația după domiciliu, ceea ce este similar cu lipsa populației unui județ foarte mare. Cea mai mare diferență dintre populația rezidentă și populația după domiciliu o cunoaște județul Iași (-212.121 persoane), urmat de județele: Vaslui (-135.346 persoane), Bacău (-125.512 persoane), Suceava (-118.473 persoane), Neamț (-102.157 persoane) și Botoșani (-60.532 persoane).

Figura nr. 2.1.

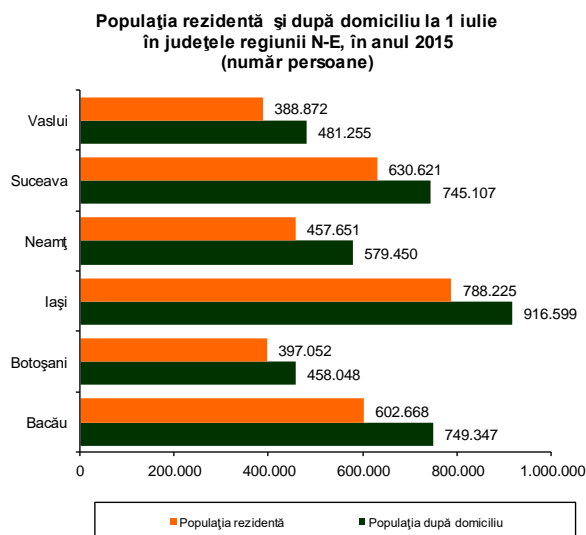
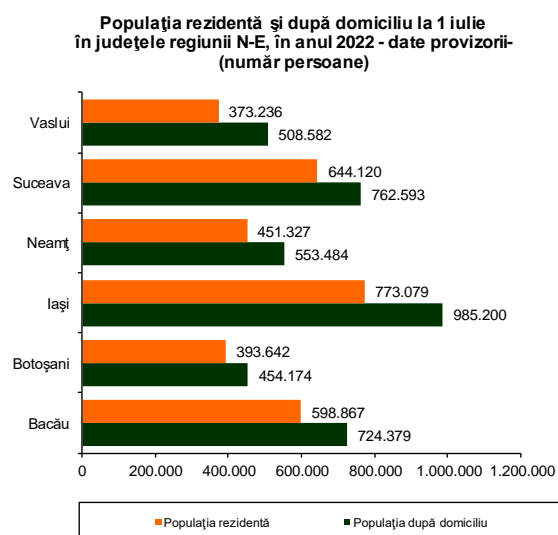

Figura nr. 2.2.

2.1.2. Distribuția pe medii rezidențiale (urban/rural) și sexe

Populația după domiciliu a județului Bacău la 1 iulie 2022 era estimată la 724.379 locuitori, din care 342.857 locuiau în mediul urban (47,3%) și 381.522 în mediul rural (52,7%). Din total, 49,3% erau persoane de sex masculin cu domiciliul în județul Bacău și 50,7% de sex feminin, revenind în medie aproximativ 103 femei la 100 bărbați.

Ponderea populației urbane a județului Bacău cunoaște o ușoară tendință de creștere, de la 47,2% la 1 iulie 2015, la 47,3% la 1 iulie 2022, în paralel cu scăderea treptată a ponderii ruralului. Pe total județ, populația legală din urban s-a diminuat în ultimii opt ani cu 10.898 locuitori, față de o reducere cu 14.070 locuitori în mediul rural.

Pe sexe, modificările sunt oarecum diferite. Populația legală masculină din urban cunoaște o scădere cu 6.345 persoane în acești ani, în timp ce populația legală feminină din urban scade cu 4.553 persoane. Aceste modificări, au condus la o diminuare a ponderii populației masculine din urban (de la 48,0% la 1 iulie 2015 la 47,7% la 1 iulie 2022), în timp ce ponderea populației feminine din urban a înregistrat o creștere (de la 52,0% la 1 iulie 2015 la 52,3% la 1 iulie 2022).

Dezechilibrul pe sexe este diferit între cele două medii de rezidență. Dacă în mediul urban putem vorbi de un excedent de peste 10 femei în medie la fiecare 100 bărbați, în mediul rural situația este inversă, vorbind de un deficit de peste 3 femei în medie la fiecare 100 de bărbați, la momentul 1 iulie 2022.

Tabel nr. 2.3. Populația după domiciliu la 1 iulie pe sexe și medii de rezidență în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

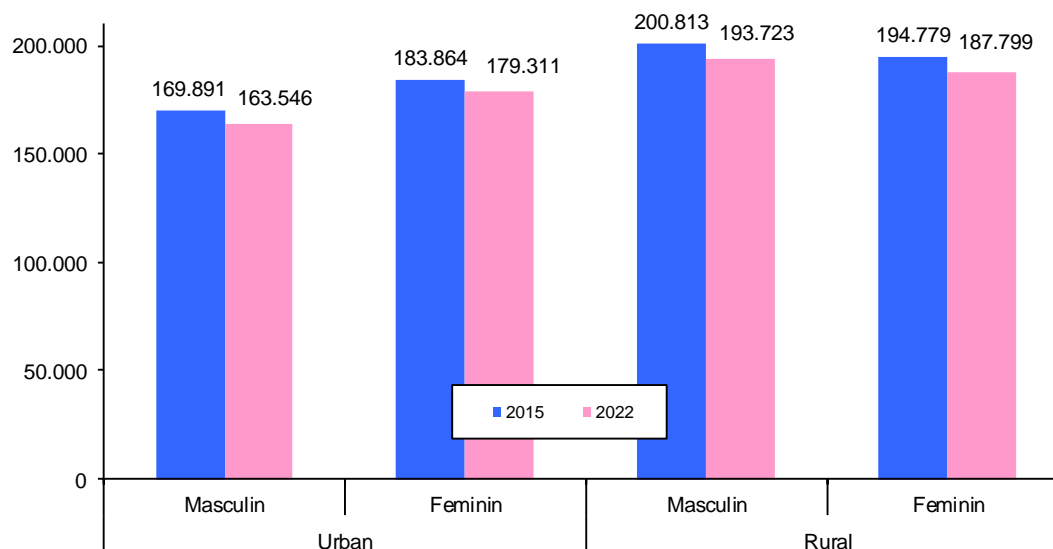
Sexe	Medii de rezidență	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Total	Total Județ	749.347	747.100	745.727	743.898	740.793	737.946	731.704	724.379
	Urban	353.755	352.346	352.473	352.744	351.944	350.571	346.796	342.857
	Rural	395.592	394.754	393.254	391.154	388.849	387.375	384.908	381.522
Masculin	Total Județ	370.704	369.500	368.831	367.908	366.026	364.502	361.105	357.269
	Urban	169.891	169.065	169.115	169.244	168.658	167.886	165.709	163.546
	Rural	200.813	200.435	199.716	198.664	197.368	196.616	195.396	193.723
Feminin	Total Județ	378.643	377.600	376.896	375.990	374.767	373.444	370.599	367.110
	Urban	183.864	183.281	183.358	183.500	183.286	182.685	181.087	179.311
	Rural	194.779	194.319	193.538	192.490	191.481	190.759	189.512	187.799

*: Date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.3.

Populația cu domiciliu pe sexe și medii de rezidență din județul Bacău, în anii 2015 și 2022 (număr persoane)

În profil teritorial, populația după domiciliu a județului Bacău este repartizată în 93 de localități, din care: 3 municipii, 5 orașe și 85 de comune. În județ există un număr de 491 sate, din care 5 aparțin de municipii și orașe.

La 1 iulie 2022, din cele 85 comune, doar trei aveau o populație legală peste 10 mii locuitori: Doftena (11.129 locuitori), Mărgineni (10.271 locuitori) și Nicolae Bălcescu (10.030 locuitori). Un număr de 2 comune aveau între 9 și 10 mii locuitori (Sascut și Oituz), o comună avea între 8 și 9 mii locuitori (Răcăciuni), 5 comune aveau între 7 și 8 mii locuitori, 4 comune între 6 și 7 mii locuitori, 15 comune între 5 și 6 mii locuitori, 16 comune între 4 și 5 mii locuitori, 17 comune între 3 și 4 mii locuitori, 17 comune între 2 și 3 mii locuitori, iar 5 comune, cele mai mici, aveau aproximativ o mie de locuitori (Itești cu 1.483 locuitori, Oncești cu 1.533 locuitori, Izvorul Berheciului cu 1.559 locuitori, Dămieniști cu 1.805 locuitori și Vultureni cu 1.827 locuitori).

Dacă pe total județ populația legală a înregistrat în acești 8 ani o scădere cu 3,3% (-24.968 persoane), există și un număr de 14 localități, din care 13 din mediul rural, care au înregistrat creșteri. Cum era de așteptat, cele mai mari creșteri s-au observat în orașul Buhuși și comunele limitrofe marilor aglomerări urbane, în timp ce în partea de est, cea mai săracă a județului, s-au observat scăderi mai mari ale populației din mediul rural.

Astfel, cele mai mari creșteri relative în mediul rural le-au cunoscut, în ordine descrescătoare, comunele: Hemeiuși (+24,1%, respectiv +1.303 locuitori), Măgura (+13,0%, respectiv +655 locuitori), Letea Veche (+11,7%, respectiv +792 locuitori), Horgești (+5,0%, respectiv +279 locuitori) și Sărata (+4,5%, respectiv +99 locuitori).

La polul opus, cele mai mari scăderi relative de populație legală în această perioadă s-au înregistrat în: Vultureni (-14,1%, respectiv -300 locuitori), Huruiești (-12,4%, respectiv -304 locuitori), Filipeni (-11,4%, respectiv -263 locuitori), Motoșeni (-11,2%, respectiv -390 locuitori), Dealu Morii (-10,5%, respectiv -298 locuitori), Strugari (-10,2%, respectiv -263 locuitori), Glăvănești (-9,7%, respectiv -330 locuitori).

În total, un număr de 79 localități ale județului au înregistrat scăderi ale populației legale, acestea incluzând și 7 localități urbane.

Municipiul Bacău a cunoscut o scădere a populației legale cu -1,8%, respectiv cu 3.617 persoane în ultimii 8 ani analizați.

Tabel nr. 2.4. Populația după domiciliu la 1 iulie pe localități în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Județ Bacău	749.347	747.100	745.727	743.898	740.793	737.946	731.704	724.379
MUNICIPIUL BACAU	197.621	197.244	197.577	198.020	198.041	197.742	195.940	194.004
MUNICIPIUL MOINEȘTI	24.807	24.642	24.482	24.302	24.112	23.898	23.556	23.233
MUNICIPIUL ONEȘTI	52.967	52.400	51.868	51.394	50.855	50.278	49.469	48.732
ORAS BUHUSI	21.061	21.032	21.794	22.584	22.966	23.082	22.846	22.505
ORAS COMANEȘTI	24.121	23.968	23.795	23.707	23.481	23.284	22.993	22.687
ORAS DARMANEȘTI	14.818	14.786	14.768	14.700	14.632	14.593	14.511	14.432
ORAS SLANIC-MOLDOVA	5.176	5.158	5.134	5.105	5.089	5.079	5.071	5.014
ORAS TARGU OCNA	13.184	13.116	13.055	12.932	12.768	12.615	12.410	12.250
AGAS	6.258	6.213	6.169	6.081	6.019	5.958	5.842	5.780
ARDEOANI	2.503	2.475	2.454	2.433	2.384	2.362	2.340	2.301
ASAU	7.177	7.123	7.044	6.981	6.923	6.900	6.824	6.709
BALCANI	8.160	8.107	8.056	7.968	7.881	7.817	7.691	7.577
BARSANEȘTI	4.870	4.829	4.777	4.703	4.621	4.561	4.463	4.399
BEREȘTI-BISTRITA	2.235	2.234	2.231	2.210	2.184	2.158	2.125	2.103
BEREȘTI-TAZLAU	5.738	5.734	5.699	5.629	5.568	5.510	5.454	5.424
BERZUNTI	5.384	5.360	5.336	5.307	5.281	5.281	5.241	5.197
BLAGEȘTI	7.626	7.637	7.668	7.617	7.636	7.620	7.600	7.603
BOGDANEȘTI	2.864	2.864	2.840	2.816	2.782	2.752	2.715	2.647
BRUSTUROASA	3.531	3.505	3.490	3.450	3.431	3.397	3.337	3.278
BUCIUMI	3.235	3.232	3.241	3.243	3.261	3.249	3.251	3.251
BUHOCI	5.221	5.152	5.142	5.124	5.110	5.105	5.078	5.043
CAIUTI	5.451	5.411	5.401	5.382	5.382	5.337	5.299	5.276
CASIN	3.978	4.006	4.040	4.022	3.996	4.034	4.046	4.072
CLEJA	7.181	7.182	7.129	7.046	6.983	6.959	6.878	6.776
COLONEȘTI	2.305	2.299	2.316	2.293	2.307	2.316	2.309	2.299
CORBASCA	5.604	5.575	5.571	5.549	5.519	5.498	5.506	5.425
COTOFANEȘTI	3.614	3.625	3.650	3.641	3.639	3.628	3.611	3.601

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023**

DAMIENESTI	1.937	1.927	1.908	1.884	1.836	1.831	1.818	1.805
DEALU MORII	2.848	2.816	2.797	2.747	2.715	2.654	2.625	2.550
DOFTEANA	11.322	11.312	11.287	11.260	11.216	11.216	11.157	11.129
FARAOANI	5.590	5.545	5.478	5.456	5.405	5.353	5.311	5.257
FILIPENI	2.309	2.274	2.255	2.216	2.166	2.142	2.074	2.046
FILIPESTI	4.704	4.677	4.644	4.632	4.598	4.591	4.516	4.442
GAICEANA	2.911	2.861	2.829	2.817	2.791	2.771	2.723	2.669
GARLENI	7.059	7.118	7.076	7.097	7.086	7.060	7.048	7.036
GHIMES-FAGET	4.922	4.887	4.811	4.777	4.747	4.751	4.732	4.716
GIOSENI	4.213	4.235	4.277	4.303	4.294	4.280	4.249	4.202
GLAVANESTI	3.394	3.352	3.304	3.276	3.217	3.176	3.114	3.064
GURA VAII	5.320	5.270	5.202	5.142	5.066	5.015	4.939	4.836
HELEGIU	6.809	6.716	6.650	6.622	6.510	6.429	6.348	6.243
HEMEIUS	5.414	5.625	5.824	6.003	6.183	6.300	6.526	6.717
HORGESTI	5.571	5.614	5.619	5.678	5.710	5.776	5.789	5.850
HURUIESTI	2.457	2.412	2.372	2.323	2.272	2.223	2.178	2.153
ITESTI	1.503	1.523	1.513	1.523	1.524	1.526	1.503	1.483
IZVORU BERHECIULUI	1.683	1.687	1.653	1.629	1.598	1.600	1.595	1.559
LETEA VECHE	6.792	7.018	7.119	7.193	7.286	7.388	7.485	7.584
LIPOVA	3.206	3.208	3.215	3.191	3.165	3.174	3.137	3.093
LIVEZI	5.586	5.562	5.574	5.540	5.487	5.475	5.424	5.365
LUIZI-CALUGARA	5.388	5.355	5.289	5.224	5.162	5.114	5.068	4.990
MAGIRESTI	4.373	4.323	4.286	4.245	4.220	4.190	4.138	4.096
MAGURA	5.040	5.152	5.226	5.321	5.408	5.491	5.653	5.695
MANASTIREA CASIN	5.534	5.507	5.475	5.436	5.414	5.396	5.319	5.231
MARGINENI	9.839	9.918	9.970	10.042	10.081	10.197	10.230	10.271
MOTOSENI	3.471	3.445	3.374	3.289	3.256	3.219	3.156	3.081
NEGRI	2.952	2.914	2.867	2.815	2.800	2.781	2.732	2.678
NICOLAE BALCESCU	10.106	10.090	10.102	10.131	10.105	10.118	10.075	10.030
ODOBESTI	2.453	2.479	2.480	2.475	2.441	2.432	2.396	2.369
OITUZ	9.552	9.483	9.380	9.335	9.288	9.213	9.158	9.051
ONCESTI	1.685	1.664	1.669	1.649	1.616	1.599	1.561	1.533
ORBENI	3.950	3.963	3.936	3.906	3.860	3.837	3.818	3.763
PALANCA	3.492	3.457	3.465	3.427	3.387	3.314	3.279	3.227
PANCESTI	4.419	4.432	4.434	4.378	4.333	4.331	4.287	4.223
PARAVA	3.425	3.401	3.385	3.390	3.370	3.371	3.363	3.344
PARGARESTI	4.891	4.862	4.835	4.811	4.750	4.729	4.676	4.628
PARINCEA	3.936	3.913	3.889	3.826	3.774	3.703	3.668	3.573
PARJOL	6.574	6.507	6.446	6.353	6.275	6.189	6.080	5.959
PLOPANA	3.407	3.393	3.364	3.304	3.274	3.239	3.175	3.120
PODU TURCULUI	5.165	5.105	5.057	4.990	4.936	4.874	4.786	4.686
PODURI	8.148	8.139	8.079	8.041	8.012	7.969	7.937	7.829
PRAJESTI	2.358	2.347	2.310	2.256	2.228	2.209	2.191	2.159
RACACIUNI	8.352	8.375	8.383	8.414	8.410	8.403	8.313	8.249
RACHITOASA	4.939	4.881	4.830	4.767	4.693	4.626	4.540	4.470
RACOVA	3.594	3.583	3.574	3.556	3.582	3.564	3.542	3.542
ROSIORI	2.368	2.397	2.399	2.380	2.376	2.359	2.351	2.343
SANDULENI	4.681	4.663	4.655	4.638	4.636	4.641	4.584	4.522
SARATA	2.202	2.242	2.244	2.258	2.260	2.298	2.314	2.301
SASCUT	10.107	10.008	9.936	9.836	9.757	9.706	9.660	9.572
SAUCESTI	5.416	5.433	5.435	5.469	5.465	5.461	5.538	5.569
SCORTENI	3.096	3.075	3.051	3.032	2.999	2.992	2.953	2.905
SECUIENI	2.305	2.317	2.294	2.296	2.294	2.307	2.339	2.319
SOLONT	3.713	3.680	3.649	3.567	3.518	3.468	3.417	3.382

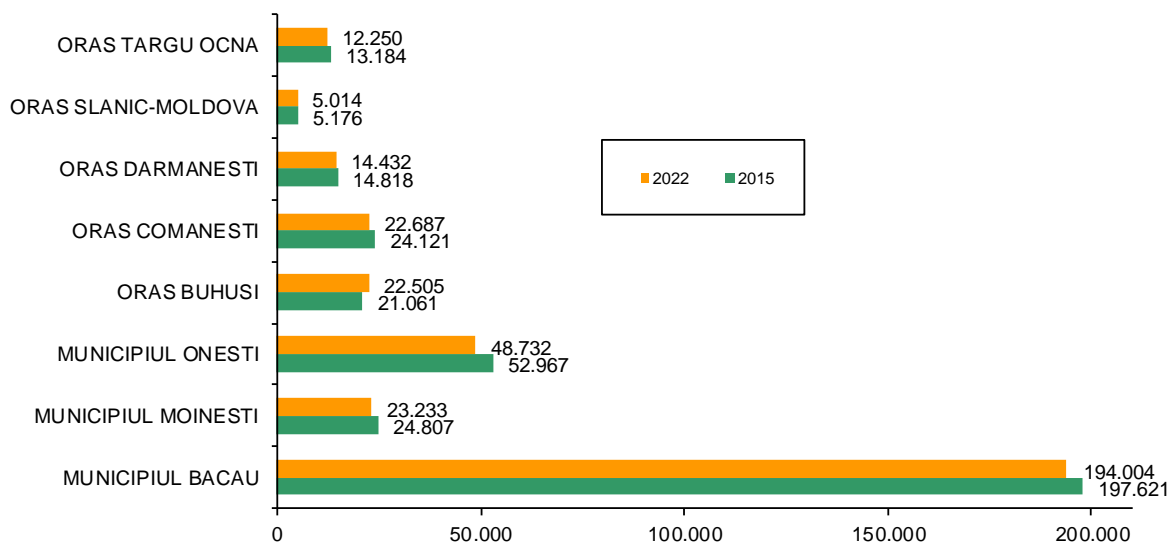
STANISESTI	4.780	4.709	4.675	4.662	4.594	4.572	4.548	4.487
STEFAN CEL MARE	5.234	5.266	5.254	5.242	5.222	5.231	5.225	5.215
STRUGARI	2.570	2.567	2.527	2.479	2.417	2.392	2.371	2.307
TAMASI	3.100	3.116	3.107	3.091	3.095	3.139	3.157	3.183
TARGU TROTUS	5.720	5.683	5.686	5.649	5.609	5.514	5.488	5.431
TATARASTI	2.491	2.469	2.437	2.414	2.413	2.415	2.397	2.344
TRAIAN	3.160	3.168	3.157	3.138	3.132	3.117	3.169	3.185
UNGURENI	3.928	3.925	3.904	3.896	3.855	3.815	3.809	3.783
URECHESTI	3.770	3.762	3.733	3.680	3.656	3.597	3.567	3.517
VALEA SEACA	4.358	4.376	4.421	4.423	4.372	4.404	4.433	4.373
VULTURENI	2.127	2.100	2.057	2.012	1.973	1.935	1.871	1.827
ZEMES	4.938	4.908	4.867	4.807	4.752	4.731	4.675	4.600

*: Date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.4.

Populația cu domiciliu în localitățile din mediul urban al județului Bacău, în anii 2015 și 2022 (număr persoane)

2.1.3. Structura pe grupe de vârstă

Structura pe vârste a populației din regiunea Nord-Est, dar și din județul Bacău, poartă amprenta caracteristică a unui proces de îmbătrânire demografică, datorat în principal scăderii natalității, care a determinat reducerea absolută și relativă a populației tinere (0-14 ani). În paralel, creșterea speranței de viață a determinat creșterea numărului și ponderii populației vârstnice (de 65 ani și peste).

Această tendință se poate observa urmărind atât datele din tabelele următoare cât și figurile grafice. Un grafic deosebit de relevant în acest sens este piramida vârstelor, în care se poate observa atât îmbătrânirea populației, cât și dezechilibrele existente pe sexe și diferențele dintre cele două medii de viață.

Tabel nr. 2.5. Populatia rezidenta la 1 iulie pe grupe de varsta în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Total	602.668	598.146	593.393	588.401	584.119	579.693	587.597	598.867
0- 4 ani	31.989	32.542	33.461	34.170	34.351	34.256	31.983	30.763
5- 9 ani	35.869	34.872	33.466	32.368	31.960	32.106	34.093	35.535
10-14 ani	37.646	37.275	37.056	36.691	36.189	35.619	36.929	38.535
15-19 ani	39.000	38.912	38.447	37.772	37.190	36.778	37.053	38.205
20-24 ani	35.319	35.625	36.044	36.232	35.978	35.754	33.332	30.987
peste 25	422.845	418.920	414.919	411.168	408.451	405.180	414.207	424.842

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.6. POPULATIA DUPA DOMICILIU la 1 iulie pe grupe de varsta în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

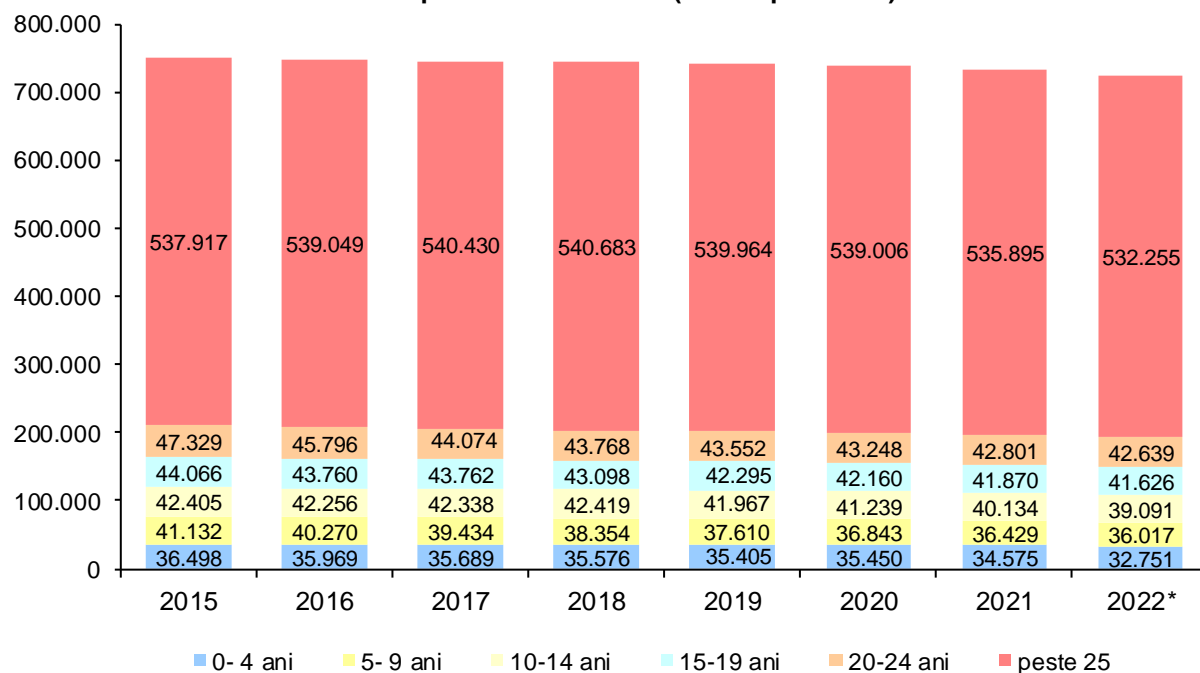
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Total	749.347	747.100	745.727	743.898	740.793	737.946	731.704	724.379
0- 4 ani	36.498	35.969	35.689	35.576	35.405	35.450	34.575	32.751
5- 9 ani	41.132	40.270	39.434	38.354	37.610	36.843	36.429	36.017
10-14 ani	42.405	42.256	42.338	42.419	41.967	41.239	40.134	39.091
15-19 ani	44.066	43.760	43.762	43.098	42.295	42.160	41.870	41.626
20-24 ani	47.329	45.796	44.074	43.768	43.552	43.248	42.801	42.639
peste 25	537.917	539.049	540.430	540.683	539.964	539.006	535.895	532.255

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.5.

Populatia dupa domiciliu la 1 iulie pe grupe de varsta in judetul Bacau, in perioada 2015-2022 (numar persoane)

*: date provizorii

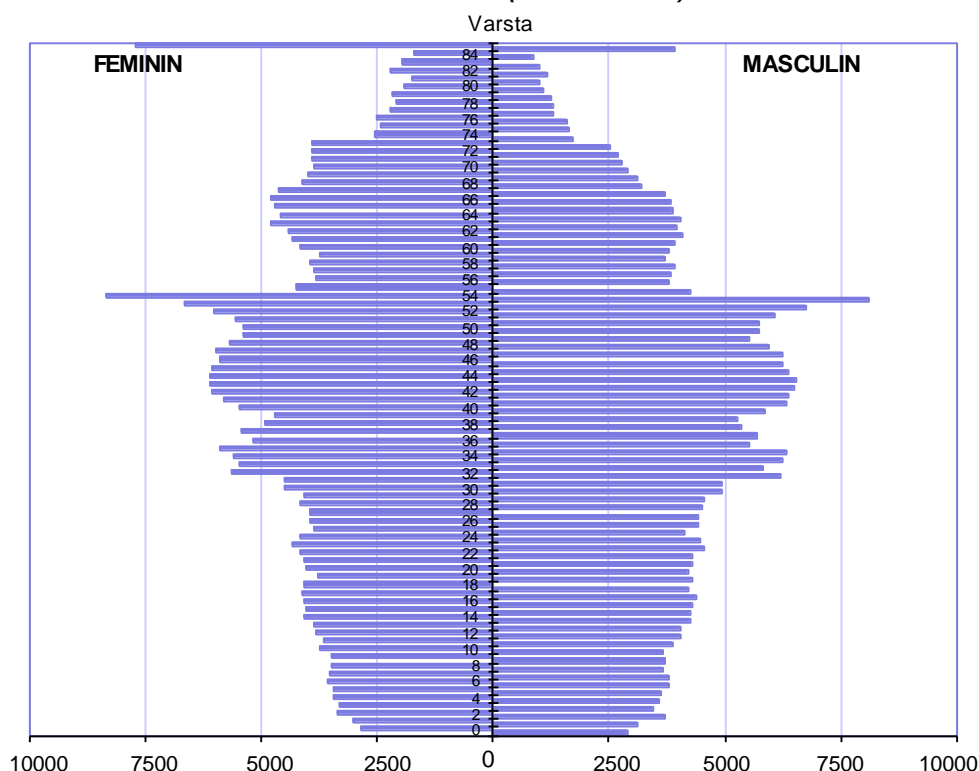

Luînd în considerare grupele de vîrstă școlară, populația rezidentă scade în anul 2022 față de 2015 cu 1.226 copii de vîrstă 0-4 ani și cu -334 persoane cu vîrsta între 5-9 ani, crește cu 889 persoane de vîrstă între 10-14 ani și scade cu -795 persoane de vîrstă între 15-19 ani. De asemenea, se înregistrează o scădere cu 4.332 persoane de vîrstă cuprinsă între 20-24 ani. Dacă comparăm pentru 1 iulie 2022 populația rezidentă cu cea legală la aceste grupe de vîrstă, rezultă că am pierdut din populația școlară datorită migrației, un număr de 1988 copii de 0-4 ani, 482 copii de 5-9 ani, 556 copii de 10-14 ani, 3.421 persoane de 15-19 ani și 11.652 persoane de 20-24 ani.

Figura nr. 2.6.

3. Grafic 1
Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2022^P (ambele medii)

Piramida vîrstelor pentru 1 iulie 2022 evidențiază discrepanțele existente între cele două medii, privit atât pe vîrste cât și e sexe. Datorită unei natalități mai ridicate din mediul rural, populația din cadrul vîrstelor școlare este mai ridicată în mediul rural decât în cel urban, ceea ce ar trebui să conducă și la o atenție mai mare acordată învățămîntului din acest mediu.

Figura nr. 2.7.

3. Grafic 2
Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2022^P (mediul urban)

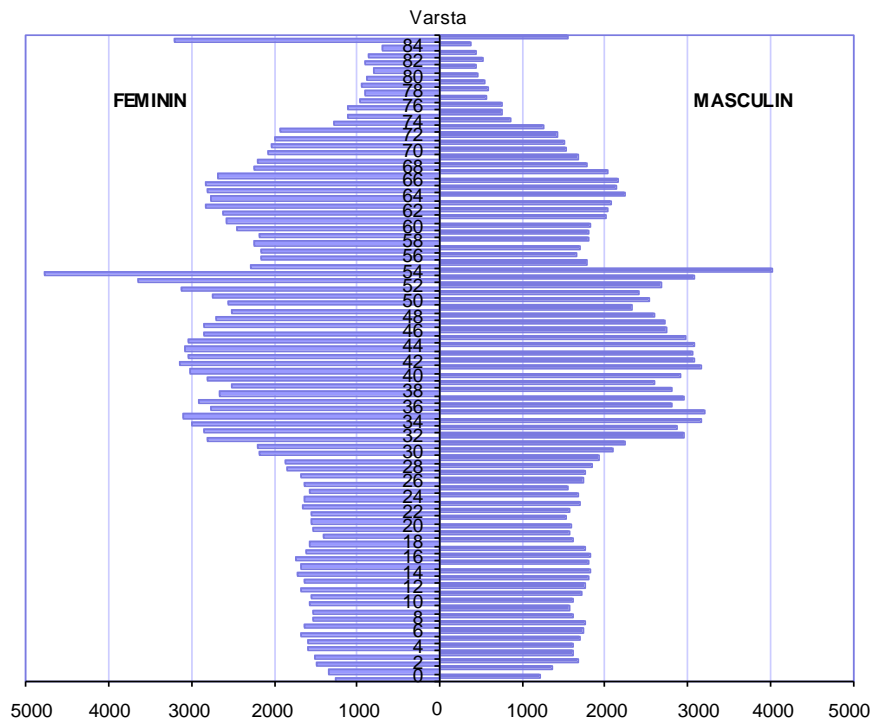
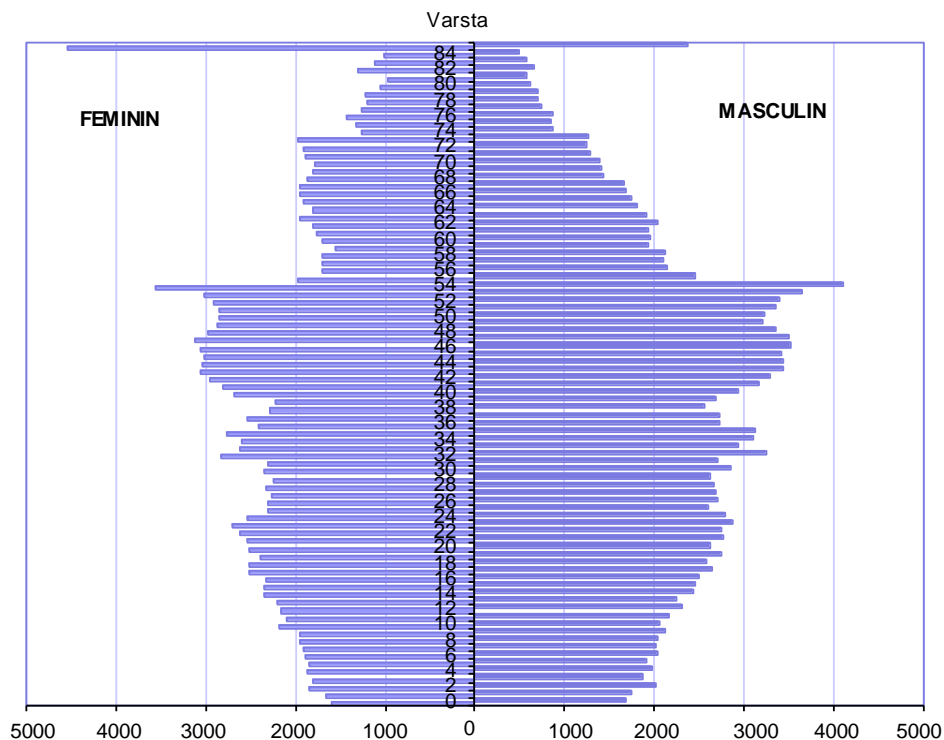

Figura nr. 2.8.

3. Grafic 3
Populația după domiciliu a județului Bacău pe vârste și sexe
la 1 iulie 2022^P (mediul rural)

2.1.4. Mișcarea naturală a populației, pe medii

Analizând datele Institutului Național de Statistică se constată un spor natural negativ al populației de -3.642 persoane la nivelul anului 2022 în județul Bacău. Comparativ cu anul 2015, scăderea populației pe cale naturală s-a accentuat, sporul natural negativ fiind de 2,4 ori mai mare în 2022 față de 2015, tendință ce diferă pe cele două medii.

Tabel nr. 2.7. Nascuti vii pe medii de rezidenta în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Total	7.137	6.948	6.998	6.906	7.073	6.820	6.409	5.487
Urban	3.247	3.167	3.193	3.117	3.193	3.089	2.786	2.326
Rural	3.890	3.781	3.805	3.789	3.880	3.731	3.623	3.161

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.8. Sporul natural al populatiei pe medii de rezidenta în județul Bacău, în perioada 2014-2021 (persoane)

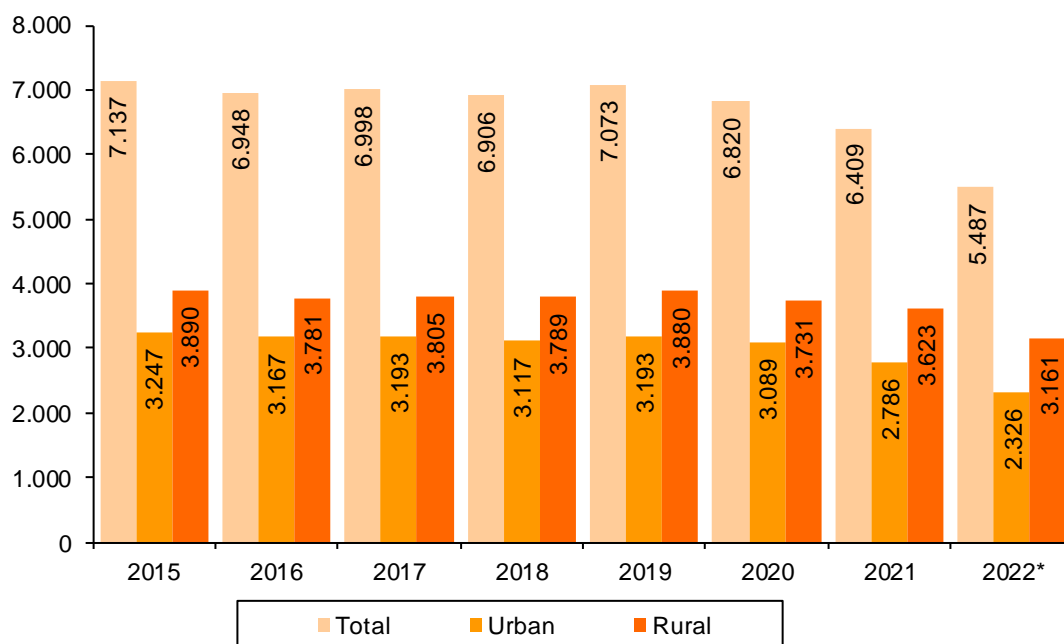
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*
Total	-1.498	-1.788	-1.726	-2.288	-1.690	-3.143	-4.377	-3.642
Urban	-43	-160	-212	-404	-156	-1.027	-1.779	-1.400
Rural	-1.455	-1.628	-1.514	-1.884	-1.534	-2.116	-2.598	-2.242

*: date provizorii

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 2.9.

Nascuti vii pe medii de rezidenta in judetul Bacau, in perioada 2015-2022 (numar persoane)

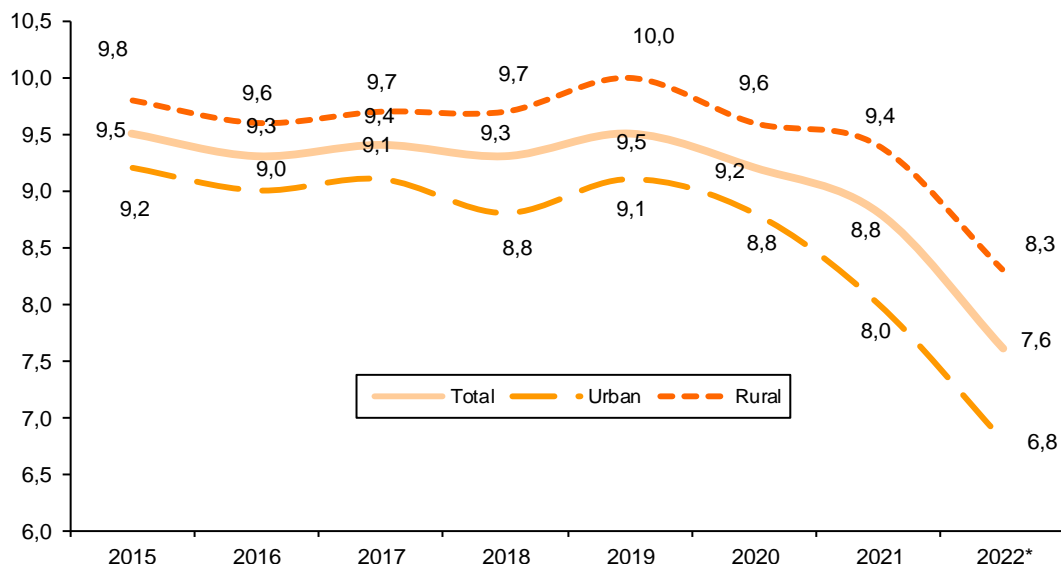

Numărul născuților vii a scăzut în ultimul an cu 1.650 copii față de situația anului 2015, din care -921 în mediul urban și -729 în rural. Pe termen lung, evoluția natalității nu favorizează redresarea efectivelor școlare.

Figura nr. 2.10.

Rata de natalitate pe medii de rezidență în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (născuți vii la 1000 locuitori)

Rata de natalitate a scăzut în perioada 2015-2022 de la 9,5‰ în anul 2015 la 7,6‰ în anul 2022. Pe medii de rezidență, rata natalității a fost mai mare în mediul rural (8,3‰ în anul 2021) în timp ce în mediul urban s-a înregistrat 6,7‰.

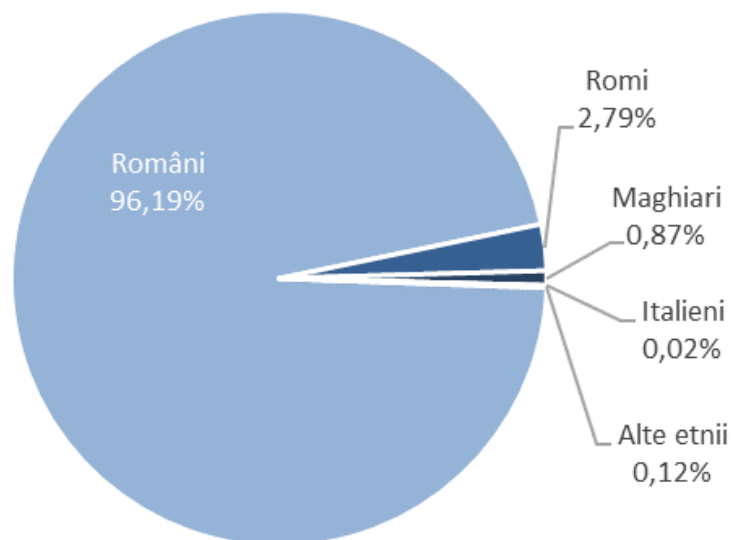
2.1.4. Structura etnică și confesională

La RPL2021, înregistrarea etniei, limbii materne și a religiei s-a făcut pe baza liberei declarații a persoanelor recenzate. Pentru persoanele care au refuzat să declare aceste trei caracteristici, precum și pentru persoanele pentru care informațiile au fost colectate indirect din surse administrative, informația nu este disponibilă pentru aceste trei caracteristici. Ca urmare, structurile prezentate în continuare pentru cele 3 caracteristici etno-culturale sunt calculate în funcție de numărul total de persoane care și-au declarat etnia, limba maternă și respectiv religia și nu în funcție de numărul total al populației rezidente.

Informația privind **etnia** a fost disponibilă pentru 522.029 persoane (din totalul celor 601.387 persoane care formează populația rezidentă a județului Bacău). S-au declarat români 502.150 persoane (96,19%). Populația de etnie maghiară înregistrată la recensământ a fost de 4.561 persoane (0,87%), iar numărul celor care s-au declarat romi a fost de 14.578 persoane (2,79%). Celelalte grupuri etnice au înregistrat un număr de 740 persoane (0,14%).

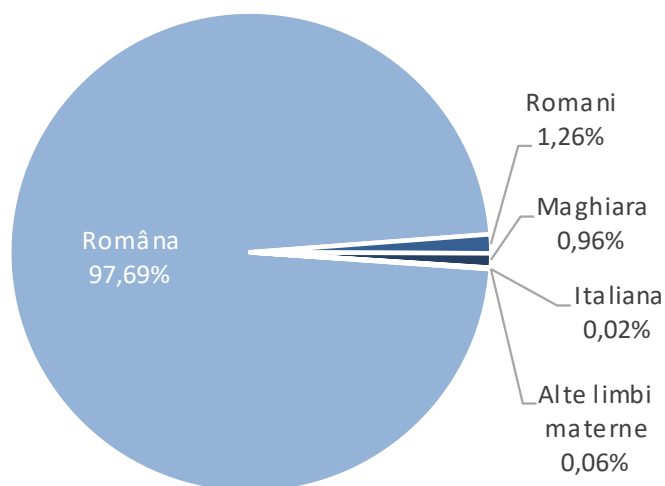

Figura nr. 2.11.
Structura populației din județul Bacău pe principalele etnii (%)

Potrivit liberei declarații a celor 521.676 persoane care au declarat limba maternă, structura populației din județul Bacău după limba maternă se prezintă astfel: pentru 97,69% limba română reprezintă prima limbă vorbită în mod obișnuit în familie în perioada copilăriei, în cazul a 0,96% dintre persoane limba maghiară reprezintă limba maternă, iar limba romani a reprezentat limba maternă pentru 1,26% .

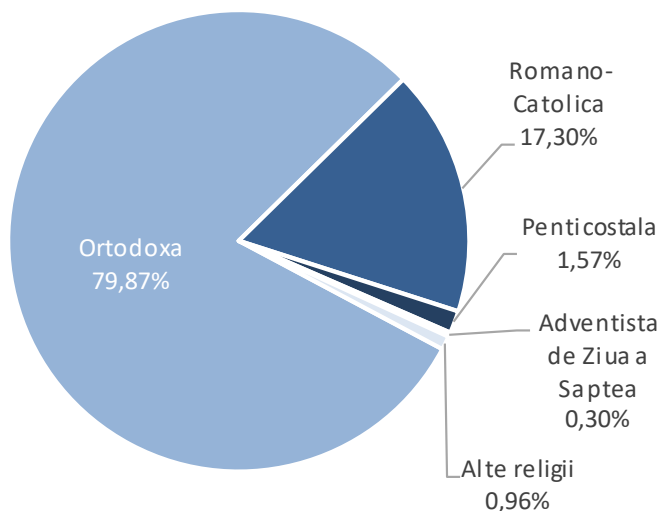
Figura nr. 2.12.
Structura populației din județul Bacău după limba maternă (%)

Structura confesională a fost declarată de 518.828 persoane din totalul populației rezidente a județului Bacău și arată că 79,87% dintre persoanele care au declarat religia sunt de religie ortodoxă; 17,30% s-au declarat de religie romano-catolică, iar 1,57% penticostală. Ponderi între 0,30%-0,10% au înregistrat următoarele religii: adventistă de ziua a șaptea, greco-catolică, baptistă, creștină după Evanghelie și creștină de Rit Vechi. S-au declarat „fără religie” sau atei sau agnostici un procent de 0,26% din totalul populației pentru care s-au colectat informații.

Figura nr. 2.13.
Structura populației județul Bacău pe principalele religii declarate (%)

2.1.5. Mișcarea migratorie

Dacă analizăm datele migrației interne bazată pe documente de schimbarea domiciliului, aceasta nu ne avantajează, având de-a face cu un sold în permanență negativ în ultimii opt ani.

Tabel nr. 2.9. Migrația internă cu domiciliu în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stabiliri	10.691	11.184	10.859	10.487	10.954	9.666	10.522	12.980
Plecări	11.741	12.456	11.988	12.058	13.073	11.196	12.195	14.767
Sold	-1.050	-1.272	-1.129	-1.571	-2.119	-1.530	-1.673	-1.787

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Tabel nr. 2.10. Migrația internațională definitivă în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Imigranți	1.222	1.075	2.382	1.964	1.608	654	989	1.250
Emigranți	592	856	880	1.062	1.172	782	1.383	2.266
Sold	630	219	1.502	902	436	-128	-394	-1016

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Urmărind datele oficiale privind migrația internațională definitivă, cea bazată pe înregistrări oficiale, se constată un sold pozitiv până în anul 2019, dar din păcate, cu toate acestea, **migrația reală este în defavoarea județului Bacău**. Cei mai mulți își păstrează domiciliul în județ, dar îl părăsesc pentru studii sau la lucru, fie în afara acestuia în țară, fie în străinătate, motiv pentru care populația rezidentă este mult mai mică decât cea legală.

Figura nr. 2.14.

**Migrația internă cu domiciliu în județul Bacău,
în perioada 2015-2022 (număr persoane)**

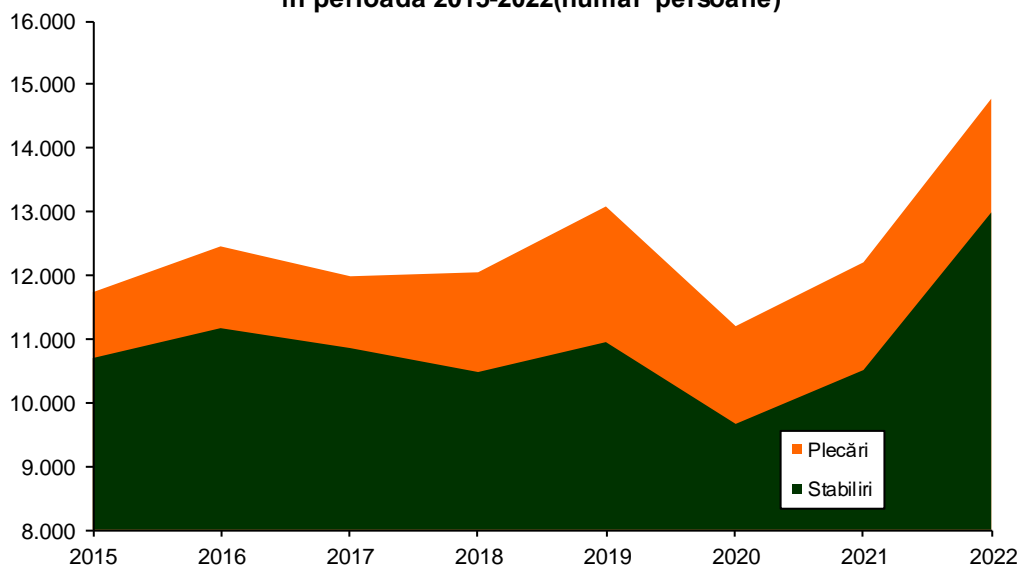
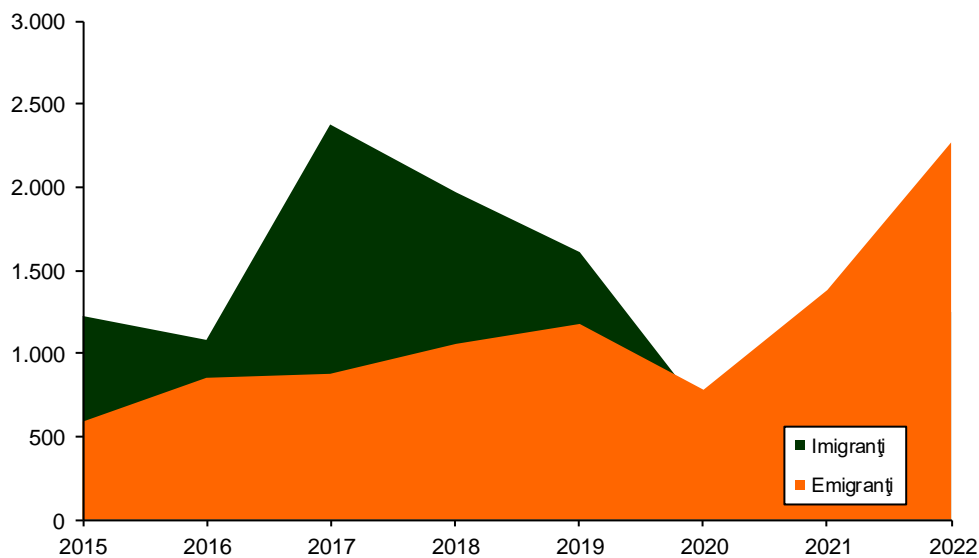

Figura nr. 2.15.

**Migrația internațională definitivă în județul Bacău,
în perioada 2015-2022 (număr persoane)**

2.2. Proiecții demografice

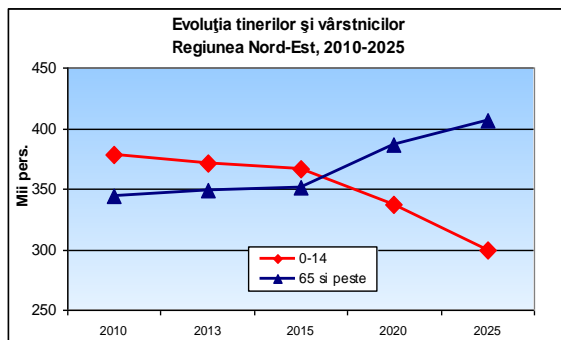
Proгноza demografică realizată de Institutul Național de Statistică pentru orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației din regiunea Nord-Est cu 8,1% (-204,2mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010 (anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 78,8 mii persoane (-20,9%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-10,5%).

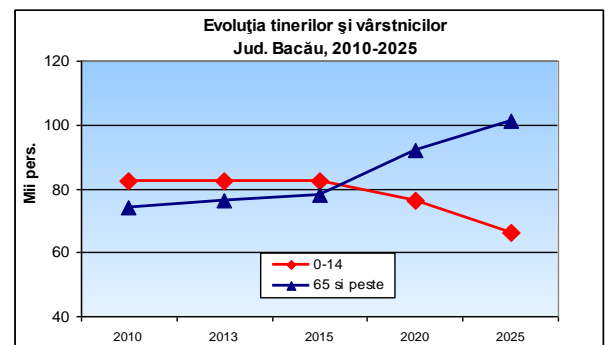
Până în anul 2015, raportul dintre tineri și vârstnici (Figură 1 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)) s-a menținut favorabil tinerilor, după care raportul s-a schimbat, procesul de îmbătrânire a populației accentuându-se.

Figură 1 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

Sursa: INS, date prelucrate

Figură 2 Evoluția raportului tineri-vârstnici 2010-2025 în regiunea Nord-Est (mii pers.) Sursa: INS, date prelucrate

Pentru județul Bacău prognoza demografică realizată de Institutul Național de Statistică la orizontul anului 2025 indică (într-o variantă medie) o reducere a populației județului cu 7,1% (-42,0 mii locuitori) până în 2025 comparativ cu anul 2010, procent mai mic decât în cazul Regiunii Nord-Est (- 8,1%, anexa 1b).

Până în anul 2025 se prognozează o scădere accentuată a populației din grupa de vârstă de 0-14 ani, de aproximativ 16,2 mii persoane (-19,7%), dar și a populației cu vârsta cuprinsă între 15-65 ani (-12,2%). Conform PRAI, în intervalul de analiză 2015-2025 se constată o consolidare relativă a vârstei de mijloc (35-55 ani) active pe piața muncii, ceea ce în mod logic conduce la o nevoie crescândă de formare continuă pe piața muncii – fapt pe care trebuie să-l aibă în vedere unitățile de ÎPT interesate de compensarea pierderilor de populație școlară. Astfel, școlile se pot orienta spre cursuri de scurtă durată pentru formarea adulților având în vedere baza materială și personalul didactic calificat, spațiile școlare insuficient utilizate (în multe școli se învață într-un singur schimb), cursuri efectuate în prezent de A.J.O.F.M. și unele O.N.G.-uri sau asociații, care din păcate apelează tot la cadrele didactice din școală, neavând nici pe departe condițiile materiale de care dispun școlile, atrag din ce în

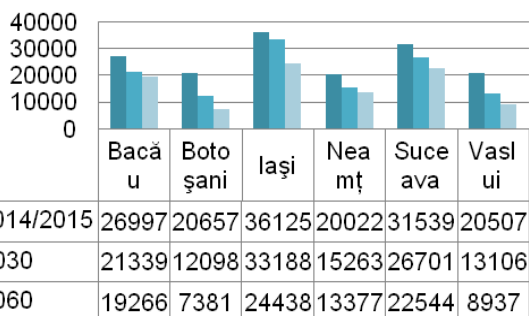

ce mai mulți șomeri, angajați care doresc să se califice la locul de muncă, utilizând în scopul calificării adulților proiecte europene.

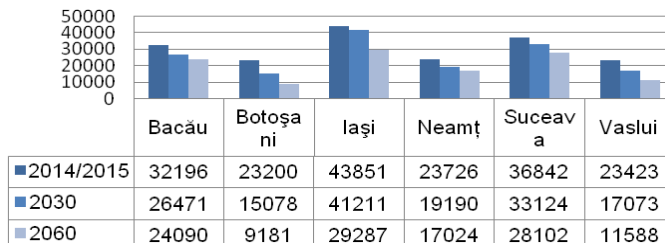
Populația rezidentă școlară pe grupe de vârstă, proiectată pe județele regiunii în anii 2030 și 2060, reprezentată grafic mai jos,

Proiecția populației școlare în vârstă de 11-14 ani

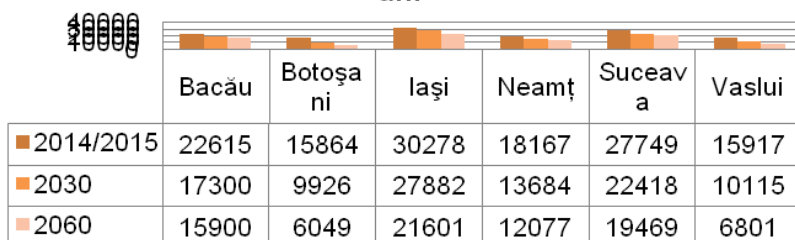

evindețiază:

Proiecția populației școlare în vârstă de 6-10 ani

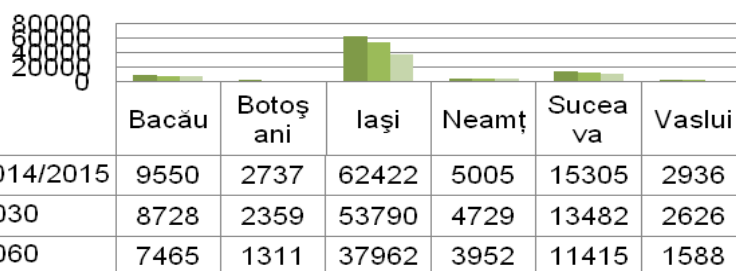

Proiecția populației școlare în vârstă de 15-18 ani

Figură 3. Evoluția raportului tineri-vârșnici 2010-2025 în județul Bacău (mii pers.)

Proiecția populației școlare în vârstă de 19-23 ani

- tendința de scădere permanentă a populației de vârstă școlară la orizontul 2030 – 2060;
- scăderea cea mai puternică, de 30% se va înregistra la populația școlară în vârstă de 15 – 18 ani, iar cea mai mică de 22%, la populația școlară în vârstă de 19 – 23 ani.
- analizând evoluție populației de vârstă preșcolară și școlară la nivelul țării putem constata totuși că, pentru județul Bacău prognozele nu sunt chiar așa de pesimiste (la nivel național cea mai mare scădere este de 52%, pe când pentru județul Bacău va fi doar de 30%).

Tabel 1 Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară varianta constantă

Evoluția populației de vârstă preșcolară și școlară varianta constantă

Grupe de vârstă	Mii persoane			Modificare 2060/2011	
	2011	2030	2060	Absolută (mii)	Relativă (%)
Cu migrație externă					

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850.6	615.8	403.7	-446.9	-52.5
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723.4	1335.4	872.5	-850.9	-49.4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700.7	2151	1366.8	-1333.9	-49.4
Fără migrație externă					
Populația de vârstă preșcolară (3-6 ani)	850.6	627.1	427.5	-423.1	-49.7
Populația de vârstă școlară (7-14 ani)	1723.4	1360.3	924	-799.4	-46.4
Populația de vârstă școlară (15-24 ani)	2700.7	2185.3	1441.9	-1258.8	-46.6

Tabelul 9 bis - Populația școlară pe niveluri de educație (inclusiv învățământul particular)

Județul Bacău	Total	Preșcolară	Primar și gimnazial				Liceal	Profesional și de ucenici	Postliceal și de maștri	Superior
			Total	Primar (cl.I-IV)	Gimnazial (cl.V-VIII)	Învățământul special (cl.I-VIII)				
2011 / 2012	114971	22386	5783 2	2845 2	29011	369	26802	276	1786	5889
2012 / 2013	112668	18696	6121 5	3214 3	28671	401	24796	880	2092	4989
2013 / 2014	109431	18038	6026 0	3194 1	27953	366	23338	1124	2089	4582
2014 / 2015	108735	17399	5917 9	3153 7	27279	363	21617	2153	2237	4345
2015 / 2016	105779	16953	5777 3	3072 2	26690	361	19899	2955	2175	4229
2016 / 2017	104170	16535	5640 9	2998 3	26063	363	19339	3495	2299	4085

2.3. Principalele concluzii din analiza demografică. Implicații pentru ÎPT

Concluzii	Implicații
Declinul demografic general va continua, accentuat pentru populația tânără (din grupa 0-14 ani și 15-19 ani)	Nevoia unei gestiuni eficiente, previzionale , a dezvoltării resurselor umane , sprijinită de investiții corespunzătoare în capitalul uman; Reorganizarea rețelei școlare din perspectiva reducerii numărului de elevi.
Scăderea naturală prognozată a populației tinere va fi agravată de migrația internă și externă . Apare pericolul unui deficit de forță de muncă tânără înalt calificată (IT, științe și tehnologie, medicină, etc.) precum și de tineri lucrători cu diverse calificări căutate pe piața europeană a muncii (construcții, asistență socială și medicală, etc.).	Creșterea nivelului de calificare și a motivării forței de muncă tinere de a participa la forța de muncă regională. Revigorarea IMM-urilor (al căror număr a scăzut îngrijorător după introducerea impozitului forfetar) și acordarea de facilități fiscale tinerilor întreprinzători. Racordare realistă la piața europeană a muncii a activităților de informare, orientare și consiliere, adăugarea de noi calificări în oferta educațională a școlilor din IPT în raport cu cerințele pieței muncii.
Reduceri semnificative ale populației de vârstă școlară (în 2060 față de anul 2014 - 2015):	Măsuri la nivelul rețelei școlare: • Optimizarea alocării resurselor financiare prin concentrarea pregătirii elevilor în școli de calitate, în

<p>➤ 6 - 10 ani: ponderea populației scade cu 26%;</p> <p>➤ 11 -14 ani: ponderea populației scade cu 29%;</p> <p>➤ 15-18 ani: ponderea populației scade cu 30%;</p> <p>➤ 19 – 23 ani: ponderea populației scade cu 22%;</p>	<p>paralel cu accesarea elevilor în baza unui concurs de selecție organizat de școli</p> <p>• Optimizarea ofertei de calificări profesionale prin formarea unor consorții școlare, care împreună să realizeze o ofertă cuprinzătoare și diversificată, cu acoperire teritorială optimă, eliminând paralelismele nejustificate, ținând noi grupuri (programe pentru adulți)</p>
<p>Îmbătrânire demografică</p>	<p>Nevoi sporite de personal calificat în asistență socială și medicală, construcții, servicii, comerț, industrie textilă, agricultură.</p> <p>Nevoi educaționale specifice (educație non-formală)</p>
<p>Preponderența populației domiciliată în mediul rural (55,25% din totalul populației județului)</p>	<p>Asigurarea accesului la Î.P.T. în condiții de calitate și varietate de opțiuni în mediul rural</p>
<p>Diversitatea și distribuția etnică</p>	<p>Educație multiculturală. Asigurarea accesului egal la educație și a varietății opțiunilor (având în vedere dificultățile de constituire a claselor pentru minoritățile cu număr mic de elevi dintr-o zonă). Programe de sprijin pentru grupurile etnice dezavantajate</p>

De reținut!

- fenomenul de ruralizare va avea impact în sistemul de educație și formare profesională, propunerile de plan de școlarizare trebuie să includă în analiza și distribuția rețelei aspectele demografice, constatate și menționate;
- în situația prognozată a scăderii demografice, se recomandă analiza resurselor – spațiilor școlare - în vederea utilizării lor ca exemplu - FPC, alte forme și alternative;
- sistemul educativ necesită măsuri remediale care să susțină educația și formarea în rândul persoanelor din grupuri dezavantajate, în sprijinul incluziunii sociale și dezvoltarea conștiinței privind contribuția individuală la susținerea societății în procesul de integrare în societate;
- sunt necesare analize și măsuri privind cauzele migrației;

CAPITOLUL III. PROFILUL ECONOMIC AL JUDEȚULUI BACĂU

3.1.Principali indicatori economici

3.1.1. Produsul intern brut (PIB) și principalii indicatori economico-sociali

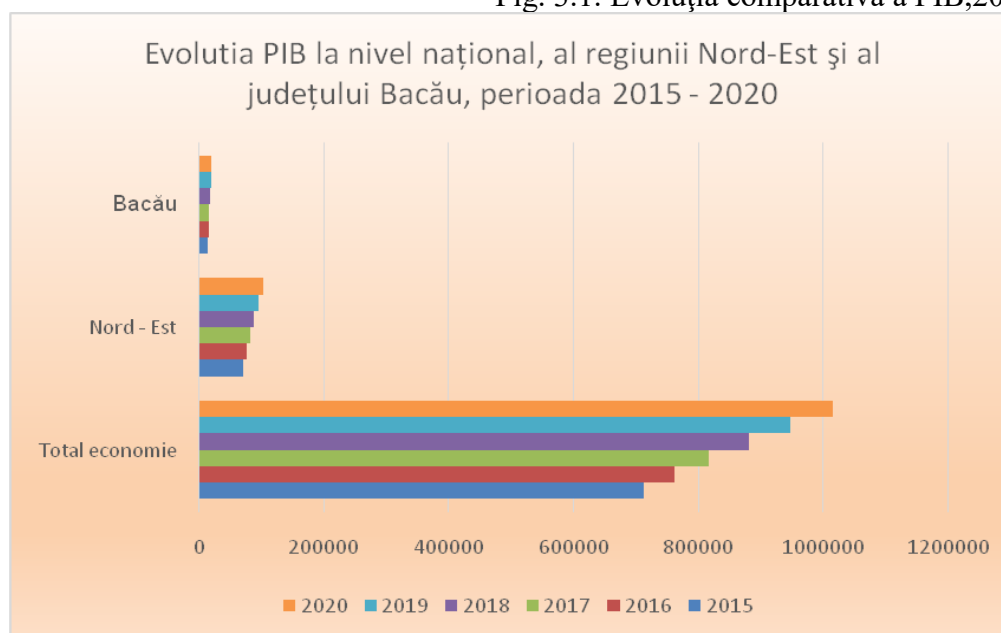
Analiza datelor furnizate de Institutul Național de Statistică subliniază faptul că, în perioada 2015 – 2016, valoarea PIB la nivelul României, a regiunii Nord-Est și la nivelul fiecărui județ din regiune, a crescut, dar nu spectaculos. Aceasta tendință de creștere se va manifesta și în intervalul 2017 – 2020. Procentul de creștere, pentru perioada fiind 2015 – 2020, va avea valori apropiate, 42% la nivel național, 44% la nivelul regiunii NE și 46% la nivelul județului Bacău (tabelul 3.1., fig. 3.1. și 3.2.), ceea ce subliniază apropierea județului Bacău de evoluția de ansamblu a economiei românești.

Tabelul 3.1. Valoarea produsului intern brut, pe județe și regiuni

- milioane lei, preturi curente -

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Total economie	711103	761474	816544	879462	946740	1014013
Nord - Est	70603	75725	81461	87931	94934	102071
Bacău	13473	14521	15628	16909	18307	19743
Botoșani	6875	7403	7947	8569	9243	9927
Iași	21906	23607	25437	27491	29719	32000
Neamț	9162	9594	10317	11115	11977	12860
Suceava	12893	13880	14884	16024	17246	18472
Vaslui	6293	6721	7248	7823	8443	9070

Fig. 3.1. Evoluția comparativă a PIB, 2015 - 2020

Tabelul nr. 3.2. Evoluția principalilor indicatori economico-sociali în perioada 2015 - 2019

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023**

	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
2015							
Creșterea reală a PIB	2.7	2.5	1.3	3.8	1.2	2.8	2.3
PIB/Locuitor (euro)	4867	5032	3895	6257	4504	4602	3646
Numărul mediu de salariați	2.8	4.2	1.6	1.8	5.8	1.0	2.0
Rata șomajului înregistrat - %	6.3	6.6	4.9	4.5	6.1	6.5	11.2
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1562	1581	1491	1798	1359	1489	1387
Câștigul salarial mediu net lunar	8.7	8.7	10.7	9.0	6.7	10.1	6.4
2016							
Creșterea reală a PIB	5.0	5.5	5.4	5.5	2.5	5.4	4.5
PIB/Locuitor (euro)	5191	5406	4191	6665	4701	4918	3882
Numărul mediu de salariați	3.4	3.7	3.6	3.4	3.1	3.3	3.1
Rata șomajului înregistrat - %	6.4	6.7	5.5	4.5	5.8	6.2	11.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1746	1758	1699	1982	1514	1681	1588
Câștigul salarial mediu net lunar	11.8	11.2	14.0	10.2	11.4	12.9	14.5
2017							
Creșterea reală a PIB	5.5	5.5	5.3	5.7	5.5	5.2	5.8
PIB/Locuitor (euro)	5610	5864	4547	7166	5092	5291	4217
Numărul mediu de salariați	4.9	4.7	5.2	5.0	4.6	4.9	5.3
Rata șomajului înregistrat - %	5.8	6.3	4.5	4.2	5.4	5.1	10.4
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	1978	1973	1955	2246	1690	1914	1830
Câștigul salarial mediu net lunar	13.3	12.2	15.0	13.3	11.6	13.9	15.2
2018							
Creșterea reală a PIB	5.7	6.0	5.6	5.8	5.5	5.4	5.7
PIB/Locuitor (euro)	6085	6394	4953	7731	5524	5719	4588
Numărul mediu de salariați	4.7	4.6	5.0	4.8	4.1	4.7	5.1
Rata șomajului înregistrat - %	5.5	6.0	4.0	4.1	5.0	4.9	10.0
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2151	2148	2157	2440	1794	2090	2001
Câștigul salarial mediu net lunar	8.7	8.9	10.4	8.7	6.2	9.2	9.4
2019							
Creșterea reală a PIB	6.0	6.3	5.9	6.1	5.8	5.6	5.9
PIB/Locuitor (euro)	6606	6976	5399	8353	5996	6183	4995
Numărul mediu de salariați	4.6	4.5	4.9	4.7	4.0	4.7	5.0
Rata șomajului înregistrat - %	5.3	5.7	3.8	4.0	4.7	4.5	9.7
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2334	2320	2352	2663	1936	2267	2161
Câștigul salarial mediu net lunar	8.5	8.0	9.0	9.1	7.9	8.5	8.0

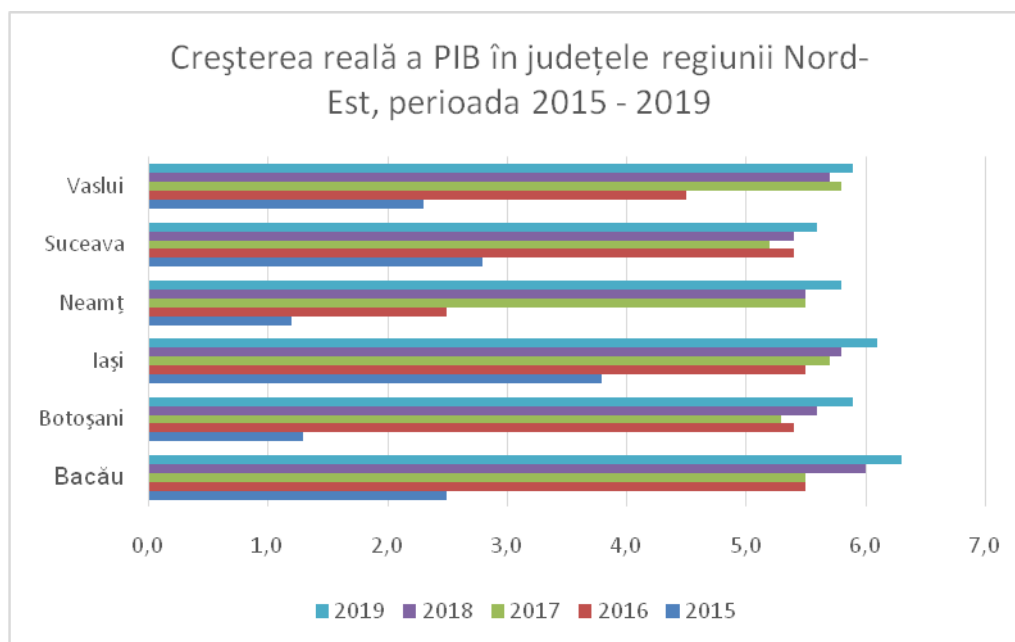

Fig. 3.2. Evoluția PIB în județele regiunii Nord-Est, perioada 2015 - 2019

Tabelul nr. 3.3. Principalii indicatori economico-sociali în 2020, pentru județele regiunii Nord-Est

- modificări procentuale -

	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
2020							
Creșterea reală a PIB	6.1	6.4	6.0	6.2	5.9	5.7	6.0
PIB/Locuintor (euro)	7143	7581	5856	8989	6485	6666	5412
Numărul mediu de salariați	4.3	4.4	4.6	4.3	4.0	4.2	4.5
Rata șomajului înregistrat - %	5.0	5.5	3.6	3.8	4.5	4.0	9.6
Câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat)	2497	2473	2521	2852	2071	2428	2307
Câștigul salarial mediu net lunar	7.0	6.6	7.2	7.1	7.0	7.1	6.8

Continuând analiza principalilor indicatori economico-sociali, în perioada 2015 – 2019, conform tabelului 3.2 și 3.3., precum și a datelor furnizate de ISE, constatăm că județul Bacău tinde să aibă o evoluție pozitivă, indicatorii analizați evoluând în sens pozitiv:

- creșterea reală a PIB-ului a evoluat de la 2,5% în 2015 la 6,3% în 2019;
- rata șomajului a scăzut de la 6,6% la 5,7%;
- câștigul salarial mediu net lunar (lei/salariat) va crește de la 1581 lei/salariat la 2320 lei/salariat.

La nivelul regiunii Nord-Est se constată că județul Bacău care ocupa, la nivel relativ, locul 2, după județul Iași, începe să piardă poziția menționată, în favoarea județelor Suceava, Botoșani și chiar Neamț, la unii indicatori, conform prognozelor până în anul 2020.

3.1.2 Firmele din județ. Dinamică, repartizarea sectorială și pe clase de mărime; unități locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii

Numărul de unități locale active, în județul Bacău a fost în anul 2021 de 14.027 unități, cu 2.633 unități mai multe decât în anul 2015 (+23,1%) și cu 428 unități mai multe decât în anul 2020 (+3,1%).

Cele mai multe unități locale active, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev.2, în județul Bacău au fost în anul 2021 în activitatea comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (4.430 unități), fiind urmată de secțiunile construcții (1.575 unități), industria prelucrătoare (1.358 unități), activități profesionale, științifice și tehnice (1.291 unități).

La polul opus, cele mai puține unități locale active în anul 2020 din județul Bacău s-au regăsit în următoarele secțiuni Caen Rev.2: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, industria extractivă, distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, învățământ, activități de spectacole, culturale și recreative.

Tabelul nr. 3.4. Unități locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2 și clase de mărime după numărul de salariați în județul Bacău

CAEN Rev.2	Clase de mărime	număr						
		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total	Total	11.394	11.579	12.121	12.532	12.718	13.599	14.027
	0-9 persoane	10.019	10.225	10.759	11.170	11.378	12.303	12.682
	10-49 persoane	1.147	1.107	1.127	1.125	1.108	1.072	1.119
	50-249 persoane	196	214	202	206	199	191	192
	250 persoane si peste	32	33	33	31	33	33	34
A Agricultură, silvicultură și pescuit	Total	373	390	399	400	399	421	435
	0-9 persoane	326	341	344	346	349	374	393
	10-49 persoane	37	38	47	43	40	37	33
	50-249 persoane	9	10	7	10	9	9	8
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1	1	1
B Industria extractivă	Total	22	21	21	26	23	30	27
	0-9 persoane	14	11	16	22	18	22	16
	10-49 persoane	5	7	3	2	3	3	7
	50-249 persoane	3	2	1	1	1	4	3
	250 persoane si peste	:	1	1	1	1	1	1
C Industria prelucrătoare	Total	1.195	1.179	1.238	1.268	1.309	1.363	1.358
	0-9 persoane	859	859	906	931	991	1.053	1.043
	10-49 persoane	242	223	233	243	230	230	231
	50-249 persoane	78	81	84	80	73	64	69
	250 persoane si peste	16	16	15	14	15	16	15
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Total	9	11	9	7	8	8	6
	0-9 persoane	5	7	4	3	4	4	2
	10-49 persoane	2	2	3	2	2	2	2
	50-249 persoane	1	1	1	1	1	1	1
	250 persoane si peste	1	1	1	1	1	1	1
E Distribuția apei; salubritate,	Total	89	84	90	78	80	81	87
	0-9 persoane	60	51	56	51	57	56	58

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023**

gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	10-49 persoane	19	20	21	19	16	16	20
	50-249 persoane	8	11	11	6	5	8	7
	250 persoane si peste	2	2	2	2	2	1	2
F Construcții	Total	1.135	1.152	1.215	1.290	1.348	1.483	1.575
	0-9 persoane	953	971	1.053	1.111	1.147	1.285	1.367
	10-49 persoane	156	151	141	156	175	170	179
	50-249 persoane	24	28	18	20	23	24	25
	250 persoane si peste	2	2	3	3	3	4	4
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	Total	4.418	4.274	4.298	4.298	4.239	4.452	4.430
	0-9 persoane	4.000	3.875	3.892	3.901	3.860	4.085	4.073
	10-49 persoane	377	352	357	347	327	316	304
	50-249 persoane	36	41	43	44	47	46	47
	250 persoane si peste	5	6	6	6	5	5	6
H Transport și depozitare	Total	765	800	888	952	952	1.096	1.205
	0-9 persoane	675	699	791	858	858	1.000	1.098
	10-49 persoane	82	90	87	84	84	85	98
	50-249 persoane	6	9	8	8	8	9	7
	250 persoane si peste	2	2	2	2	2	2	2
I Hoteluri și restaurante	Total	574	563	570	576	588	621	673
	0-9 persoane	493	488	492	494	502	540	586
	10-49 persoane	76	70	71	74	76	76	84
	50-249 persoane	5	5	7	8	10	5	3
J Informații și comunicații	Total	287	354	402	424	380	417	435
	0-9 persoane	265	329	378	401	357	392	414
	10-49 persoane	18	21	21	19	20	22	19
	50-249 persoane	3	4	3	4	2	2	1
	250 persoane si peste	1	:	:	:	1	1	1
K Intermedieri financiare și asigurări	Total	262	297	307	307	287	288	299
	0-9 persoane	252	289	297	298	278	283	292
	10-49 persoane	10	8	10	9	9	5	7
L Tranzacții imobiliare	Total	268	288	321	341	368	397	446
	0-9 persoane	261	281	315	334	361	391	439
	10-49 persoane	7	7	6	7	7	6	7
M Activități profesionale, științifice și tehnice	Total	931	974	1.015	1.080	1.145	1.235	1.291
	0-9 persoane	898	936	975	1.048	1.118	1.211	1.261
	10-49 persoane	31	37	39	31	26	23	29
	50-249 persoane	2	1	1	1	1	1	1
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	Total	373	398	409	406	426	441	439
	0-9 persoane	324	348	363	356	373	396	380
	10-49 persoane	31	34	33	34	39	33	45
	50-249 persoane	16	14	11	15	12	11	13
	250 persoane si peste	2	2	2	1	2	1	1
P Învățământ	Total	89	98	107	121	130	142	145
	0-9 persoane	83	92	98	111	122	138	141
	10-49 persoane	6	6	9	10	8	4	4
Q Sănătate și asistență socială	Total	286	343	406	462	489	543	581
	0-9 persoane	254	317	375	426	452	507	541
	10-49 persoane	30	23	28	32	33	32	36
	50-249 persoane	2	3	3	4	4	4	4

R Activități de spectacole, culturale și recreative	Total	92	106	135	150	194	194	202
	0-9 persoane	81	96	124	143	188	187	194
	10-49 persoane	9	7	8	4	4	5	6
	50-249 persoane	2	3	3	3	2	2	2
S Alte activități de servicii	Total	226	247	291	346	353	387	393
	0-9 persoane	216	235	280	336	343	379	384
	10-49 persoane	9	11	10	9	9	7	8
	50-249 persoane	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

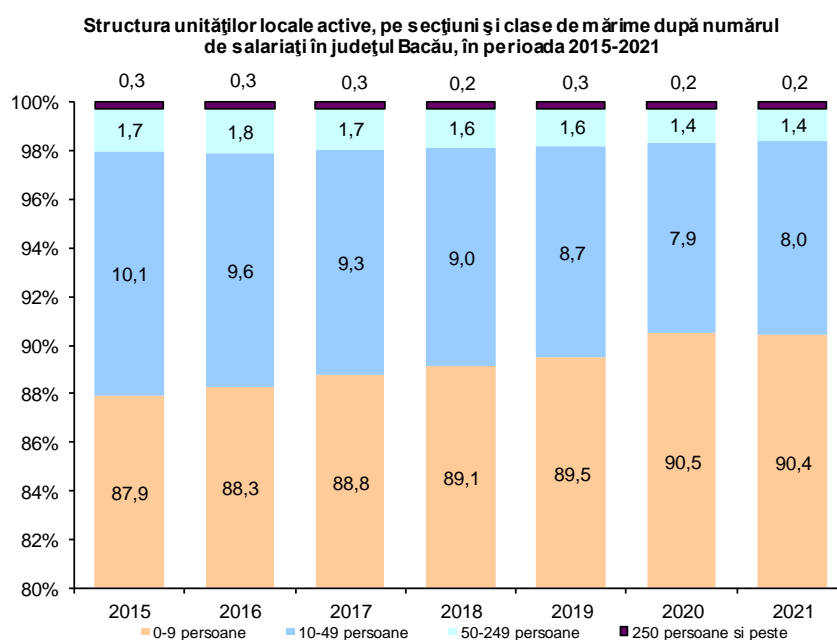
Comparativ cu anul 2015, numărul unităților locale active din județul Bacău a crescut cu 2.633 unități (+23,1%), cele mai mari creșteri regăsindu-se în activitățile: activități de spectacole, culturale și recreative (+119,6%), sănătate și asistență socială (+103,1%), alte activități de servicii (+73,9%), tranzacții imobiliare (66,4%), învățământ (+62,9%), transport și depozitare (57,5%), informații și comunicații (+51,6%), industria extractivă (+22,7%).

Nu toate activitățile din economia județului au înregistrat creșteri ale numărului de unități locale active față de anul 2015. Astfel, în 2021 față de 2015 au funcționat mai puține unități locale active în: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-33,3%) și în distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (-2,2%).

Față de anul 2020, numărul unităților locale active din județul Bacău a crescut cu 428 unități (+3,1%), cele mai mari creșteri regăsindu-se în activitățile: tranzacții imobiliare (12,3%), transport și depozitare (+9,9%), sănătate și asistență socială (+7,0%), construcții (6,2%).

Structura unităților locale active, pe secțiuni și clase de mărime după numărul de salariați nu s-a modificat considerabil în perioada 2015-2021, procentele deținute de unități în funcție de clasa de mărime fiind în anul 2021 de: 90,4% unități locale active cu 0-9 persoane, 8,0% unități locale active cu 10-49 persoane, 1,4% unități locale active cu 50-249 persoane și doar 0,2% unități cu peste 250 persoane.

Figura 3.3.

Numărul cel mai mare de unități locale active activează în domeniul comerț, respectiv 4.430 unități (reprezentând 31,6% din totalul județului), urmat de construcții cu 1.575 unități (11,2% din total județ), industria prelucrătoare cu 1.358 unități (9,7% din total județ) și activități profesionale, științifice și tehnice cu 1.291 unități (9,2% din total județ).

Personalul din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, din județul Bacău a fost în anul 2021 de 83.717 persoane, cu 5.154 persoane mai multe decât în anul 2015 (+6,6%) și cu 1.151 persoane mai multe decât în anul 2020 (+1,4%). Începând cu anul 2015, personalul din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii a crescut an de an, creșterea medie anuală înregistrată în perioada 2015-2021 fiind de +859 persoane/an.

În anul 2021 cel mai mare număr de personal din unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău, s-a înregistrat în industria prelucrătoare (24.997 persoane), fiind urmată de secțiunile comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (21.378 persoane) și construcții (13.043 persoane).

Tabelul nr. 3.5. Personalul din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	număr persoane						
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	78.563	80.251	80.724	81.319	82.352	82.566	83.717
B Industria extractivă	521	1.772	1.468	1.348	1.152	1.481	1.064
C Industria prelucrătoare	24.994	24.864	25.513	25.662	25.834	24.971	24.997
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	601	591	584	549	541	511	475
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.164	2.299	2.251	2.182	2.037	1.944	2.084
F Construcții	9.608	9.362	8.894	9.105	10.420	11.979	13.043
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	21.958	22.051	22.607	22.269	21.950	21.731	21.378
H Transport și depozitare	4.851	5.149	5.080	5.180	5.122	5.145	5.454
I Hoteluri și restaurante	2.856	2.847	3.113	3.133	3.261	3.080	3.137
J Informații și comunicații	1.396	1.382	1.353	1.619	1.555	1.577	1.393
K Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	6.500	6.761	6.448	6.559	6.616	6.356	6.776
P Învățământ	287	335	371	430	430	403	410
Q Sănătate și asistență socială	1.472	1.485	1.636	1.835	1.899	1.919	2.043
R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	1.355	1.353	1.406	1.448	1.535	1.469	1.463

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Față de anul 2015, personalul din unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău a crescut cu 5.154 persoane (+6,6%), cele mai mari creșteri regăsindu-se în activitățile: învățământ (+42,9%), sănătate și asistență socială (+38,8%) construcții (+35,8%) și transport și depozitare (+12,4%).

Cele mai mari scăderi de personal s-au înregistrat în: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (-21,0%), distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (-3,7%).

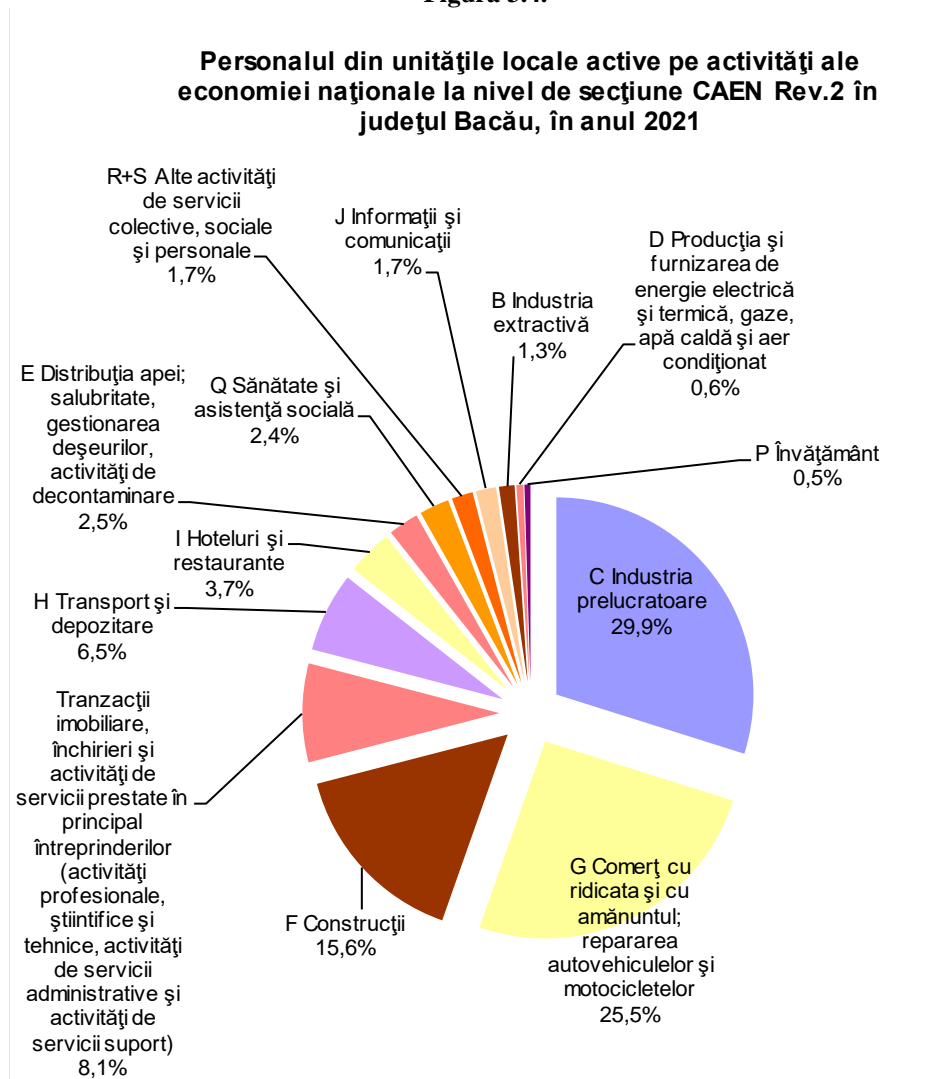

Comparativ cu anul 2020, personalul ce a activat în unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău a crescut cu 1.151 persoane (+1,4%). Astfel, pe secțiuni, au lucrat mai multe persoane în: construcții, distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare și tranzacții imobiliare.

Nu toate activitățile din economia județului au înregistrat creșteri de personal față de anul anterior. În 2021 față de 2020 cele mai mari scăderi se regăsesc în industria extractivă, în informații și comunicații, în producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat, în distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, în alte activități de servicii colective, sociale și personale.

Analizând structura personalului din unitățile locale active din industrie, comerț și alte servicii din județul Bacău la nivelul anului 2021, constatăm că cele mai multe persoane lucrează în industria prelucrătoare (29,9%), urmată de comerț (25,5%) și construcții (15,65%), iar cele mai puține persoane se regăsesc în învățământ (0,5%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,6%), industria extractivă (1,3%), alte activități de servicii colective, sociale și personale (1,7%), informații și comunicații (1,7%).

Figura 3.4.

3.1.3. Cifra de afaceri, investiții brute și nete pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2

Cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău a fost în anul 2021 de 32.050 milioane lei RON prețuri curente. Cele mai mari cifre de afaceri a unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2, s-au înregistrat în comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (15.177 milioane lei), fiind urmată de secțiunile industria prelucrătoare (6.348 milioane lei), construcții (5.901 milioane lei). La polul opus, cu cele mai mici cifre de afaceri ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii în anul 2021 se regăsesc următoarele secțiuni Caen Rev.2: învățământ (31 milioane lei), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (130 milioane lei), alte activități de servicii colective, sociale și personale (206 milioane lei).

Tabelul nr. 3.6. Cifra de afaceri din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	milioane lei RON						
CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	16.694	17.159	18.958	21.391	23.794	26.184	32.050
B Industria extractivă	59	69	31	28	42	200	331
C Industria prelucrătoare	4.150	4.179	4.509	4.947	5.323	5.101	6.348
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	64	60	61	65	68	70	130
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	286	246	257	322	330	332	385
F Construcții	1.647	1.431	1.484	1.672	2.604	4.762	5.901
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	8.490	9.035	10.288	11.488	12.306	12.691	15.177
H Transport și depozitare	632	717	790	962	1.003	1.018	1.299
I Hoteluri și restaurante	189	204	245	293	352	277	415
J Informații și comunicații	341	364	317	396	390	404	391
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	516	537	569	706	870	879	1.042
P Învățământ	18	22	26	32	31	26	31
Q Sănătate și asistență socială	140	139	177	228	254	267	394
R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	162	155	203	252	220	158	206

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/inse-table>)

Evoluția reală a cifrei de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii se determină prin raportul dintre indicele nominal al cifrei de afaceri realizat și indicele mediu al prețurilor de consum.

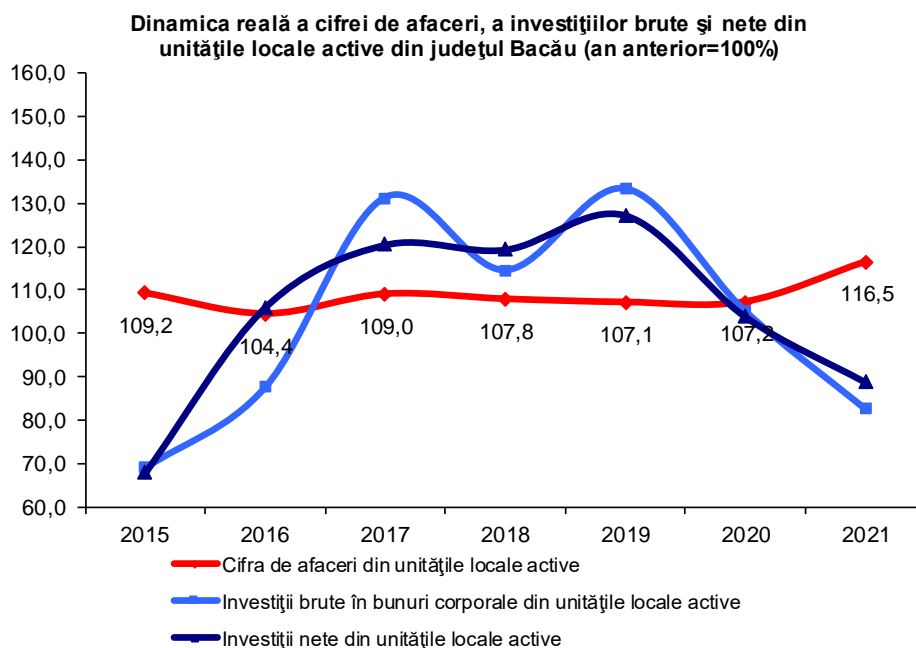
Așa cum se poate observa din graficul de mai jos, cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2021 a crescut, în prețuri comparabile față de anul anterior cu +16,5%, iar față de anul 2014 a crescut cu +64,2%.

În perioada analizată, față de anul precedent, s-au înregistrat evoluții reale pozitive, cifra de afaceri crescând, în prețuri comparabile.

Astfel, creștere reală s-a înregistrat în 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 și 2020 față de anii anteriori, când cifra de afaceri realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii a fost cu 9,2% mai mare, respectiv cu 4,4%, 9,0%, 7,8%, 7,1%, 7,2% și 16,5%.

Figura 3.5.

Investițiile brute în bunuri corporale realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău au fost în anul 2021 de 2.421 milioane lei RON prețuri curente. Cele mai mari investițiile brute în bunuri corporale a unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, pe activități ale economiei naționale, conform Caen Rev 2, s-au înregistrat în comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (531 milioane lei), fiind urmată de secțiunile industria prelucrătoare (494 milioane lei), construcții (484 milioane lei), tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport) (235 milioane lei). La polul opus, cu cele mai mici investiții brute în bunuri corporale ale unităților locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii în anul 2021 se regăsesc următoarele secțiuni Caen Rev.2: învățământ (3 milioane lei), alte activități de servicii colective, sociale și personale (18 milioane lei), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (19 milioane lei).

Tabel nr. 3.7. Investiții brute în bunuri corporale din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

milioane lei
RON

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	1.366	1.177	1.565	1.874	2.592	2.793	2.421
B Industria extractivă	40	24	227	251	280	258	146

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

C Industria prelucratoare	348	235	344	348	449	519	494
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	6	11	10	18	15	19	46
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	245	96	48	52	33	60	122
F Construcții	100	135	129	156	316	480	484
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	333	385	368	574	761	766	531
H Transport și depozitare	105	135	152	128	128	240	197
I Hoteluri și restaurante	28	49	39	47	28	51	55
J Informații și comunicații	25	23	28	56	60	65	39
K Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	107	56	178	184	469	291	235
L P Învățământ	2	1	2	2	3	2	3
M Q Sănătate și asistență socială	19	18	33	39	37	25	50
N R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	9	8	8	18	15	18	19

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Evoluția reală a investițiilor brute în bunuri corporale realizată de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii se determină prin raportul dintre indicele nominal al investițiilor brute realizat și indicele mediu al prețurilor de consum. Astfel, investițiile brute în bunuri corporale realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2021 au scăzut, în prețuri comparabile față de anul anterior cu -17,5%, iar față de anul 2015 cu crescut cu +51,7%.

În perioada analizată, există trei ani în care s-au obținut evoluții reale negative, investițiile brute în bunuri corporale scăzând, în prețuri comparabile, cea mai mare scădere remarcându-se în anul 2015 cu -31,1% față de anul anterior.

Creștere reală s-a înregistrat începând cu anul 2017 față de anul anterior până spre sfârșitul perioadei analizate, când investițiile brute în bunuri corporale realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii au fost cu 31,2%, cu 14,4%, cu 33,2% respectiv cu 5,0% mai mari.

În perioada 2015-2016, în județului Bacău, se observă tendința de reducere a volumului investițiilor brute și nete, pe activități ale economiei naționale, iar începând cu anul 2017 o creștere a acestora.

Tabelul nr. 3.8. Investiții nete din unitățile locale active, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

milioane lei RON

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total industrie, construcții, comerț și alte servicii	798	833	1.017	1.270	1.678	1.789	1.668
B Industria extractivă	37	23	188	209	278	217	75
C Industria prelucratoare	291	175	204	225	319	333	330
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	3	10	9	7	13	9	13
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	20	61	44	44	31	21	112

F Construcții	62	94	74	99	224	420	338
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	201	238	213	354	468	343	371
H Transport și depozitare	86	125	141	115	113	90	150
I Hoteluri și restaurante	16	25	20	23	17	22	31
J Informații și comunicații	24	21	25	52	56	57	34
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor (activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport)	37	38	65	95	113	242	155
P Învățământ	1	1	2	2	2	2	3
Q Sănătate și asistență socială	12	15	25	33	32	21	39
R+S Alte activități de servicii colective, sociale și personale	8	6	6	13	12	12	15

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Investițiile nete realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii, în județul Bacău au fost în anul 2021 de 1.668 milioane lei RON prețuri curente.

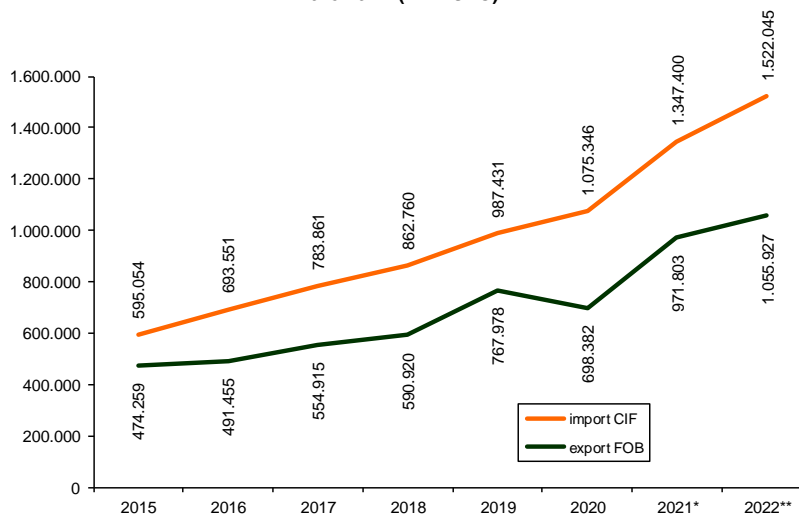
Investițiile nete realizate de unitățile locale active din industrie, construcții, comerț și alte servicii din județul Bacău în anul 2021 au scăzut, în prețuri comparabile față de anul anterior, cu -11,2%, iar față de anul 2015 acestea au crescut cu 79,0%. În perioada analizată, investițiile nete s-au redus, în prețuri comparabile, în anul 2015 (scădere cu -32,2% față de anul anterior). Creștere reală față de anii anteriori s-a înregistrat în 2016, 2017, 2018, 2019 și 2020.

Exportul și importul

Analizând evoluția exporturilor și importurilor la nivelul județului Bacău, în perioada 2015 – 2022, se constată o creștere a valorii acestora, importurile sunt mai mari decât exporturile realizate, ceea ce evidențiază faptul că balanța de comerț exterior la nivelul județului este negativă.

Figura 3.6.

Comerțul internațional de mărfuri, în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (mii EURO)

*: date semidefinite

** : date provizorii

Astfel, la nivelul județului Bacău **volumul exportului după sediul agentului exportator** a fost în anul 2022 de 1.055.927 mii Euro FOB, cu 8,7% mai mare față de anul precedent (respectiv cu +84.124 mii Euro) și în creștere cu 22,6% față de anul de început al perioadei analizate (respectiv cu +581.668 mii Euro de anul 2015). În ceea ce privește **volumul importului după sediul agentului importator**, acesta a fost în anul 2022 de 1.522.045 mii Euro CIF, cu 13,0% mai mare decât anul precedent (respectiv cu +174.645 mii Euro) și tot în creștere cu 55,8% față de anul 2015 (respectiv cu +926.991 mii Euro față de începutul perioadei).

Soldul balanței de comerț exterior (FOB/CIF) a fost negativ în toată perioada analizată, 2015-2022, cel mai mare sold negativ înregistrându-se în anul 2022, -466.118 mii Euro, iar cel mai mic în anul 2015, -120.795 mii Euro. **Gradul de acoperire** a importurilor cu exporturi (FOB/CIF) a fost în anul 2022 de 69,4%, atunci când s-a înregistrat cel mai mare sold negativ al balanței comerciale, față de 79,7% în anul 2015, când s-a înregistrat cel mai mic sold negativ.

Tabelul nr. 3.9. Exportul FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (mii EURO)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Total	474.259	491.455	554.915	590.920	767.978	698.382	971.803	1.055.927
Animale vii și produse animale	13.748	14.206	18.847	15.785	12.740	12.311	22.481	31.027
Produse vegetale	2.120	3.844	4.453	10.090	9.831	6.902	3.824	3.714
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	82	80	65	118	195	73	65	171
Produse alimentare, băuturi, tutun	18.630	21.551	26.626	29.065	32.940	33.769	35.112	54.216
Produse minerale	252	435	191	22	293	211	242	389
Produse chimice	32.869	29.535	37.195	29.916	79.521	62.428	130.617	193.517
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	15.682	18.443	21.292	21.418	125.022	137.075	264.516	198.343
Piei crude, piei tăbăcite, blanuri și produse din acestea	5.467	3.930	3.554	2.576	1.046	550	714	948
Produse din lemn, exclusiv mobilier	88.139	85.158	88.911	99.690	100.498	90.605	123.931	141.192
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	6.461	7.462	7.831	8.612	9.051	11.463	12.659	17.257
Materii textile și articole din acestea	119.264	137.636	133.451	143.837	157.502	139.634	129.619	138.279
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	26.463	28.370	35.577	26.933	23.696	19.063	24.471	27.804
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	1.314	1.222	1.092	1.034	735	854	372	1.400
Metale comune și articole din acestea	8.437	8.635	10.582	11.052	10.249	10.080	14.364	18.668
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	44.183	46.144	80.604	94.393	97.677	93.769	103.700	104.875
Mijloace și materiale de transport	59.953	60.598	54.899	64.743	73.869	51.360	57.071	77.235

Instrumente și aparate optice, fotografice, ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	12.460	6.577	12.235	12.396	14.670	9.905	16.826	13.718
Mărfuri și produse diverse	18.055	16.653	16.670	16.320	15.909	15.929	22.833	24.383
Produse necuprinse în alte secțiuni	680	976	838	2919	2.532	2.400	8.386	8.791

*: date semidefinite

** : date provizorii

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Bacău

Structura **exporturilor** pe secțiuni din Nomenclatorul Combinat scoate în evidență faptul că doar 5 secțiuni cumulează aproximativ 73,5% din totalul volumului mărfurilor exportate din județ, astfel că *cele mai mari ponderi îl dețin “Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea” (3,3% în anul 2015 respectiv 18,8% în anul 2022), urmate de secțiunile “Produse chimice” (6,9% în anul 2015 respectiv 18,3% în anul 2022) și “Produse din lemn, exclusiv mobilier” (18,6% în anul 2015 respectiv 13,4% în anul 2022).*

Figura 3.7.

Structura exportului FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2015 (%)

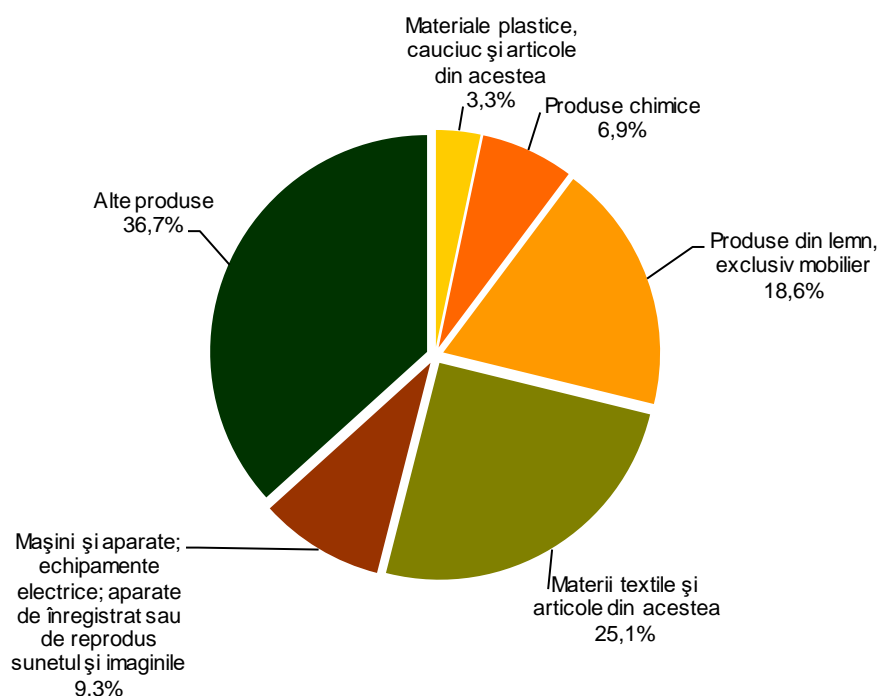
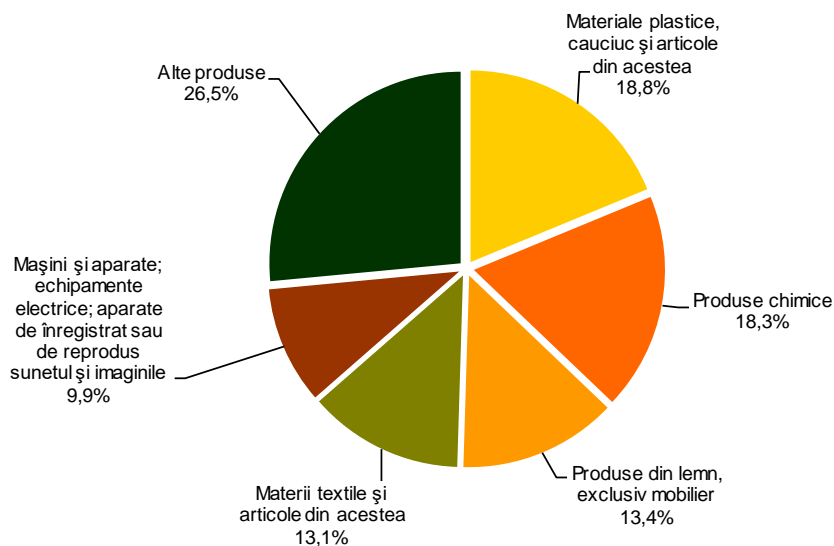

Figura 3.8.

Structura exportului FOB de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2022** (%)

** : date provizorii

Tabelul nr. 3.10. Importul CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în perioada 2014-2021 (mii EURO)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Total	595.054	693.551	783.861	862.760	987.431	1.075.346	1.347.400	1.522.045
Animale vii și produse animale	19.775	24.167	32.712	32.283	37.629	35.891	35.800	39.141
Produse vegetale	10.197	12.884	15.067	14.499	16.690	21.421	24.942	50.863
Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale	3.165	3.952	4.095	3.852	3.500	3.125	4.607	5.014
Produse alimentare, băuturi, tutun	5.613	4.067	4.988	5.150	6.721	9.183	12.176	15.583
Produse minerale	3.163	3.519	2.901	4.863	2.426	4.414	13.885	10.017
Produse chimice	28.219	38.256	36.841	34.859	76.115	70.938	98.167	90.426
Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea	45.690	53.823	66.945	67.551	70.329	70.843	89.900	97.514
Piei crude, piei tăbăcite, blanuri și produse din acestea	8.259	8.803	9.923	8.229	6.617	4.995	5.662	5.515
Produse din lemn, exclusiv mobilier	44.549	49.234	50.143	52.328	46.431	42.769	55.594	67.220
Pastă de lemn, hârtie, carton și articole din acestea	8.686	9.259	9.902	12.393	12.869	12.699	15.247	19.305
Materii textile și articole din acestea	87.757	97.400	91.442	93.306	102.612	85.923	90.592	95.609
Încălțăminte, pălării, umbrele și articole similare	9.877	11.537	15.520	10.024	11.062	8.968	12.703	13.857
Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare	54.576	69.683	71.084	81.600	85.140	90.193	93.925	111.316
Metale comune și	77.662	108.077	129.121	179.943	201.871	261.916	397.980	445.173

articole din acestea								
Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile	109.295	105.645	135.807	143.402	155.224	191.718	201.176	245.628
Mijloace și materiale de transport	17.544	23.279	29.233	24.123	40.994	38.676	41.717	56.707
Instrumente și aparate optice, fotografice, ceasuri; instrumente muzicale; părți și accesorii ale acestora	16.646	11.892	10.458	10.841	12.863	13.768	11.918	14.953
Mărfuri și produse diverse	43.705	57.315	66.672	82.769	96.352	106.919	132.679	132.528
Produse necuprinse în alte secțiuni	675	760	1010	745	1987	989	8729	5677

*: date semidefinitive

** : date provizorii

Sursa: Anuarul Statistic al Județului Bacău

La **importuri**, cele mai mari ponderi în total importuri ale județului le dețin: “*Metale comune și articole din acestea*” (13,1% în anul 2015 respectiv 29,2% în anul 2022), urmate de secțiunile „*Mașini, aparate și echipamente electrice*” (18,4% în anul 2015 respectiv 16,1% în anul 2022) și “*Mărfuri și produse diverse*” (7,3% în anul 2015 respectiv 8,7% în anul 2022).

Figura 3.9.

Structura importului CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anul 2015 (%)

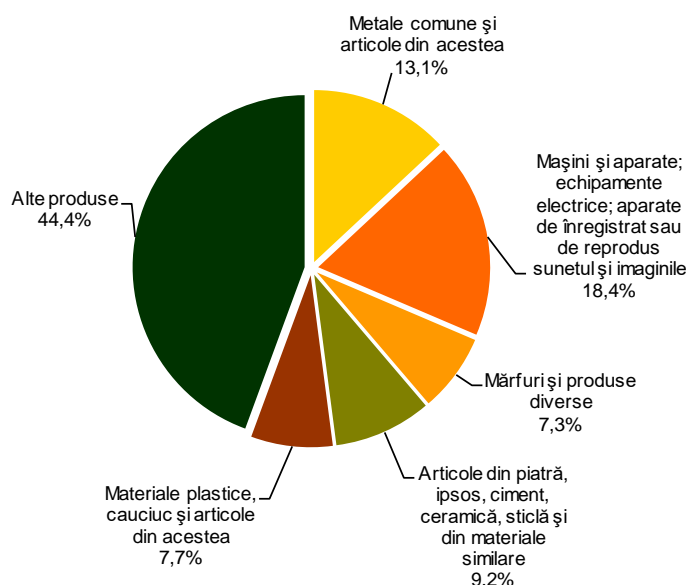
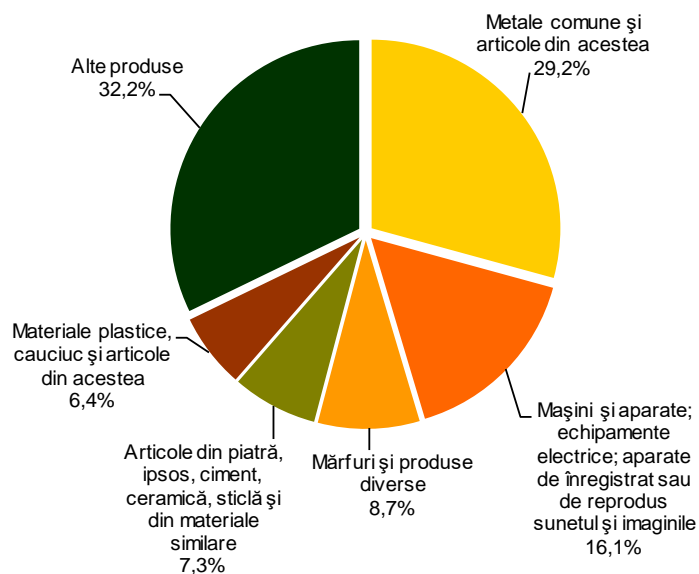

Figura 3.10.

Structura importului CIF de mărfuri pe principalele secțiuni ale
Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău,
în anul 2022** (%)

În ceea ce privește soldul balanței comerciale pe secțiuni din nomenclatorul combinat se poate observa în figura 3.11 că în anul 2021 în 8 secțiuni se înregistrează valori pozitive ale soldului, restul secțiunilor (respectiv 11 secțiuni) au valori negative.

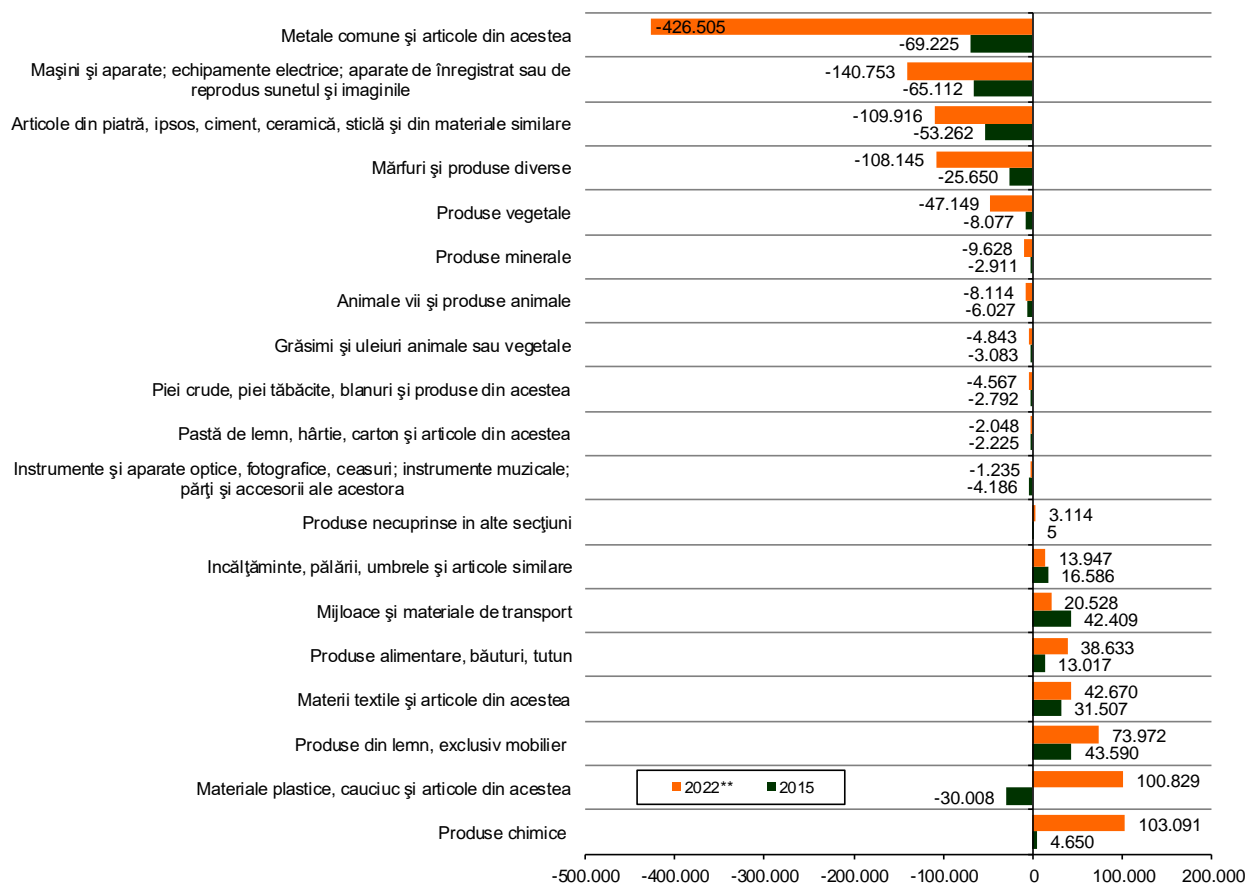
Cele mai mari solduri pozitive în anul 2022 regăsim la “*Produse chimice*” (+4.650 mii Euro în anul 2015 și +103.091 mii Euro în anul 2022) și “*Materiale plastice, cauciuc și articole din acestea*” (-30.008 mii Euro în anul 2015 și +100.829 mii Euro în anul 2022), iar cele mai mari solduri negative la “*Metale comune și articole din acestea*” (-69.225 mii Euro în anul 2015 respectiv -426.505 mii Euro în anul 2022), “*Mașini și aparate; echipamente electrice; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul și imaginile*” (-65.112 mii Euro în anul 2015 respectiv -140.753 mii Euro în anul 2022) și “*Articole din piatră, ipsos, ciment, ceramică, sticlă și din materiale similare*” (-53.262 mii Euro în anul 2015 respectiv -109.916 mii Euro în anul 2022).

Balanța comercială este echilibrată în anul 2022 la produse precum „*Instrumente și aparate optice, fotografice, ceasuri; instrumente muzicale;*” (-1.235 mii Euro) și „*Produse necuprinse in alte secțiuni*” (+3.114 mii Euro).

Figura 3.11.

Soldul comerțului internațional de mărfuri (export FOB-import CIF) pe principalele secțiuni ale Nomenclatorului Combinat, în județul Bacău, în anii 2015 și 2022 (mii EURO)

** : date provizorii

3.1.4. Întreprinderile mici și mijlocii

În anul 2016, la nivel național, IMM-urile și-au orientat principalele abordări manageriale în următoarele direcții (figura 3.8): relația cu distribuitorii și clienții (44,53%), realizarea de produse și servicii noi (33,39%), relația cu furnizorii (30,02%), elaborarea de strategii și politici (19,53%), reducerea costurilor (14,05%), introducerea de noi procese tehnologice (12,23%), asigurarea salariaților necesari (11,41%), trainingul personalului (7,21%), metode de livrare și logistică (7,12%), obținerea și utilizarea de informații și cunoștințe (5,57%), capitalizarea firmei (4,74%), diminuarea numărului de salariați (3,19%) și restructurarea procesului de luare a deciziilor (1,92%).

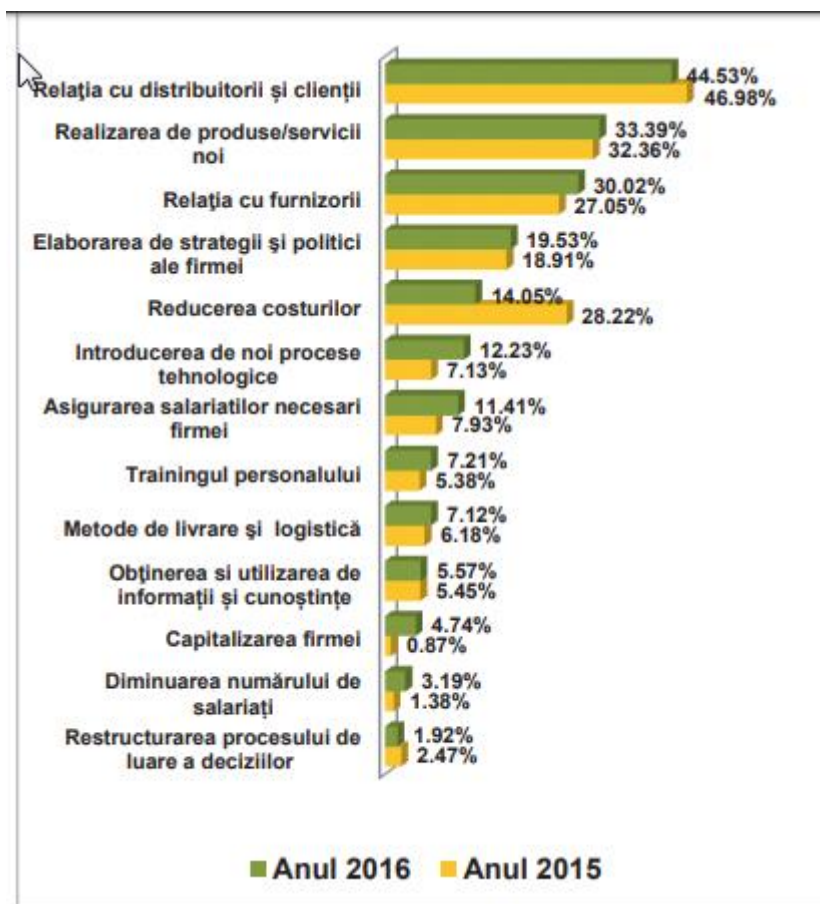

Fig. nr. 3.8. Frecvența focalizării asupra unor activități cheie la nivelul IMM-urilor, sursa: Carta Alba a IMM-urilor din România 2016

Conform studiilor realizate, publicate în Carta Alba a IMM-urilor din România 2016 în regiunea Nord Est sunt cele mai mari ponderi mai mari ale IMM-urilor care indică achiziția de tehnică nouă (30,86%), introducerea sistemelor moderne de gestiune a calității (19,75%), informatizarea activităților (33,33%) și pregătire intensă a forței de muncă (32,10%).

Observații și concluzii cu privire la sectorul IMM pentru județul Bacău

Relizând o analiză a întreprinderilor în funcție de clasa de mărime, pe baza informațiilor disponibile pe Listă Firme, la nivelul anului 2015, observăm că microîntreprinderile (companiile ce au între 0-9 angajați), dețin 89,93% din totalul întreprinderilor active la nivelul Municipiului Bacău, întreprinderile mici și mijlocii (companiile ce au între 10-49 angajați), dețin o pondere de 8,13%, întreprinderile mijlocii ce au între 50-249 de angajați dețin 1,69%, iar întreprinderile mari și foarte mari cu peste 250 de angajați dețin 0,25%. Sectorul IMM-urilor cuprinde 98,06% din totalul întreprinderilor locale active, numărul destul de scăzut al întreprinderi mari și foarte mari, reflectă flexibilitatea mediului de afaceri băcăuan, impusă de condițiile în permanentă schimbare ale economiei și nu numai. Se impune necesitatea adaptării permanente și în timp util a învățământului tehnico-profesional la nevoile mediului de afaceri, respectând în același timp, cerințele de calitate impuse.

În funcție de clasa de mărime a întreprinderilor, putem observa o distribuție diferită a ponderilor acestora în funcție de domeniul CAEN. Astfel, la nivelul anului 2015, în cadrul microîntreprinderilor Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor deține o pondere de 38,39%, urmată de Clasa M - Activități profesionale, științifice și tehnice 11,91% și Clasa F – Construcții cu 8,10%. Și la nivelul întreprinderilor mici Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor

deține cea mai mare pondere, de 37,37%, urmată de Clasa C - Industria prelucrătoare cu 19,65% respectiv Clasa F – Construcții, cu 15,89%. Domeniul cu cea mai mare pondere în cadrul întreprinderilor mijlocii este Clasa C - Industria prelucrătoare, cu o pondere de 35,11%, urmat de Clasa F – Construcții, cu 18,09% și la mică diferență Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor cu 17,02%. Întreprinderile mari și foarte mari, activează doar în 5 domenii: Clasa C - Industria prelucrătoare, e domeniul predominant cu 64,29%, urmat de Clasa G - Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cu 14,29% iar Clasa F – Construcții, Clasa D - Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat și Clasa J - Informații și comunicații, fiecare cu pondere de 7,14%. (Sursa: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a municipiului Bacău, 2014 – 2020).

3.2. Informații parțiale

3.2.1. Cerințele de competitivitate la nivelul Uniunii Europene

Ca urmare a integrării României în UE, firmele din județ s-au confruntat cu o presiune concurențială sporită pentru a rezista pe piața internă, pentru a valorifica oportunitățile participării pe piața UE. Noi firme și investiții de capital străin vor fi atrase în județ.

Dincolo de avantajul conjunctural (care se va reduce în timp) al prețului relativ scăzut al forței de muncă, competitivitatea firmelor va fi condiționată într-o măsură din ce în ce mai mare de creșterea valorii adăugate prin eforturi susținute de inovare și segmentare pentru cucerirea și păstrarea pieței, cu accent pe *tehnologie, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare* adecvate.

Nevoile de competitivitate ale firmelor vor conduce și la dezvoltarea și diversificarea pieței de servicii pentru afaceri (“business to business”): servicii de consultanță, financiare, comerciale etc., dar și alte servicii pentru întreprinderi rezultate din externalizarea unor activități auxiliare producției și contractate cu firme specializate - de ex. de întreținere și reparații (mentenanță), servicii pentru produsele vândute etc.

Strategia de dezvoltare a județului Bacău

De menționat că datele sunt preluate din raportările serviciilor publice deconcentrate și din Strategia de dezvoltare economico-socială a județului Bacău pe perioada 2010-2021, aprobată de Consiliul Județean Bacău. Conform acestei strategii, județul Bacău până în anul 2021 va ajunge unul din principalele motoare de dezvoltare economică ale Regiunii Nord Est, un nod logistic regional și un model de creștere sustenabilă. Creșterea sa economică, avându-și avangarda în industria de înaltă tehnologie, se va baza pe tradiția sa industrială, dar va căuta să repare dezechilibrele trecutului, tinzând spre convergență și incluziune socială. Trăgându-și energia din vastul rezervor de talent și cunoaștere al resurselor sale umane, dezvoltarea sa viitoare va fi deopotrivă echitabilă, armonioasă și prietenoasă mediului înconjurător.

Obiectivele stabilite prin această strategie :

Obiective strategice verticale:

1. Creșterea competitivității sectoarelor agro-alimentar și forestier și dezvoltarea rurală

Potențialul logistic al județului Bacău, este un fundament important al acestui obiectiv și reprezintă un avantaj ce poate fi convertit în oportunitatea afirmării sale ca unul din centrele regionale de producție, distribuție, depozitare și comercializare a produselor primare și a celor procesate.

Disparitatea de dezvoltare între urban și rural este o consecință a dependenței populației rurale de o activitate agricolă prea puțin productivă, dar și a stării nesatisfăcătoare a infrastructurii și utilităților de bază în mediul rural. Diversificarea economiei rurale și ameliorarea calității infrastructurii de bază reprezintă priorități de grad zero pentru dezvoltarea rurală în județul Bacău.

2. Dezvoltarea mediului de afaceri local și accelerarea procesului de reconversie industrială

Viziunea de dezvoltare a județului pentru următorul deceniu plasează transformarea industrială și dezvoltarea mediului de afaceri în centrul creșterii economice. Evoluția dinspre industriile extractive și de prelucrare petrochimică înspre industrii intensive în tehnologie înaltă, care va angrena și o dezvoltare sincronă a sectorului CDI, a educației și a serviciilor conexe, reprezintă reperul central al acestui obiectiv strategic. Acest obiectiv nu poate contribui în mod decisiv la materializarea viziunii de dezvoltare fără ca ponderea cheltuielilor CDI, publice și private, să crească, și fără ca parteneriatele între universități și mediul de afaceri să fie întărite. Mediul local de afaceri poate fi dezvoltat prin reducerea unor bariere administrative, printr-o atenție sporită față de nevoile investitorilor, prin sporirea accesului IMM-urilor la TIC și servicii de formare pentru resurse umane.

3. Valorificarea resurselor energetice regenerabile

Acest obiectiv constituie o provocare și în același timp o miză importantă pentru județul Bacău, atât din punct de vedere al protecției mediului și creșterea calității vieții locuitorilor cât și din perspectiva dezvoltării economice pe care o pot genera. Valorificarea resurselor energetice regenerabile este un obiectiv de dezvoltare cheie, aflat în strânsă legătură cu alte obiective de dezvoltare, cum ar fi: protecția mediului și socialul. Punerea în aplicație a acestui obiectiv se fundamentează pe faptul că județul Bacău deține resurse regenerabile, datorită în principal potențialului său energetic și respectiv eolian.

4. Promovarea convergenței economice și creșterea incluziunii sociale

Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea de ansamblu a resurselor umane presupune acordarea unei atenții speciale acelor zone care sunt cel mai afectate de evoluția pieței de muncă, în cazul județului Bacău este cazul mediului rural din stânga Siretului.

Obiective strategice orizontale :

1. Creșterea productivității economiei prin dezvoltarea resurselor umane

Îmbunătățirea competențelor resurselor umane și creșterea mobilității și adaptabilității angajaților reprezintă obiective specifice cheie pentru misiunea creșterii productivității economice a județului Bacău, pentru înfruntarea provocărilor unei piețe a muncii în permanentă schimbare și pentru asigurarea unei tranziții line a profesioniștilor din industriile în declin și agricultură.

2. Extinderea capacității infrastructurii de a stabili economia cu scopul îmbunătățirii calității vieții în județul Bacău

Identificarea extinderii infrastructurii, drept un obiectiv orizontal, apare ca o alegere naturală având în vedere impactul multisectorial al activității proiectate să ducă la îndeplinirea

acestui obiectiv. Fiecare politică din cadrul acestui obiectiv orizontal este orientată către sprijinirea obiectivelor verticale .

3. Creșterea capacității administrației băcăuane de a contribui la dezvoltarea durabilă a județului Bacău

Acest obiectiv este foarte important datorită efectelor sale asupra obiectivelor verticale de dezvoltare. O bună performanță a autorităților locale este în măsură să sprijine atât dezvoltarea economică locală datorită flexibilității în interfațarea cu investitorii potențiali, cât și o relație mai bună cu comunitățile locale. Dezvoltarea locală bazată pe principiile noului management public reprezintă mijlocul dezvoltării strategice a administrației publice Băcăuane.

4. Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și educație

În ceea ce privește serviciul de sănătate, problema nu este reprezentată de pregătirea resursei umane ci mai degrabă de infrastructură și modul de remunerare a personalului medical.

Problema identificată în județul Bacău este existența unei tendințe de scădere a populației școlare care poate fi asociată cu o serie de factori care se întind de la tendințele în evoluția demografică până la accesibilitatea la serviciul de educație în special în zonele din mediul rural. Măsurile de atenuare a acestui fenomen, propuse în strategie, se referă la implementarea de proiecte de consiliere a familiilor în care acest fenomen se manifestă. Un alt aspect important, care urmărește dezvoltarea unor politici specifice prin intermediul serviciilor de educație este legat de educația ecologică. În cadrul acestei politici este prevăzută derularea unor proiecte care urmăresc acest aspect.

5. Protejarea mediului și asigurarea dezvoltării durabile

Prin respectarea calității mediului, Strategia de Dezvoltare Durabilă a județului Bacău se îndreaptă în primul rând spre asigurarea și ameliorarea, acolo unde situația o impune, a stării de sănătate a locuitorilor și spre asigurarea unui mediu locuibil sănătos pentru generațiile viitoare

3.2.2. Cercetare – dezvoltare

Referitor la numărul de salariați care lucrează în domeniul cercetare-dezvoltare constatăm că în județul Bacău, la sfârșitul anului 2021 activau un număr de 172 salariați. În perioada 2015-2021, numărul acestor salariați se înscrie pe un trend oscilant, în anul 2016 se înregistrează cel mai mare număr al acestora 379 salariați, iar în anul 2018 cel mai mic număr respectiv 159 salariați.

Tabelul nr. 3.11. Salariații din activitatea de cercetare-dezvoltare după ocupație, la sfârșitul anului, din județul Bacău, în perioada 2015-2021 (număr persoane)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total	344	379	318	159	209	190	172
Cercetători	257	277	241	62	103	96	79
Tehnicienii și asimilați	43	43	7	0	7	4	72
Alte categorii de salariați	44	59	70	97	99	90	21
<i>Salariați la 10.000 persoane ocupate civile</i>	17,1	19,3	16,1	8,0	10,3	9,3	9,6

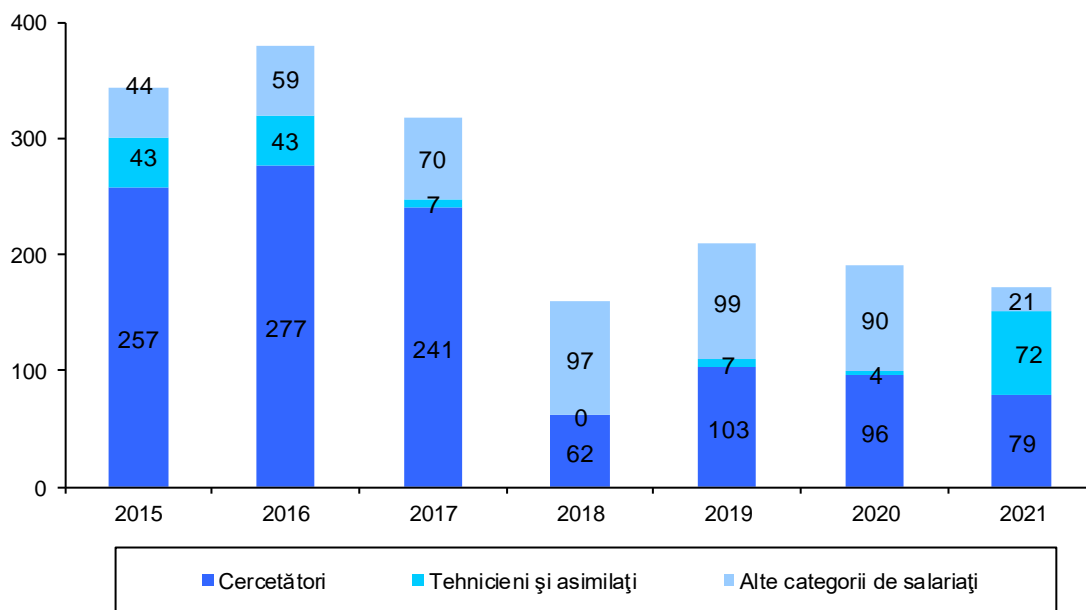
Sursa: baza de date INS Tempo-online (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Din totalul salariaților din activitatea de cercetare de la nivelul anului 2021, 45,9% sunt cercetătorii, ponderea lor înregistrând o scădere comparativ cu anul 2015, când din cei 344 salariați 74,7% erau cercetători.

Figura 3.12.

Structura salariaților din activitatea de cercetare-dezvoltare după ocupație, din județul Bacău, în perioada 2015-2021 (persoane)

Comparativ cu anul 2015 se remarcă o creștere a numărului de tehnicieni și asimilați, de la 43 salariați la 72 salariați la finele anului 2021, iar celelalte categorii de salariați înregistrează o scădere de la 44 persoane la sfârșitul anului 2015 la 21 salariați la finele anului 2020 (de 0,5 ori).

Raportat la numărul de persoane ocupate civile, se constată și în acest caz o scădere a numărului de salariați ce revin la 10.000 persoane ocupate civile cu 43,86%, de la 17,1% în anul 2015 la 9,6% în anul 2021.

3.2.3. Industria

Județele care, în mod tradițional contribuie major la formarea VAB regional în industrie sunt Iași și Bacău și, începând cu 2011 județul Suceava.

În anul 2011, în regiunea Nord-Est își desfășurau activitatea 6.499 unități locale active în industrie, unități ce realizau o cifră de afaceri de 21.926 milioane lei și înregistrau un număr de 143.565 de salariați.

La nivelul regiunii Nord-Est, industria extractivă totalizează un număr de 124 de unități locale active, dintre care cele mai multe își desfășoară activitatea în județele Suceava și Bacău. Cu toate acestea, ramura aceasta nu este reprezentativă pentru regiune, numărul unităților locale active reprezentând în anul 2011 doar 0,24% din numărul total al unităților din regiune, cifra de afaceri 0,34% din cifra de afaceri regională, iar numărul angajaților doar 1,16%.

Distribuția domeniilor de activitate și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2012, conform datelor publicate de C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”, se prezintă astfel:

Domeniul de activitate	Indicator	Număr soc. com. cu activitate	Cifra de afaceri (mil. Euro)	Profit brut (mil. Euro)	Rata profitului (%)	Pierderi (mil. Euro)	Număr salariați	Productivitate (mii euro/sal.)
Agricultura	2012	210	103,94	3,73	3,59	0,95	1.309	79,41
	pondere (%)	2,13	2,99	1,38	-	1,14	1,75	
Industria alimentara	2012	200	216,32	4,38	2,02	1,84	5.363	40,34
	pondere (%)	2,02	6,22	1,62	-	2,22	7,15	
Industria usoara	2012	164	77,87	5,85	7,51	0,79	6.378	12,21
	pondere (%)	1,66	2,24	2,17	-	0,95	8,51	
Industria lemnului	2012	337	145,41	9,63	6,62	5,16	4.423	32,88
	pondere (%)	3,41	4,18	3,57	-	6,22	5,90	
Industria prelucratoare	2012	259	257,19	16,08	6,25	23,83	8.022	32,06
	pondere (%)	2,62	7,40	5,96	-	28,71	10,70	
Constructii	2012	1.218	625,21	61,53	9,84	14,24	12.231	51,12
	pondere (%)	12,33	17,99	22,82	-	17,16	16,31	
Servicii	2012	2.280	273,22	56,20	20,57	13,54	10.631	25,70
	pondere (%)	23,07	7,86	20,85	-	16,31	14,18	
Turism	2012	547	36,33	2,81	7,73	3,13	2.538	14,32
	pondere (%)	5,54	1,05	1,04	-	3,77	3,38	
Transporturi	2012	776	137,49	4,25	3,09	4,23	4.118	33,39
	pondere (%)	7,85	3,96	1,58	-	5,10	5,49	
Comert	2012	3.891	1.603,04	105,16	6,56	15,29	19.967	80,28
	pondere (%)	39,37	46,12	39,00	-	18,42	26,63	
TOTAL		9.882	3.476,03	269,60	7,76	83,00	74.980	46,36

Din analiza indicatorilor prezentați, se constată următoarele:

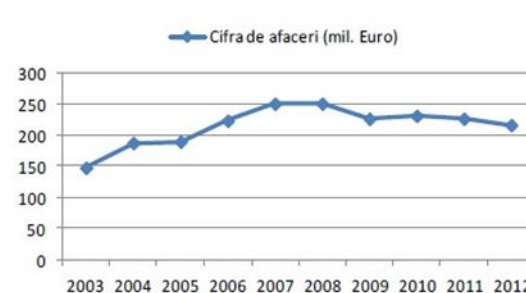
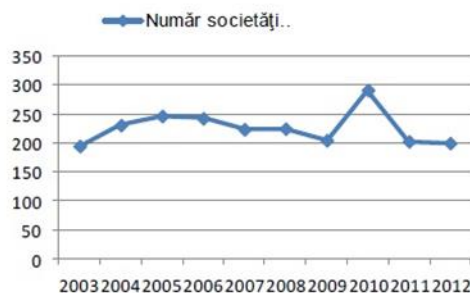
- ✓ numărul cel mai mare de societăți comerciale activează în **comerț**, respectiv 3.891 societăți, urmat de sectorul servicii cu 2.280 societăți comerciale, construcții cu 1.218 societăți comerciale;
- ✓ cele mai puține societăți comerciale cu cifră de afaceri sunt în domeniile industria ușoară, 164 societăți comerciale și în industria alimentară, un număr de 200 societăți;
- ✓ valorile cele mai mari la indicatorul cifra de afaceri sunt înregistrate de firmele din comerț (1.603,04 mil. euro), urmate de firmele din construcții (625,21 mil. euro), apoi de firmele din servicii (273,22 mil. euro) și într-o proporție mică de firmele din turism (36,33 mil. euro);
- ✓ cele mai mari valori ale profitului brut au fost înregistrate în domeniul comerț – 105,16 mil. Euro, construcții 61,53 mil. euro, urmate de firmele din servicii unde s-a înregistrat profit în valoare de 56,20 mil. euro;
- ✓ cele mai mici ponderi ale profitului brut au fost realizate de sectoarele turism (2,81 mil. Euro) și agricultură (3,73 mil. euro);
- ✓ pierderi majore s-au înregistrat la firmele care activează în industria prelucrătoare – 23,83 mil. Euro, comerț 15,29 mil. euro, construcții 14,24 mil. euro, cele mai mici pierderi înregistrându-se în agricultură 0,95 mil. euro;
- ✓ în ceea ce privește numărul de salariați, se poate observa că numărul cel mai mare este înregistrat în comerț, 19.657 salariați, construcții 12.231 salariați, servicii 10.631 salariați, cei mai puțini salariați fiind în agricultură 1.309 salariați.

Conform datelor furnizate de Camera de Comerț și Industrie Bacău, în anul 2013, în județul Bacău, au avut activitate un număr de 9.132 agenți economici, distribuția și contribuția acestora la realizarea indicatorilor economici în anul 2013 a fost următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	195	231	247	243	224	225	205	292	203	200
Cifra de afaceri (mil. Euro)	147,7	187,7	189,6	223,5	250,7	250,8	226,5	231	226,7	216,3
Profit brut (mil. Euro)	1,71	2,13	12,1	7,37	6,06	4,09	4,53	4,36	4,72	4,38
Rata profitului (%)	1,16	1,13	6,38	3,3	2,42	1,63	2	1,89	2,08	2,02
Pierderi (mil. Euro)	4,41	2,44	2,31	4,89	1,74	7,93	4,64	15,1	9,11	1,84
Număr salariați	6179	7490	7427	7523	7204	6645	5808	5863	5788	5.363
Productivitatea (mii euro/sal.)	23,9	25,06	25,53	29,71	34,8	37,74	38,99	39,43	39,17	40,34

Domeniul de activitate	Nr.soc.cu activitate	Cifra de afaceri (mil. euro)	Profit (mil.euro)	Număr salariați
Agricultură	205	292,90	4,30	2.091
Industria alimentară	185	235,20	9,07	5.235
Industria ușoară	136	84,01	6,09	6.188
Industria lemnului	313	151,05	8,82	4.168
Industria prelucrătoare	237	250,81	15,42	6.948
Construcții	1.105	483,94	51,94	11.088
Transporturi	732	130,48	6,38	3.881
Turism	445	38,64	3,07	2.390
Servicii	2.130	254,90	45,61	9.487
Comerț	3.644	1.650,09	107,99	20.318
Total	9.132	3.572,07	258,71	71.794

Din analiza indicatorilor economico-financiari rezultă faptul că, cele mai multe societăți au activat în comerț, respectiv 3.644 firme, urmat de sectorul servicii cu 2.130 societăți comerciale, construcții cu 1.105 societăți comerciale.

Valorile cele mai mari la indicatorul cifră de afaceri au fost înregistrate de firmele din comerț cu 1.650,09 mil. euro, urmate de firmele din construcții, care au înregistrat o cifră de afaceri de 483,94 mil. euro, și într-o proporție mică de firmele din turism care au avut o cifră de afaceri de 38,64 mil. euro;

Valoarea cea mai mare a profitului a fost înregistrată tot de firmele din comerț, cu 107.99 mil euro, urmate de firmele din construcții care au avut un profit de 51.94 mil.euro.

Numărul cel mai mare de salariați a fost înregistrat tot în comerț 20.318 persoane și construcții cu 11.088 persoane, la polul opus fiind sectorul agricol cu 2.091 persoane.

Industria alimentară Numărul societăților comerciale cu activitate din sectorul industriei alimentare a fost în 2013 de 185, cu o pondere de 2,02% față de totalul firmelor active, în scădere cu 17% față de situația înregistrată în 2010. Cifra de afaceri și numărul de salariați în scădere față de 2010, demonstrează nevoia de personal recalificat precum și necesitatea reconversiei profesionale către acest domeniu. Ponderea de 2,02% deținută de domeniu în total firme cu activitate demonstrează că în industria alimentară nu este stimulat procesul investițional, iar la inițierea unei noi afacerii sunt puține opțiuni către acest domeniu. Evoluția sectorului industriei alimentare în județului Bacău, în perioada 2003 - 2012, este analizată în funcție de dinamica principalilor indicatori economici, evidențiați în tabelul și graficele de mai jos:

Constatări:

- Numărul societăților comerciale cu activitate în industria alimentară în anul 2012 a scăzut în procent de 1,48% față de anul 2011.
- Cifra de afaceri, în perioada analizată, a înregistrat creșteri până în anul 2008 când a atins un maxim de 250,75 mil. euro, după care se observă o scădere ușoară ajungând la 216,32 mil. Euro la nivelul anului 2012.
- În perioada 2003-2006 numărul salariaților din industria alimentară a înregistrat o ușoară creștere, după care se observă o scădere datorată în mare parte importurilor de produse alimentare, dar nu trebuie neglijat și faptul că s-au făcut investiții mari în re tehnologizarea cu linii moderne și performante.
- Dacă până în anul 2005, graficul productivității a avut o evoluție liniară, începând cu anul 2006, acesta are o evoluție ascendentă, evoluție ce este motivată de faptul că o mare parte din societăți au investit masiv în tehnologii și utilaje.

Industria prelucrătoare reprezintă un alt reper economic cu care județul Bacău poate fi ușor identificat. În anul 2013, aproximativ 2,6% din totalul societăților din județ activau în domeniu, realizând însă aproximativ 7% din cifra de afaceri, 6% din profit și absorbind 10% din forța de muncă. La nivel regional situația este total diferită: investițiile realizate în industria prelucrătoare se poziționează sub media regională, în timp ce productivitatea muncii în acest sector plasează Bacăul peste nivelul regiunii NE. **Situația comparativă a principalilor indicatori în industria prelucrătoare în perioada 2003 – 2012**, pentru județul Bacău, este următoarea:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico- financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	250	241	298	295	339	355	329	308	252	259
Cifra de afaceri (mil. Euro)	919,97	1.305,84	721,67	490,99	547,59	567,96	259,8	244,61	256,15	257,19
Profit brut (mil. Euro)	11,53	11,68	13,89	21,02	18,51	36,96	19,27	17,40	14,72	16,08
Rata profitului (%)	1,25	0,89	1,92	4,28	3,38	6,51	7,42	7,11	5,75	6,25
Pierderi (mil. Euro)	221,43	176,25	50,81	23,20	66,26	28,40	9,52	23,82	7,75	23,83
Număr salariați	18.650	15.467	12.607	12.906	12.655	11.776	9.344	8.252	7.796	8.022
Productivitatea (mii euro/sal)	49,33	84,43	57,24	38,04	43,27	48,23	27,80	29,64	32,86	32,06

Constatări:

- creșterea ușoară a numărului și menținerea ponderii firmelor active din industria prelucrătoare în totalul agenților economici cu cifră de afaceri din județul Bacău;
- scăderea ușoară a cifrei de afaceri pe fondul creșterii ponderii sectorului în totalul cifrei de afaceri a agenților economici băcăuani;
- creșteri au înregistrat firmele din industrie la profitul brut respectiv rata profitului;
- pierderile au crescut masiv în 2012, atât ca valoare în sine cât și ca pondere în totalul pierderilor existente la nivelul economiei județului;
- productivitatea muncii în industrie este cu mult sub media pe județ.

Industria lemnului reprezintă un sector tradițional al economiei băcăuane și asigură al doilea produs de export la nivel județean, în condițiile în care județul dispune de al doilea fond forestier din regiune. În **perioada** 2009-2010, sectorul acesta a înregistrat tendințe negative importante, marcate de scăderea numărului de salariați, a profitului brut și a cifrei de afaceri. În continuare (2013), acest domeniu asigură locuri de muncă pentru un procent important din salariații județului (5,80%). Cu privire la numărul societăților comerciale cu activitate în sectorul industriei lemnului acesta a fost de 358 în 2010, ajungând la 313 în 2013, cu o pondere de 3,42% față de totalul firmelor active, în scădere față de situația înregistrată în 2010, cifra de afaceri este tot în scădere față de 2010, cu un număr de salariați în scădere. Scăderea cifrei de afaceri implică o creștere a investițiilor de capital în tehnica și în pregătirea și specializarea personalului. În anul 2013 activitatea cea mai profitabilă din cadrul acestui domeniu a fost realizată de firmele din sectorul de prelucrare primară, deci s-a comercializat masă lemnoasă cu grad redus de prelucrare. Pentru activitățile precum producția de căsuțe și ferestre, mobilă și alte produse din lemn se impune o re tehnologizare pentru a crește productivitatea care este mult sub nivelul celei de la producția de elemente stratificate și exploatare forestieră.

Industria ușoară este un alt sector ce s-a bucurat de o dezvoltare considerabilă în trecut, și care asigură încă principalul produs de export al județului Bacău, în ciuda unui declin pronunțat în anii recentți.

Analiza graficelor și indicatorilor prezentați mai sus evidențiază următoarele:

- în ceea ce privește numărul societăților comerciale se constată o creștere a numărului de firme de la 160 la 164 în anul 2012;
- evoluția cifrei de afaceri din industria ușoară în 2012 față de 2011 are un trend descrescător față de anul anterior, micșorându-se cu 19,02 % ;
- în 2012 numărul de salariați a crescut față de anul anterior, ajungându-se la un număr de 6.367 de angajați;
- productivitatea muncii a înregistrat o descreștere ajungându-se la valoarea de 10,28 mii euro/salariat înregistrată în 2012, față de 12,70 mii euro/salariat în 2011.

Concluzii:

- scăderea numărului de societăți comerciale se explică prin dispariția celor care nu au portofoliu de comenzi asigurat și a celor care nu au forța de muncă asigurată;
- trendul crescător al cifrei de afaceri explică interesul managerilor spre orientarea producției acoperită cu contracte și eliminarea producției pe stoc;
- creșterea productivității muncii are ca factor de influență interesul managerilor din domeniu pentru folosirea cât mai eficientă a timpului de lucru și a re tehnologizării continue.

3.2.4. Infrastructura de transport, tehnică, edilitară, de comunicații și de mediu

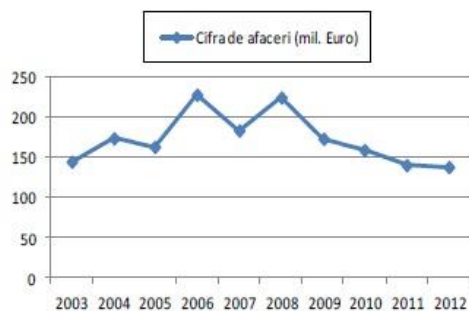
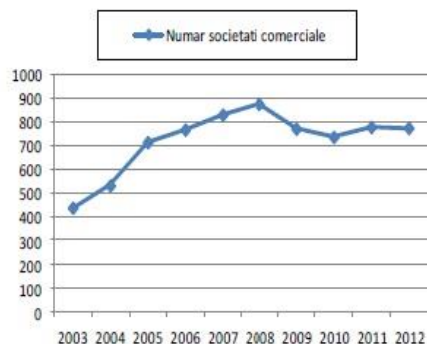
Transporturile

Din analiza indicatorilor economici generali se poate concluziona că domeniul transporturilor prezintă un grad de atractivitate moderat în perspectiva posibililor investitori, a accesării fondurilor europene nerambursabile și dezvoltării de proiecte, lucru evidențiat prin

ponderea numărului de firme în ansamblul economiei județului. De asemenea ca urmare a analizei indicatorilor realizați de agenții economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora, se poate concluziona că valorile acestora sunt în scădere în 2012 față de anul precedent. Situația indicatorilor economico - financiari din 2012 din transporturi și domeniile integrate acestora se prezintă astfel:

Sursa: C.C.I. Bacău – „Județul Bacău Starea economiei 2012”

Indicatori economico-financiari	Anul de referință									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Număr societăți comerciale	439	533	716	769	832	878	773	738	780	776
Cifra de afaceri (mil. Euro)	144,32	173,48	162,81	227,95	183,19	224,46	172,87	158,68	139,89	137,49
Profit brut (mil. Euro)	27,67	24,45	15,46	36,54	10,92	8,95	28,39	10,7	4,71	4,25
Rata profitului (%)	19,17	14,09	10,11	16,03	5,96	3,99	16,42	6,74	3,37	3,09
Pierderi (mil. Euro)	3,31	0,42	4,89	2,27	3,07	4,42	6,88	6,52	5,52	4,23
Număr salariați	3961	4217	4632	4792	4794	5010	4048	3988	4110	4.118
Productivitatea (mii euro/sal.)	36,44	41,14	35,15	45,57	38,21	44,8	42,71	39,79	34,04	33,39

În urma analizei datelor prezentate anterior, se pot face următoarele constatări:

- comparativ cu perioada anterioară, numărul agenților economici cu activitate în transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 0.5%;
- indicatorul “cifra de afaceri” a scăzut în perioada analizată cu aproximativ 2,5 mil. Euro, ceea ce reprezintă o reducere de aproape 2% comparativ cu anul 2011;
- numărul salariaților din firmele care activează în transporturi și domeniile integrate acestora a crescut procentual cu aproximativ 2%, în concordanță cu tendința existentă la nivel județean;
- productivitatea societăților din transporturi și domeniile integrate acestora a scăzut cu 2% în 2012 față de 2011, respectiv de la 33,04 mii euro/salariat la 33,39 mii euro/salariat, trend descendent.

Concluzii:

- datele analizate arată o situație cu tendințe descendente pentru agenții economici care activează în transporturi și domeniile integrate acestora în anul 2012, prin prisma cifrei de afaceri și a productivității /salariat;
- în sectorul transporturi se observă o tendință de reducere a eficienței pe unitatea de transport, a siguranței investițiilor în domeniu și a posibilității de amortizare a acestora;
- ponderile indicatorilor domeniului transporturi în rândul indicatorilor generali nu înregistrează creșteri spectaculoase, fiind de remarcat faptul că valorile unora dintre aceștia influențează negativ indicatorii generali la nivelul județului.
- urmare a accentuării declinului economico-financiar mondial, în anul 2012 a avut loc o scădere a interesului întreprinzătorilor față de sectorul transporturi;
- în acest context, valorile înregistrate la cei mai semnificativi indicatori economici (cifra de afaceri și productivitatea/salariat) demonstrează faptul că domeniul transporturilor a continuat tendința negativă față de anul precedent, lucru demonstrat prin ponderea acestui sector în cadrul indicatorilor înregistrați la nivelul județului;
- transportul județean și internațional de persoane, transportul intern de marfă, transportul pe cale ferată, transportul aerian și service-ul autovehiculelor peste 3,5 tone, și serviciile anexe transporturilor deși nu înregistrează creșteri spectaculoase, sunt domeniile în care se mai înregistrează încă valori pozitive;
- dacă în anul precedent cea mai mare eficiență și productivitate se înregistra la agenții economici din domeniul transport urban de persoane, transport internațional de persoane, transport internațional de marfă, transport aerian și service pentru autovehicule peste 3,5 tone, în perioada analizată s-a observat o creștere a valorilor indicatorilor agenților economici care efectuează transporturi internaționale de persoane, transporturi intern de marfă, transport pe cale ferată și transport aerian și servicii conexe transporturilor, motivată în principal de adaptarea mai rapidă la normele comunitare în domeniu și de solicitările pieței;
- pentru transportatori și furnizorii de servicii integrate transporturilor, perioada care urmează implică un efort suplimentar în vederea atenuării efectelor actualei situații economico-financiare mondiale, concomitent cu necesitatea asigurării funcționării sistemelor proprii;
- printre constrângerile luate în calcul la prefigurarea activităților următoare pot fi amintite: licențele specifice, taxele și autorizațiile, prețurile în creștere ale carburanților și energiei, normele de mediu, condițiile de bonitate și obligativitatea asigurării dotărilor suplimentare pentru autovehicule.

Infrastructura, utilități , mediu

Județul Bacău este bine conectat la infrastructura de transport națională și regională (drumul E85 fiind unul dintre cele mai circulante drumuri naționale, traficul pe aeroportul Bacău fiind prognozat să crească), și deține, la rândul său, o infrastructură înraja județeană destul de extinsă, iar potențialul său logistic poate fi consolidat prin dezvoltarea Autostrăzii Focșani-Bacău-Săbăoani care leagă coridorul IX de Autostrada Moldova, a drumurilor naționale și județene conexe acestora și aeroportului Bacău.

Județul Bacău dispune în prezent de o importantă infrastructură pentru sprijinirea afacerilor, facilitarea transferului tehnologic și încurajarea inovării, iar potențialul județului pentru atragerea de investiții poate fi crescut prin extinderea și îmbunătățirea accesibilității logistice și tehnice a acestei infrastructuri.

În comuna Hemeiuș a fost realizat un parc de dezvoltare a infrastructurii de afaceri pentru IMM-uri, parc industrial HIT. Este situat la 9 kilometri de municipiul Bacău. Parcul HIT este un concept total nou pentru România, un orașel IT la cheie, un campus cu toate opțiunile: energie, gaze, acces rapid la internet, telefonie. Pe acest teren sunt construite spații

de depozitare, o zonă comercială, un centru de servicii financiare, de contabilitate, notariat și poștă.

Centrul de afaceri și expoziții "Mircea Cancicov" din Bacău este situat în Bacău și a fost inaugurat în anul 2010. Acest centru este o infrastructură de afaceri de care pot beneficia investitorii interesați pe viitor de Zona Metropolitană Bacău și din regiunea Nord Est.

Pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere și de utilități în județul Bacău sunt în derulare proiecte cu finanțare atât de la bugetul de stat cât și prin Programele Operaționale, astfel:

- OUG 7/2006 pentru dezvoltarea infrastructurii rurale: 47 de proiecte în valoare de cca. 44 mil. euro pentru lucrări de alimentare cu apă, canalizare, punți pietonale și poduri;
- Programul ISPA: 2 proiecte în valoare de cca 91,1 mil. euro;
- Programul PHARE: 1 proiect în valoare de 13 mil. euro;
- Program Operațional Regional: 20 proiecte în valoare de 57,9 mil. euro;
- Program Operațional Mediu – 3 proiecte în valoare de 336,3 mil. euro;
- Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală- 16 proiecte în valoare de 22,3 mil. euro.

La sfârșitul anului 2022, lungimea totală a străzilor orășenești din cele 3 municipii și 5 orașe a județului Bacău totalizează 801 km, din care 509 km sunt străzi orășenești modernizate, ceea ce înseamnă un grad de 63,5% de modernizare a străzilor.

Tabelul nr. 3.12. Lungimea străzilor orășenești din județul Bacău, în anul 2022 (Km)

	2022
Total	801
din care: modernizate	509

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Suprafața spațiilor verzi din mediul urban al județului se întindea la finele anului 2022 pe 820 hectare. În ceea ce privește situația canalizării din județul Bacău, doar 48 de comune dispun de canalizare, adică un procent de 56,5% din numărul comunelor existente conform împărțirii administrativ teritoriale a județului. Lungimea totală simplă de canalizare pentru cele 56 localități ce dispun de astfel de instalație este de 1.117 km.

Tabelul nr. 3.13. Canalizare și spații verzi în județul Bacău, în anul 2022

	Nr. localităților cu instalații de canalizare publică	din care:		Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare (Km)	Suprafața spațiilor verzii în municipii și orașe (ha)
		Urban	Rural		
Județ Bacău	56	8	48	1.117	820

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

În ceea ce privește rețeaua de distribuție a apei, din cele 93 de unități administrativ teritoriale ale județului Bacău, în 83,9% se distribuie apă (82,4% din comunele din județ au o rețea de distribuție a apei potabile), lungimea totală a rețelei de apă potabilă fiind la sfârșitul anului 2022 de 2.068,5 km.

Conform datelor publicate de INS, din cei 15.694 mii metri cubi de apă potabilă distribuită consumatorilor, 78,9% este pentru uzul casnic.

Tabelul nr. 3.14. Rețeaua de distribuție a apei în județul Bacău, în anul 2022

	Nr. localităților cu rețea de distribuție a apei	din care:		Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile(Km)	Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor (mii m ³)	din care: pentru uz casnic (mii m ³)
		Urban	Rural			
Județ Bacău	78	8	70	2.068,5	15.694	12.382

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

În anul 2021, doar 31 de localități din județul Bacău dispuneau de rețea de distribuție a gazelor naturale (toate municipiile și orașele și doar 27,1% din comune). Lungimea conductelor de distribuție a gazelor naturale a fost în anul 2021 de 1.232,6 km, distribuindu-se un volum de gaze de 246.102 mii metri cubi, din care 36,0% a fost distribuită uzului casnic.

Tabelul nr. 3.15. Rețeaua de distribuție a gazelor naturale în județul Bacău, în anul 2022

	Nr. localităților în care se distribuie gaze naturale	din care:		Lungimea totală a conductelor de distribuție a gazelor naturale (Km)	Volumul de gaze naturale distribuite (mii m ³)	din care: pentru uz casnic (mii m ³)
		Urban	Rural			
Județ Bacău	31	8	23	1.293,5	165.875	75.942

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

3.2.5. Agricultura

Situat în estul României, județul Bacău ocupă 2,8 % din suprafață țării, se întinde pe o suprafață de 6.621 kmp, din care la sfârșitul anului 2014 (ultimele date disponibile aferente fondului funciar sunt acele din anul 2014 și până la finalizarea acțiunii de cadastrare a țării, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, seriile de date sunt blocate la nivelul anului 2014), 42,4% este acoperită de păduri și altă vegetație forestieră, iar 48,4% de terenuri agricole. Din cele 662.052 ha, cât însumează teritoriul județului Bacău, suprafața agricolă a județului este de 320.756 ha din care arabil 186.332 ha, vie și pepiniere viticole 5.930 ha, livezi și pepiniere pomicele 2.668 ha, pășuni și fânețe 125.826 ha.

Situația suprafețelor pe categorii de folosință, în perioada 2011-2014 se prezintă astfel:

Tabelul nr. 3.16. Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta, la sfârșitul anului, din județul Bacău, în perioada 2010-2014 (ha)

	2011	2012	2013	2014
Total	662.052	662.052	662.052	662.052
Agricolă	320.009	319.983	319.983	320.756
Arabilă	185.541	185.529	185.544	186.332
Pășuni	86.244	86.244	86.237	86.323
Fânețe	39.459	39.459	39.461	39.503
Vii și pepiniere viticole	6.084	6.084	6.075	5.930
Livezi și pepiniere pomicele	2.681	2.667	2.666	2.668

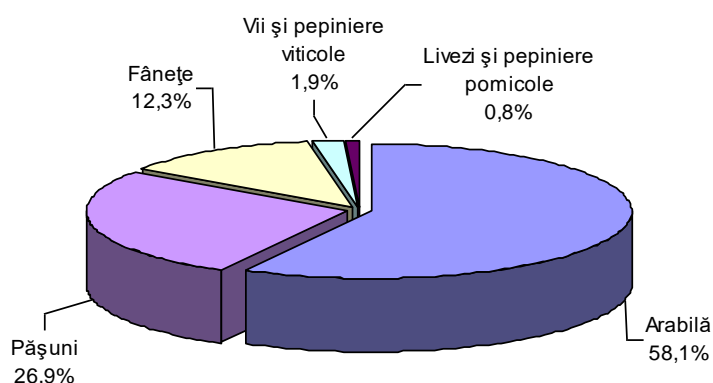

<i>Terenuri neagricole total</i>	342.043	342.069	342.069	341.296
Păduri și altă vegetație forestieră	282.709	282.709	282.530	280.918
Ocupată cu ape, bălți	15.002	15.002	15.000	14.955
Ocupată cu construcții	21.973	21.985	21.990	21.719
Căi de comunicații și căi ferate	9.994	9.994	9.994	10.244
Terenuri degradate și neproductive	12.365	12.379	12.555	13.460

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura 3.13.

Structura suprafeței agricole a fondului funciar, după modul de folosință, din județul Bacău în anul 2014 (%)

3.2.6. Zootehnia

Efective de animale

În domeniul zootehniei se observă o descreștere a efectivelor de bovine, porcine, ovine și caprine în timp ce efectivele de păsări înregistrează o evoluție oscilantă.

Tabelul nr. 3.17. Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate, în județul Bacău, la 1 Decembrie

Categoriile de animale	Forme de proprietate	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Bovine	Total	62.080	63.489	63.857	58.243	53.806	51.788	46.509	41.538
	Sector privat	62.046	63.456	63.823	58.210	53.776	51.786	46.505	41.538
	din care: Exploatații agricole individuale	60.101	62.275	62.693	57.048	52.728	50.722	42.646	37.873
Porcine	Total	93.010	85.351	81.449	77.448	75.716	74.832	74.156	59.430
	Sector privat	92.575	84.977	81.105	77.096	75.363	74.722	74.061	59.387
	din care: Exploatații agricole individuale	73.261	70.350	69.751	65.857	64.820	63.611	51.370	37.000

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

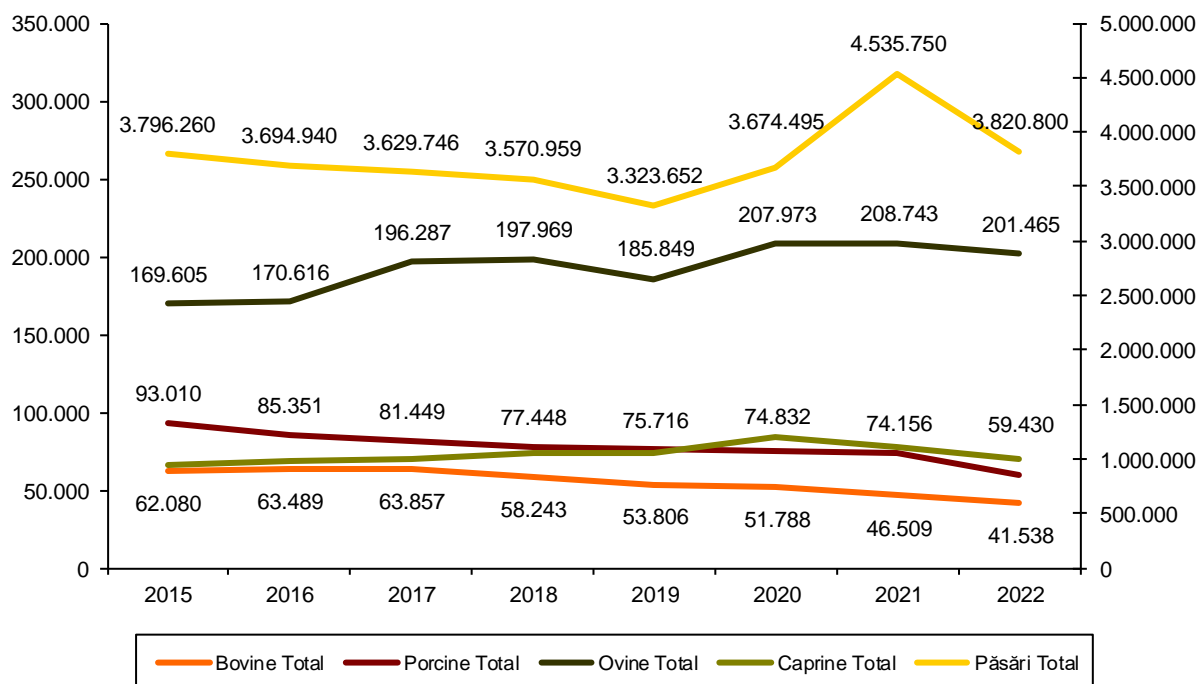
Ovine	Total	169.605	170.616	196.287	197.969	185.849	207.973	208.743	201.465
	Sector privat	169.095	170.086	195.757	197.444	185.349	207.463	208.238	200.965
	din care: Exploatații agricole individuale	167.886	169.364	193.124	196.012	183.945	207.463	202.109	198.094
Caprine	Total	66.068	69.010	70.130	73.426	74.260	84.062	77.470	70.044
	Sector privat	65.968	68.890	70.010	73.301	74.160	83.967	77.360	69.934
	din care: Exploatații agricole individuale	65.931	68.877	70.010	73.301	74.160	83.967	76.420	68.810
Păsări	Total	3.796.260	3.694.940	3.629.746	3.570.959	3.323.652	3.674.495	4.535.750	3.820.800
	Sector privat	3.796.260	3.694.880	3.629.746	3.570.959	3.323.652	3.674.495	4.535.734	3.820.800
	din care: Exploatații agricole individuale	2.157.635	1.035.832	1.069.612	1.456.853	1.221.630	1.746.656	1.984.439	1.075.406

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Exploatațiile agricole individuale din județul Bacău dețin aproximativ 91,2% din totalul efectivelor de bovine existente în județ, 62,3% din porcine, 98,3% din ovine și caprine și 28,1% din efectivele de păsări.

Figura 3.14.

Efectivele de animale, pe categorii de animale, forme de proprietate, în județul Bacău, la 1 Decembrie

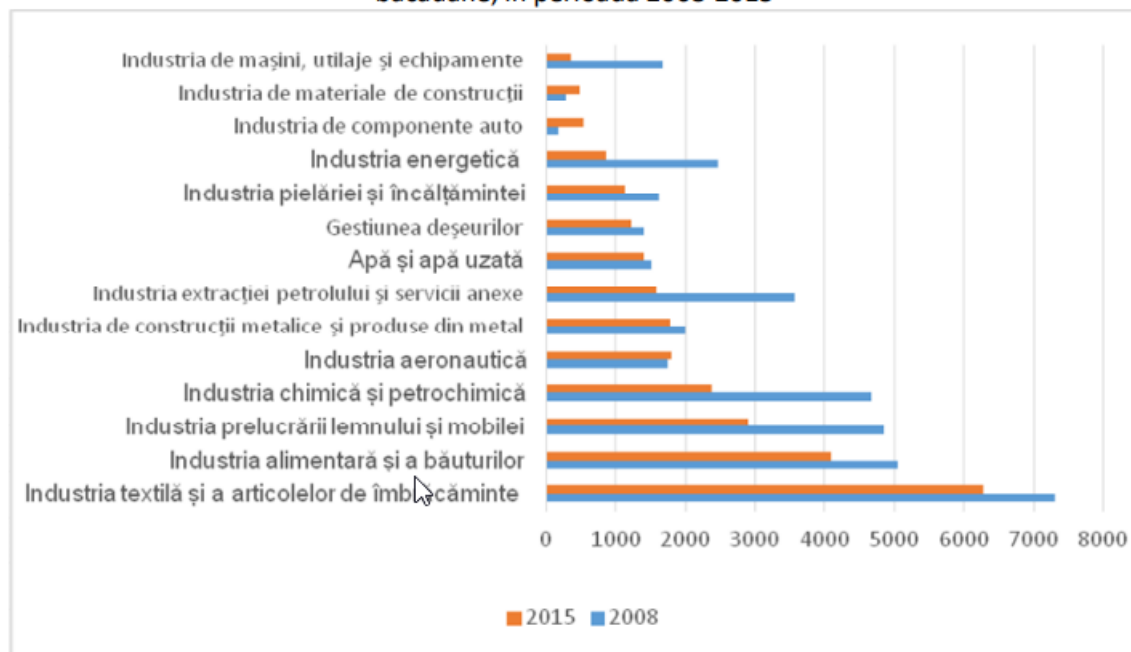

3.2.7. Industria și construcțiile

La nivelul anului 2013, sectorul industrial contribuia cu 20,9% la valoarea adăugată brută generată în județul Bacău, în scădere cu 5,7 puncte procentuale față de anul 2007, respectiv cu 20,1% la ocuparea populației. Conform rezultatelor definitive ale RGPL 2011, industria asigură 25,5% din totalul locurilor de muncă din mediul urban și doar 7,9% din cele din mediul rural. Ultimele date statistice estimate de INS, indicau faptul că, la finele anului 2015, în unități locale active cu profil industrial din județul Bacău lucrau 28.700 de salariați, cu 30,7% mai puțini ca în 2008. Pe de altă parte, numărul de persoane ocupate în domeniul industrial era de 40.500 (-19,6% față de 2008), diferența față de numărul salariaților constituind-o patronii și lucrătorii pe cont propriu. Ramurile industriale care asigură cele mai multe locuri de muncă la nivelul județului Bacău erau, la nivelul anului 2015, următoarele: industria ușoară (confecții-textile și încălțăminte), industria alimentară, industria prelucrării lemnului și a mobilei, industria chimică și cea aeronautică. Față de anul 2008, se constată o scădere a numărului de salariați în majoritatea ramurilor industriale – industrie textilă și a confecțiilor (-14,2%), alimentară și a băuturilor (-19%), chimică și petrochimică (-49,2%), construcțiilor metalice și produselor din metal (-10,8%), pielăriei și încălțăminte (-30,3%), extracției petrolului și serviciilor conexe (-55,9%), extracției sării (-29,1%), prelucrării lemnului și mobilei (-40,2%), hârtiei și tipăriturilor (-68,3%), metalurgiei (-100%), cauciucului și maselor plastice (-32,4%), echipamentelor electrice (-24,7%), mașinilor, utilajelor și echipamentelor (-78,4%), energiei electrice și termice (-65%) etc. Singurele excepții notabile sunt industria materialelor de construcții (+66,2%), cea a echipamentelor electronice (+59,1%), a aeronavelor (+2,9%) și a componentelor auto (+202%).

Figure 3.15 - Dinamica numărului de salariați de la nivelul principalelor ramuri ale industriei băcăuane, în perioada 2008-2015 Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

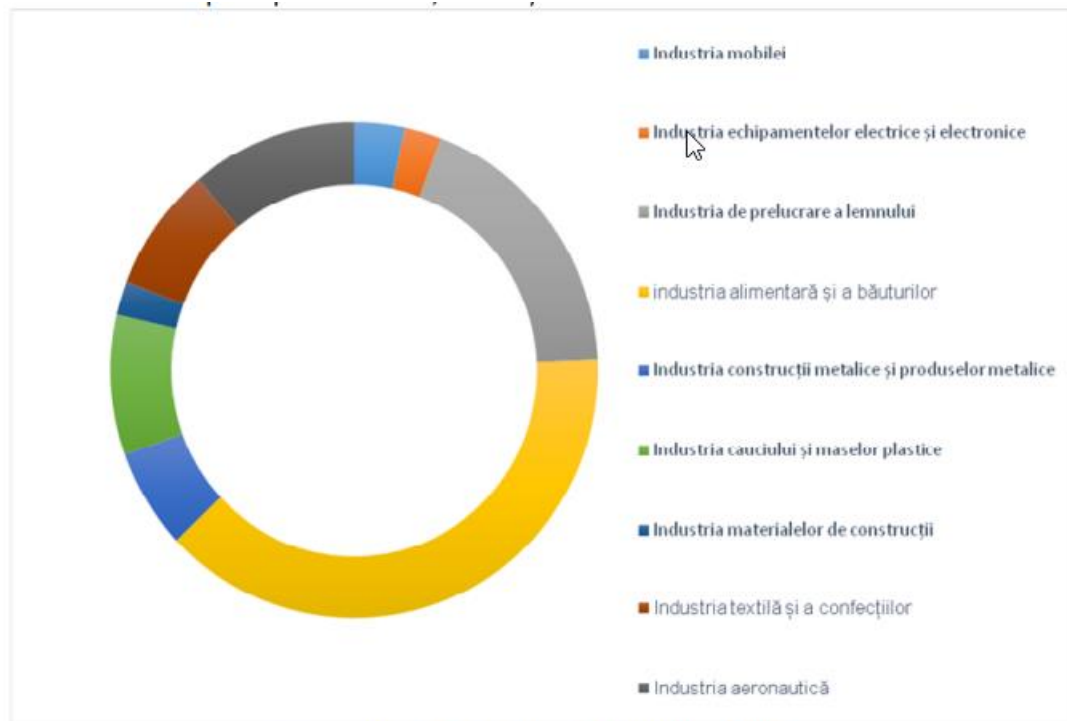
Sursa: INS. Baza de date TEMPO Online

La nivelul anului 2014, în județ funcționau 1.324 de unități locale active cu profil industrial, în scădere cu 7,2% față de anul 2008, dintre care 21 aveau peste 250 de salariați (mai puține cu 4 față de 2008). Cifra de afaceri cumulată a acestora era de 4.526 mil. lei (circa 1 md. Euro), în scădere nominală cu 15% față de 2007. De asemenea, cuantumul total al investițiilor realizate

de acestea se ridică la 656 mil. lei, în scădere nominală cu 20,2% față de anul 2007, pe fondul efectelor crizei economice globale instalate în anul 2008.

Figura 3.16 – Structura valorică a producției industriale a județului Bacău, în anul 2014, pe principalele ramuri, în funcție de cifra de afaceri realizată Sursa: Borg Design, baza de date Listă Firme

Sursa: Borg Design, baza de date Listă Firme

Județul Bacău realizează, în anul 2014, 1,1% din producția industrială a României și 17,9% din cea a regiunii Nord-Est. Cea mai mare contribuție o are industria prelucrătoare, mai ales prin ramurile industriei alimentare, a prelucrării lemnului, altor mijloace de transport (aeronautică) și cauciucului și maselor plastice. În prezent, ramurile industriale care contribuie cel mai mult la producția industrială a județului Bacău sunt:

1. Industria alimentară și a băuturilor - cu o cifră de afaceri de circa 265 mil. Euro (26,3% din producția industrială totală a județului și 29,9% din cea a sectorului industriei prelucrătoare în 2015) și peste 4.000 de salariați (10% din total), aceasta se remarcă prin companiile locale active în domeniul prelucrării cărnii, respectiv morăritului și panificației, acestea fiind preponderent firme cu capital autohton. Dintre producătorii importanți se remarcă PAMBAC Bacău, PANIMON Onești, CROCO Onești, MATIAS Onești, INAN IMPEX Bacău, EURONIC Bacău, GOLDPAN GRUP Parincea, FABRICA DE PÂINE ȘERBAN Filipești, GEBO IMPEX Bacău etc. (morărit, panificație, paste făinoase, produse de cofetărie, patiserie, dulciuri, gustări, pufuleți etc.), Grupul AGRICOLA INTERNAȚIONAL (EUROPROD, SALBAC, AGRICOLA INTERNAȚIONAL) – unul dintre liderii naționali în domeniul cărnii și preparatelor din carne, ALIMENTA Bacău, RO LION FOODS Bacău etc. (carne, preparate din carne, conserve etc.), PESCADO GROUP Buhuși (preparate din pește), VIVA FEED Buhuși, G-A NUTRIȚIE ANIMALA Brad (hrană pentru animale) etc. Acestea realizează anual exporturi de circa 20 mil. de Euro, preponderent produse din carne.

2. Industria de prelucrare a lemnului – cu o cifră de afaceri de circa 130 mil. Euro anual (13% din total) și peste 2.000 de salariați (5%) are o tradiție îndelungată în județul Bacău, fiind strâns legată de suprafețele foarte extinse ocupate de păduri. După dispariția

întreprinderilor comuniste cu acest profil după 1990, locul lor a fost luat de companii cu capital străin. Cele mai importante companii din domeniu sunt HOLZINDUSTRIE SCHWEIGHOFER BACO Comănești (panel, panouri de cofraj, peleți) – unul dintre cele mai mari unități cu acest profil din lume, BARLINEK ROMANIA Onești (parchet), UNILEM Bacău (ferestre, uși, pereți, obloane), RICH FOREST Onești (bușteni, cherestea, lemn de foc), ERGIO PROD Comănești (case de lemn) etc. Acestea realizează anual exporturi de circa 90 de milioane de Euro.

3. Industria aeronautică – generează o cifră de afaceri de circa 75 de milioane de Euro/an (8% din total) și asigură circa 1.800 de locuri, fiind concentrată într-o singură întreprindere cu capital autohton, respectiv AEROSTAR Bacău, la care se adaugă mici unități desprinse din aceasta (MOTORSTAR). Această fabrică a fost înființată în urmă cu peste 60 de ani și activează astăzi în domeniul reparării și modernizării avioanelor militare și civile, precum și a producerii și reparării componentelor pentru aeronave. Exporturile acestei companii se cifrează la circa 60 de milioane de Euro/an.

4. Industria cauciului și maselor plastice – o ramură industrială care, după dispariția CAROM Onești, a fost revitalizată de antreprenori locali și investitori străini. Principala companie cu capital autohton din domeniu este ELECTRIC PLUS Bacău, unul dintre liderii pieței românești de tâmplărie PVC, iar dintre cei străini putem menționa companiile VIMERCATI EAST EUROPE (componente pentru autovehicule), TECNOSTAMP TRIULZI EAST EUROPE (componente pentru industria IT), UNITAPE PROD (sisteme de etanșare), ROMRIVERPLAST etc. Acestea realizează anual exporturi de circa 15 mil. Euro. Cifra de afaceri a companiilor din domeniu este de circa 65 mil. Euro, iar numărul locurilor de muncă asigurate de circa 1.000.

5. Industria textilă și a confecțiilor – este o altă ramură cu tradiție îndelungată la nivelul județului, dar care în prezent este axată pe producția în sistem lohn realizată de companii cu capital străin, cu valoare adăugată redusă, care valorifică forța de muncă ieftină din zonă. Cele mai mari companii din domeniu sunt VICMOD Bacău, ISATIS Buhuși, TROTUSTEX Târgu Trotuș, SPORT LINE FASHION Bacău, TRICOTEX Bacău, LUSI UNION SILUSI Târgu Trotuș, DARELA IMPEX Bacău, GELICONF Bacău, MODEON FASHION Onești, PESPOW EU Bacău, INDUSTRIES YIELD Bacău, SONOMA NEW LEVEL Bacău etc.. Aceste firme realizează exporturi de circa 120 mil. Euro și asigură peste 6.000 de locuri de muncă, cele mai multe pentru femei.

La acestea se adaugă și alte ramuri cu potențial ridicat de creștere precum cea a materialelor de construcții, a componentelor auto și a construcțiilor metalice, în condițiile în care în zonă funcționează deja producători importanți de profil. De asemenea, județul dispune încă de rezerve importante de petrol, gaze naturale (de ex. zăcămintul de la Poduri) și sare, care pot conduce la revitalizarea sectorului industriei extractive. Față de începutul anilor 90, se constată un declin major al unor ramuri industriale precum petrochimia (prin închiderea rafinăriilor RAFO Onești și Dărmănești), chimia (sistarea activității Combinatului de Îngrășăminte Chimice SOFERT Bacău, a Combinatului de Cauciuc Sintetic CAROM Onești), industria textilă (Fabrica de Postav POBAC Bacău, Fabrica de Stofe Buhuși), de mașini și utilaje (întreprinderile UTON Onești, ROBINETE INDUSTRIALE Bacău, SUBEX Bacău), extractivă (restructurarea OMV PETROM), energetică (CET Borzești, CET Bacău) etc. Prin urmare, acestor sector a pierdut atât un număr de circa 80.000 de salariați, cât și o serie de produse cu valoare adăugată mai ridicată decât cele realizate în prezent de firmele din județ. Industria județului Bacău este în prezent una cu valoare adăugată redusă, care valorifică resursele naturale (lemn, petrol-gaze, sare etc.) și umane din zonă (industrie textilă, a pielăriei și încălțăminte), ceea ce se traduce într-o balanță comercială negativă și într-un nivel redus de salarizare. În plus, după cum a demonstrat și recenta criză economică, aceste sectoare sunt vulnerabile la șocurile de piață și la creșterea costului input-urilor, fiind posibile ca multe să se reorienteze către alte țări, o dată cu creșterea costului materiilor prime și a salariilor. Sectorul construcțiilor contribuia, în anul 2013, cu 14,5% la valoarea adăugată brută generată la nivelul

județului Bacău (peste media regională și națională, în creștere cu 0,7 puncte procentuale de anul 2007, tendință contrară celei înregistrate la nivel regional și național. Astfel, în anul 2014 la nivelul județului funcționau 1.134 de companii active în domeniul construcțiilor (în scădere cu 8,8% față de anul 2008), dintre care 3 erau întreprinderi mari, 29 mijlocii, iar restul mici. Cifra de afaceri totală generată de acestea se ridică la 1.556 mil. lei, în scădere nominală cu 42,6% față de anul 2008. În acest domeniu erau ocupate la nivelul anului 2015, conform estimărilor INS, un număr de 24.400 de persoane (12% din total), în creștere cu 3% față de 2008. Dintre acestea, doar 9.900 aveau statutul de salariat (-17,5% față de 2008), diferență fiind dată mai ales de persoanele care lucrează pe cont propriu, atât în țară, cât și în străinătate. În județ funcționează unele dintre cele mai mari companii cu profil de construcții drumuri, poduri și căi ferate din România (PA&CO INTERNATIONAL Oituz, TEHNOSTRADE Bacău, CONFER GROUP Onești), dar și de construcții civile, industriale, hidrotehnice (ALCONEP Târgu Ocna, FIALD IMOBILIARE Bacău, CONBAC Bacău, ROMCONSTRUCTOR Bacău, CONEXTRUST Blăgești, TRANS CARPAT Onești etc.), amenajări interioare și exterioare (SSAB AG Bacău) etc. Cifra de afaceri a companiilor din domeniu a fost puternic afectată după 2008 de scăderea volumului investițiilor publice, cu precădere în domeniul infrastructurii de transport, sector în care activează cele mai importante companii de profil din județ. La aceasta s-a adăugat și declinul pieței imobiliare private, pe fondul scăderii puterii de cumpărare a populației.

3.2.8. Serviciile

Sectorul terțiar (al serviciilor) genera, în anul 2013, 57,4% din valoarea adăugată brută realizată la nivel județean, în creștere cu 3,5 puncte procentuale față de anul 2007. În plus, sectorul serviciilor asigura, în 2015, și cele mai multe locuri de muncă la nivelul județului, respectiv 81.700 (40,6% din total, în scădere cu 2,3% față de 2008), precum și pe cele mai bine plătite, mai ales în mediul urban, unde rata de ocupare în servicii ajunge la 60-70% din total. Dintre aceștia, 60.000 au statutul de salariați (-8,3% față de 2008), iar restul sunt lucrători pe cont propriu. În acest domeniu funcționau, în anul 2014, 8.565 de unități locale active, în scădere cu 8,5% față de anul 2008, care au realizat o cifră de afaceri cumulată de 9.296 de mil. de lei, în creștere nominală cu 4,8% față de anul de referință. Dintre companiile din domeniul serviciilor, doar 10 sunt mari, restul fiind IMM-uri.

Sub-sectorul comerțului și reparațiilor are cea mai importantă contribuție la sectorul terțiar, acestea reunind peste 4.500 de unități locale active în 2015, în scădere cu 18,6% față de anul 2008. Cifra de afaceri a acestor unități a ajuns în 2014 la 7.563 de mil. Lei, în creștere nominală cu 5,3% față de anul 2008. În termeni reali, aceste cifre indică o scădere a volumului vânzărilor, însă relansarea economică și relaxarea fiscală din perioada 2015-2016 au avut ca efect o creștere accentuată (de peste 15%) a activității de comerț cu amănuntul și ridicata pentru toate categoriile de produse. Numărul persoanelor ocupate în activități comerciale era în anul 2015 de 29.400, în creștere cu 2,1% față de anul 2008, iar cel al salariaților de 19.200 (-9,6%). Acest sector asigură circa 20% din locurile de muncă din mediul urban, spre deosebire de 5% în mediul rural. Cele mai multe afaceri din domeniu constau din mici spații comerciale deținute de antreprenorii locali. O dată cu intrarea pe piață a marilor lanțuri comerciale cu capital străin (BILLA, PROFI, CARREFOUR, CORA, KAUFLAND, SELGROS, LIDL, AUCHAN etc.), care au politici comerciale bine concepute și bugete de marketing substanțiale, dar și cu scăderea populației județului, multe astfel de magazine de proximitate au fost nevoite să-și închidă porțile. În județul Bacău își are sediul cea mai mare rețea de magazine de bricolaj cu capital autohton din România – DEDEMAN – care dispune de 45 de magazine și realizează o cifră de afaceri de circa 1 md. Euro/an. Alte companii din județ cu acoperire regională sau națională sunt LICURICI IMPEX Onești (distribuție produse alimentare și băuturi), COPANEX Bacău (produse congelate), VASION Bacău (materiale de construcții), PARTENER Bacău (scule și echipamente industriale), RUSTRANS Blăgești

(materiale de construcții), CORIOLAN IMPEX Bacău (cosmetice), SIMBA INVEST Bacău (produse alimentare și băuturi), COMFERT Bacău (produse pentru agricultură), INTERTRANSCOM IMPEX Buhuși (plase sudate), AGRICOLA MAGAZINE Bacău (produse alimentare) etc. În municipiul Bacău funcționează ARENA MALL, inaugurat în anul 2007, în urma unei investiții de circa 80 mil. Euro, cu o suprafață de circa 26.000 mp și 80 de magazine.

Sub-sectorul transporturilor și depozitării reunea în anul 2014, un număr de 747 de unități locale active (în creștere cu 6,3% față de anul 2008), care au generat o cifră de afaceri totală de 607 mil. lei, în scădere cu 16,5% de-a lungul intervalului analizat. Numărul de persoane ocupate în acest domeniu la nivel județean era de 7.400 în 2015 (-12,9% față de 2008), dintre care salariații reprezintă 4.000 (-24,2%). Cele mai multe companii de profil din județ se ocupă cu transportul rutier de mărfuri (GLENCORA IMPEX Bacău, SERBAN DISTRIBUȚIE Filipești, APREX AUTO Valea Șoșii, COMFERT LOGISTICS Bacău etc.), deservind exportatorii și importatorii din județ și nu numai. La aceștia se adaugă și companiile publice de transporturi rutiere de persoane (TRANSPORT PUBLIC Bacău, TRANSPORT BISTRITA Bacău etc.), de taximetrie (TRANSTAXI NIC Bacău etc.) și de servicii aferente transportului aerian (AEROPORTUL INTERNAȚIONAL GEORGE ENESCU RA Bacău). Sectorul turismului este slab dezvoltat la nivelul județului Bacău, în pofida resurselor naturale și antropice însemnate de care dispune județul. În acest domeniu activau în anul 2014 peste 550 de unități locale, în creștere cu 17,7% față de anul 2008, cele mai multe dintre acestea fiind de mici dimensiuni (mici hoteluri, pensiuni, restaurante, baruri etc.). Companiile din domeniu au generat, în anul 2014, o cifră de afaceri de doar 159 mil. lei (în scădere nominală cu 3,6% față de anul 2008) și au asigurat ocuparea a 2.600 de persoane (în creștere cu circa 300 față de anul 2008), dintre care 2.200 cu statutul de salariat. Cele mai importante unități de profil din județ, în funcție de cifra de afaceri și de numărul de salariați, sunt MĂGURA Târgu Ocna (complex hotelier și sanatoriu balnear), COMPLEX HOTELIER DECEBAL Bacău, AGROINDUSTRIALA Bacău (Hotel DUMBRAVA), COFETĂRIA PASAJ Bacău (lanț de cofetării în 3 județe), TEMATER Bacău (Pensiune-Restaurant ELLERO), POPASUL PINUL Bacău (Hotel HELEN), GRUP PARC Bacău (Restaurant GREEN PARK), GT GRUP Bacău (Restaurant MIORIȚA), RUTFOOD Bacău (Parc de Distracții AVENTURA), DIRECT CATERING Bacău, VIKINGS FOOD Bacău etc. În subsectorul IT&C erau active la nivel județean, în anul 2014, 262 de unități (-12,1% față de 2008), cu o cifră de afaceri de 275 mil. Lei (+45,5%), 1.500 de persoane ocupate și 1.400 de salariați, cifre similare cu cele înregistrate în 2008. Dacă în centrele universitare mari (București, Cluj-Napoca, Iași) acest sector a fost principala sursă de locuri de muncă bine plătite din ultimii ani, în județul Bacău sau dezvoltat mai ales serviciile de tip call-center. Astfel, cea mai mare companie din domeniu este EASY COMMUNICATION Bacău, un call-center cu peste 300 de salariați și cu capital Italian, cu același profil, OMEGA BC COMMUNICATIONS Bacău, companie din domeniul sistemelor de comunicații, date, voce, securitate și climatizare, și mai multe firme care se ocupă de editarea publicațiilor din municipiul reședință de județ (de ex. DESTIPTAREA Bacău).

În domeniul IT propriu-zis, cel mai important operator este SCC Services Bacău, cu capital britanic. Subdezvoltarea sectorului IT la nivel județean în comparație cu marile centre urbane poate fi pusă pe seama exodului tinerilor cu pregătire în domeniu către acestea din urmă pentru studii și apoi pentru ocuparea unui loc de muncă. Totuși, creșterea costului cu forța de muncă și deficitul de specialiști ce se prefigurează la nivelul acestora, poate crea premisele pentru afirmarea Bacăului și a altor orașe de talie similară ca centre pentru astfel de servicii. În sectorul serviciilor financiare, funcționau, la nivelul anului 2014, un număr de 246 de unități locale (+47,3% față de anul 2008), care ocupau 1.700 de persoane (-19%), 1.400 dintre acestea având statutul de salariat (-31,1%). Cele mai multe unități de acest tip sunt agenții ale celor peste 50 de bănci comerciale din România, ale companiilor de asigurări, de leasing, de amanet etc. Cea mai importantă companie de profil din județ este SIF MOLDOVA

Bacău, una dintre cele mai mari societăți de investiții financiare din România, la care se adaugă cooperativele de credit BANCA COOPERATISTĂ ECONOMCOOP Bacău și BANCA COOPERATISTĂ CREDITUL ONEȘTEAN Onești. Activitățile din sfera tranzacțiilor imobiliare nu sunt foarte dezvoltate la nivel local, în condițiile în care există doar 268 de unități active în domeniu (+11,2% față de 2008), cu 700 de persoane ocupate (-30%) și 400 de salariați (-39%). Exodul forței de muncă locale în străinătate și puterea scăzută de cumpărare a populației fac ca piața imobiliară din județ să se situeze mult sub cea din marile orașe, atât în termeni de număr de tranzacții, cât și de valoare. Cea mai importantă companie de profil din județ este ALFA PROPERTY MANAGEMENT Bacău care administrează spații în care funcționează facilități sportive și de alimentație publică (Club KARO). Subsectorul serviciilor pentru întreprinderi și populație (activităților științifice, tehnice și profesionale, a serviciilor administrative și suport, a altor servicii), a avut o evoluție pozitivă în ultimii ani, concretizată în scăderea cifrei de afaceri la 478 mil. lei în anul 2015 (+16,9% față de anul 2008), a numărului de unități locale active la 1.282 (+3,9%). Numărul de persoane ocupate în domeniu a ajuns la 7.100, în creștere cu 1.100 față de anul 2008, cu precădere pe fondul angajărilor realizate de callcenter și firmele din domeniul curățeniei, pazii și plasării forței de muncă, care sunt tot mai frecvent externalizate de companii, instituții și chiar persoane fizice din rațiuni economice și de calitate. Cele mai importante companii de profil din județ sunt INVEST MILLENIUM Bacău, PIT ABAZA Negulești (curățenie), AZIA SECURITY SYSTEMS Bacău, PRODBAC SECURITY Bacău, CAT GUARD SECURITY SYSTEM Bacău, SIGMA SECURITY GROUP Lilieci (pază), RAD TRANS Bacău (leasing și închiriere mijloace de transport), AIRPRO CONSULT Bacău (plasare forță de muncă), EUROCALL INNOVATION Bacău, BITES CREDIT MANAGEMENT Bacău (call-center), PLAICOMIXT Bacău (jocuri de noroc), MUNCA SI ARTA SCM Bacău (igienă personală) etc. Subsectorul serviciilor private de învățământ și sănătate s-a dezvoltat în ultimii ani ca o alternativă la serviciile sectorului public de profil. Astfel, numărul de unități locale active în domeniul sănătății a ajuns la 262 în 2014 (+3,6%), iar al celor din învățământ la 90 (+18,4%), fie că vorbim de școli de șoferi, centre de formare, grădinițe și școli private. Cifra de afaceri generată de aceste unități rămâne totuși modestă – 111 mil. Lei în domeniul serviciilor medicale (+50% față de 2008), respectiv 14 mil. Lei în cel al educației (-55%). Dintre companiile active în domeniu se remarcă MIHOC Onești (școli de șoferi), MEDICAL TEST Bacău, CENTRAL CLINIC Bacău și POLIMED Podu Turcului (servicii medicale).

(Date obținute din Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Bacău în Orizontul de Timp 2009-2021 - Versiunea 2016 Document 1 – Actualizare profil monografic al Județului Bacău - radiografie a situației economico-sociale IHS Romania SRL – noiembrie 2016)

3.2.9. Turism și alimentație publică

La nivel județean numărul societăților comerciale cu activitate din domeniul turismului și alimentației publice este de 547 și are o pondere de 5,53% din totalul societăților comerciale care au înregistrat cifră de afaceri în anul 2012; din totalul cifrei de afaceri de 3.476,03 mil. euro, domeniul turismului și alimentației publice a realizat 36,33 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; profitul brut realizat de firmele băcăuane a fost în anul 2012 de 269,60 mil. euro, iar cel realizat de firmele din domeniul turismului de 2,81 mil. euro, ceea ce reprezintă o pondere de 1,04%; pierderile înregistrate la nivelul firmelor din județul Bacău au fost de 83 mil. euro, iar la cele din domeniul turismului de 3,13 mil. euro; numărul de salariați înregistrat de firmele din domeniul turismului și alimentației publice în anul 2012 a fost de 2.538, reprezentând o pondere de 3,38% din totalul salariaților înregistrați în cadrul firmelor din județ (74.980 de salariați); productivitatea muncii în anul 2012 a fost de 14,32 euro/salariat, față de media pe județ, care a fost de 46,36 euro/salariat.

Analizând tipurile de structuri turistice cu funcțiuni de cazare în intervalul 2015 – 2022 putem constata o evoluție pozitivă a numărului acestora, de la 129 în 2015, la 197 în 2022

pentru întreg județul Bacău, capacitatea de cazare turistică la 31 iulie crescând de 1,5 ori. Cea mai mare creștere fost înregistrată la numărul de bungalouri, de la 1 la 6 ceea ce înseamnă o creștere de 6 ori. De asemenea se constată o creștere și a numărului de hosteluri din județ, de 3,5 ori (de la 2 structuri de primire turistică la 31 iulie 2015 la 7 structuri la 31 iulie 2022) și a numărului de vile turistice de 2,3 ori (de la 8 structuri de primire turistică la 31 iulie 2015 la 18 structuri la 31 iulie 2022). Menționăm că la acest indicator, creșteri de 1,4 ori a numărului de structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare turistică din 2022 față de 2015 o regăsim la hoteluri și de 1,2 ori la pensiuni agroturistice. Această tendință este îmbucurătoare, deși județul Bacău nu reprezintă o destinație turistică importantă pe harta țării, există eforturi pentru dezvoltarea acestui domeniu, mai ales a segmentului agroturistic.

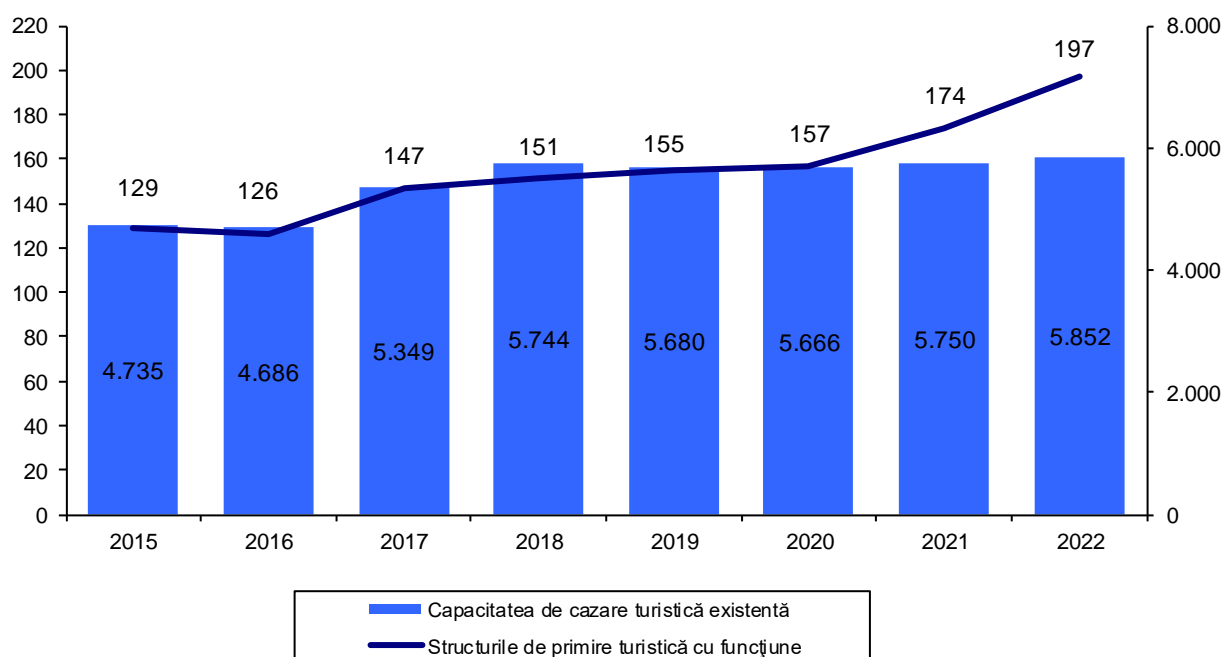
Tabelul nr. 3.18. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri în județul Bacău, la 31 iulie în perioada 2015-2022 (număr unități)

Tipuri de structuri	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total Județ	129	126	147	151	155	157	198	197
Hoteluri	15	15	19	20	20	21	21	21
Hosteluri	2	2	4	7	7	7	7	7
Apartamente si camere de inchiriat	:	:	:	:	:	:	24	34
Moteluri	12	11	12	12	12	9	9	9
Vile turistice	8	9	17	13	13	12	17	18
Cabane turistice	1	1	1	1	1	1	1	1
Bungalouri	1	1	1	1	1	1	12	6
Campinguri	:	:	1	1	:	:	:	:
Popasuri turistice	:	1	1	1	1	1	1	1
Căsuțe turistice	2	2	1	1	1	2	1	1
Tabere de elevi și preșcolari	2	2	2	2	2	2	2	2
Pensiuni turistice	50	45	52	58	58	59	58	55

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#pages/tables/insse-table>)

Figura 3.15.

Structurile de primire turistica cu funcțiuni de cazare turistică și capacitatea de cazare turistică existentă la 31 iulie - Județ Bacău

Indicatorul „Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri”, pe total a crescut în perioada 2015– 2022 cu +47,6%. Creșteri mari a numărului de sosiri s-a înregistrat în bungalouri (de 6,9 ori), hosteluri (de 4,9 ori) , iar scăderi semnificative la cabane turistice (numărul sosirilor a scăzut cu -97,8%) și tabere de elevi și preșcolari (-86,8%).

Tabelul nr. 3.19. Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri și tipuri de turiști, în județul Bacău, în perioada 2015-2022 (număr persoane)

Tipuri de structuri	Tipuri de turiști	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Total	Total	124.517	134.550	144.489	152.977	176.693	99.300	160.364	183.839
	Români	113.259	121.354	130.591	139.233	163.687	96.781	154.944	172.120
	Străini	11.258	13.196	13.898	13.744	13.006	2.519	5.420	11.719
Hoteluri	Total	67.908	72.961	80.678	80.996	89.821	48.563	84.815	102.265
	Români	59.511	62.975	69.934	70.196	79.668	46.344	80.604	93.205
	Străini	8.397	9.986	10.744	10.800	10.153	2.219	4.211	9.060
Hosteluri	Total	533	1.489	2.214	3.262	3.578	896	2.443	2.649
	Români	444	1.345	1.967	3.076	3.292	855	2.357	2.380
	Străini	89	144	247	186	286	41	86	269
Moteluri	Total	6.958	5.961	5.338	5.807	6.792	2.131	3.943	4.073
	Români	6.682	5.738	5.077	5.626	6.678	2.128	3.783	3.490
	Străini	276	223	261	181	114	3	160	583
Vile turistice	Total	9.156	10.011	13.659	13.542	17.037	11.703	12.584	14.911
	Români	8.561	9.434	13.068	12.903	16.676	11.640	12.464	14.584
	Străini	595	577	591	639	361	63	120	327
Cabane turistice	Total	407	274	368	329	369	31	17	9
	Români	403	271	315	291	302	31	17	9
	Străini	4	3	53	38	67	:	:	:
Bungalouri	Total	316	293	320	277	289	179	2.046	2.188
	Români	316	293	320	277	289	179	2.046	2.188
	Străini								
Campinguri	Total	:	:	178	118	12	:	:	:
	Români	:	:	54	40	:	:	:	:
	Străini	:	:	124	78	12	:	:	:
Popasuri turistice	Total	:	452	250	271	1.103	1.008	1.208	2.103
	Români	:	452	232	257	1.041	1.002	1.180	2.095
	Străini	:	:	18	14	62	6	28	8
Căsuțe turistice	Total	224	325	395	410	405	272	222	138
	Români	224	325	395	410	405	272	222	138
	Străini								
Tabere de elevi și preșcolari	Total	831	790	869	1.380	984	122	279	110
	Români	831	790	869	1.369	984	122	279	110
	Străini	:	:	:	11	:	:	0	0
Pensiuni turistice	Total	30.190	31.690	30.561	34.477	42.857	24.415	36.953	34.725
	Români	28.857	29.956	29.353	33.139	41.217	24.271	36.274	33.502
	Străini	1.333	1.734	1.208	1.338	1.640	144	679	1.223
Pensiuni agroturistice	Total	7.994	10.304	9.659	12.108	13.446	9.980	11.132	11.579
	Români	7.430	9.775	9.007	11.649	13.135	9.937	11.037	11.455
	Străini	564	529	652	459	311	43	95	124
Apartamente și camere de	Total							4.722	9.089
	Români							4.681	8.964

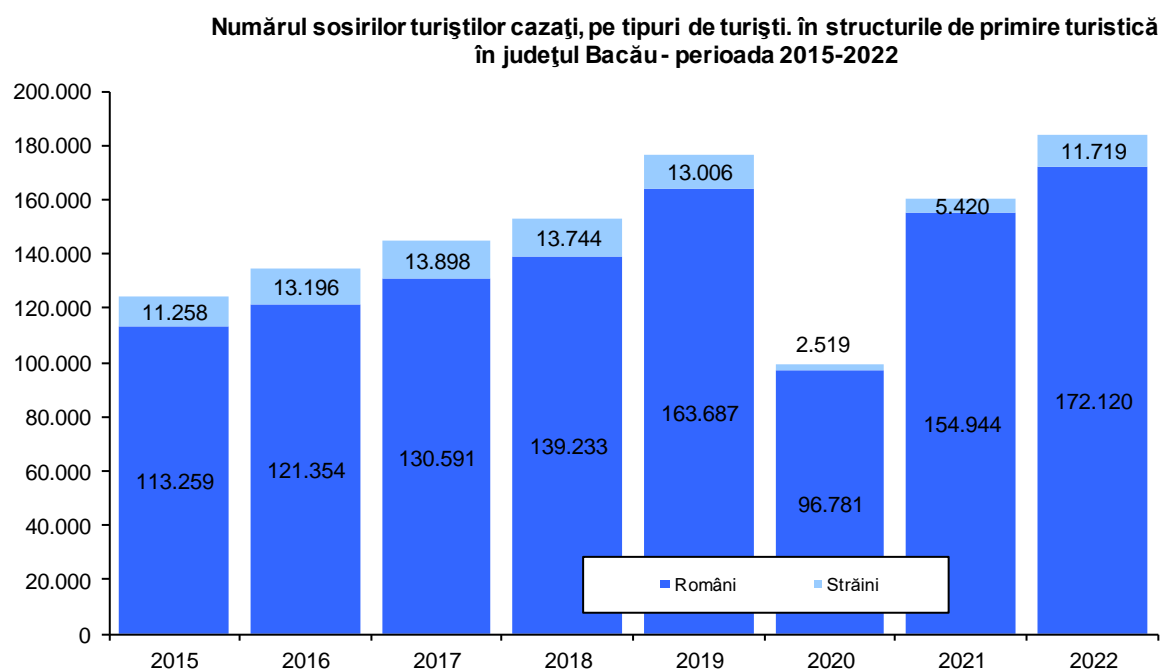

inchiriat	Străini							41	125
-----------	---------	--	--	--	--	--	--	----	-----

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Urmărind numărul de sosiri ale turiștilor străini, în interval 2015–2019, înainte de pandemia COVID, se constată aceeași tendință de creștere, pe total creșterea fiind de 1,3 ori. Din totalul structurilor de cazare turistică, 9 tipuri de structuri au găzduit turiști străini, preferința acestora fiind în anul 2022 pentru hoteluri, unde numărul sosirilor a fost de 9.060, adică 77,3% din totalul sosirilor turiștilor nerezidenți din județ. Cele mai mari scăderi ale sosirilor turiștilor nerezidenți, în 2022 față de 2015 o întâlnim la pensiuni agroturistice (de la 564 sosiri a turiștilor străini în 2015 la 124 în 2022), la vile turistice (de la 595 sosiri a turiștilor străini în 2015 la 327 în 2022).

Figura 3.16.

3.3. Concluzii din analiza mediului economic. Implicații pentru îft

Analizând datele prezentate rezultă următoarele:

- PIB-ul județean a înregistrat o relativă stagnare în ultimul deceniu, mărind ecartul de dezvoltare față de alte județe din țară, în primul ca urmare a sistării activității unor agenți economici importanți, precum RAFO, CAROM, SOFERT etc. PIB-ul/locuitor în termeni comparabili ai puterii de cumpărare ajunge la doar 35% din media UE-28, context în care județul este una dintre cele mai sărace zone din Uniunea Europeană.
- Antreprenoriatul este slab dezvoltat în județul Bacău, numărul de firme active/1000 de locuitori (18,5) fiind inferior mediei naționale și la mai puțin de jumătate față de media UE-

27. De asemenea, există disparități importante între mediul urban, care concentrează 2/3 dintre companii, și cel rural, precum și între municipiul Bacău, care generează 68% din cifra de afaceri totală a județului și celelalte orașe.

- Sectorul IMM reunește aproape peste 99% din totalul agenților economici, însă realizează doar 66% din cifra de afaceri. Cu toate acestea, județul Bacău are o structură mai echilibrată a mediului de afaceri în comparație cu alte județe dominate de un număr mic de companii mari cu capital străin. Antreprenorii din județ sunt exemple de succes la nivel național în domenii precum industria alimentară, comerțul etc.

- Județul Bacău ocupă o poziție relativ bună (locul 10/42) din perspectiva capitalului străin atras, însă mare parte din acesta e imobilizat în compania RAFO Onești, care nu mai este funcțională. Exceptând acest caz particular, volumul capitalului atras după 2009 este foarte redus (sub 100 mil. Euro) situație tipică județelor din partea de est a țării, dezavantajate de distanța mare față granița de vest. În plus, majoritatea investițiilor străine atrase de-a lungul timpului au fost direcționate către domenii cu valoare adăugată scăzută (textile, prelucrarea lemnului).

Tabelul 3.3.1.sursa: INS, Principalii indicatori în profil teritorial, mai 2016, modificari procentuale fata de anul trecut

Indicatori	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Agricultură, silvicultură, piscicultură						
Total economie	2.4	-9.4	9.0	1.9	1.9	1.9
NORD - EST	5.0	-8.6	9.2	2.0	2.0	2.0
Construcții						
Total economie	2.3	8.8	5.7	6.0	6.3	6.6
NORD - EST	2.4	8.8	6.0	6.0	6.5	6.8
Servicii						
Total economie	2.5	4.7	3.4	3.9	4.1	4.5
NORD - EST	2.5	4.7	3.3	4.0	4.2	4.6
Numărul mediu de salariați - mii persoane						
Total economie	4507.7	4635	4775	4925	5070	5210
NORD - EST	499.8	514	532	550	567	583

Caracteristicile principale ale economiei județului sunt:

- serviciile – incluzând comerțul și transporturile– au ajuns la un nivel de creștere, au început să stagneze și industria cunoaște o tendință ascendentă;
- trend descrescător al ponderii construcțiilor;
- suprafața agricolă subvalorificată;
- resurse conexe agriculturii montane nevalorificate;
- creșterea numărului de firme și personalul IMM;
- dinamică încurajatoare a investițiilor brute și a investițiilor străine directe, în mod deosebit în industria prelucrătoare, urmată de comerț, transport, depozitare, comunicații.

Diversitatea activităților economice:

◆ **Serviciile:**

- Ocupă cea mai mare pondere în economia județului, în creștere constantă în ultimii ani și devansând industria în formarea PIB și a VBA.

- În cadrul serviciilor se detașează:
  - Comerțul și activitățile *de hotel și restaurant* – ambele cu potențial mare de creștere în viitor;
  - *activitățile de servicii pentru firme*
  - *Turismul*: potențial turistic moderat, dar care poate fi potențat, potențial pentru agroturism, turism rural.
  - *Telecomunicațiile*: importanță în creștere, accent pe noile tehnologii în telefonie fixă și mobilă (competențele IT pentru transferul integrat de date, voce și imagine).
  - ◆ *Industria*:
    - Nevoile de creștere a competitivității.
    - Tendință de reluare a creșterii contribuției industriei (valoric și procentual) la crearea PIB județean
  - ◆ *Construcțiile*
    - Sector în slab declin ce își revine greu din cauza presiunilor fiscale impuse de stat și a reducerii drastice a investițiilor
  - ◆ *Agricultura*:
    - Agricultură de subzistență, cu potențial de diversificare și dezvoltare;
    - Problematice complexe și stringente a ruralului montan din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile;
    - Potențial mare pentru agricultura ecologică;
    - Resurse nevalorificate și pericolul degenerării zonei montane;
    - Nevoile de modernizare și eficientizare a agriculturii.

◆ *Silvicultura*:

- Necesitatea exploatarei și întreținerii corecte a fondului forestier.

◆ *Mediul*:

- Nevoile de adaptare la standardele UE pentru *protecția mediului*

Prognozele Institutului Național de Statistică pentru perioada 2016 – 2019, la nivelul Regiunii Nord-Est evidențiază tendința de stagnare a tuturor domeniilor de activitate, la un nivel apropiat de 2016, excepție făcând agricultura, silvicultura și piscicultura, pentru care este preconizată o scădere destul de accentuată.

IMPLICAȚIILE PENTRU ÎPT:

Armonizarea planurilor de școlarizare prin:

- respectarea raportului identificat pe piața muncii prin indicatorii economici între domeniile industrie – servicii-resurse;
- reorientarea unităților din IPT spre calificările cerute de industrie și scăderea celor care sunt corelate cu domeniul serviciilor;
- diversificarea ofertei de calificări în cadrul fiecărui sector de activitate / domeniu de pregătire.

Actualizarea calificărilor și a curriculei. Adaptările structurale din economie presupun competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă.

Se desprind două direcții de acțiune:

- Aplicarea riguroasă a standardelor de pregătire profesională;
- Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (CDL).

Ponderea crescândă a I.M.M. reclamă din partea ÎPT un răspuns adecvat la nevoile specifice I.M.M., de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse, prin:

- Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide;
- Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzări, marketing, etc.);

- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți.

Adaptarea calificărilor la schimbările tehnologice și organizaționale induse de investițiile străine și cerințele de competitivitate, trebuie avute în vedere:

- Creșterea nivelului de calificare;
- Importanța competențelor-cheie;
- Competențele de comunicare în limbi străine;
- Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare;

Parteneriatul școală-agenți economici - indiferent de domeniul de pregătire, trebuie să reflecte:- diversitatea categoriilor de agenți economici (pe clase de mărime, tipuri de capital, etc.) și de activități producătoare de bunuri și servicii.

Dezvoltarea Ruralului montan:

Problematica complexă și stringentă a ruralului montan, din perspectiva socio-economică a localităților și gospodăriilor țărănești, a mediului și dezvoltării durabile, conduce la nevoia unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în ÎPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul montan;
- Planificarea și realizarea unor clase cu profil agromontan;
- Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local;
- Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.

Concluzii desprinse din analiza indicatorilor economici.

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
Ritmullent de creștere economică din ultimii ani, reflectat în dinamică PIB și a productivității muncii	Noi oportunități și provocări pentru sistemul de educație și formare profesională, din perspectiva contribuției la formarea resurselor umane necesare creșterii competitivității economice regionale.
Provocări induse de calitatea de membru a Uniunii Europene. Dinamică investițiilor brute și a investițiilor străine.	Formarea unor competențe adecvate pentru: noile tehnologii, calitate, design, marketing, tehnici de vânzare. Colaborarea între școli pentru calificările care presupun competențe combinate, de exemplu: tehnice și comerciale/economice, tehnice - artistice – IT. Formarea continuă a profesorilor în parteneriat cu întreprinderile.
Tendințe de creștere a ponderii unor sectoare economice (ex.: industria, informațiile și comunicațiile), în paralel cu scăderea ponderii altor sectoare în formarea PIB.	Planurile de școlarizare trebuie să reflecte, prin structura ofertei (proporțional cu nevoile pieței muncii) ponderea crescută a sectoarelor economice în dezvoltare (ex.: serviciile, industria), diversitatea activităților industriale, și nevoile de dezvoltare a agriculturii
Modificări structurale din economie evidențiate prin modificări ale ponderilor sectoarelor și activităților economiei naționale la	Identificarea domeniilor și profilelor de formare profesională inițială prioritare pentru dezvoltarea regională. Competențe adecvate și o mobilitate ocupațională sporită (inclusiv intersectorială) a forței de muncă. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.)

formarea PIB și VAB	
Ponderea crescândă a IMM.	Adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Asigurarea unei pregătiri de bază largi, competențe tehnice generale solide. Consolidarea pregătirii profesionale, indiferent de calificare, cu competențe specifice economiei de piață (competențe antreprenoriale, tehnici de vânzare, marketing etc. Adaptări prin curriculum în dezvoltare locală (C.D.L.). Dezvoltarea parteneriatul Școală-agenți economici.
Respectarea cerințelor de mediu pe baza standardelor UE.	Dezvoltarea competențelor de mediu, ca parte din pregătirea tehnică generală.

4.1. Indicatori statistici pentru piața muncii

4.1.1. Participarea la forța de muncă

Resursele de muncă la 31 decembrie reprezintă acea categorie de populație care dispune de ansamblul capacităților fizice și intelectuale care îi permit să desfășoare o muncă utilă în una din activitățile economice naționale. Resursele de muncă includ: populația în vârstă de muncă, aptă de a lucra, precum și persoanele sub și peste vârsta de muncă aflate în activitate. Conform Balanței Forței de muncă resursele de muncă de la nivelul județului Bacău au înregistrat o scădere în perioada 2015-2021, iar în anul 2022 au crescut ajungând la un efectiv de 366,3 mii persoane (cu -0,2% față de finele anului 2015, respectiv cu -0,6 mii persoane mai puține).

Populația activă civilă caracterizează oferta potențială de forță de muncă și gradul de ocupare a populației cuprinzând populația ocupată civilă și șomerii înregistrați. Analizând atât **populația activă și ocupată civilă** în perioada 2015–2022, se constată că s-a înregistrat o scădere a acestora în perioada 2015-2016 și 2021-2022, în mărime absolută, pentru ca perioada 2017-2020 să aducă o revigorare a populației active și ocupate civile, ajungându-se în anul 2022 la 189,8 mii persoane, respectiv 184,5 mii persoane. Criza pandemică COVID și-a pus amprenta asupra evoluției populației active și ocupate, astfel că la sfârșitul anului 2021 față de anul 2020 numărul acestora a scăzut cu -13,7% (-29,5 mii persoane) respectiv cu -12,2% (-24,9 mii persoane).

Șomerii înregistrați la sfârșitul anului 2022 au fost de 5,3 mii persoane, cu 8,9 mii persoane mai puține decât la sfârșitul anului 2015, înregistrându-se, de fapt, un trend descrescător.

Tabelul nr. 4.1. Balanța forței de muncă în județul Bacău, în perioada 2015-2022

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Resurse de muncă (mii persoane)	366,9	368,2	363,7	356,9	354,6	354,0	352,0	366,3
Populația activă civilă (mii persoane)	215,5	211,4	211,7	212,0	213,2	215,0	185,5	189,8
Populația ocupată civilă (mii persoane)	201,2	196,8	197,7	199,4	202,2	203,5	178,6	184,5
Șomeri înregistrați la sfârșitul anului (mii persoane)	14,3	14,6	14,0	12,6	11,0	11,5	6,9	5,3

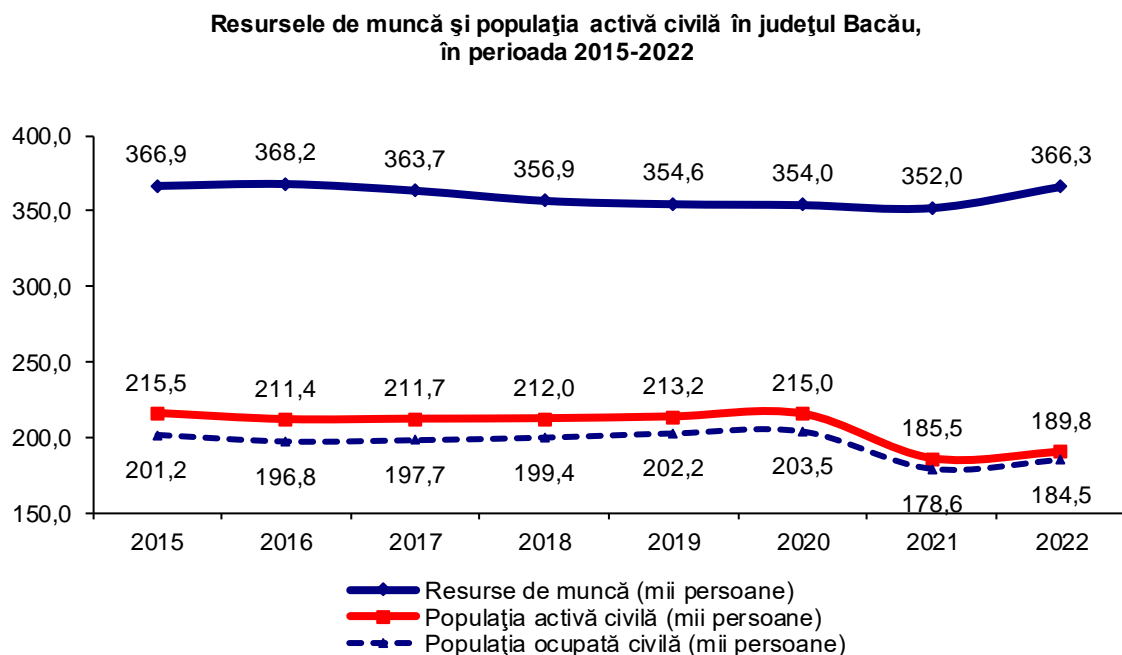
Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rata de ocupare a resurselor de muncă (%)	54,8	53,4	54,4	55,9	57,0	57,5	50,7	50,4
Rata de activitate a resurselor de muncă (%)	58,7	57,4	58,2	59,4	60,1	60,7	52,7	51,8
Rata șomajului la sfârșitul anului (%)	6,6	6,9	6,6	6,0	5,2	5,4	3,7	2,8

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 4.1

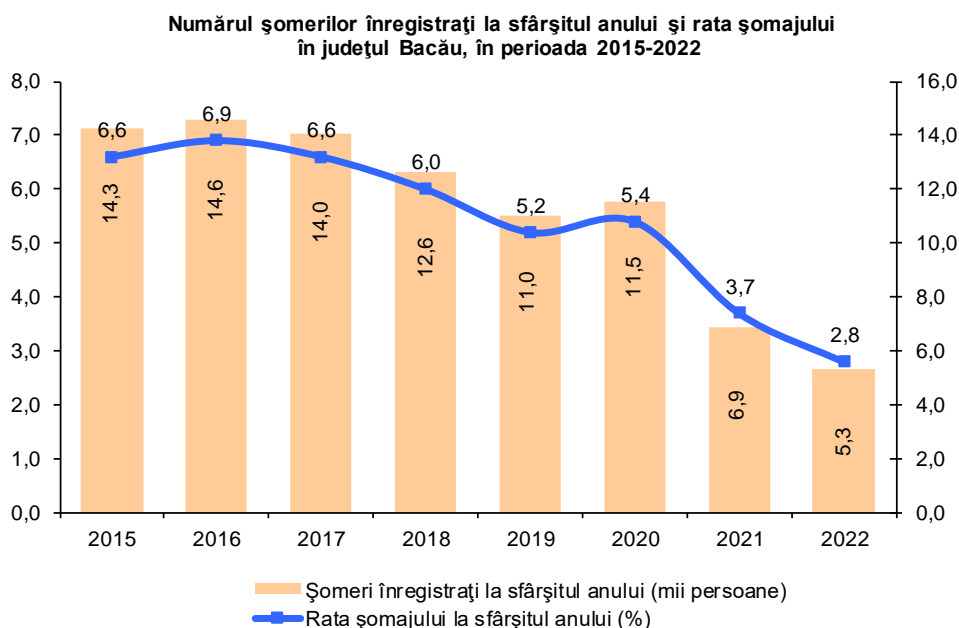

Rata de ocupare a resurselor de muncă reprezentat de raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă a atins maximumul din perioada analizată în anul 2022 (50,4%).

Același model de evoluție îl regăsim și în cazul ratei de activitate a resurselor de muncă, indicator ce se calculează ca raport, exprimat procentual, dintre populația activă civilă și resursele de muncă.

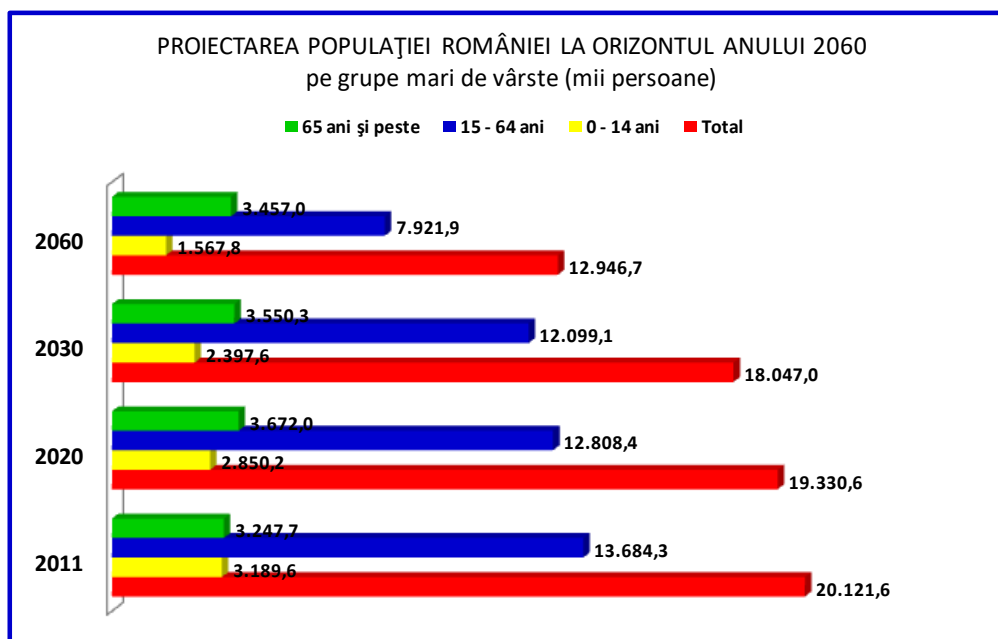
În perioada 2015-2022, în județul Bacău, rata șomajului la sfârșitul anului a avut o evoluție oscilantă, de la un maxim de 6,6% în anul 2015 până la un minim de 2,8% la sfârșitul anului 2022.

Figura nr. 4.2.

România a pierdut o parte din populația activă a țării, iar acest lucru va afecta economia, susțin specialiștii. Domeniile în care se produce o migrare masivă a forței de muncă sunt sănătatea, învățământul și cercetarea. Tot la nivelul țării, prognoza efectuată de INS la orizontul anului 2060 (fig. Nr. 4.4) ne demonstrează că din punct de vedere demografic populația României este în continuă scădere, iar grupa de vârstă 65 și peste este singura care înregistrează o creștere, până în anul 2020, apoi între 2020 – 2060 urmează o scădere a ponderii acesteia în total populație.

Sursa datelor: INS , Baza de date TEMPO

Fig. nr. 4.4. Proiectarea populației pe grupe mari de vârstă, în perspectiva 2060, varianta constantă, cu migrație externă

4.1.2. Structura populației ocupate civilă pe principalele activități ale economiei

Populația ocupată civilă cuprinde, potrivit metodologiei balanței forței de muncă, toate persoanele care au o ocupație aducătoare de venit, pe care o exercită în mod obișnuit în una din activitățile economiei naționale, fiind încadrate într-o activitate economică sau socială, în baza unui contract de muncă sau în mod independent (pe cont propriu) în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii, plată în natură etc.

Categoriile de persoane incluse sunt:

- salariați care lucrează în una din activitățile economiei naționale în unități din sectorul public (integral de stat și public de interes național), mixt, privat, cooperatist, obștesc;
- patroni - conducători de unități private - care utilizează pentru realizarea activității forța de muncă salariată;
- lucrători pe cont propriu;
- lucrători familiali neremunerați.

Populația ocupată civilă nu cuprinde cadrele militare și persoanele asimilate acestora (personalul MApN, MAI, SRI, militari în termen), deținuții și salariații organizațiilor politice și obștești.

Populația ocupată civilă din județul Bacău a fost în anul 2022 de 184,5 mii persoane, cu 16,7 mii persoane mai puține decât în anul 2015 (-8,3%) și cu 5,9 mii persoane mai multe decât la sfârșitul anului 2021 (+3,3%). În întreaga perioadă analizată, 2015-2022, acest indicator a înregistrat o evoluție fluctuantă și nu una clară de scădere/creștere, prima parte a perioadei fiind caracterizată de scădere, iar începând cu anul 2017 până în anul 2020 de creșterea valorii indicatorului analizat.

Tabelul nr. 4.2. Populația ocupată civilă pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	mii persoane							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	201,2	196,8	197,7	199,4	202,2	203,5	178,6	184,5
A Agricultură, silvicultură și pescuit	54,6	46,6	47,0	47,6	47,0	45,2	22,3	22,7
B Industria extractivă	1,9	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,4	1,4
C Industria prelucrătoare	34,6	36,6	37,2	37,5	37,7	38,3	37,2	37,8
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	3,1	3,1	2,9	2,8	2,7	2,6	2,7	2,7
F Construcții	24,4	26,4	26,5	26,3	27,6	30,2	29,6	31,1
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	29,4	29,2	29,3	28,8	29,9	29,6	29,6	31,0
H Transport și depozitare	7,4	7,3	7,5	7,7	7,9	8,3	8,2	8,2
I Hoteluri și restaurante	2,6	2,9	3,1	3,3	3,6	3,2	3,2	3,4
J Informații și comunicații	1,5	1,2	1,3	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2
K Intermedieri financiare și asigurări	1,7	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,4
L Tranzacții imobiliare	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1,9	2,0	2,2	2,5	2,5	2,6	2,7	2,8
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	5,2	4,4	4,4	4,4	4,6	4,5	5,0	4,9
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4,5	4,6	4,6	4,7	4,7	4,7	4,7	4,8
P Învățământ	11,4	11,7	11,5	11,6	11,7	11,8	10,6	11,5
Q Sănătate și asistență socială	10,2	10,6	10,6	10,9	11,2	11,4	11,5	11,9
R Activități de spectacole, culturale și recreative	1,3	1,2	1,1	1,2	1,3	1,2	1,3	1,4
S Alte activități de servicii	3,9	4,0	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,5

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanta Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

În anul 2022, cele mai multe persoane ocupate civile pe activități ale economiei naționale, conform CAEN Rev 2, la nivel de secțiune, în județul Bacău au fost în activitatea industria prelucrătoare (20,5%), fiind urmată la distanță de secțiunile: construcții (16,9%) și comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (16,8%).

La polul opus, secțiunile cu cele mai puține persoane ocupate civile sunt: tranzacții imobiliare (0,3%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,7%) și activități de spectacole, culturale și recreative, intermedieri financiare și asigurări, industria extractivă (0,8%).

Tabelul nr. 4.3. Structura populației ocupate civile pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	(%)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Agricultură, silvicultură și pescuit	27,1	23,7	23,8	23,9	23,2	22,2	12,5	12,3
B Industria extractivă	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8
C Industria prelucrătoare	17,2	18,6	18,8	18,8	18,6	18,8	20,8	20,5
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,4	0,5	0,6	0,6	0,5	0,6	0,7	0,7
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,5	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3	1,5	1,5
F Construcții	12,1	13,4	13,4	13,2	13,6	14,8	16,6	16,9
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	14,6	14,8	14,8	14,4	14,8	14,5	16,6	16,8
H Transport și depozitare	3,7	3,7	3,8	3,9	3,9	4,1	4,6	4,4
I Hoteluri și restaurante	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,6	1,8	1,8
J Informații și comunicații	0,7	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9	1,1	1,2
K Intermedieri financiare și asigurări	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8
L Tranzacții imobiliare	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3
M Activități profesionale, științifice și tehnice	0,9	1,0	1,1	1,3	1,2	1,3	1,5	1,5
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2,6	2,2	2,2	2,2	2,3	2,2	2,8	2,7
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2,2	2,3	2,3	2,4	2,3	2,3	2,6	2,6
P Învățământ	5,7	5,9	5,8	5,8	5,8	5,8	5,9	6,2
Q Sănătate și asistență socială	5,1	5,4	5,4	5,5	5,5	5,6	6,4	6,4
R Activități de spectacole, culturale și recreative	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8
S Alte activități de servicii	1,9	2,0	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8	1,9

Sursa: prelucrare proprie după baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă"
(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

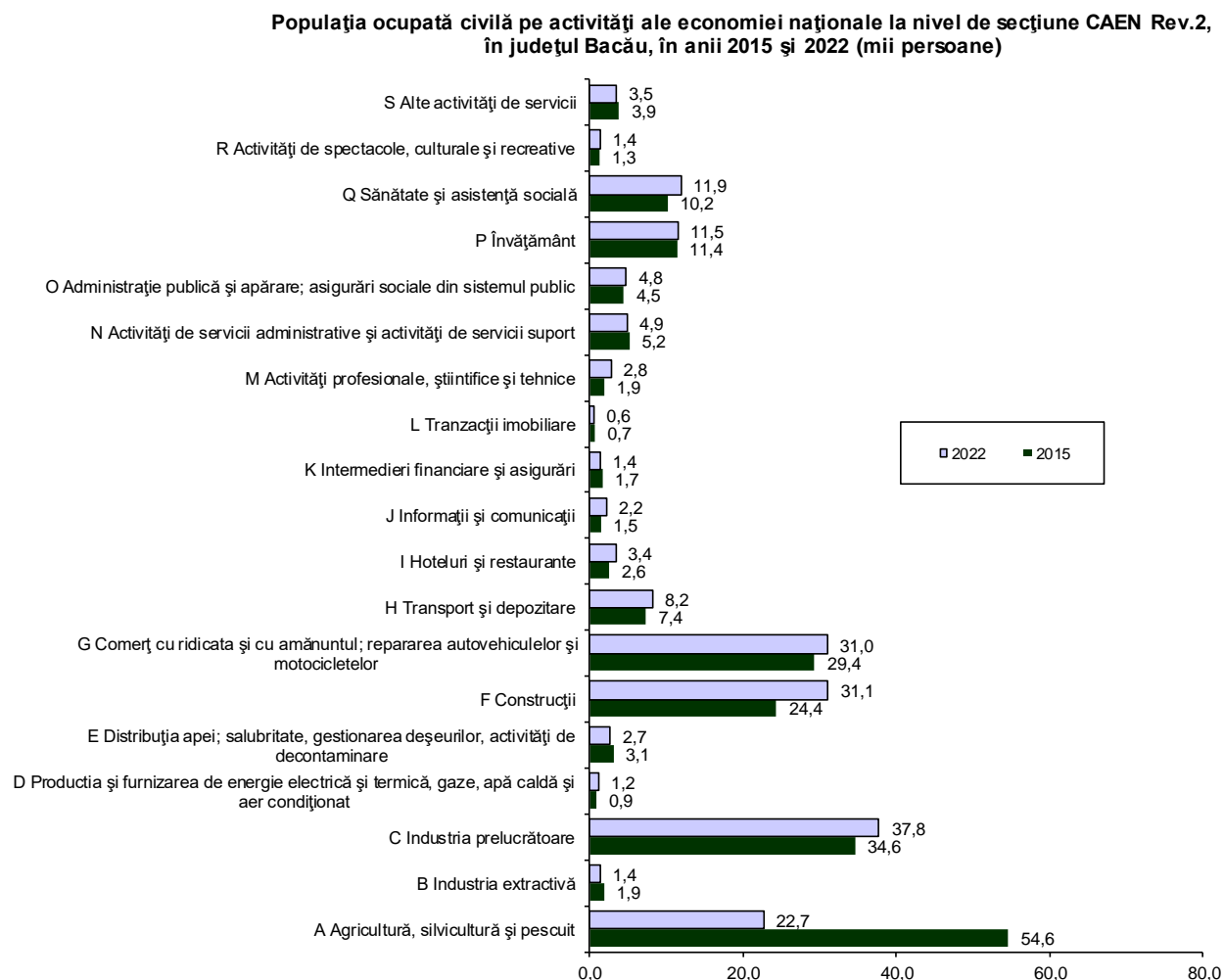
Față de anul 2015, cele mai mari scăderi ale populației ocupate civile din județul Bacău le regăsim în activitățile: agricultură, silvicultură și pescuit (-58,4%), industria extractivă (-26,3%), intermedieri financiare și asigurări (-17,6%) și tranzacții imobiliare (-14,3%).

Cele mai mari creșteri față de anul 2015 s-au înregistrat în: activități profesionale, științifice și tehnice (+47,4%), informații și comunicații (+46,7%) producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+33,3%) și hoteluri și restaurante (+30,8%).

Figura nr. 4.3.

În ceea ce privește repartiția pe sexe a populației ocupate civile, în întreaga perioadă, efectivul persoanelor de sex masculin depășește numeric pe cel de sex feminin. Astfel, din totalul populației ocupate civile, la finele anului 2022 în județul Bacău, 42,4% au fost femeile și 57,6% bărbații.

Distribuția populației ocupate civile feminine pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev. 2 ne arată că din totalul existent la sfârșitul anului 2022 de 78,3 mii persoane de sex feminin, cele mai multe se regăsesc în: industria prelucrătoare (22,6%), comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (18,1%) și agricultură, silvicultură și pescuit (13,3%), iar cele mai puține în: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (0,3%), industria extractivă (0,3%), tranzacții imobiliare (0,4%) și informații și comunicații (0,9%).

Tabelul nr. 4.4. Populația ocupată civilă de sex feminin, pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

	mii persoane							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	90,3	85,2	85,9	86,1	89,0	89,3	75,8	78,3
A Agricultură, silvicultură și pescuit	28,1	23,7	23,5	24,2	23,5	22,7	10,3	10,4
B Industria extractivă	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
C Industria prelucrătoare	15,0	15,2	16,1	16,6	17,5	17,3	17,1	17,7

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8
F Construcții	1,7	1,6	1,7	1,5	1,7	1,9	2,1	2,3
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	15,5	13,4	13,9	12,2	14,0	15,2	13,8	14,2
H Transport și depozitare	1,5	1,3	1,4	1,1	1,1	1,0	1,1	0,9
I Hoteluri și restaurante	1,5	1,9	1,8	2,1	2,6	2,1	2,1	2,3
J Informații și comunicații	0,6	0,3	0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	0,7
K Intermedieri financiare și asigurări	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
L Tranzacții imobiliare	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1,0	1,1	1,0	1,3	1,3	1,4	1,4	1,7
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1,6	1,5	1,5	1,6	1,8	1,8	2,0	2,0
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	2,7	2,7	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8
P Învățământ	7,9	8,9	8,8	8,8	8,9	8,8	8,4	9,0
Q Sănătate și asistență socială	8,1	8,6	8,3	8,7	8,9	9,1	9,3	9,4
R Activități de spectacole, culturale și recreative	0,7	0,7	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9
S Alte activități de servicii	1,7	1,6	1,4	1,5	1,4	1,6	1,4	1,4

Sursa: baza de date INS Tempo-online "Balanța Forței de Muncă" (<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

4.1.3. Numărul mediu al salariaților pe principalele activități ale economiei

Numărul mediu de salariați, din județul Bacău a fost în anul 2022 de 112.102 persoane, cu 11.542 persoane mai multe decât în anul 2015 (+11,4%) și cu 879 persoane mai multe decât în anul 2020 (+0,8%). Începând cu anul 2015, numărul mediu de salariați a înregistrat o evoluție pozitivă, numărul acestora urmând un trend ascendent.

Tabelul nr. 4.5. Numărul mediu al salariaților pe activități ale economiei naționale la nivel de secțiune CAEN Rev.2, în județul Bacău

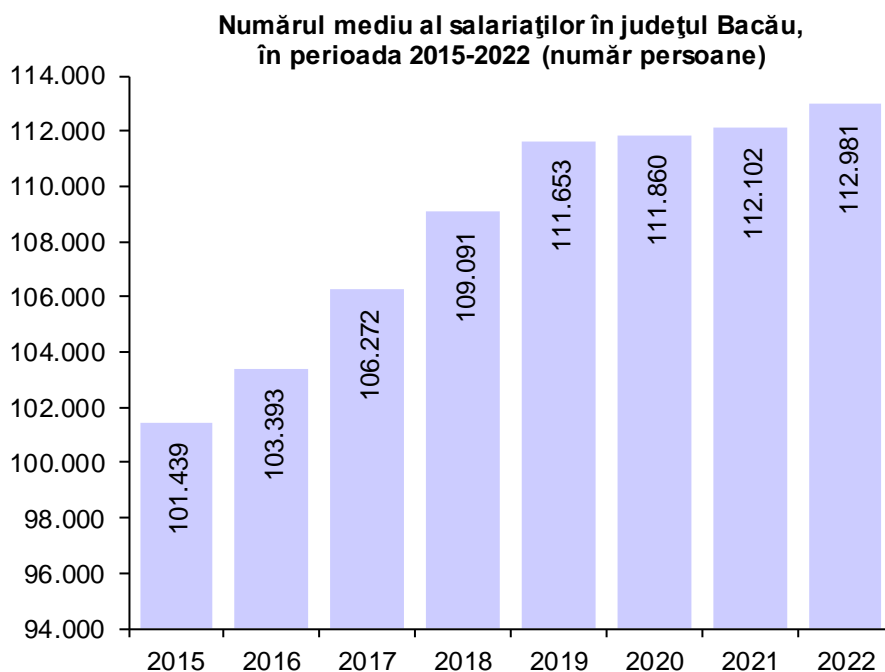
	număr persoane							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
TOTAL	101.439	103.393	106.272	109.091	111.653	111.860	112.102	112.981
A Agricultură, silvicultură și pescuit	2.829	2.755	2.825	2.975	3.091	3.055	2.678	2.953
B Industria extractivă	1.827	1.855	1.777	1.600	1.471	1.376	1.376	1.415
C Industria prelucrătoare	23.337	23.368	24.798	25.306	26.532	25.728	25.891	26.219
D Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	863	978	1.056	1.069	1.106	1.137	1.159	1.137
E Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	2.641	2.697	2.585	2.509	2.298	2.210	2.197	2.138
F Construcții	9.886	10.511	10.620	10.295	11.069	12.927	13.075	13.879
G Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea	19.236	20.647	20.510	21.312	21.372	21.289	21.603	20.969

autovehiculelor și motocicletelor								
H Transport și depozitare	3.956	3.682	4.022	4.012	3.998	4.056	4077	3.975
I Hoteluri și restaurante	2.170	2.612	2.845	3.178	2.997	2.633	2595	2.815
J Informații și comunicații	1.360	1.055	1.162	1.582	1.633	1.680	1892	1.903
K Intermedieri financiare și asigurări	1.352	1.352	1.237	1.286	1.307	1.193	1196	1.200
L Tranzacții imobiliare	386	415	432	514	507	456	481	408
M Activități profesionale, științifice și tehnice	1.312	1.311	1.570	1.901	2.077	1.938	1933	1.815
N Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4.263	3.762	3.970	4.048	4.222	4.034	4137	4.540
O Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	4.488	4.407	4.501	4.506	4.613	4.591	4608	4.673
P Învățământ	10.809	10.772	10.813	10.923	10.913	11.056	10428	10.122
Q Sănătate și asistență socială	8.565	9.025	9.634	9.832	10.301	10.390	10469	10.508
R Activități de spectacole, culturale și recreative	1.190	1.137	1.028	1.187	1.151	1.155	1198	1.233
S Alte activități de servicii	969	1.052	887	1.056	995	956	1109	1.079

Sursa: baza de date INS Tempo-online(<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>)

Figura nr. 4.4.

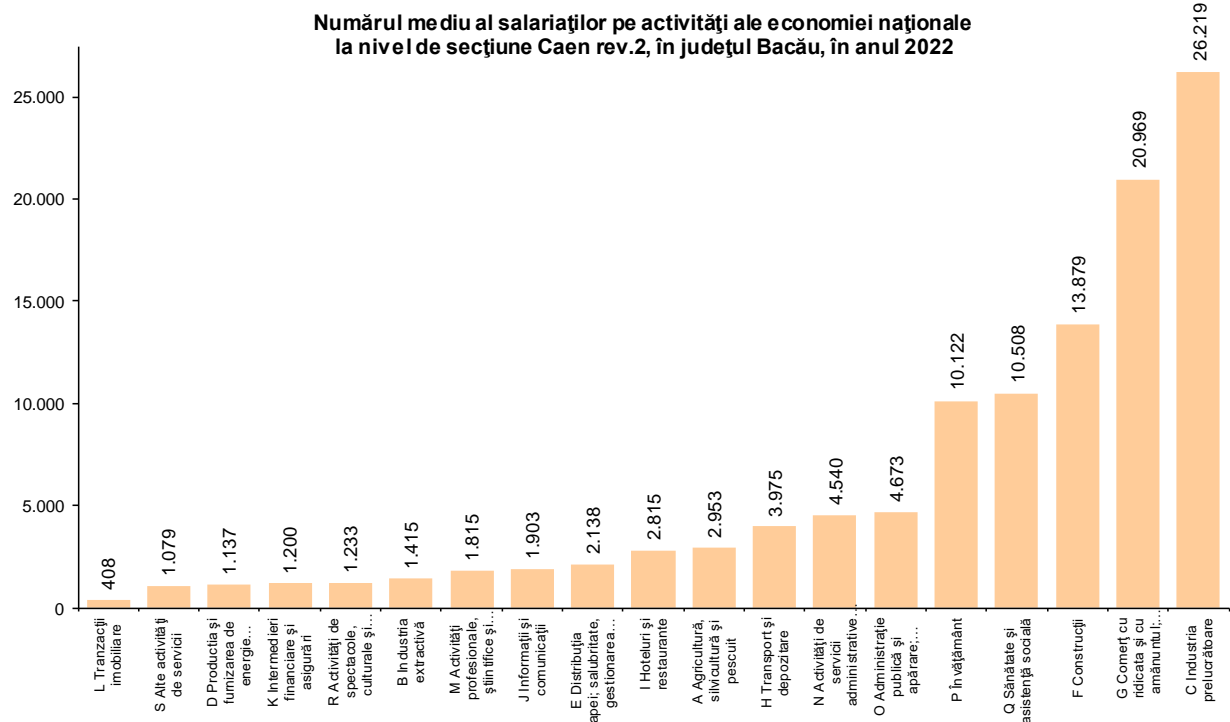
Cei mai mulți salariați, pe activități ale economiei naționale, conform CAEN Rev 2 la nivel de secțiune, în județul Bacău s-au regăsit în anul 2022 în activitățile: industria

prelucrătoare 26.219 persoane (23,2%), comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (20.969 persoane, respectiv 18,6%), construcții (13.879 persoane, respectiv 12,3%), sănătate și asistență socială (10.508 persoane, respectiv 9,3%) și învățământ (10.122 persoane, respectiv 9,0%).

Cei mai puțini salariați s-au regăsit în următoarele secțiuni CAEN Rev.2: tranzacții imobiliare (408 persoane, respectiv 0,4%), alte activități de servicii (1.079 persoane, respectiv 1,0%) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (1.137 persoane, respectiv 1,0%).

Figura nr. 4.5.

Cele mai mari creșteri, peste media județului, ale numărului mediu de salariați din județul Bacău față de anul 2015 s-au înregistrat în: construcții (+40,4%), informații și comunicații (+39,9%), activități profesionale, științifice și tehnice (+38,3%) și producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (+31,7%).

Față de anul 2015, numărul mediu al salariaților din județul Bacău a scăzut în activitățile: industria extractivă (-22,6%), distribuția energiei electrice și termice, gaze, apă caldă și aer condiționat (-19,0%) și intermedieri financiare și asigurări (-11,2%).

4.2. Informații parțiale

4.2.1. Analiza comparativă pe ocupații a șomajului și locurilor de muncă vacante înregistrate la AJOFM

La nivelul regiunii Nord-Est, regiune cu un nivel de dezvoltare economică destul de modest, situația șomerilor reflectă foarte clar nivelul de dezvoltare menționat. Perioada 2007 – 2015 se caracterizează printr-o evoluție fluctuantă a numărului de șomeri înregistrați în regiune, nivelul cel mai ridicat fiind în 2009, anul crizei economice. Pentru toate județele din

regiune numărul șomerilor a înregistrat un trend descrescător între 2013 – 2015, nivelul cel mai ridicat de șomeri fiind în județul Vaslui, urmat de Suceava și Bacău (fig. Nr. 4.10)

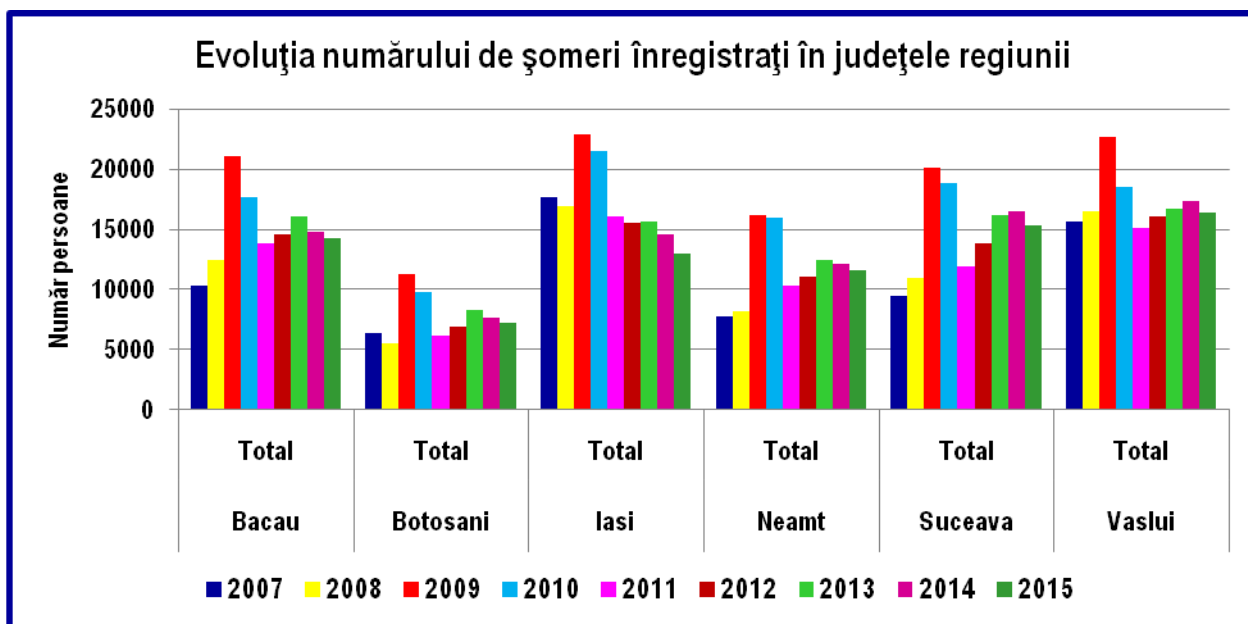

Fig. Nr. 4.10. Evoluția numărului absolut de șomeri în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

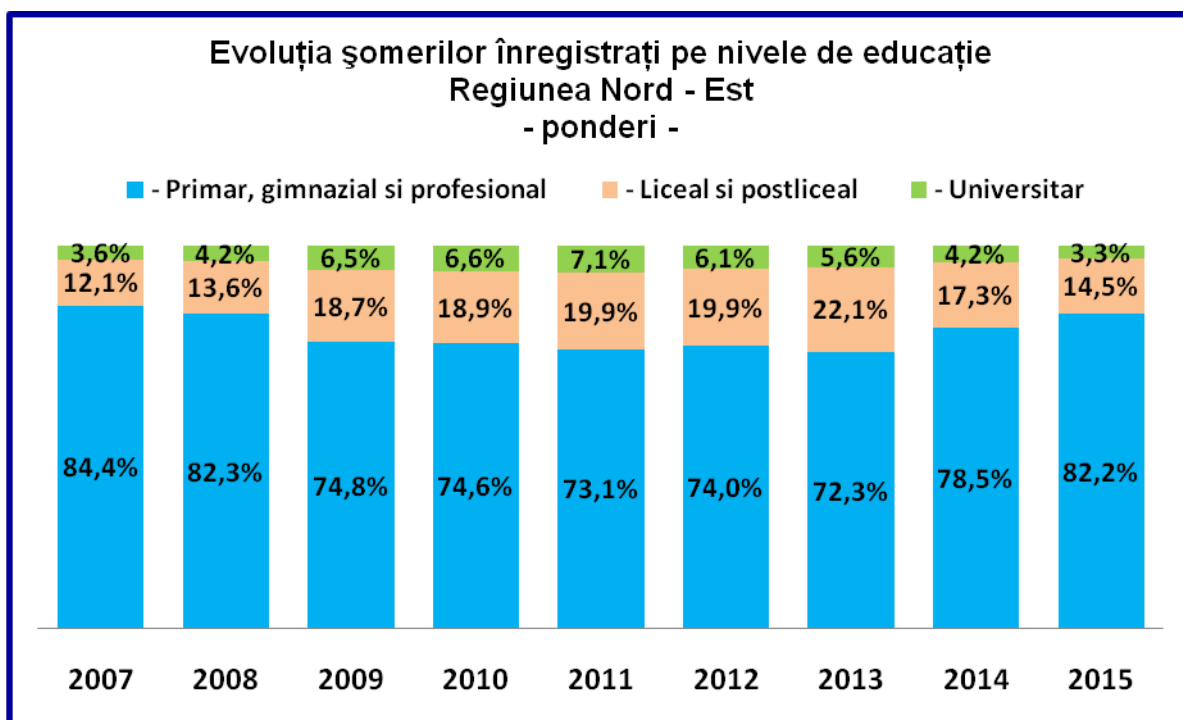

Fig. Nr. 4.11. Evoluția ponderii șomerilor înregistrați în regiunea Nord-Est, perioada 2007 – 2015, pe nivele de educație, Sursa datelor: INS - Baza de date TEMPO-Online

Dacă analizăm structura șomerilor pe nivele de educație, la nivelul regiunii, se constată că ponderea cea mai mare, de peste 80% este a șomerilor cu studii până la nivelul gimnazial și profesional, urmat de cei cu studii liceale și apoi studii superioare.

Tabelul nr. 4.8. Rata șomajului înregistrat la sfârșitul anului, Regiunea Nord-Est, Sursa: INS, Anuarul statistic. Pentru 2015 date furnizate de ANOFM

(%)

	2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei	Total	Femei
România	6.9	6.2	5.1	4.8	5.6	5.04	5.65	5.14	5.3	6.1	5.12	4.45
Regiunea Nord-Est	7.9	6.5	5.8	5.2	6.8	5.5	6.9	5.52	6.62	5.4	6.6	5.9
BACAU	7.49	6.49	6.1	5.96	6.41	5.62	7.12	5.96	7.2	5.6	6.8	5.8

Tabelul nr. 4.9. Numărul total de șomeri înregistrați și rata șomajului la data de 31 decembrie 2015
Sursa: ANOFM (www.anofm.ro)

	Număr șomeri		Rata șomajului	
	TOTAL	din care, Femei	TOTAL (%)	Femei (%)
România	436242	184738	4.9	4.5
Regiunea Nord-Est	77786	30381	6.41	5.25
BACAU	14254	5482	6.5	5.5

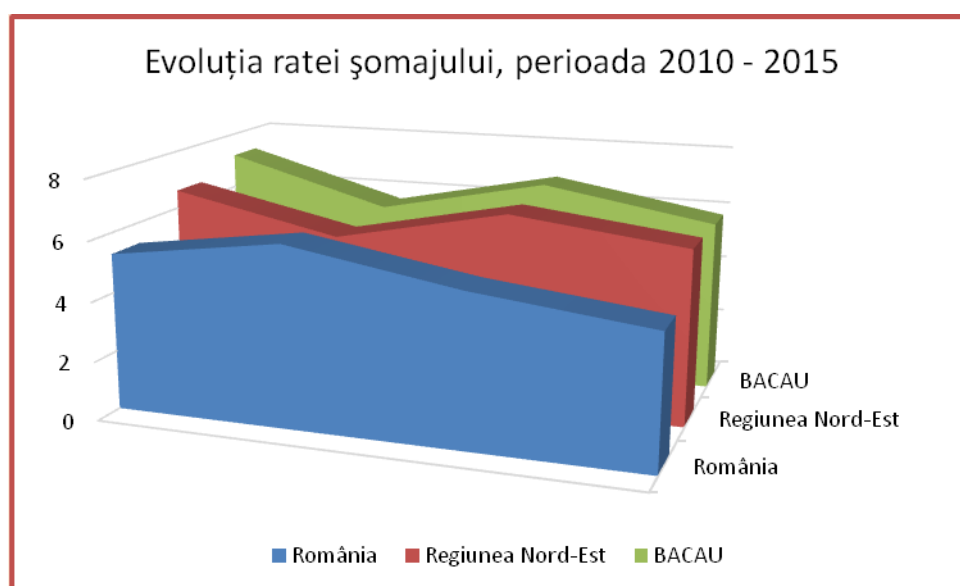

Fig. Nr.4.12. Evoluția comparativă a ratei șomajului la nivel național, regional și județean, perioada 2010 - 2015

Datele furnizate de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău, pentru intervalul 2010 – 2015 (tabelele nr. 4.8. și 4.9, precum și fig. Nr. 4.12.) subliniază poziția nefavorabilă a regiunii Nord-Est și a județului Bacău din perspectiva ratei șomajului, regiunea noastră având o rată a șomajului constant mai mare decât media națională, iar județul Bacău constant mai mare decât a regiunii din care face parte. Acest trend este îngrijorător atât pentru dezvoltarea economică cât și pentru latura socială a județului.

Tabelul nr. 4.10. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 6 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 6 luni	% peste 6 luni
Județul Bacău	2725	264	9.69	3022	373	12.34	3092	362	11.708	2814	588	20.90	2283	644	28.21
Din care femei:	1239	64	5.17	1320	83	6.29	1210	80	6.6116	1049	147	14.01	938	178	18.98

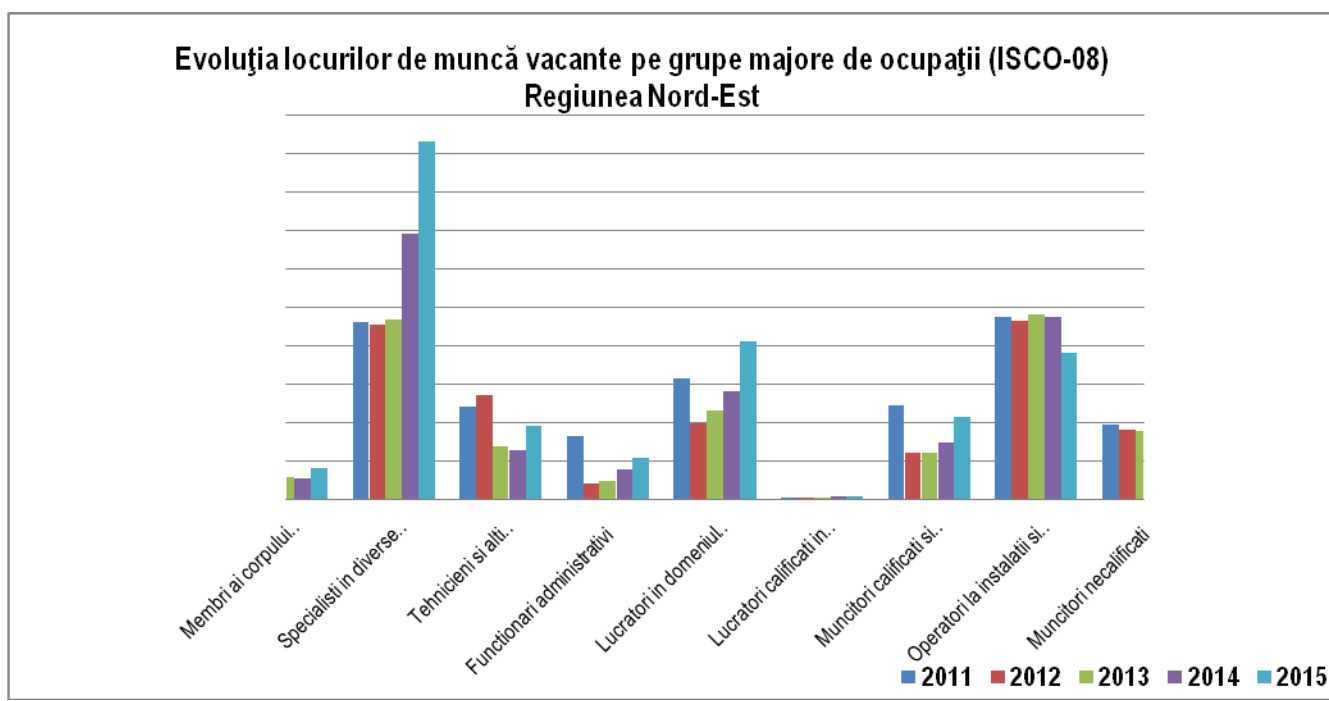
Tabelul nr. 4.11. Evoluția ponderii șomerilor de lungă durată (peste 12 luni) sub 25 ani în total șomeri, Sursa: date furnizate de ANOFM

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni	Șomeri sub 25 ani	din care peste 12 luni	% peste 12 luni
Județul Bacău	10678	1636	15.321	11053	2284	20.664	13034	2102	16.127	11995	3302	27.528	11971	4783	39.955
Din care femei:	4591	586	12.764	4160	902	21.683	4804	788	16.403	4517	1217	26.943	4544	1755	38.622

Un alt fenomen negativ existent la nivelul județului Bacău este procentul foarte mare al șomerilor tineri, sub 25 ani, în total șomeri, atât pentru șomerii de peste 6 luni, cât și pentru cei de peste 12 luni. Acest aspect reflectă faptul că tinerii bacăuani fie nu reușesc să își găsească un loc de muncă adecvat, fie pregătirea lor inițială nu răspunde solicitărilor existente pe piața muncii la momentul finalizării acesteia.

Rata locurilor de muncă vacante pe activități ale economiei naționale

Domeniile care înregistrează cea mai mare rată a locurilor de muncă vacante la nivel național sunt: sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public, industria prelucrătoare; la nivel județean cea mai mare rată a locurilor de

muncă vacante se înregistrează în sănătate și asistență, transport și depozitare, industria prelucrătoare; se constată că domeniul sănătate și asistență socială este ocolit atât la nivel național, cât și la nivel județean, de forța de muncă, care preferă să plece în alte țări pentru a câștiga venituri mai consistente.

Figura nr. 4.13. Structura locurilor de muncă vancate, în regiunea Nord-Est, perioada 2011 - 2015

Tabelul nr. 4.12. Locuri de muncă vacante pe regiuni de dezvoltare și grupe majore de ocupații (ISCO-08)

Anii		2011	2012	2013	2014	2015
Regiunea NORD-EST	Total	4307	3576	3484	4209	5249
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducători și funcționari superiori	92	80	119	111	169
	Specialiști în diverse domenii de activitate	926	912	937	1385	1858
	Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	484	545	280	262	384
	Funcționari administrativi	330	89	101	159	219
	Lucrători în domeniul serviciilor	631	396	468	562	827
	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	13	11	10	20	20
	Muncitori calificați și asimilați	490	248	244	301	429
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	948	929	966	952	762
	Muncitori necalificați	393	366	359	457	581

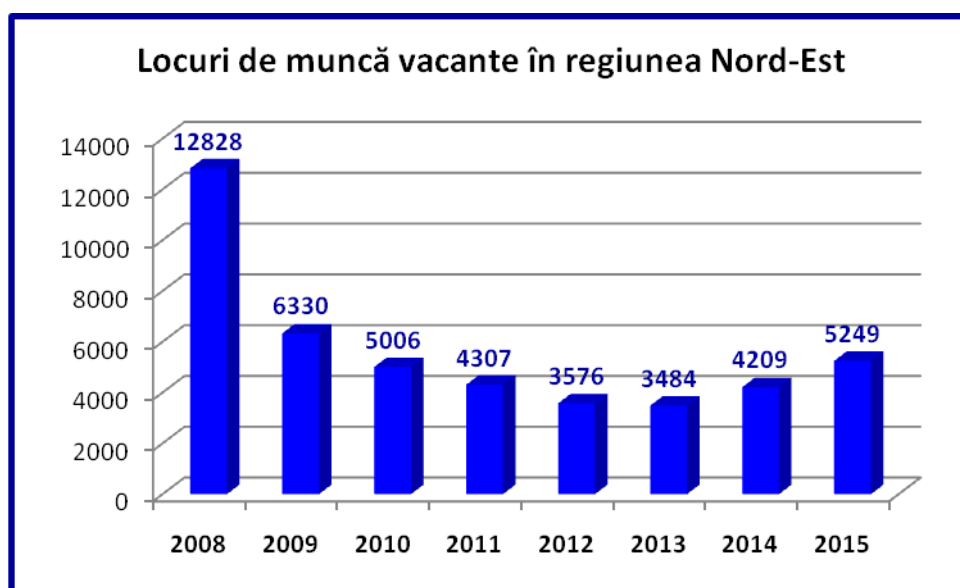

Fig. Nr. 4.14. Evoluția locurilor de muncă vancate în mărime absolută, 2011 – 2015, pentru regiunea Nord-Est

În conformitate cu scopurile analizei, au fost selectate din baza de date a AJOFM acele grupe de ocupații/ocupații din COR (Clasificarea Ocupațiilor din România) considerate relevante pentru regiune în raport cu calificările din nomenclatorul de pregătire prin învățământul profesional și tehnic. Pentru învățământul superior, au fost selectate majoritatea grupelor de ocupații din grupa majoră 2 din COR. Pe structura COR s-a mers până la nivelul de detaliere (grupa minoră/grupă de bază/ocupație) minim necesar pentru departajarea în funcție de domeniul de pregătire/profilul relevant. Pentru comparație, a fost analizată și evoluția pentru ocupațiile din categoria muncitorilor necalificați (grupa majoră 9).

Analiza datelor și informațiilor prezentate în tabelul 4.12 și graficele 4.13. și 4.14, evidențiază în primul rând scăderea destul de puternică a numărului locurilor de muncă vacante de la 12.828 în 2011, la nivelul regiunii Nord-Est, până la 5.249 locuri în anul 2015, o scădere de peste 2 ori. De asemenea datele ne arată că cele mai multe locuri de muncă vacante sunt din categoria specialiștilor în diverse domenii de activitate, pe locul 2 Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente și apoi lucrători în domeniul serviciilor.

***Analizele și concluziile care urmează trebuie să fie privite sub rezerva următoarelor limite metodologice:

* *locurile de muncă vacante înregistrate la AJOFM nu reflectă decât o parte din piața muncii (în ciuda obligațiilor legale, nu toate locurile vacante sunt anunțate de angajatori; în general, gradul de cuprindere în evidențele AJOFM scade cu cât crește nivelul de calificare și gradul de specializare a acestora)*

* *posibile înregistrări multiple ale aceluiași posturi (anunțuri de locuri vacante repetate în cazul neocupării)*

* *dificultățile de corelare între nomenclatoarele din învățământ și COR.*

* *la momentul analizei nu au fost disponibile informații privind numărul anual de absolvenți pe domenii și calificări pentru a evalua raportul absolvenți șomeri / absolvenți pe ocupațiile aferente*

4.2.1.1. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul tehnologic

Din informațiile oferite de AJOFM Bacău, existente în Anexa 5.8 a acestui document, putem analiza structura comparativă șomaj – locuri de muncă vacante având în vedere următoarele considerații: corespondența cu nomenclatorul de calificare din ÎPT este orientativă, în limitele posibilității de asociere în plan ocupațional a unor calificări din ÎPT în raport cu grupele/ocupațiile respective din COR, pe fiecare din cele două rute de pregătire. N.B.: de obicei o calificare permite practicarea unei game mai largi de ocupații; Datele privind șomajul/locurile de muncă vacante reprezintă suma intrărilor în șomaj, respectiv suma locurilor de muncă comunicate vacante la AJOFM în anul respectiv.

Analizând graficul alăturat, legat de evoluția celor 3 indicatorii în perioada 2012 – 2015, pentru calificările care se subsumează domeniului de pregătire resurse și protecția mediului, se constată un număr foarte mic de locuri de muncă vacante, în condițiile în care numărul de șomeri este destul de ridicat.

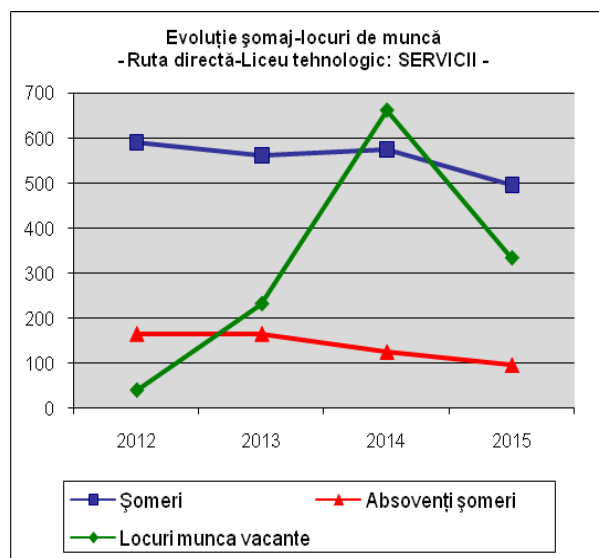
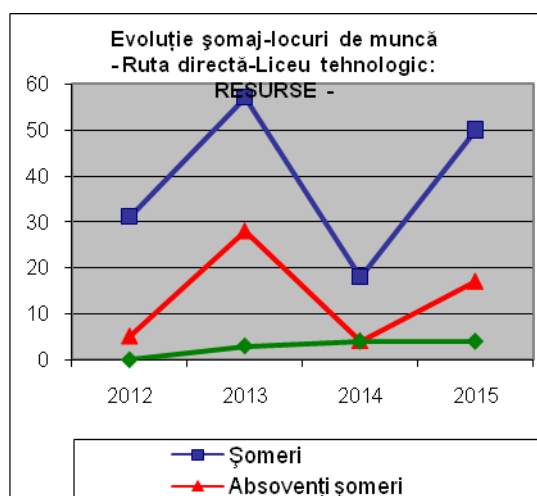

Figura 4.17.

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

Tehnician electronică/transporturi/postă și telecomunicații	42	0	0	0	0	0	0	24	0	0	0	0	0	5							
	105	28	48	25	25	12	10	34	11	6	4	3	0	1	15	7	3	5	11	4	8
Tehnician energetician/electrician	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1						
	12	14	12	12	6	7	6	11	5	10	9	3	5	2	1	2	1	1	1	1	2
Tehnicienii și maștrii în industria lemnului	25	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	1						
																0	0	0	0	0	0
Tehnician silvic-exploatare	14	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1						
	39	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0
Tehnicienii și maștrii mecanici	126	130	95	130	233	166	146	43	56	40	73	138	77	69	15						
																16	18	14	16	12	8
Proiectanți și desenatori tehnici	34	34	59	89	75	41	28	19	23	48	65	48	19	20	5						
																4	4	2	4	1	3
Optometricieni și opticienii	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1						
																0	0	0	0	0	0
Tehnicienii proteziști-ortezști	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
	162	164	154	219	308	207	174	62	79	88	138	186	96	89	21	20	22	16	20	13	11
Programatori ajutori	8	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2						
																0	0	0	0	0	0
Tehnicienii operatori echipamente calcul	209	0	0	0	0	0	0	81	0	0	0	0	0	0	79						
																0	0	1	1	0	0
Tehnicienii operatori roboți industriali	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
	218	0	0	0	0	0	0	83	0	0	0	0	0	0	81	0	0	1	1	0	0
Tehnicienii în fizică și chimie	85	60	37	45	80	41	40	14	14	2	10	21	2	9	16						
																15	16	14	9	17	10
Tehnician în protecția mediului (tehnician ecolog)	49	0	0	0	0	0	0	38	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0		0
Evaluator și auditor de mediu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
	134	60	37	45	80	41	40	52	14	2	10	21	2	9	16	15	16	14	9	17	10
surori medicale, surori puericultoare, moașe și laborante	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0
Asistenți medicali generaliști	86	2	5	3	3	4	2	51	0	2	0	0	0	0	13						
																0	0	0	0	2	1
Igieniști	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	1	0	1	1
Asistenți dieteticieni și de nutriție	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
																0	0	0	0	0	0

**PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI
TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023**

Fizioterapeuți și asimilați	8	0	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Asistenți farmaciști și laboranți	12	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	
Tehnicienii în medicina modernă, neclasificați în grupele de baza anterioare	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	
Infirmiere și îngrijitoare în instituții de ocrotire socială și sanitară	12	29	47	37	39	38	29	1	3	0	0	3	0	0	7	42	45	58	62	54	60
Personal specializat pentru îngrijire și supraveghere la domiciliu	15 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	84	0	0	0	0	0	0
	28 4	31	52	40	42	42	31	58	3	2	0	3	0	0	11 7	42	45	59	62	57	62
secretari și operatori la mașini de scris și de calcul	19 7	49	35	45	41	46	39	0	0	0	0	17	12	6	0	0	0	0	0	16	16
inspectori pentru asigurarea clădirilor împotriva incendiilor	0	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inspectori pentru protecția și igiena muncii și controlori de calitate	39	3	0	1	1	2	0	12	0	0	0	0	0	0	11	0	0	1	0	0	0
Designeri, decoratori și alți tehnicieni în domeniul artei	37	0	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0
Funcționari expedite și alți agenți poștali	46	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0
Inspector exploatare poștală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	31 9	55	35	46	43	49	39	33	0	0	0	17	12	6	59	0	0	1	0	16	16
Funcționari în transporturi	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0
Electromecanic auto	28	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	3	3	6	3	3	2	2
	41	23	12	27	21	19	27	1	0	0	0	0	0	0	12	3	6	3	3	2	2
Ghizi și însoțitori	0	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	0	0	0	0	1	0	1
Administrator pensiune turistică	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
	1	4	1	0	4	29	27	0	3	1	0	3	25	21	1	0	0	0	1	0	1
	18 18	69 4	72 5	83 2	10 06	86 9	74 2	42 1	23 6	25 9	39 4	47 3	36 8	29 9	73 1	17 2	18 0	16 8	21 6	24 3	25 2

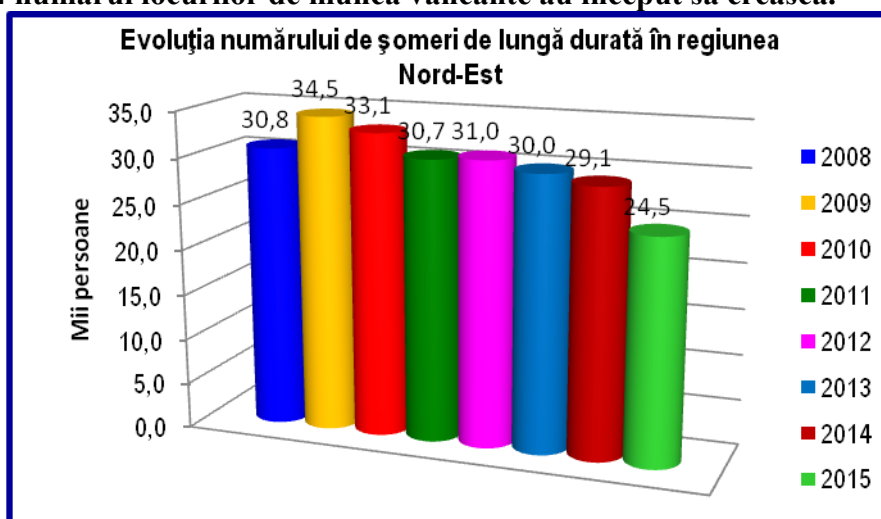
4.2.1.3. Principalele constatări din analiza evoluției la nivelul ocupațiilor relevante pentru învățământul superior

Pentru învățământul superior, dintre grupele de ocupații cu număr semnificativ de locuri de muncă vacante la nivel județean, se desprinde **o tendință de scădere a locurilor de muncă până în 2012, după care numărul locurilor de muncă vacante a început să crească, în condițiile în care numărul de șomeri, după o scădere în perioada 2009 – 2012, înregistrează o creștere în 2013.**

ȘOMAJ ³⁾											LOCURI DE MUNCĂ vacante ⁴⁾				
Total					Din care absolvenți										
2009	2010	2011	2012	2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013
1933	972	746	890	1046	387	712	245	233	322	314	473	282	200	210	315

4.2.2. Evoluția șomajului și a locurilor de muncă vacante înregistrate la ANOFM în perioada 2007 – 2015

Analiza locurilor de muncă vacante și evoluția șomajului, în această combinație și corelație, poate fi realizată doar la nivelul regiunii Nord-Est. Motivul principal este faptul că din punct de vedere statistic nu se fac prelucrări la nivelul județelor pentru numărul locurilor rămase vacante. Astfel cu ajutorul datelor Tempo s-a constatat că la nivelul regiunii Nord-Est, dar și la nivelul județelor sale, numărul șomerilor a înregistrat o scădere continuă, chiar dacă puțin perceptibilă, în perioada 2008 – 2015. Pe de altă parte numărul locurilor vacante, în același interval de timp, a avut un trend ascendent atât la nivelul activităților economice din regiune, cât și pe grupe majore de ocupații (de la 24.239 locuri vacante în 2010 la 57.140 locuri de muncă vacante în 2015), ceea ce înseamnă **că numărul acestora s-a dublat, la nivel național. Dacă avem în vedere regiunea Nord-Est un trend descrescător într 2010 – 2013, iar din 2014 numărul locurilor de muncă vacante au început să crească.**

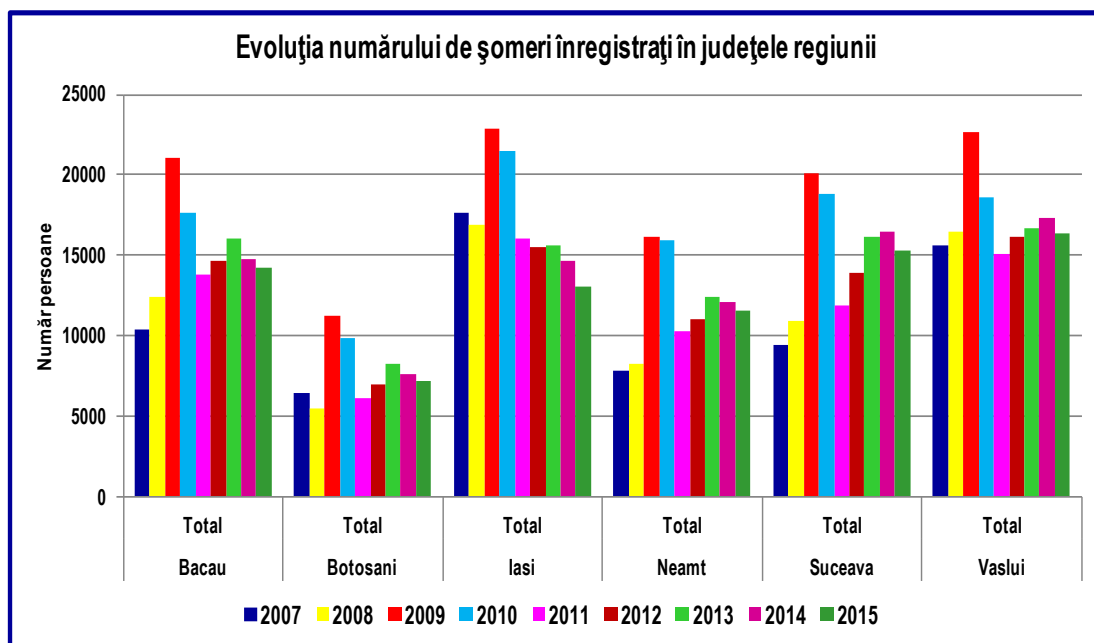

Fig. Nr. 4.15. Evoluția numărului de șomeri în județele regiunii Nord-Est

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE ACTIVITĂȚI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE, NUMĂR									
Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Perioade							
		Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trim. I 2016	Trim. II 2016
		UM: Numar							
TOTAL	TOTAL	24239	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	a agricultura, silvicultura și pescuit	629	618	273	299	382	611	746	586
	industrie	7880	9719	8933	10981	11713	14975	16671	17275
	b industria extractivă	30	25	37	84	101	83	215	79
	c industria prelucrătoare	7309	8888	7839	9586	10711	13685	14966	15910
	d producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	105	80	67	82	98	113	253	310
	e distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	436	726	990	1229	803	1094	1237	976
	f construcții	1565	1306	946	770	1147	1479	2867	1176
	g comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1566	2120	1820	1897	2949	4656	5107	4949
	h transport și depozitare	1149	1444	1062	1204	1650	2568	2629	2522
	i hoteluri și restaurante	125	425	382	406	439	540	1108	1387

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

	j informații și comunicații	765	901	690	710	939	1668	2162	2457
	k intermediari financiare și asigurări	821	740	832	756	790	864	1190	1309
	l tranzacții imobiliare	26	70	63	74	98	135	141	200
	m activități profesionale, științifice și tehnice	575	430	554	777	818	1124	1404	1316
	n activități de servicii administrative și activități de servicii suport	959	1320	1219	1344	1841	1943	2720	2198
	o administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	3715	2843	2927	4813	6455	8158	8924	9420
	p învățământ	652	600	884	1464	2619	2471	2397	2263
	q sanătate și asistență socială	3316	3061	3683	3531	4881	6451	7662	7585
	r activități de spectacole, culturale și recreative	411	354	424	834	814	1272	1486	1392
	s alte activități de servicii	85	106	133	783	988	1037	1070	1105
Regiunea NORD-EST	total	5006	4307	3576	3484	4209	5249	5644	5122
	a agricultura, silvicultura și pescuit	178	88	85	111	143	130	125	130
	industrie	1620	1477	1244	1225	1315	1203	1293	1389
	b industria extractivă	4	7	4	2	10	29	173	19
	c industria prelucrătoare	1554	1406	1198	1167	1235	1093	1007	1259
	d producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apa caldă și aer condiționat	6	4	4	4	10	13	21	12
	e distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	56	60	38	52	60	68	92	99
	f construcții	542	250	173	109	177	283	663	196
	g comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	156	197	144	188	205	368	540	459
	h transport și depozitare	220	276	55	82	76	129	99	105
	i hoteluri și restaurante	11	12	23	42	49	146	57	91
	j informații și comunicații	4	47	19	18	51	115	125	103
	k intermediari financiare și asigurări	73	73	73	72	54	52	81	91
	l tranzacții imobiliare	2	2	:	:	:	1	:	:

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

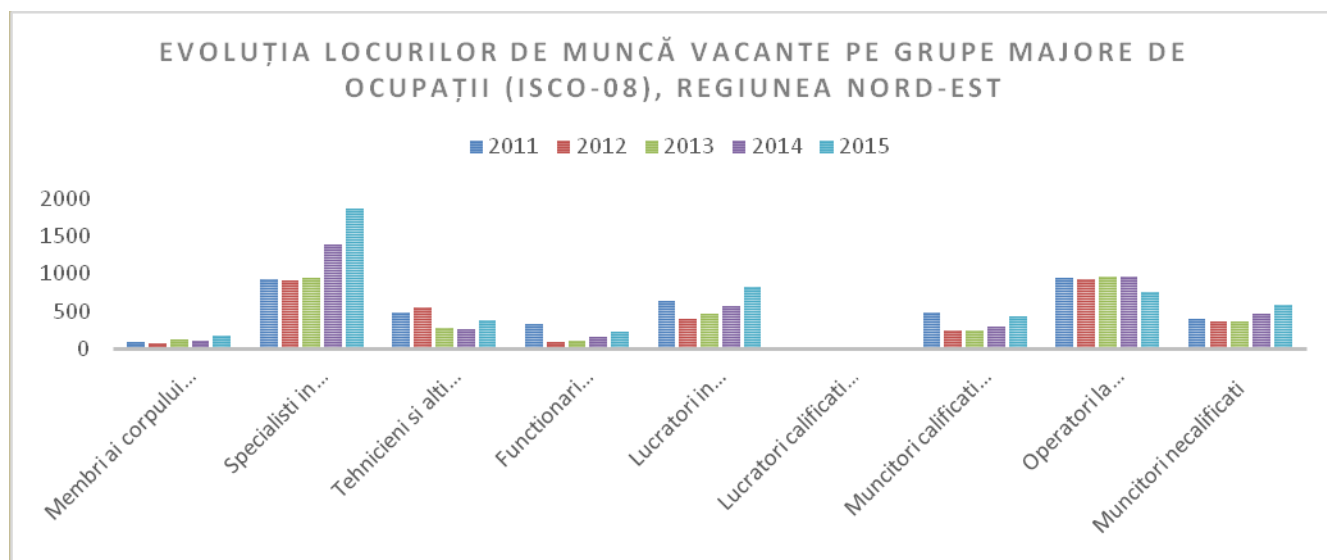
	m activități profesionale, științifice și tehnice	23	37	35	30	48	96	<u>151</u>	<u>115</u>
	n activități de servicii administrative și activități de servicii suport	53	91	61	147	166	147	<u>285</u>	<u>179</u>
	o administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public	304	166	172	301	447	819	<u>621</u>	<u>792</u>
	p învățământ	289	137	230	109	387	454	<u>232</u>	<u>213</u>
	q sănătate și asistență socială	1471	1393	1205	979	991	1175	<u>1251</u>	<u>1110</u>
	r activități de spectacole, culturale și recreative	57	57	52	67	99	122	<u>120</u>	<u>146</u>
	s alte activități de servicii	3	4	5	4	1	9	<u>1</u>	<u>3</u>
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA									

RATA LOCURILOR DE MUNCĂ VACANTE, PE GRUPE MAJORE DE OCUPAȚII								
Macroregiuni și regiuni de dezvoltare	Grupe majore de ocupații (ISCO-08)	Perioade						
		Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Trimestrul I 2016	Trimestrul II 2016
		UM: Numar						
TOTAL ȚARĂ	Total	26057	24825	30643	38523	49952	58284	57140
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, inalti conducatori ai administratiei publice, conducatori si functionari superiori	1001	1023	1329	1773	2185	2798	2465
	Specialisti in diverse domenii de activitate	5701	6299	8917	11859	14666	17073	16761
	Tehnicienii si alti specialisti din domeniul tehnic	2532	2713	2941	3646	4513	5020	5305
	Functionari administrativi	1684	1369	1802	2553	3212	3348	3776
	Lucratori in domeniul serviciilor	2748	2737	3346	4621	7222	8101	7431
	Lucratori calificati in agricultura, silvicultura si	46	87	92	103	98	103	124

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

	pescuit							
	Muncitori calificați și asimilați	3154	2255	2748	3913	4916	7110	6352
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	4906	4506	4666	4932	5662	6583	6702
	Muncitori necalificați	4285	3836	4802	5123	7478	8148	8224
Regiunea NORD-VEST	Total	3145	2941	4504	5478	8050	8588	8999
	Membri ai corpului legislativ, ai executivului, înalți conducători ai administrației publice, conducători și funcționari superiori	54	59	106	215	232	<u>287</u>	<u>263</u>
	Specialiști în diverse domenii de activitate	446	619	956	1149	1706	<u>2188</u>	<u>2215</u>
	Tehnicienii și alți specialiști din domeniul tehnic	259	301	328	525	673	<u>622</u>	<u>678</u>
	Funcționari administrativi	105	216	358	399	520	<u>644</u>	<u>750</u>
	Lucrători în domeniul serviciilor	113	185	561	888	1184	<u>1110</u>	<u>1215</u>
	Lucrători calificați în agricultură, silvicultură și pescuit	2	8	9	11	17	<u>20</u>	<u>23</u>
	Muncitori calificați și asimilați	429	280	432	508	828	<u>970</u>	<u>763</u>
	Operatori la instalații și mașini; asamblori de mașini și echipamente	1158	824	866	829	1260	<u>1269</u>	<u>1361</u>
	Muncitori necalificați	579	449	888	954	1630	<u>1478</u>	<u>1731</u>
© 1998 - 2016 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA								

4.3. Prognoze pentru anul 2027 în domeniul forței de muncă

Efectivul salarial din societățile comerciale din Zona Metropolitană Bacău totalizează 55.876 persoane în anul 2019, cu aproape 6.000 de persoane mai mult decât în anul 2014. Această situație este favorabilă dezvoltării economice, indicând atractivitatea companiilor pentru forța de muncă. Tendința de creștere este vizibilă și la nivelul altor indicatori referitori la performanța mediului de afaceri local, așa cum prezintă secțiunile anterioare. Analizând comparativ evoluția forței de muncă existente și forța de muncă potențială, dată de structura demografică a populației și prezentată detaliat în capitolul dedicat, conform Strategiei Integrate de dezvoltare urbană a municipiului Bacău, observăm următoarele aspecte privind oferta de forță de muncă:

- Zona Metropolitană Bacău este a doua zonă metropolitană ca mărime din regiunea Nord-Est, după Zona Metropolitană Iași, cu o populație totală de 307.994 locuitori în anul 2019. Această componentă indică o mărime considerabilă a pieței de consumatori, pe de o parte, și un bazin de forță de muncă important. Mai mult, evoluția demografică a fost pozitivă în ultimii ani (2014-2019), de 1,6%, contrar tendinței la nivel național, de declin demografic;
- Distribuția pe grupe de vârstă mari sugerează însă viitoare provocări din perspectiva asigurării necesarului de forță de muncă, la fel și evoluția numărului de persoane incluse în fiecare grupă: în anul 2019, populația activă (adulții, grupa 15-64 de ani), reprezenta 70,9% din totalul populației, iar tinerii depășeau vârștncicii cu aproape 2 puncte procentuale;
- Privind în viitor, aceste valori se transpun într-o rată a înlocuirii forței de muncă de 652,3 tineri vor înlocui populația adultă care va ieși din activitate în următorii 15 ani. Valoarea fiind subunitară, și luând în considerare un spor natural negativ, capacitatea de asigurare a necesarului de resurse de muncă în viitor în lipsa unor politici menite să încurajeze atractivitatea ZM Bacău ca destinație de locuit și profesat este pusă sub semnul întrebării;

Totodată, atât la nivelul zonei metropolitane, cât și la nivelul municipiului Bacău, grupa de vârstă cu creșterea cea mai pronunțată a fost cea a vârștncicilor (17,9% în ZM Bacău, 27,5% în municipiul Bacău). În schimb, numărul tinerilor a crescut în municipiul Bacău cu o rată mai mare comparativ cu media Zonei Metropolitane (6,3% față de 0,7%). Astfel, politicile de ordin economic ar trebui să vizeze oferirea de oportunități de educație și formare pe toate nivelurile, și ulterior crearea unui cadru favorabil gășirii unui loc de muncă atractiv și bine plătit pentru a descuraja tinerii să părăsească orașul pentru studii și locuri de muncă.

Raportat la nivelul județean, Zona Metropolitană Bacău concentrează 67,4% din totalul salariaților din județul Bacău, cu două puncte procentuale mai mult decât în anul 2014. În

același timp, municipiul Bacău și-a redus contribuția la efectivul salarial județean, în condițiile creșterii însemnate înregistrate de o parte din localitățile din proximitatea sa.

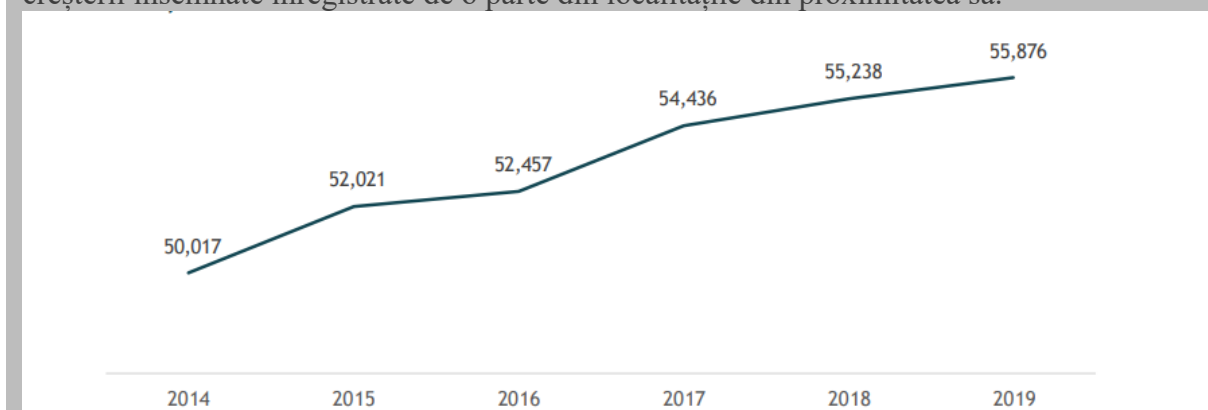
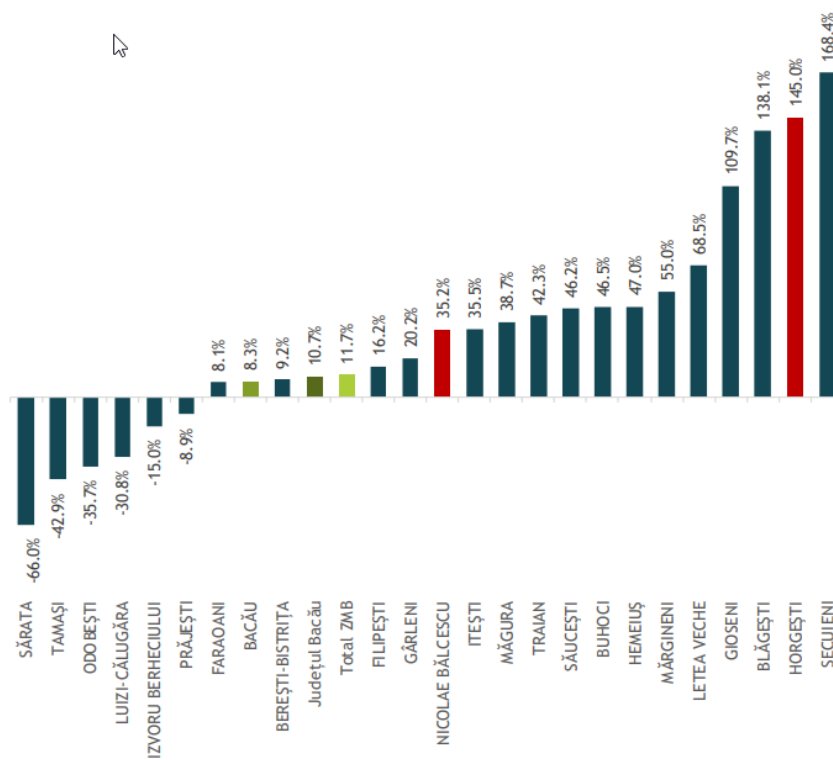

FIGURA - PONDEREA NUMĂRULUI DE SALARIAȚI DIN ZMB ÎN JUDEȚUL BACĂU, 2014, 2019 Sursa: eDemos INS, prelucrare proprie

Creșterea numărului de salariați din Zona Metropolitană Bacău a fost de 11,7% în perioada analizată, cu un punct procentual mai ridicată decât la nivel județean. În timp ce municipiul Bacău a avut o creștere sub media zonei metropolitane, de 8,3%, alte localități și-au dublat efectivul salarial: Secuieni, Horgești, Blăgești, Gioseni. Printre localitățile cu o rată de creștere considerabilă regăsim și localități atractive din perspectiva locuirii, ce au înregistrat un sold al stabilirilor de domiciliu pozitiv: Hemeiuș, Letea Veche, Mărgineni, Măgura. Acestea se află în proximitatea municipiului Bacău, așadar este posibil ca împreună cu dezvoltarea economică să asistăm și la un fenomen de suburbanizare, marcat de relocarea familiilor într-un mediu mai atractiv prin condițiile de locuire.

FIGURA 68 - RATA DE CREȘTERE A NUMĂRULUI MEDIU DE SALARIAȚI DIN ZONA METROPOLITANĂ BACĂU, 2014-2019

Sursa: eDemos INS, prelucrare proprie

4.4. Concluzii din analiza pieței muncii.

Armonizarea Planurilor de școlarizare cu structura ofertei și proporțional cu nevoile pieței muncii este o necesitate evidențiată de întreaga analiză, cu următoarele direcții de acțiune: creșterea ponderii pe domeniul tehnic și scăderea ponderii domeniului serviciilor, dezvoltarea agriculturii pe termen lung, dezvoltarea domeniului construcții pe termen mediu și lung. Realizarea de analize la nivel local în PLAI pentru a defini mai concret oferta planului de școlarizare și consultarea structurilor implicate în dezvoltarea regională și locală.

Actualizarea calificărilor și curriculumului. Dinamica economiei necesită calificări și competențe adecvate cu o mobilitate și flexibilitate ocupațională sporită a forței de muncă. Aceasta presupune:

- Actualizarea permanentă a SPP și aplicarea în condiții care să asigure calitatea formării.

Realizarea de parteneriate. Ponderea crescândă a IMM solicită sistemului IPT un răspuns adecvat la nevoile specifice IMM, de adaptabilitate crescută a forței de muncă la sarcini de lucru diverse. Acest deziderat se poate realiza prin:

- Elaborarea CDL în parteneriat pentru a satisface nevoile angajatorilor pe plan local;
- Asigurarea unei pregătiri de bază, competențe tehnice generale care să permită flexibilitatea profesională și ocupațională;
- Actualizarea competențelor în același ritm cu dezvoltarea economiei și pieței forței de muncă;
- Dezvoltarea de competențe care pot asigura căutarea și/sau crearea propriului loc de muncă (ex: competențe antreprenoriale);
- Promovarea învățării pe parcursul întregii vieți;
- Consolidarea pregătirii profesionale, în parteneriat activ, eficient cu agenții de ocupare.

Dezvoltarea competențelor de protecție a mediului, care răspund la cerințele de mediu conform standardelor UE:

- Este necesară dezvoltarea de competențe corespunzătoare protecției mediului în cadrul pregătirii tehnice generale, pentru toate calificările și competențe specializate pentru calificările ce presupun activități legate de mediu.

Dezvoltarea mediului rural și rural - montan:

În contextul în care, în mediul rural, majoritatea populației este cuprinsă în agricultură de subzistență (punct slab) dar corelat cu potențialul geografic montan, al regiunii (punct tare) se impune realizarea unui program coerent de măsuri în educație și formare profesională, pe următoarele direcții prioritare:

- *Consolidarea parteneriatului social prin antrenarea în procesul decizional și de planificare strategică în IPT a reprezentanților instituțiilor și organizațiilor relevante pentru ruralul - montan.*
- *Inițierea/dezvoltarea unor școli pilot cu profil agromontan, înzestrate cu o bază materială adecvată: fermă didactică, ateliere școala și laboratoare – organizate și dotate corespunzător, din perspectiva agriculturii montane și pluriactivității (cu o componentă de agroturism inclusă); facilități de tip campus.*
- *Adecvarea sporită a conținutului calificărilor la specificul agromontan local.*
- *Completarea/adaptarea pregătirii la nivel gimnazial din zonele montane prin introducerea unor noțiuni generale privind economia ruralului montan, și aspecte practice de gospodărie și alimentație (la orele de educație tehnologică / componentă de CDS).*
- *Programe de formare continuă a cadrelor didactice de specialitate, cu privire la competențele specifice agriculturii montane.*
- *Programe de orientare și consiliere adaptate grupurilor țintă din ruralul montan (elevi și părinți, tineri agricultori).*

De asemenea, se recomandă programe adecvate de informare și instruire a producătorilor agricoli cu privire la:

- ameliorarea competitivității sectorului agricol, alimentar și forestier din zona montană
- ameliorarea calității producției și a produselor, adaptarea la normele UE .
- promovarea produselor lor prin utilizarea logo-urilor acceptate de către UE (ex.: Produsul BIO, Produsul tradițional, Denumirea de origine a produsului–AOP, Identificarea geografică a produsului-IGP)

anul 2017 – județul Bacău

Nr	Indicatori	Concluzii
1	ponderea persoanelor ocupate	<ol style="list-style-type: none"> 1. domeniul servicii 39,2% din care comerț 13,3%, 1,0% hoteluri și restaurante, 5,5% învățământ, 4,7% sănătate și asistență socială, 3,8% transporturi, depozitare, comunicații, 2. domeniul agricultură, silvicultură pescuit - 32,4% 3. domeniul industrie - 18,2% 4. domeniul construcții - 10,2%
2	Numărul mediu al salariilor , pe activități ale economiei naționale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Industrie - 29,07% din care Industrie prelucrătoare 78,4% din total industrie 2. Comerț cu ridicata/amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor 18,64% 3. Construcții 8,76% 4. Învățământ 10,85% 5. Sănătate și asistență socială 8,53% 7. Transport și depozitare 4,24 % 8. Administrație publică 4,33% 9. Activități de servicii administrative, asigurări sociale 4,01%
3	Locuri de muncă vacante	<ul style="list-style-type: none"> • servicii (economic) • comerț (economic) • mecanică • agricultură • construcții • sănătate și asistență socială •
4	Domenii cu dinamică pozitivă și potențial mare de absorbție pe piața muncii:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ mecanică, ▪ construcții, ▪ sănătate și asistență socială ▪ comerț
5	Dinamica ocupațiilor pe nivele	<p>Învățământ profesional și tehnic: în special școala profesională, domeniul mecanic, calificarea mecanic auto</p> <p>Școala postliceală: servicii din care asistență socială și sănătate, administrație</p> <p>Învățământul superior: o tendință de scădere a locurilor de muncă în paralel cu creșterea numărului de șomeri .</p>

Se recomandă ca ponderea IPT din totalul ofertei educaționale să fie aproximativ 60%. În cadrul ofertei educaționale a IPT aproximativ 40% se recomandă să fie pentru calificări de nivel 4 iar 60% pentru calificări de nivel 3.

4.5. Implicațiile pentru ÎPT

- Adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii în funcție de potențialul economic al județului,
- Creșterea populației cu nivel ridicat de educație, în special în mediul rural, prin creșterea ofertei de formare continuă;
- Dobândirea de competențe prin asigurarea instruirii practice la agenți economici,
- Analiza cererii pe piața forței de muncă a calificărilor de perspectivă pentru dezvoltarea județului;
- Oferirea de servicii de orientare și consiliere de la intrarea în sistemul de formare;
- Recalificarea cadrelor didactice pentru calificări solicitate pe piața muncii;
- Promovarea formării profesionale pe tot parcursul vieții ca domeniu major de intervenție în restructurarea și dezvoltarea sistemelor de educație și formare, asigurarea competențelor cheie;
- Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare profesională, a persoanelor provenind din grupuri/comunități/medii dezavantajate, vulnerabile din punct de vedere socio-economic și expuse riscului de excluziune socială (în special minoritatea romă, tinerii care părăsesc sistemul de stat de protecție a copilului, populația cu venituri scăzute, persoane cu cerințe educaționale speciale, populația din mediul rural, etc.);
- Promovarea spiritului și culturii antreprenoriale în educația inițială, astfel încât antreprenorialul să devină o opțiune de carieră pentru toți;
- Stabilirea de parteneriate active cu partenerii sociali în vederea creșterii gradului de absorbție a absolvenților din TVET;
- Utilizarea noilor tehnologii în procesul de formare profesională
- Oferirea de alternative prin forme de învățare (seral, frecvență redusă, învățământ la distanță);
- Colaborare sistem IPT - AJOFM, în vederea identificării calificărilor pentru autorizare unităților IPT ca furnizor FPC și a grupurilor țintă pentru formarea continuă;
- Consilierea elev - părinte în alegerea carierei, informarea privind tendințele înregistrate pe piața forței de muncă;
- Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare

CAPITOLUL V. ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL ȘI TEHNIC

5. 1. Indicatori de context

5.1.1. Contextul european

La 1 iulie 2020, Comisia Europeană a prezentat o agendă ambițioasă pentru a orienta eforturile de redresare în urma crizei provocate de COVID-19 în domeniul ocupării forței de muncă și al politicii sociale. Accentul este pus pe competențe și pe EFP.

Propunerile reprezintă o contribuție importantă la planul de redresare pentru Europa prezentat de președinta von der Leyen. Propunerile includ:

Comunicarea Comisiei privind Agenda pentru competențe în Europa în vederea obținerii unei competitivități durabile, a echității și rezilienței sociale. Comunicarea propune 12 acțiuni ale UE menite să sprijine parteneriatele pentru competențe, perfecționarea și recalificarea, precum și autonomizarea învățării pe tot parcursul vieții.

Un rezultat important în cadrul comunicării va fi un nou pact pentru competențe, care a fost lansat în noiembrie 2020 pe durata Săptămânii dedicate competențelor. Acesta stabilește obiective cantitative ambițioase la nivelul UE și descrie modul în care UE va sprijini investițiile în competențe. Comunicarea este însoțită de un document de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea Recomandării Consiliului din 2012 referitoare la validarea învățării informale și non-formale.

Propunerea Comisiei de recomandare a Consiliului privind educația și formarea profesională (EFP) pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență urmărește să garanteze că le oferă lucrătorilor, tineri și vârstnici deopotrivă, competențele necesare pentru a contribui la redresarea UE în urma crizei de COVID-19, precum și tranzițiile verzi și digitale, într-un mod echitabil din punct de vedere social. Propunerea prevede acțiuni la nivelul UE pentru sprijinirea reformei EFP, cu obiective cantitative clare. Propunerea este însoțită de un EFP document de lucru al serviciilor Comisiei.

Acțiunile Comisiei în domeniul EFP sunt sprijinite de două agenții:

- Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale (Cedefop) contribuie la dezvoltarea politicilor europene în materie de EFP și la implementarea acestora prin intermediul cercetării și analizelor sale și al informațiilor privind sistemele EFP, politicile și practicile din domeniu, precum și cererile și nevoile de competențe din UE.
- Fundația Europeană de Formare (ETF) contribuie, în contextul politicii UE privind relațiile externe, la dezvoltarea de aptitudini și competențe profesionale.

Uniunea Europeană promovează educația și formarea profesională prin:

Sistemul european de credite pentru educație și formare profesională (ECVET) îi ajută pe cursanții din cadrul EFP să obțină validarea și recunoașterea competențelor și cunoștințelor dobândite în sisteme și țări diferite. Informații suplimentare pot fi găsite pe site-ul ECVET.

Cadrul european de referință pentru asigurarea calității (EQAVET) este un instrument important de susținere a statelor membre în promovarea și monitorizarea îmbunătățirii continue a sistemelor EFP, bazat pe referințe convenite de comun acord. Detalii pot fi găsite pe site-ul EQAVET.

Recomandarea Consiliului privind un Cadru european pentru programe de ucenicie de calitate și eficace identifică 14 criterii pe care țările UE și părțile interesate ar trebui să le utilizeze pentru a dezvolta programe de ucenicie eficiente și de înaltă calitate.

- Alianța europeană pentru ucenicii, formată în 2013, a mobilizat în mod eficient statele membre ale UE, țările din Asociația Europeană a Liberului Schimb și țările candidate la UE și peste 230 de părți interesate să ia parte la consolidarea ofertei de programe de ucenicie și la creșterea calității și imaginii acestora. Recent, pe lista obiectivelor Alianței a fost adăugată și mobilitatea ucenicilor.
- Rețeaua europeană a ucenicilor a fost creată pentru a se asigura că membrii săi își fac vocea auzită în cadrul discuțiilor referitoare la EFP și la programele de ucenicie.

- Săptămâna europeană a competențelor profesionale este o campanie anuală, lansată în 2016, cu scopul de a îmbunătăți atractivitatea și imaginea EFP.
- Grupul de lucru ET2020 pentru EFP are scopul de a ajuta factorii de decizie și alte părți interesate să elaboreze politici și practici. Actualul grup de lucru se concentrează pe inovare și digitalizare în ceea ce privește EFP și EFP de nivel superior. Grupul interagenții privind educația și formarea tehnică și profesională (IAG-TVET), condus de UNESCO, asigură coordonarea activităților între principalele organizații internaționale, printre care și Comisia, care sunt implicate în politicile, programele și activitățile de cercetare privind educația și formarea profesională și tehnică.
- Instrumente financiare de sprijinire a politicilor în materie de EFP:
- Programul Erasmus+ dispune de un pachet financiar indicativ de 14,774 miliarde EUR. Din această sumă, aproximativ 3 miliarde EUR sunt alocate EFP pentru perioada 2014-2020. În fiecare an, circa 130 000 de cursanți și 20 000 de membri ai personalului EFP beneficiază de oportunitățile de mobilitate oferite de Erasmus+. În plus, aproximativ 500 de proiecte EFP sunt finanțate anual în baza parteneriatelor strategice Erasmus+. Programul finanțează și alte activități, cum ar fi alianțele pentru competențe sectoriale.
- Fondul social european (FSE) este o pârgie financiară importantă pentru EFP. În perioada 2014-2020, FSE are un obiectiv tematic care alocă un buget semnificativ acțiunilor de sprijinire a EFP. Circa 15 miliarde EUR au fost dedicate, printre altele, consolidării accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții și promovării unui parcurs profesional flexibil, precum și îmbunătățirii relevanței pentru piața muncii a sistemelor de educație și formare.

Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) Adaptarea educației și formării la era digitală reprezintă o importantă inițiativă a UE în domeniul educației

Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027) prezintă viziunea Comisiei Europene pentru o educație digitală de înaltă calitate, incluzivă și accesibilă în Europa. Este un apel la acțiune pentru o cooperare mai strânsă la nivel european pentru a trage concluzii în urma crizei de COVID-19, pe parcursul căreia tehnologia este utilizată la un nivel nemaiatins vreodată în domeniul educației și formării a adapta sistemele de educație și formare la era digitală.

Noul plan de acțiune are două priorități strategice:

1. Promovarea dezvoltării unui ecosistem educațional digital de înaltă performanță

Pentru aceasta, este nevoie de infrastructură, conectivitate și echipamente digitale o planificare și o dezvoltare eficientă a capacităților digitale, inclusiv capacități organizaționale actualizate profesori și formatori motivați și competenți în domeniul digital un conținut educațional de înaltă calitate, instrumente accesibile și platforme securizate care respectă standardele de confidențialitate și de etică.

Măsurile pe care le va urmări Comisia Europeană sunt:

- Va lansa un dialog strategic cu statele membre ale UE în vederea elaborării unei propuneri de recomandare a Consiliului privind factorii favorizanți pentru o educație digitală reușită până în 2022.
- Va propune o recomandare a Consiliului privind educația online și la distanță pentru învățământul primar și secundar. Ar trebui să se pună accentul pe o înțelegere comună la nivelul UE pentru a crea, până la sfârșitul anului 2021, condițiile necesare pentru ca formele de educație la distanță, online și mixtă să fie eficiente, incluzive și motivante.
- Va elabora un cadru european privind conținutul de educație digitală care se va baza pe diversitatea culturală și creativă europeană și va lansa un studiu de fezabilitate privind o posibilă platformă europeană de schimb pentru partajarea resurselor online certificate și crearea de legături cu platformele de educație existente.

- Va sprijini conectivitatea gigabit a școlilor, precum și conectivitatea în școli, va derula acțiuni de sensibilizare cu privire la oportunitățile de finanțare în cadrul inițiativei Connectivity4Schools și va încuraja statele membre să valorifice la maximum sprijinul UE în ceea ce privește accesul la internet, achiziționarea de echipamente digitale și de aplicații și platformele de învățare online.
- Va sprijini planurile de transformare digitală la toate nivelurile de educație și formare prin intermediul proiectelor de cooperare Erasmus. Va încuraja cadrele didactice să facă apel la pedagogia digitală și la cunoștințele în domeniu atunci când utilizează instrumentele digitale prin platforma Erasmus Teacher Academies și va lansa un instrument online de autoevaluare pentru profesori (SELFIE pentru profesori).
- Va elabora orientări în materie de etică privind inteligența artificială (IA) și utilizarea datelor în domeniul predării și învățării pentru cadrele didactice și va sprijini cercetarea și inovarea în acest domeniu în cadrul programului Orizont Europa.

2. Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor digitale relevante pentru transformarea digitală

Pentru aceasta, este nevoie de:

- aptitudini și competențe digitale de bază de la o vârstă fragedă
  - abilități digitale, inclusiv combaterea dezinformării
  - formare în informatică
  - bună cunoaștere și înțelegere a tehnologiilor care necesită o utilizare intensivă a datelor, cum ar fi inteligența artificială
  - competențe digitale avansate care pot favoriza creșterea numărului de specialiști în domeniul digital și care garantează o reprezentare echilibrată a fetelor și femeilor tinere în studiile și profesiile din sectorul digital.
- Comisia Europeană se va concentra în următoarele direcții:
- Va elabora orientări comune pentru profesori și personalul didactic pentru a promova alfabetizarea digitală și pentru a combate dezinformarea prin educație și formare, în colaborare cu societatea civilă, cu întreprinderile și operatorii tehnologici europeni, cu organismele de radiodifuziune, cu jurnaliști, cu grupul de experți privind educația în domeniul mass-mediei, cu Observatorul european al mass-mediei digitale, cu autoritățile naționale, precum și cu părinții, studenții și tinerii.
  - Va actualiza Cadrul european al competențelor digitale pentru a include competențele în domeniul IA și al datelor și va sprijini dezvoltarea resurselor pedagogice în domeniul IA pentru școli, organismele EFP și alți furnizori de formare.
  - Va crea un certificat european de competențe digitale (EDSC), care să fie recunoscut și acceptat de autoritățile naționale, angajatori și alte sectoare în întreaga Europă.
  - Va propune o recomandare a Consiliului privind îmbunătățirea ofertei de competențe digitale în cadrul educației și formării. Aceasta ar include utilizarea instrumentelor UE pentru a investi în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, schimbul de bune practici privind metodele pedagogice în cadrul unei formări IT de înaltă calitate și colaborarea cu industria pentru a identifica și actualiza necesitățile în materie de competențe pe măsură ce apar.
  - Va încuraja o participare mai largă la studiul internațional privind competențele în domeniul IT (ICILS), care reunește datele transnaționale cu privire la competențele digitale ale cursanților și introduce un obiectiv UE privind competențele digitale pentru elevi, pentru a reduce, până în 2030, la sub 15 % numărul de elevi în vârstă de 13-14 ani care obțin rezultate insuficiente în domeniul competențelor de IT.
  - Va viza dezvoltarea de competențe digitale avansate prin măsuri precum extinderea programului Digital Opportunity traineeships la cursanții și ucenicii din domeniul educației și formării profesionale și va oferi oportunități de dezvoltare profesională pentru profesori, formatori și alte categorii de personal educațional.

- Va încuraja participarea femeilor la STIM cu Institutul European de Inovare și Tehnologie (EIT) și va sprijini coaliția STIM a UE pentru a elabora programe de învățământ superior care să atragă femeile în inginerie și TIC, după modelul STIAM (științe, tehnologie, inginerie/mediu, artă, matematică).

5.1.2. Contextul național

Conform Planului Național de Redresare și Reziliență, Pilonul VI Politici pentru noua generație, componenta C15 Educația provocări principale ale sistemului de educație din România se confruntă cu numeroase dificultăți legate de calitate, echitate și infrastructură. Acestea limitează capacitatea României de a construi o economie modernă, bazată pe cunoaștere, precum și capacitatea de a facilita mobilitatea socială. În mod notabil, România și-a ratat ambele ținte asumate în cadrul strategiei Europa 2020, atât pentru părăsire timpurie a școlii (15,3% în 2019 vs. 11,3% țintă asumată), cât și pentru accesul la învățământul terțiar (25,8% în 2019 vs. 26,7% țintă asumată)¹. Testele PISA, care măsoară abilitățile în matematică, citire și științe ale copiilor de 15 ani plasează România pe ultimele poziții din Uniunea Europeană, alături de Bulgaria și Cipru². Peste 40% din copiii de 15 ani suferă de pe urma analfabetismului funcțional, conform acestor rezultate, aspect care pune probleme sociale și economice pe termen lung.

O problemă specifică României ultimilor ani este accesul limitat la educație înainte sau după învățământul obligatoriu. Un bun exemplu este insuficientul acces la educația timpurie. Conform sondajului EU-SILC, sub 1/6 din copii de 0-3 ani au acces la programe organizate de educație timpurie, procent care plasează România pe una din ultimele poziții la nivelul Uniunii Europene. Simultan, programele de formare deschise adulților rămân limitate, doar 1,3% având acces curent la programe de formare în 2019³.

Problemele din sistemul de educație reflectă un nivel ridicat de inechitate în cadrul sistemului educațional. Școlile din mediul rural și din regiunile dezavantajate economic suferă de pe urma unei precarități a ofertei educaționale dar și a infrastructurii.

Consiliul Uniunii Europene, prin recomandările specifice de țară (RST) privind Programul național de reformă al României pentru 2019, a subliniat că:

- Deși bugetul pentru 2019 a fost majorat, cheltuielile cu educația rămân printre cele mai scăzute din Uniune, în special în ceea ce privește anii de școlarizare care au un rol decisiv în a preveni părăsirea timpurie a școlii (care rămâne la un nivel ridicat), a asigura egalitatea de șanse și a reduce inegalitățile mai târziu în viață. Participarea copiilor preșcolari la o educație și îngrijire de calitate rămâne sub media Uniunii, parțial din cauza absenței structurilor. Acest lucru are implicații asupra participării femeilor pe piața forței de muncă, precum și asupra dobândirii timpurii de competențe. Se înregistrează întârzieri în modernizarea rețelei de școli și în optimizarea lor astfel încât să se țină cont de tendințele demografice, 10% din școli fiind supraaglomerate, în timp ce 58% dispun de capacități excedentare. Disparitățile dintre mediul rural și cel urban persistă, iar grupurile vulnerabile, inclusiv romii, continuă să aibă un acces limitat la un învățământ de calitate și favorabil incluziunii.

Totodată, prin Recomandările Specifice de Țară 2020, Consiliul Uniunii Europene a menționat:

- Subfinanțarea și întârzierea punerii în aplicare a reformelor, care continuă să afecteze echitatea, caracterul incluziv și calitatea educației (ratele de înscriere la toate nivelurile de învățământ rămân semnificativ sub media UE);
- Întârzierile în ceea ce privește raționalizarea și modernizarea infrastructurii școlare, care pot afecta calitatea educației (nu sunt abordate în mod eficace provocările legate de echitate: distanțe lungi de mers pe jos între școli și grădinițe din mediul rural);
- Participarea redusă la educația și îngrijirea timpurie, care accentuează inegalitatea de șanse dintre elevi (15,7% dintre antepreșcolari sunt înscriși în servicii formale de îngrijire, iar participarea copiilor cu vârsta de la 4 ani la vârsta de școlarizare obligatorie a crescut la 86,3%

în 2018, rămânând totuși sub media UE de 95,4%; această rată este mai mică în zonele rurale – 85%, precum și în cazul copiilor romi – 37%);

- Rata părăsirii timpurii a școlii rămâne foarte ridicată;

Din aceste perspective în perioada următoare eforturile guvernărilor se vor concentra pe:

Obiectiv general: Creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv.

Reforme și investiții:

R1. Elaborarea și adoptarea pachetului legislativ pentru implementarea proiectului "România Educată"

R2. Dezvoltarea unui sistem de servicii de educație timpurie unitar, incluziv și de calitate

I1. Construirea, echiparea și operaționalizarea a 110 creșe .

I2. Înființarea, echiparea și operaționalizarea a 412 servicii complementare pentru grupurile defavorizate

I3. Dezvoltarea programului-cadru pentru formarea continuă a profesioniștilor care lucrează în servicii de educație timpurie

R3. Reforma sistemului de învățământ obligatoriu pentru prevenirea și reducerea părăsirii timpurii a școlii

I4. Sprijinirea unităților de învățământ cu risc ridicat de abandon școlar.

I5. Cursuri de formare a utilizatorilor Sistemului Informatic Integrat al Învățământului din România (SIIIR) și ai instrumentului informatic al mecanismului de avertizare timpurie (MATE) și intervenții sistemice pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii

R4. Crearea unei rute profesionale complete pentru învățământul tehnic superior

I6. Dezvoltarea a 10 consorții regionale și dezvoltarea și dotarea a 10 campusuri profesionale integrate

I13. Echiparea laboratoarelor de informatică din unitățile de învățământ profesional și tehnic (ÎPT)

Reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii este una din principalele ținte ale PNR

Traectoria țintei pentru perioada 2010 - 2020 vizează atingerea unui nivel de 14,8% în 2013, de 13,8% în 2015 și **11,3% în 2020**, în condițiile unui scenariu realist de dezvoltare economică și în care se vor implementa măsurile propuse.

An	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Indicator (%)	18,4	17,2	16,0	14,8	14,3	13,8	13,3	12,8	12,3	11,8	11,3

România are în vedere realizarea unei evaluări intermediare în anul 2014 pentru aprecierea impactului măsurilor în atingerea țintei și eventuala corectare a traiectoriei.

Evoluția prognozată a ratei părăsirii timpurii a școlii

Măsurile-cheie pentru atingerea țintei naționale sunt:

1. *Extinderea cadrului de aplicare a reformei educației timpurii.*
2. *Asigurarea participării la o educație de calitate pentru școlarii proveniți din grupurile dezavantajate*
3. *Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniu: A doua șansă (buget estimat pentru 2010-2013: 5 mil. euro) și Școala de după școală (buget anual estimat: 751 mil. lei).*
4. *Revizuirea sau, după caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învățământul preuniversitar precum și a standardelor ocupaționale, de formare și de pregătire profesională*
5. *Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii post-liceale, prin:*

- introducerea învățământului profesional cu durata de doi ani pentru absolvenții interesați ai clasei a IX-a. Pentru anul școlar 2013/2014, în învățământul profesional de tip dual sunt înscriși cca. 13.000 elevi, fiind semnate contracte cu peste 2.300 companii care asigură formarea practică a elevilor. Elevii care frecventează această formă de învățământ primesc o bursă lunară de 200 lei. Începând cu anul școlar 2014/2015 se introduce învățământul profesional de tip dual cu durata de 3 ani, pentru care au fost finalizate și adoptate normele metodologice și planul-cadru de învățământ;

- implementare de programe formare a cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic (IPT), finanțate prin proiecte FSE/POS DRU, precum: Formarea cadrelor didactice din învățământul profesional și tehnic-profil servicii pentru extinderea metodei moderne interactive firma de exercițiu, formarea cadrelor didactice în domeniul evaluării competențelor profesionale, îmbunătățirea calității educației și formării profesionale prin rețele parteneriale. Prin intermediul acestor programe sunt create condiții pentru asigurarea de șanse egale la educație pentru elevii proveniți din grupurile socio-economice defavorizate;

- prin programul Rechizite școlare, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate rechizite școlare pentru un număr de 722.198 elevi;

- prin programul Bani de liceu, pentru anul școlar 2013/2014, au fost acordate burse școlare unui număr de 98.602 elevi de liceu;

- prin programul Euro 200, 21.077 elevi au beneficiat în anul 2013 de sprijin pentru achiziționarea de tehnică de calcul;

- elevii claselor pregătitoare, I-VIII, precum și preșcolarii beneficiază de o masă zilnică prin programul Cornul și laptele și de produse apicole și fructe, prin programul Mierea și fructele.

Legătura cu inițiativa emblematică „Tineret în mișcare” este asigurată prin acele măsuri care vin în întâmpinarea primei direcții majore de acțiune a acestei inițiative emblematică și care vizează susținerea învățământului profesional și tehnic, prevenirea părăsirii timpurii a școlii, dezvoltarea sistemelor de educație timpurie și asigurarea accesului la educație pentru grupurilor dezavantajate.

În perspectiva abordării unitare a analizei sistemului de învățământ profesional și tehnic și a direcțiilor de acțiune necesare a fost adoptat un set comun de indicatori privind educația (vezi anexe)

Ținte pe termen mediu pentru oferta IPT pe niveluri de formare profesională și domenii de pregătire

Sursa de date: analizele CLDPS și CR

Domeniul de formare	Pondere rezultata din analiza si consultare la orizontul 2020 (%)							Studiu previzional var. Moderat
	BC	BT	NT	SV	IS	VS	Regiune	
RESURSE NATURALE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	22	25	21	22	20	25	22%	13,3
- industrie alimentară	4-6	6-8	5-7	6-8	6-8	6-8	6	0,7
- agricultură	8-10	10-12	4-6	4-6	8-10	10-12	8	10
- silvicultură	0-2	0	2-4	2-4	0	0	3	0
- protecția mediului	6-8	6-8	6-8	6-8	3-5	6-8	5	2,6
INDUSTRIE / PROFIL TEHNIC	48	51	53	48	50	49	50%	53,1
- fabricarea produselor din lemn	0-2	4-6	4-6	4-6	2-4	0-2	2	1,5
- electronică și automatizări	8-10	6-8	6-8	4-6	8-10	6-8	8	3,5
- producție media	0	0	0	0	0-1	0	0	0
- construcții	8-10	8-10	8-10	6-8	8-10	8-10	8	10,4
- mecanică	18-20	16-18	14-16	18-20	18-20	16-18	18	18,7

- electric	0-2	0-2	4-6	2-4	0-2	2-4	2	4,4
- industrie textilă și pielărie	6-8	10-12	8-10	6-8	8-10	10-12	10	9,4
- materiale de construcții	0	0	0-1	0	0-1	0	0	0,8
- electromecanică	0	0-2	0-1	0-2	0-2	0-2	2	3,4
- chimie industrială	0-2	0	0-1	0	0-1	0	0	0,9
- tehnici poligrafice	0-1	0	0	00	0	0	0	0,1
SERVICII	30	24	26	30	30	26	28%	33,3
- turism	10-12	6-8	8-10	10-12	8-10	68	10	7,6
- economic	8-10	8-10	8-10	10-12	8-10	8-10	8	12,8
- comerț	8-10	6-8	6-8	6-8	10-12	8-10	8	12,9
- estetica și igiena corpului omenesc	0-2	0-2	1-2	0-2	0-2	0-2	2	0

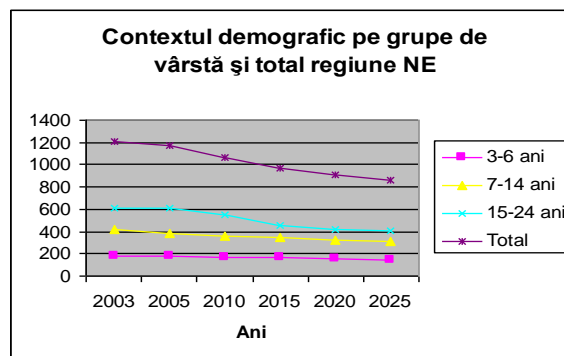
Studiul previzional privind cererea de formare profesională la orizontul 2013 și în perspectiva 2020 - Componenta Proiecția cererii de forță de muncă și a cererii de formare profesională pe termen mediu și lung - a fost realizat de către Institutul Național de Cercetare Științifică în domeniul Muncii și Protecției Sociale, partener în cadrul proiectului „Corelarea ofertei educaționale a învățământului profesional și tehnic cu cerințele pieței muncii, proiect coordonat de CNDIPT.

5.2. Indicatori de context specifici

5.2.1. Contextul demografic și populația școlară

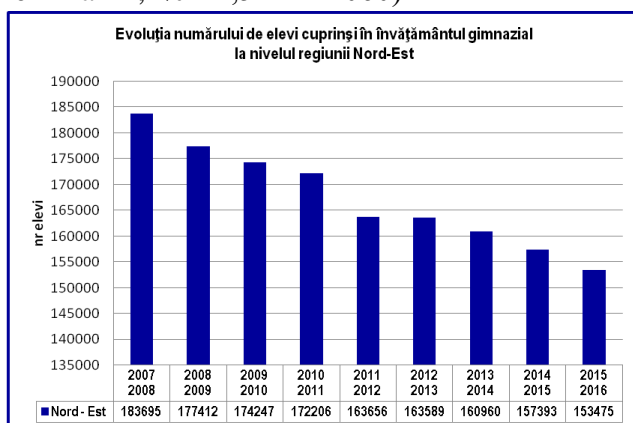
Contextul demografic este prezentat detaliat și analizat în capitolul 2, din perspectiva implicațiilor pentru IPT cu privire la structura și Evoluția populației pe grupe de vârstă, medii de rezidență și sex, structura etnică, inclusiv pentru fenomenul migrației la nivel județean.

Pentru orizontul de planificare 2025, cele mai severe concluzii rezultate din prognozele INS, sunt înlegătură cu declinul demografic general, accentuat pentru populația tânără, cu reduceri semnificative pentru populația de vârstă școlară, în paralel cu îmbătrânirea populației. Cele mai afectate vor fi efectivele din grupa de vârstă 0-14 ani și 15-24 ani (care includ elevii de liceu) ce vor înregistra o scădere de 20,9% (16% până în 2015).

5.2.2. Populația școlărită pe niveluri de educație

Populația tânără (0-14 ani) va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2011-2060, de aproape 1,6 milioane persoane în varianta cu migrație și de 1,5 milioane persoane în varianta fără migrație (ponderea tinerilor în totalul populației se va diminua de la 15,9% în 2011 la 12,1%-12,5% în 2060). Scăderea continuă a populației are aceeași tendință și pentru populația de vârstă școlară, 7-14 ani, dar și pentru populația de vârstă școlară 15-24 ani, care poate continua procesul de învățământ în licee, școli profesionale, colegii și universități (acestea se vor reduce în perioada 2011-2060 cu câte 49,4%).

și pentru populația de vârstă școlară, 7-14 ani, dar și pentru populația de vârstă școlară 15-24 ani, care poate continua procesul de învățământ în licee, școli profesionale, colegii și universități (acestea se vor reduce în perioada 2011-2060 cu câte 49,4%).

Învățământ gimnazial: În intervalul 2007-2015 numărul elevilor cuprinși în învățământul gimnazial a scăzut cu 16,45%, scăderea este vizibilă în toate

Fig. 5.2.2.1

regiunile României. Regiunea cu cea mai mică scădere este regiunea București-Ilfov înregistrându-se o scădere de 2%, iar cea mai mare scădere de 25,73% apare în regiunea Sud-Vest Oltenia.

Din analiza numărul elevilor cuprinși în învățământul gimnazial la nivelul județelor regiunii Nord-Est se constată că în județul Iași sunt înscriși cei mai mulți elevi de gimnaziu și de asemenea este județul în care se înregistrează cea mai mică scădere în intervalul 2007-2015 de doar 10,74%. La polul opus, respectiv cu cea mai mare scădere, se remarcă județele Bacău 20,60%, Neamț 21,43% și Vaslui 18,73 urmate de Suceava 16,7% pe ultimul loc fiind județul Botoșani cu 12,9%.

Din datele furnizate de INS privind mediul de rezidență al elevi de gimnaziu pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul rural:

- 39,3% persoane provin din mediul urban;
- 60,7% persoane provin din mediul rural;

iar datele privind repartitia pe sexe, pentru regiunea Nord-Est, rezultă că în anul 2015, cele mai multe persoane sunt de sex masculin:

- 48,3 % sunt persoane de sex feminin
- 51,7 % sunt persoane de sex masculin

Învățământ liceal Din analiza evoluției numărului de elevi înscriși la învățământul liceal între anii 2007 – 2016, se constată că a avut loc o creștere în anul școlar 2011-2012, generată de desființarea formei de învățământ SAM, perioadă ce a fost urmată de o scădere până în anul școlar 2015-2016 apropiată dar sub nivelul înregistrat în anul 2007-2008 în toate regiunile țării. Din nou regiunea Nord-Est se evidențiază ca regiunea cu cel mai mare număr de elevi de liceu față de celelalte regiuni ale țării.

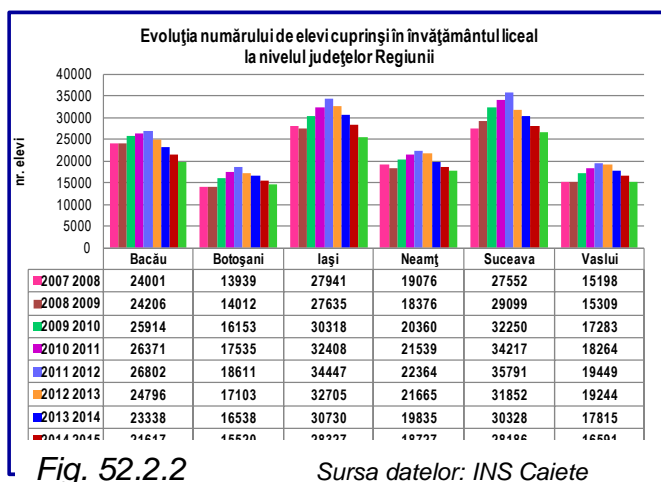

Fig. 52.2

Sursa datelor: INS Caiete

Din analiza evoluției numărului de elevi, cuprinși în învățământul liceal din județele regiunii, figura 59, se remarcă aceeași fluctuație cu o creștere ce atinge un maxim în 2011 urmată de o scădere.

Județele cu cei mai mulți elevi din învățământul liceal sunt Iași și Suceava, menținându-se pe aceste locuri în întreg intervalul analizat 2007-2015.

Din datele privind mediul de rezidență al elevilor din învățământul liceal, pentru regiunea Nord-Est, în anul 2015 rezultă că cele mai multe persoane

provin din mediul urban:

- 91,8% persoane provin din mediul urban;
- 8,2% persoane provin din mediul rural.

Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, pentru anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin:

- 53,0 % sunt persoane de sex feminin;
- 47,0 % sunt persoane de sex masculin.

Învățământul profesional Așa cum a rezultat și din analiza anterioară anul 2011 a însemnat o pierdere importantă pentru învățământul profesional prin desființarea SAM, școli înființate preponderent în mediul rural cu scopul eliminării disparităților și oferirii de șanse egale copiilor dezavantajați din mediul rural. Reconstruirea sistemului profesional presupune un efort susținut nu numai de sistemul educativ dar și de comunitatea locală, astfel deși a înregistrat, raportat la anul 2011, o scădere de 94,9% (de la 43.989 elevi în 2007 la 2.322

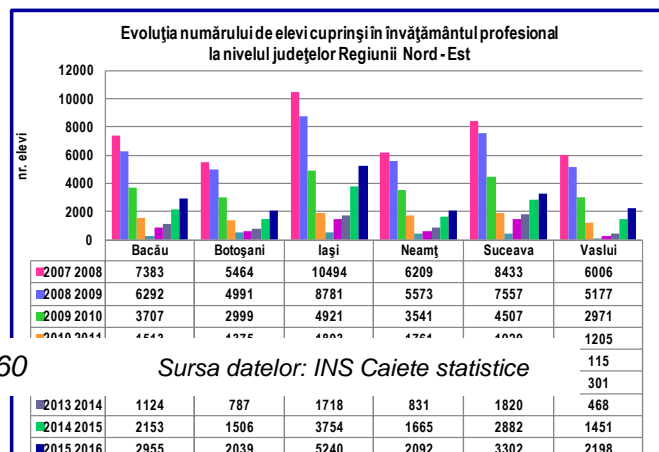

elevi în anul 2011) când aproape a dispărut total la nivelul regiunii. Învățământul profesional, a avut o revenire până în 2015 la aproximativ 40% din dimensiunea înregistrată în 2007. Situația este similară în toate regiunile țării.

La nivelul județelor regiunii Nord-Est, figura 60, se constată și de această dată că județul Iași deține cele mai valori ale numărului elevilor din învățământul profesional pe toată perioada până în 2015 când înregistrează 5.240 elevi aproape dublu celorlalte județe.

Din datele furnizate, pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015, privind mediul de rezidență rezultă că cele mai multe persoane provin din mediul urban:

- 73% persoane provin din mediul urban;
- 27% persoane provin din mediul rural.

Analiza datelor privind repartitia pe sexe, a elevilor din învățământul profesional, pentru regiunea Nord-Est în anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de masculin:

- 30,7 % sunt persoane de sex feminin;
- 69,3% sunt persoane de sex masculin.

Învățământul postliceal Situația învățământului postliceal la nivel național a înregistrat schimbări dar nu dramatice ca învățământul profesional, astfel se înregistrează o creștere din 2007 în unele regiuni (Nord-Est, București-Ilfov, Centru, Nord-Vest) până în 2013-2014 sau în altele (Sud Est,Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest,) până în anul școlar 2014-2015 urmată de o scădere în anul școlar 2015-2016. În regiunea Nord-Est creșterea a fost evidentă în intervalul 2013-2014 urmată apoi de o scădere de 7,82%.

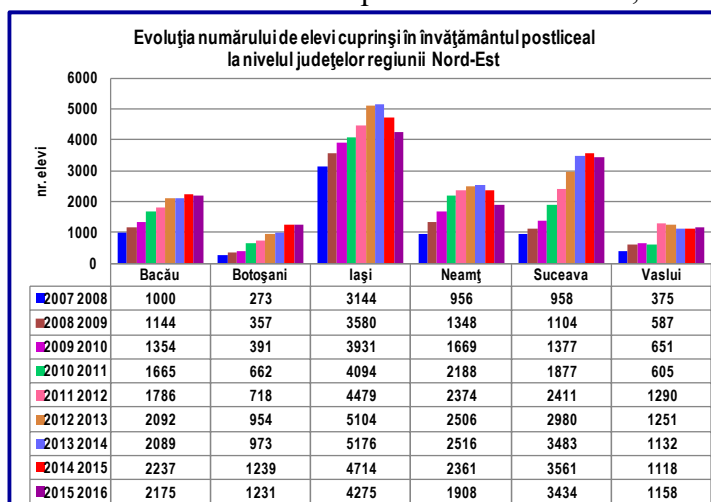

Fig. 5.2.2.3 Sursa datelor: INS Caiete statistice 2007 -

Figura 61, evidențiază un prim aspect legat de dimensiunea respectiv numărul de elevi cuprinși în învățământul postliceal care este cea mai mare în județul Iași (4.275 elevi în 2015) aproape dublu decât în celelalte județe ale regiunii, un număr mare de elevi cuprinși în învățământul postliceal se înregistrează și în județul Suceava 3.434 elevi, Bacău 2.175 elevi și cei mai puțini elevi fiind în: Vaslui 1.158 elevi și Botoșani 1.231, Neamț 1.908 elevi.

Din datele furnizate pentru regiunea Nord-Est la nivelul anului 2015 privind mediul de rezidență rezultă că aproape toate persoanele, din învățământul postliceal, provin din mediul urban:

- 99,1% persoane provin din mediul urban;
- 0,9 % persoane provin din mediul rural.

Din datele privind repartitia pe sexe pentru regiunea Nord-Est, anul 2015, rezultă că cele mai multe persoane sunt de sex feminin:

- 71,6% sunt persoane de sex feminin
- 28,4 % sunt persoane de sex masculin

Pe niveluri de educație, în județul Bacău, în figura nr.5.2.2.4 (anexa 6.a) se constată o reducere a populației școlare.

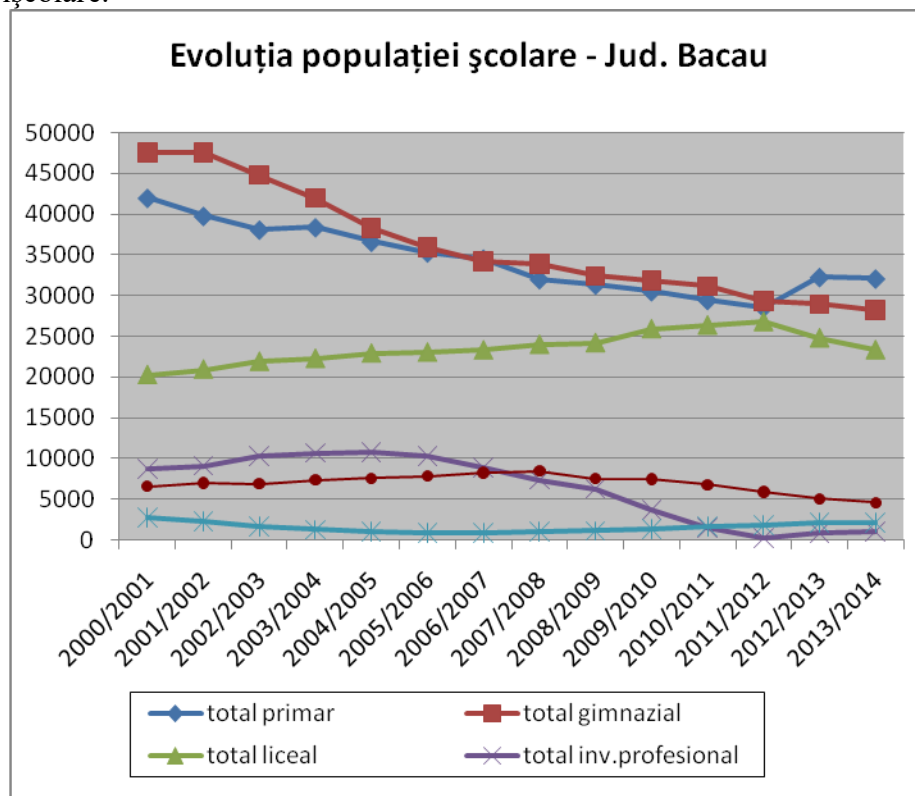

Figura nr. 5.2.2.4 Evoluția populației școlare în Județul Bacău, 2000 – 2014

Sursa: date furnizate de INS

În orizontul de timp 2000-2014 populația școlară a înregistrat o scădere cu peste 28% pe total, cea mai mare scădere fiind în învățământul profesional, care în anul școlar 2013 – 2014, față de finalul anului școlar 2000, reprezenta doar 13% din populația școlarizată. Nivelul liceal este singurul care a înregistrat o creștere de 15%, comparând 2013 – 2014 cu sfârșitul anului școlar 2000. Dacă analizăm populația școlarizată pe medii atât în mediul urban și cât și în mediul rural, scăderea este asemănătoare, aproximativ 27%, în intervalul analizat. Consecința acestui fapt va fi reducerea normelor din urban și rural în viitorul apropiat. Concluzia care se desprinde este că în învățământul liceal, profesional și postliceal mediul de rezidență dominant este urban în timp ce în învățământul gimnazial mediul predominant este rural.

În ceea ce privește distribuția pe categorii de sex se evidențiază faptul că în timp ce în

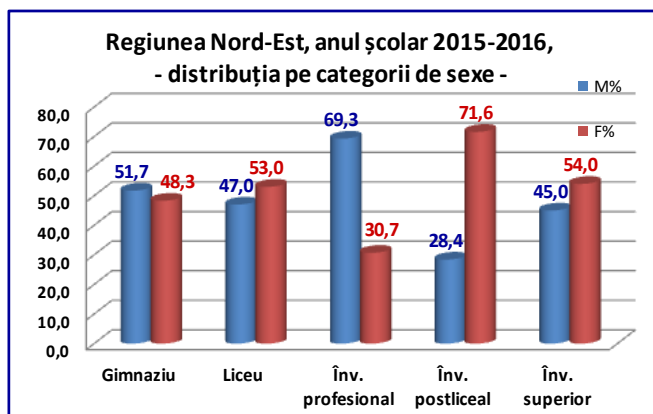

Fig. 66

Sursa datelor: INS Caiete statistice

în învățământul gimnazial și liceal repartitia pe sexe este echilibrată și reflectă structura populației din această categorie de vârstă, în cazul învățământului profesional băieții sunt predominanți (o posibilă explicație este că aceștia aleg o meserie pentru a intra mai rapid pe piața forței de muncă, fetele vizează continuarea studiilor alegând învățământul postliceal și superior).

De reținut că la nivel național cel mai mare număr de elevi din învățământul

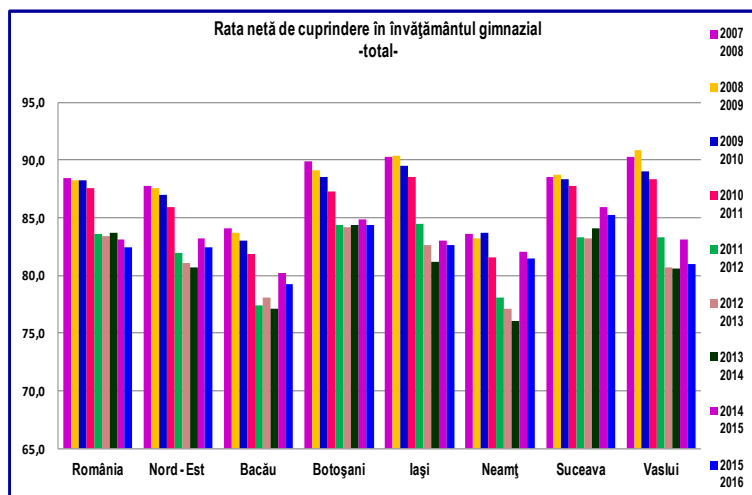
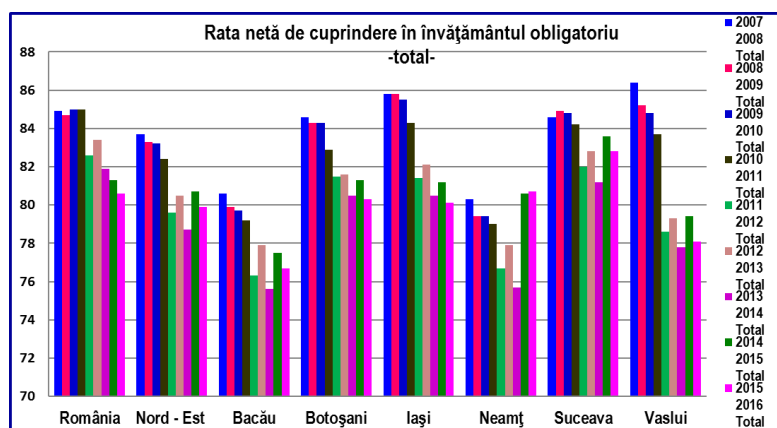
gimnazial și profesional se găsesc în regiunea Nord-Est (gimnaziu 153.475 elevi; învățământ profesional 17.826 elevi). Și la nivelul județelor regiunii cel mai mare număr de elevi din învățământul gimnazial și profesional se găsesc în județul Iași (gimnaziu 35.894 elevi; învățământ profesional 5.240 elevi) și județul Suceava (gimnaziu 31304 elevi; învățământ profesional 3.302 elevi).

5. 3. Indicatori de intrare

5.3.1.Rata netă de cuprindere

Rata netă de cuprindere școlară în toate nivelurile de învățământ – reprezintă numărul copiilor/elevilor/studentilor în grupa de vârstă oficială de educație (3-23 ani), cuprinși în aceste niveluri de educație, ca raport procentual din populația totală din aceeași grupă oficială de vârstă. Rata brută și netă de cuprindere se calculează separat pentru învățământul preșcolar, primar și gimnazial.

Fig. 5.3.1 Rata netă de cuprindere înv. gimnazial

Conform graficelor 5.3.1 și 5.3.2, precum și statisticilor INS, la nivelul județului Bacău în anul 2015 – 2016, rata netă de cuprindere, pentru învățământul obligatoriu, a fost 77% pe total, din care 77% feminin și 76.4 masculin, iar în urban 108.2% și 59% în rural.

Se impune flexibilizarea normei de predare pe domenii și mai puțin pe specializări stricte, conform centralizatorului, sprijin prin proiecte din fonduri structurale pentru dobândirea celei de-a doua specializări, programe de reconversie profesională și creșterea mobilității ocupaționale ale cadrelor didactice tehnice.

Analiza datelor din tabelul de mai jos evidențiază foarte clar tendința descrescătoare a numărului de elevi din învățământul preuniversitar, atât la nivelul regiunii Nord-Est, cât și la nivelul județului Bacău. Dacă pe total există acest trend descrescător, la nivelul învățământului

superior, din regiune și județ, există începând cu 2013 – 2014, o tendință de creștere a numărului de studenți.

Județe Anii școlari	Total	Antepre- școlar	Pre- școlar	Învățământ								
				Primar și gimnazial				Liceal	Profe- sional	Post- liceal și de maștri	Supe- rior	
				Total	Prima r (cl.I- IV)	Gimnazia l (cl.V- VIII)	Învăță - mântul special (cl.I- VIII)					
Regiunea Nord-Est												
2010/2011	707377	0	125682	337738	164376	170165	3197	150334	9676		11091	72856
2011/2012	686369	0	123920	323339	158496	161692	3151	157464	2232		13058	66356
2012/2013	675031	0	104048	343996	179139	161596	3261	147365	5264		14887	59471
2013/2014	658410	0	101189	340345	178028	158983	3334	138584	6748		15369	56175
2014/2015	664538	2575	98640	335912	177150	155329	3433	128968	13411		15230	69802
Bacău												
2010/2011	120063	0	23164	60558	29349	30830	379	26371	1513		1665	6792
2011/2012	114971	0	22386	57832	28452	29011	369	26802	276		1786	5889
2012/2013	112668	0	18696	61215	32143	28671	401	24796	880		2092	4989
2013/2014	109431	0	18038	60260	31941	27953	366	23338	1124		2089	4582
2014/2015	108735	518	17399	59179	31537	27279	363	21617	2153		2237	5632

5.3.2. Resursele umane din IPT.

La nivelul învățământului profesional și tehnic resursele umane sunt foarte bine pregătite, aspect demonstrat de faptul că ponderea personalului didactic calificat este mult mai mare decât a personalului necalificat. Din tabelul 5.7 și graficul următor se constată că în perioada 2011 – 2016, în învățământul profesional și tehnic 98,5% profesorii erau calificați,

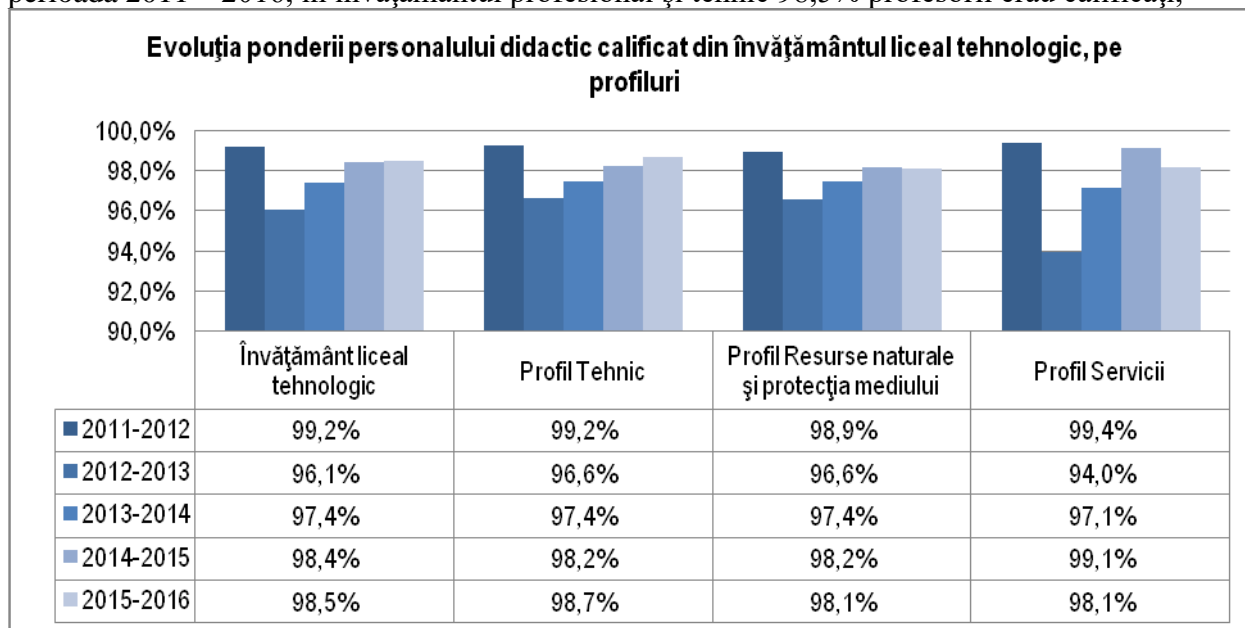
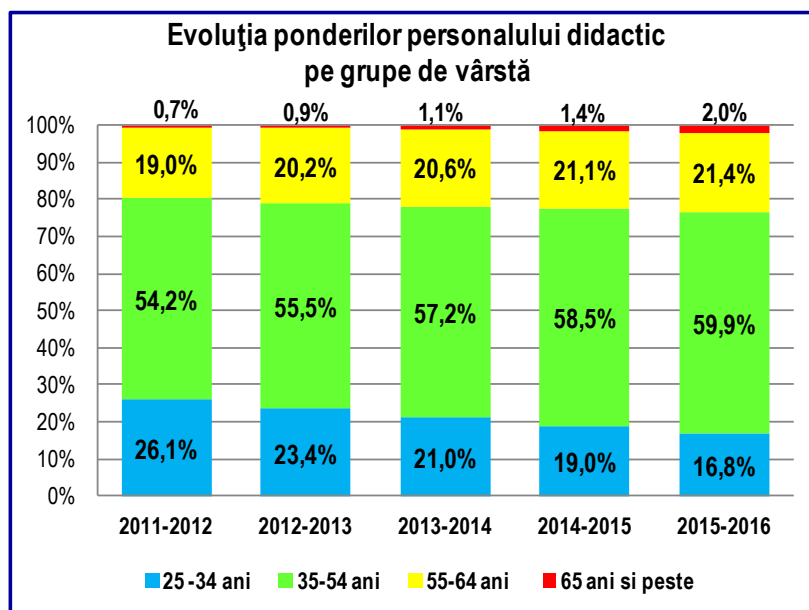

Fig. 5.7. Evoluția personalului didactic în IPT, total național, grupe de vârstă

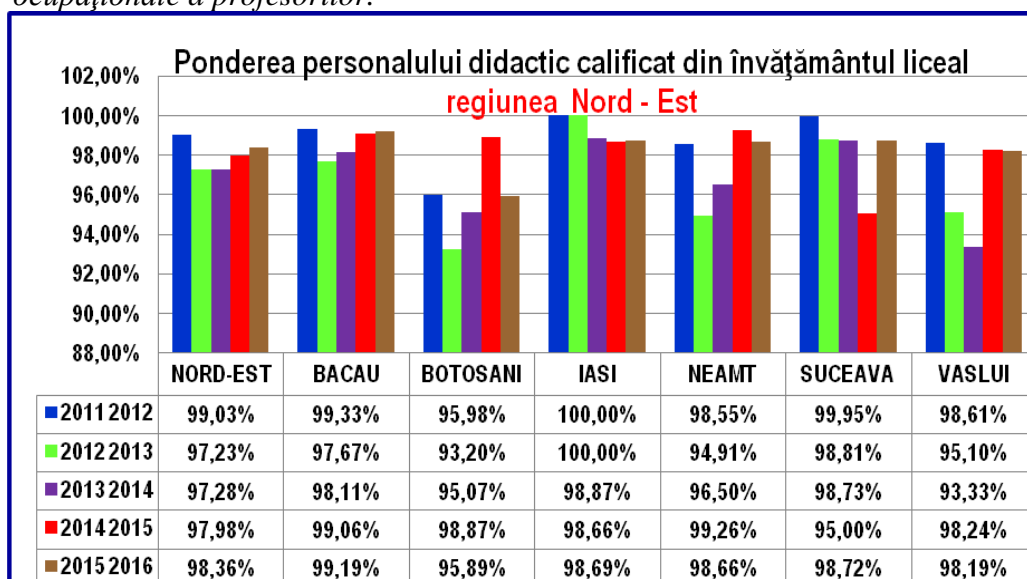

Din cele două surse menționate se observă că, atât la nivel de liceu cât și la nivel de învățământ profesional, indiferent de mediul de rezidență, urban sau rural, ponderea cea mai ridicată o are personalul calificat, personalul necalificat deținând o pondere relativ mai crescută în mediul rural.

De asemenea ponderea personalului calificat, la nivelul liceului tehnologic, în cele opt zone educaționale este diferită, astfel ponderea cea mai mare este deținută de zona I Bacău, unde avem o pondere de 100%, iar cea mai mică pondere apare în zona VIII Podu Turcului cu 81,2%. De precizat că în urban nu există personal necalificat, pentru liceu, iar pentru învățământ profesional valorile se situează între 98,1 % - urban, zona I Bacău și 77,2 % - rural, zona VIII Podu Turcului.

Pe fondul reducerii populației școlare sunt necesare măsuri adecvate de atenuare a impactului reducerii de personal în această categorie:

- *Facilitarea mobilității în cadrul sistemului (reglementări mai flexibile pentru încadrarea profesorilor pe domenii mai largi).*
- *Sprijin pentru a doua specializare prin studii postuniversitare (finanțare prin programe structurale).*
- *Programe de formare continuă pentru reconversia profesională și creșterea mobilității ocupaționale a profesorilor.*

5. 3. 3. Resurse materiale și condiții de învățare

Informațiile colectate în cadrul acțiunii de monitorizare PLAI 2009-2010 evidențiază următoarele aspecte privind condițiile de învățare:

Condiții de siguranță, igienă și confort pentru elevi:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel regional:

- toate au obținut autorizație sanitară de funcționare (100%)
- toate au realizat evaluarea riscului la locul de muncă în școală (100%)
- Amenajări pentru accesul persoanelor cu dizabilități: 50 % au rampe de acces dar numai 67,85 % au grupuri sanitare adaptate pentru persoanele cu dizabilități

Asigurarea cel puțin a dotării minime necesare:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- 80,28 % au cel puțin dotarea minimală asigurată pentru toate atelierele și laboratoarele, iar 19,86 % parțial.

Dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională:

Din cele 20 de școli cu clase în IPT monitorizate la nivel județean:

- Doar 7 dintre acestea (25 %) declară că au o dotare la nivelul standardelor moderne de pregătire profesională, iar 21 (75 %) pentru o parte din ateliere și laboratoare.
- Circa 55 % din școli au fost cuprinse în programe de investiții în ultimii 5 ani (din fonduri Phare sau guvernamentale). Cu excepția acestora, în cele mai multe cazuri, starea generală a infrastructurii (clădirile pentru spațiile de pregătire teoretică și practică și infrastructura de utilități) necesită intervenții de reabilitare sau modernizări, lipsesc o parte din ateliere, cabinete și laboratoare, iar dotarea existentă este învechită (multe din atelierele existente nu au beneficiat de nici o investiție relevantă în echipamente după 1990). *Este nevoie de continuarea investițiilor pentru modernizarea infrastructurii și pentru asigurarea dotărilor moderne și a echipamentelor necesare unui învățământ eficient, centrat pe elev.*

Nu toate școlile au **amenajările minime** necesare pentru **accesul persoanelor cu deficiențe neuromotorii**.

Deși **dotarea laboratoarelor de informatică** s-a îmbunătățit substanțial în ultimii ani, se simte **nevoia completării cu PC a dotării tuturor laboratoarelor și cabinetelor de specialitate** (pentru dezvoltarea activităților de predare-învățare asistate de calculator) și cu softurile necesare bunei desfășurări a procesului instructiv educativ.

Lipsa manualelor și auxiliarelor curriculare pentru ciclul superior al liceului face imposibilă atingerea standardelor de către toți elevii liceului tehnologic.

Un număr mic de școli din IPT din județ au beneficiat de programul privind înființarea unor **Centre de Documentare și Informare (în special școlile Phare)**. Este importantă extinderea programului pentru celelalte școli.

Unități școlare dezvoltate instituțional prin programe de reformă

Sunt prezentate în tabelul de mai jos unitățile școlare ce au beneficiat de finanțări în cadrul programelor de reforma a IPT ale M.E.C.T.S. și U.E. în regiunea Nord – Est.

Unități școlare finanțate prin proiecte pe domenii la nivel regional

Proiecte						TOTAL		Pondere domeniu în 2013
Nr crt	Domenii	9405	2001	2004-2006	Campus școlar	Unități școlare	Pondere realizate %	
1	Agricultură			1	1	2	20	20,60
2	Industrie	1	2	2	1	6	60	50,60
3	Construcții			1		1	10	8,40
4	Comerț							

5	Servicii		1			1	10	17,80
	TOTAL Domenii	1	3	4	2	10	100	100

Analizând alocările financiare pe domeniile susținute prin programele de reformă se constată că domeniile construcții și servicii au fost subfinanțate prin programele de reformă ale MECI, în comparație cu tendințele de dezvoltare a IPT în perspectiva configurată pentru anul 2013 și 2020.

5.4. Indicatori de proces

5.4.1. Mecanisme decizionale și descentralizarea funcțională în IPT

Schimbările din ultimii ani în sistemul de ÎPT privind arhitectura traseelor de pregătire cu finalități specifice până la nivelul 3 de calificare pe fiecare rută, avantajele unui sistem deschis, cu o mobilitate crescută pe orizontală și pe verticală, introducerea creditelor transferabile și a portofoliului personal pentru formarea continuă, relevanța sporită a noilor standarde de pregătire profesională (SPP), etc. – favorizează o mai bună adaptare a ofertei la nevoile beneficiarilor (inclusiv prin posibilitatea unor parcursuri individualizate).

Se rețin implicațiile severe ale scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică, de care trebuie să se țină cont în planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung.

Raportul număr elevi/număr norme didactice, relativ scăzut în prezent poate deveni critic din perspectiva declinului demografic și a introducerii finanțării per elev – presează în favoarea măsurilor de optimizare a ofertei și a gestionării resurselor, inclusiv prin colaborarea în cadrul unor rețele de școli și/sau constituirea de consorții de școli.

Gradul de acoperire cu profesori și maiștri calificați este foarte bun, în județul Bacău dar în perspectiva 2020 se prevede o creștere majoră a normelor didactice pentru maiștrii instructori, ca urmare a revitalizării școlii profesionale.

Se recomandă consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale, susținerea eforturilor prin introducerea unui sistem de asigurare a calității și promovarea rețelelor de colaborare între școli.

La nivelul județului există bine stabilită rețeaua partenerială între unitățile școlare din IPT care au derulat proiecte Phare Tvet și celelalte unități școlare, ceea ce permite un flux informațional și un bun schimb de bune practici între acestea în scopul creșterii calității actului managerial și a planificării operaționale pe termen mediu și lung, precum și a adaptării strategiei didactice la nevoile actuale ale elevilor.

Planificarea în ÎPT va avea în vedere stabilirea unor ținte măsurabile privind ratele de tranziție la următorul nivel de calificare, care să țină cont de politicile educaționale, finalitățile în plan ocupațional pe fiecare traseu și nivel de pregătire, dar și de specificul și interesele particulare ale grupului țintă.

Se va promova în rândul elevilor **posibilitatea în scrierii și parcurgerii învățământului profesional de 3 ani și a parcurgerii stagiilor de pregătire practică** după finalizarea învățământului obligatoriu, la clasa a X-a – liceu tehnologic în vederea obținerii unei calificări de nivel 3 și a găsirii unui loc de muncă pe piața muncii.

5.4.2. Asigurarea calității în IPT

La nivel național, activitățile privind asigurarea calității în sistemul național de învățământ sunt coordonate de către cele două agenții – ARACIP (pentru învățământul preuniversitar), respectiv ARACIS (pentru învățământul superior).

Mecanismul de asigurare a calității utilizat este construit pe autoevaluarea din partea școlii, confruntată cu vizite de evaluare externă ambele fiind structurate pe același set de indicatori (descriptori de performanță). Rezultatele evaluării se regăsesc în planurile de îmbunătățire a calității.

Pentru anul școlar 2016-2017, un număr de 7 unități școlare din județ au solicitat și au primit autorizarea de funcționare provizorie pentru noi calificări.

Introducerea sistemului de asigurare a calității în ÎPT va furniza pentru procesul de planificare strategică la toate nivelurile (planurile regionale și locale, planurile de acțiune la nivelul școlii) un set de indicatori standard (benchmark) care să faciliteze decidenților comparațiile în cadrul sistemului și compatibilizarea între cerere și ofertă. Conducând la creșterea transparenței față de beneficiari, mecanismele de asigurare a calității vor avea un impact decisiv în motivarea și implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei și a strategiilor de îmbunătățire.

5.4.3. Servicii de orientare și de consiliere

Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiv a traseului de pregătire.

Măsuri propuse:

- Reducerea, până în 2015, la max. 600 a numărului de elevi arondați/consilier și creșterea numărului de consilieri în mediul rural;
- Realizarea unui număr mediu de minim 2 ore de consiliere specializată / elev, pentru elevii din clasele terminale în vederea tranziției la următorul nivel ISCED sau integrarea pe piața muncii;
- Proiectarea și implementarea unui calendar obligatoriu de activități de informare și consiliere pentru:
  - clasa a VIII-a: oferta de formare la nivel județean/regional,
  - clasa a X-a liceu tehnologic și clasele XII liceu tehnologic, învățământ profesional și alternative de angajare și/sau de continuare a studiilor.

Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere cu privire la fundamentarea acestora pe informațiile relevante de pe piața regională-locală a forței de muncă.

- Implicarea partenerilor sociali în acțiuni de orientare și consiliere pentru carieră;
- Colaborarea școlilor, în rețea, pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- Sistem unitar de raportare și indicatori calitativi de evaluare a activităților și rezultatelor serviciilor de consiliere din regiune, adoptat și implementat la nivel regional până în 2013;
- Informații de calitate accesibile elevilor privind oportunitățile de carieră, oferta și alternativele în cadrul sistemului de ÎPT.

Fig. 5.4. 3.1 Evoluția numărului de elevi pe total și în ÎPT

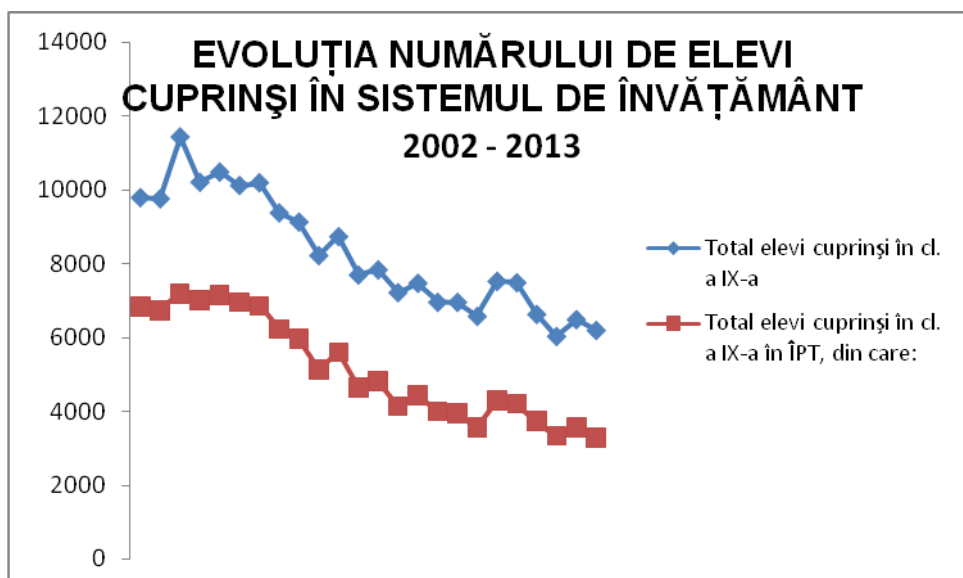
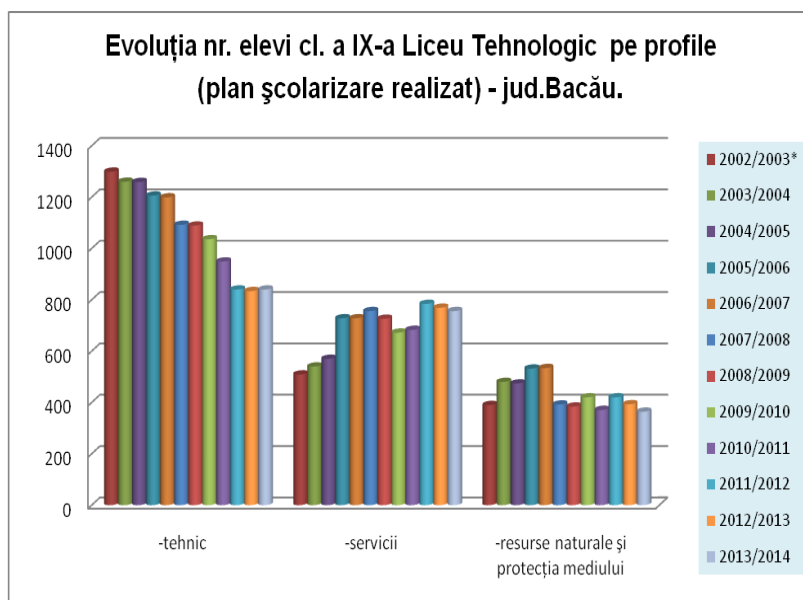
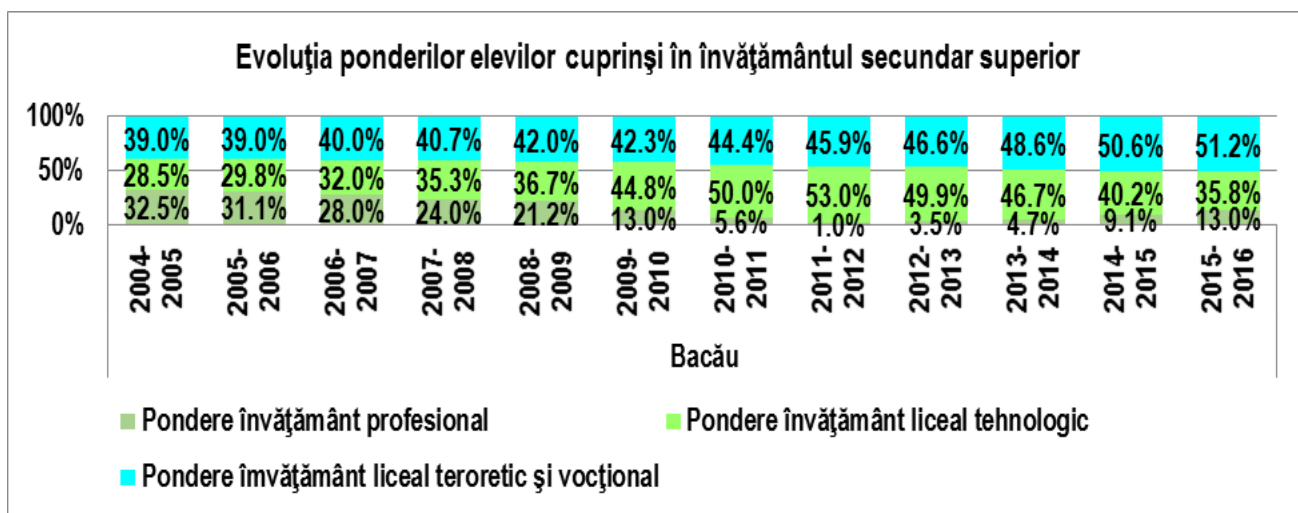

Fig. 5.4.3.2. Evoluția numărului de elevi în ÎPT pe profile

Analizând datele din graficele 5.4.3.1 și 5.4.3.2 se constată o reducere a numărului de elevi în intervalul 2002 – 2014, proporția de reducere fiind aproximativ egală pe total sistem de învățământ preuniversitar și la nivelul învățământului profesional și tehnic. În cadrul ÎPT cel mai solicitat profil este cel tehnic, urmat de servicii și apoi resurse naturale și protecția mediului. La nivel de cuprindere a elevilor în liceu, ciclul superior, se constată că ponderea elevilor ce preferă învățământul liceal teoretic a crescut în perioada 2004 / 2015 până la 51,2%, liceul tehnologic a scăzut în preferințe până la 35,8%, la fel și învățământul profesional până la 13%.

5.5. Indicatori de ieșire

5.5.1. Rata netă de cuprindere în sistemul de educație și formare profesională

Datele privitoare la rata de cuprindere sunt prezentate în Anexa 6.f.

Analizând rata netă de cuprindere (fig.5.5.1.1 și fig. 5.5.1.22.) pentru învățământul obligatoriu și cel secundar superior se constată:

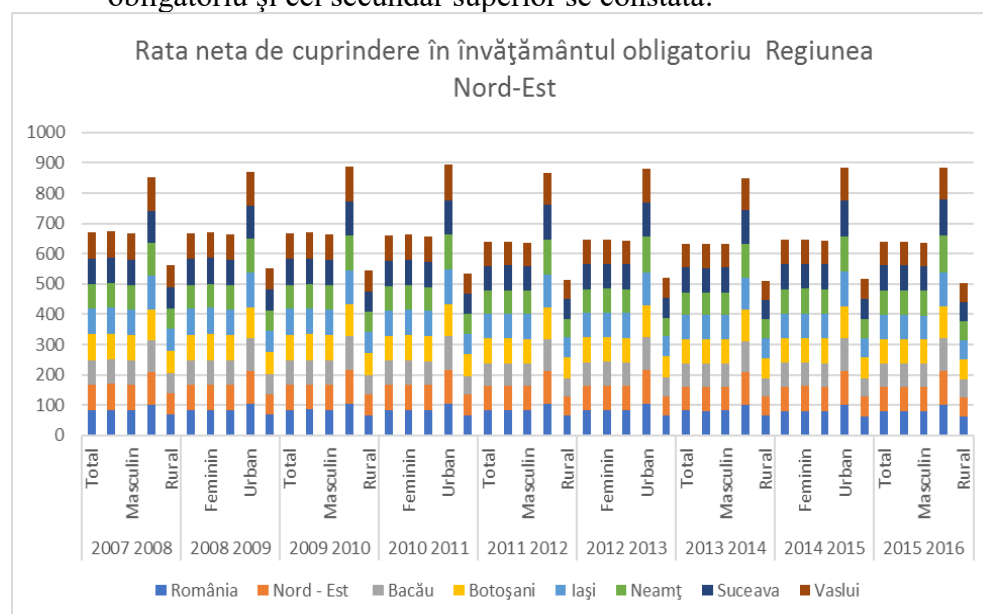

Fig. 5.5.1.1. Rata neta de cuprindere în învățământul obligatoriu

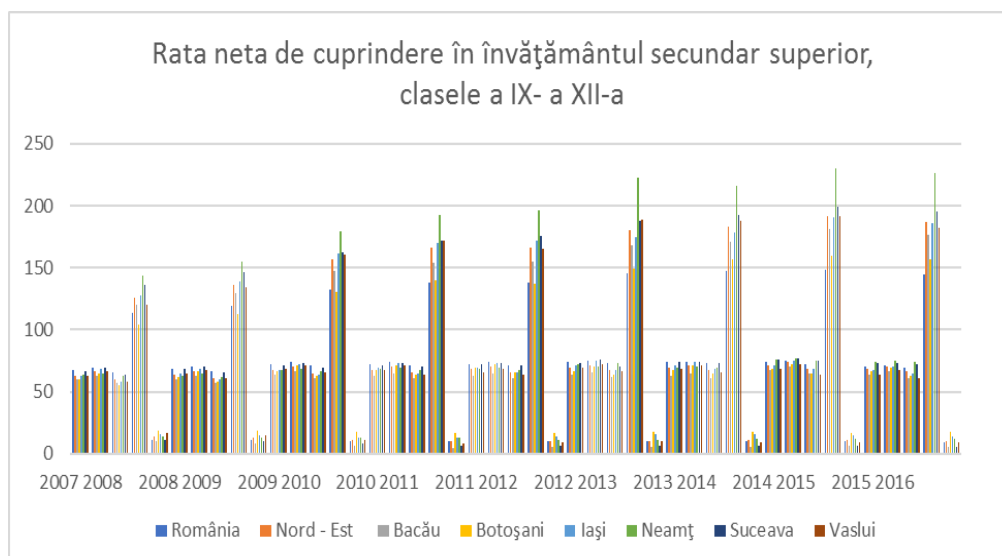

Fig. 5.5.1.2.. Rata neta de cuprindere în învățământul secundar superior, clasele a IX- a XII-a %

că din anul 2007 a scăzut la nivelul județului Bacău de la 81% la 80%, pentru învățământul obligatoriu (tendință înregistrată și la nivel național), însă la nivelul învățământului liceal a crescut de la 60% la 64%.

5.5.2. Gradul de cuprindere în învățământ (rata specifică de cuprindere școlară, pe vârste)

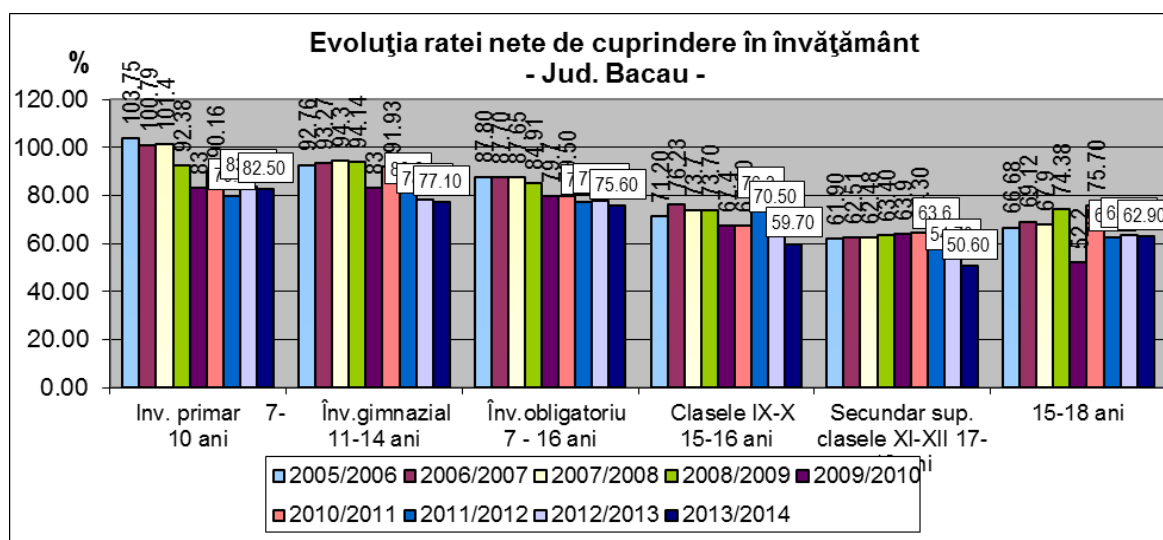

Fig. 5.11. Evoluția ratei nete de cuprindere în învățământ

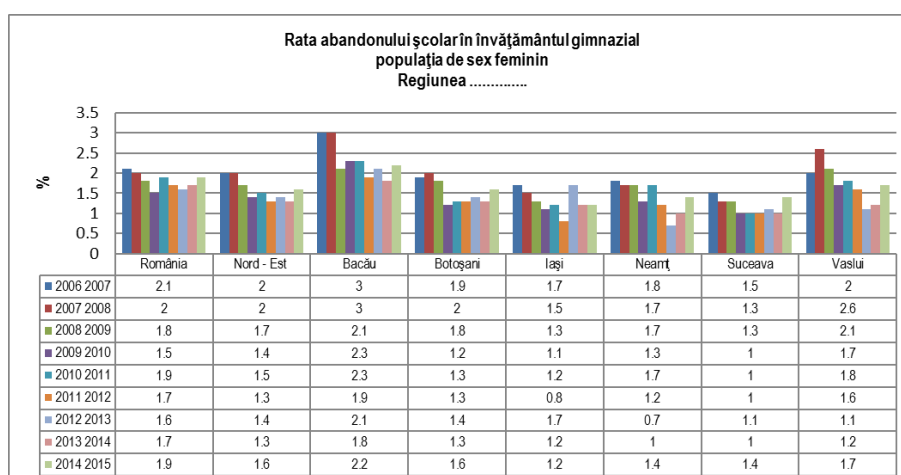
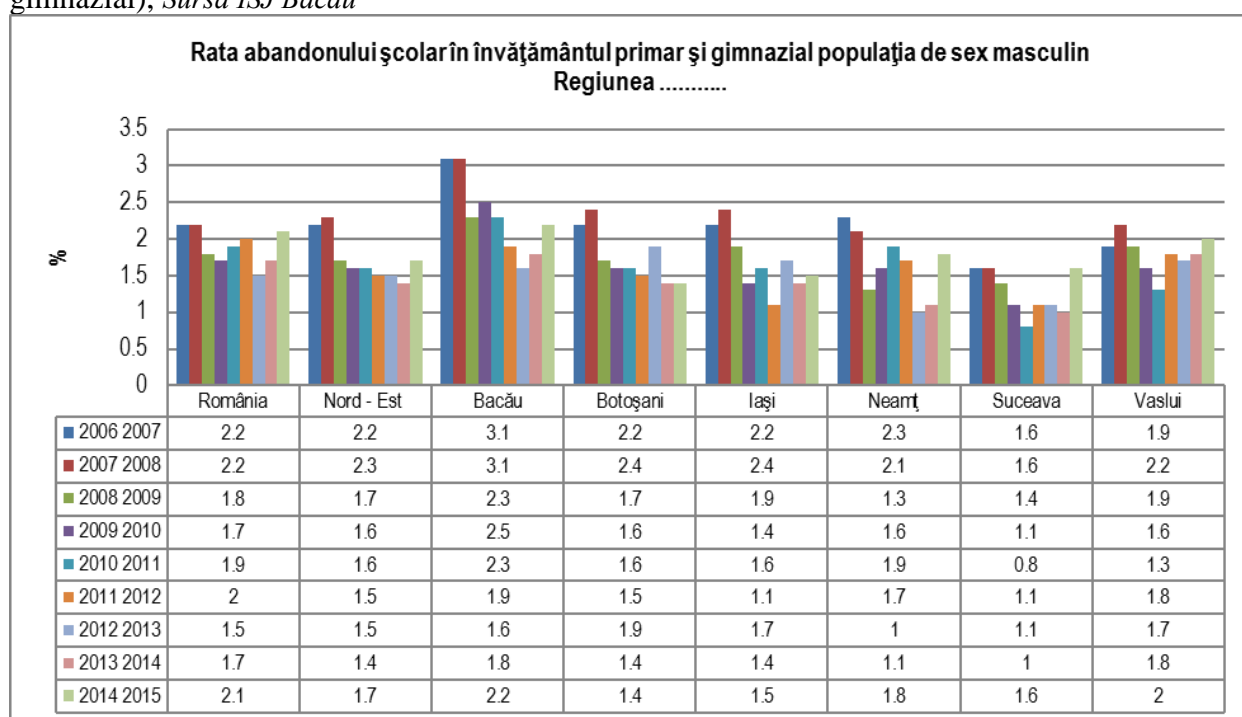
Se observă, în graficul de mai sus, un grad mare de cuprindere pentru populația școlară din învățământul primar și gimnazial, învățământ obligatoriu, cu scăderi ale valorilor pentru învățământul liceal, îndeosebi în ultima perioadă, și mai ales pentru formarea în învățământul superior.

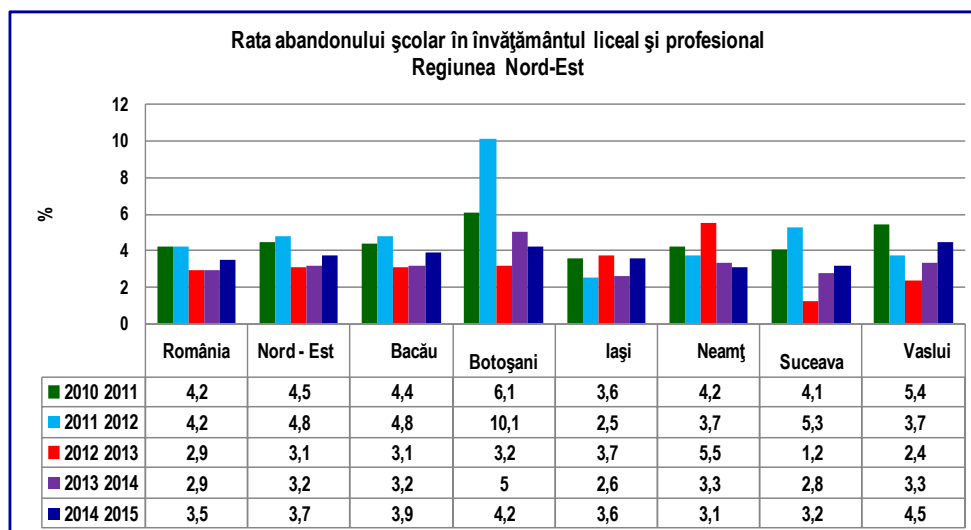

5.5.3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED

În anexa 6.h sunt prezentate analize ale ratei abandonului în perioada 2009-2014 pe medii de rezidență și zone ocupaționale. Din analiza datelor rezultă că la toate formele de învățământ s-a manifestat o scădere a abandonului școlar. Cele mai mari rate de abandon școlar se înregistrează la învățământul liceal și profesional, grupa de vârstă 15-19 ani, deoarece condițiile materiale și financiare ale familiilor din care provin acești elevi sunt precare, salariile întreținătorilor de familie sunt cele mai scăzute, caz fericit dacă părinții lucrează, sau lipsesc categoric (pentru marea majoritate).

Fig. 5.12. Rata abandonului anual în perioada 2009-2015 (liceal, profesional, primar și gimnazial), Sursa ISJ Bacău

- a.** La nivelul județului indicatorul a înregistrat o evoluție oscilantă în perioada 2009-2015,
- b.** Rata abandonului în mediul urban și rural evoluează diferit de la un nivel de învățământ la altul; astfel pentru nivelul primar și gimnazial rata de abandon este mai mare în rural decât în urban, iar pentru nivelul liceal și profesional este mai mare în mediul urban.
- c.** Rata abandonului înregistrează următoarele variații pe nivele de educație/formare între 2009 – 2015:
- în ciclul primar se situează între 0,43% (2013/2014) și 1,7% (2009/2010)
  - în ciclul gimnazial variația este sensibilă (în 2009 - 2,5%, în 2014 – 0,58 %)
  - în ciclul liceal și profesional se evidențiază o scădere semnificativă de la 4,5% în 2009 și 1,39% în 2013-2014, cu fluctuații de la unu la altul
- d.** În figurile de mai sus (5.12) se constată o tendință de scădere a ratei abandonului școlar în intervalul 2009 – 2014, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv demn de menționat, una din motivații fiind și stimularea elevilor și a familiilor acestora prin diferite tipuri de burse și ajutoare financiare, de către stat.

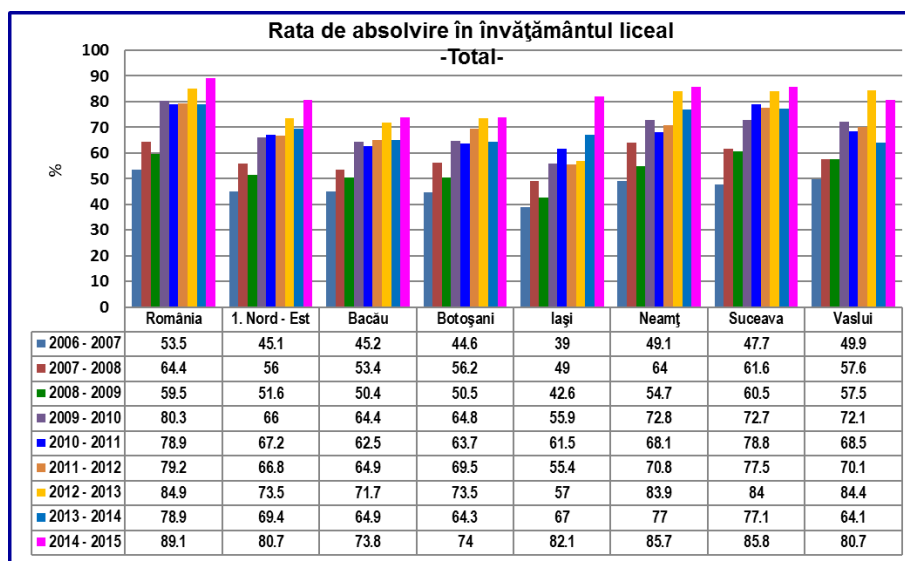
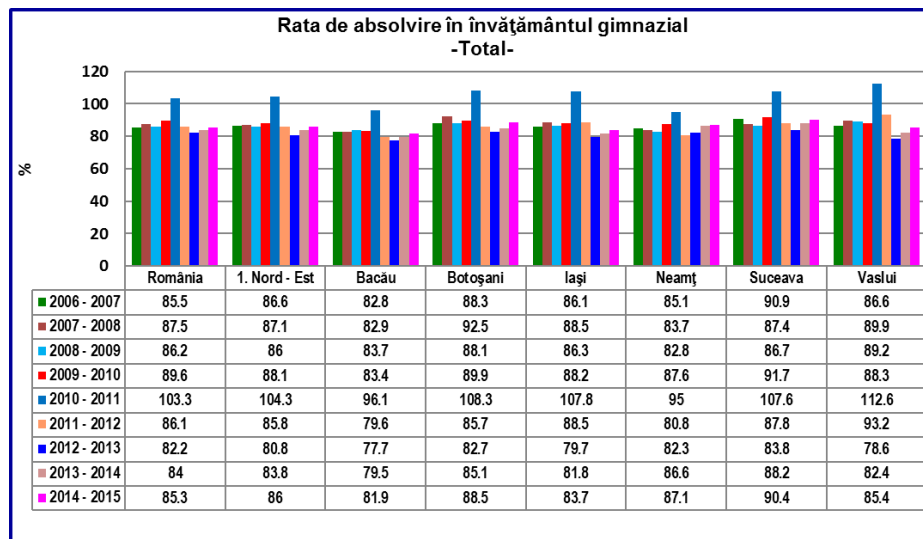
Rata abandonului școlar continuă să constituie motiv de îngrijorare în special la liceu (tehnologic) ciclul inferior, în mediul rural și în cazul categoriilor dezavantajate. Pentru remedierea acestui indicator se recomandă:

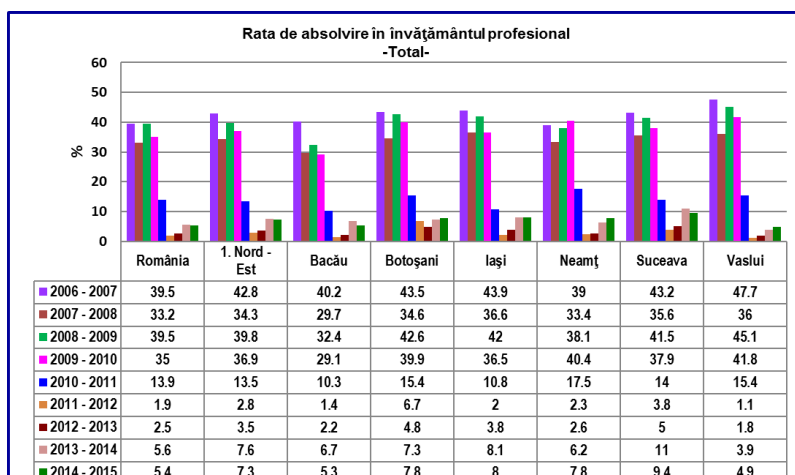
- Monitorizarea atentă a indicatorului la nivel de școală
- Creșterea eforturilor conjugate (școală-familie-comunitate) pentru prevenirea abandonului prin programe sociale, asigurarea bursei de studiu, activități extracurriculare.

5.5.4. Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED

În Anexa 6 sunt prezentate datele privind evoluția ratei de absolvire pe zone ocupaționale și pe nivele de educație/formare în perioada 2000-2014. Din analiza datelor rezultă următoarele:

a. În județul Bacău rata de absolvire (calculată ca procentul absolvenților unui anumit nivel de educație din totalul populației în vârstă teoretică de absolvire specifică nivelului respectiv de educație) se situează în valorile medii ale regiunii NE.

b. La nivelul județului rata de absolvire în mediul rural este mai mică decât cea din mediul urban (de ex. în 2009 valoarea ratei în urban este 92,27% în timp ce în rural, numai 87,79 %; rata de absolvire, în urban, a crescut în perioada 2006-2009 cu 2,45%, în timp ce în rural a scăzut cu aproximativ 3,85 % în perioada analizată.

5.5.5. Rata de succes

În anexa 6.j. sunt prezentate datele privind rata de succes în perioada 2002-2012 pe baza cărora formulăm următoarele concluzii:

- În perioada 2002-2010 atât rata de succes la testul național cât și la bacalaureat este în creștere cu 11% la testul național și cu 22% la bacalaureat.

- La tezele cu subiect unic din 2009-2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zonele I – Bacău, VI – Onești și V – Tg. Ocna, iar la polul opus se situează zona VIII – Podu Turcului.

- La examenul de bacalaureat din 2010 s-au obținut cele mai bune rezultate în zona VI Onești (98,01%) și ceva mai slabe în zona VIII – Podu Turcului (73,12%).

Începând cu anul 2010, rata de succes la învățământul liceal a cunoscut o scădere accentuată, ca urmare a creșterii exigențelor la examenul de Bacalaureat, astfel dacă în anul 2010, la nivel național rata de succes era de 77,2%, la nivelul regiunii Nord-Est de 77,2%, iar la nivelul județului Bacău de 77,4%, în 2013, ponderile au scăzut la 49,3% la nivel național, 51,4% la nivel regional și 51,5% la nivelul județului. Acest aspect indică o scădere a motivației pentru învățare a elevilor și a calității educației (fig. 5.16)

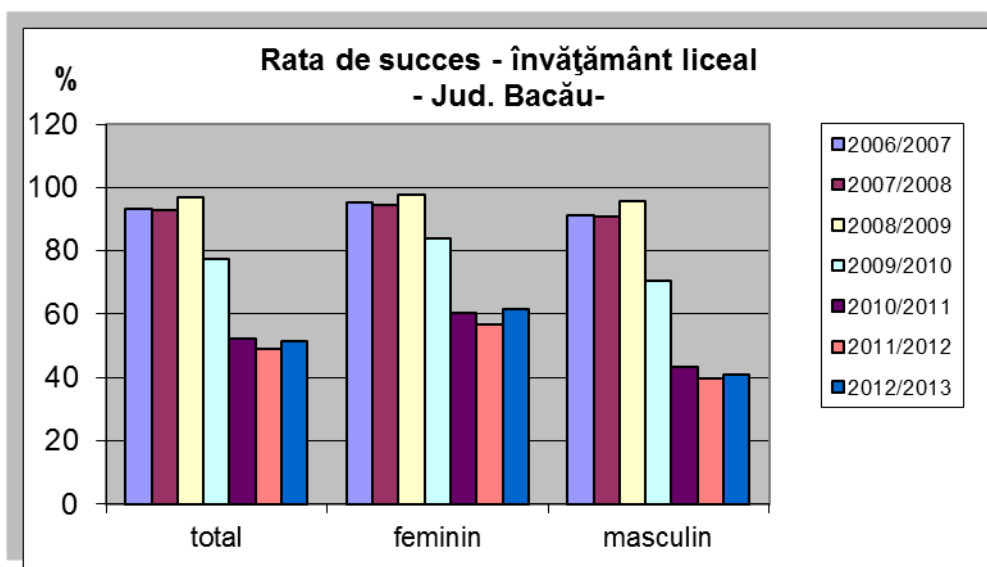

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la liceu, 2006 - 2013

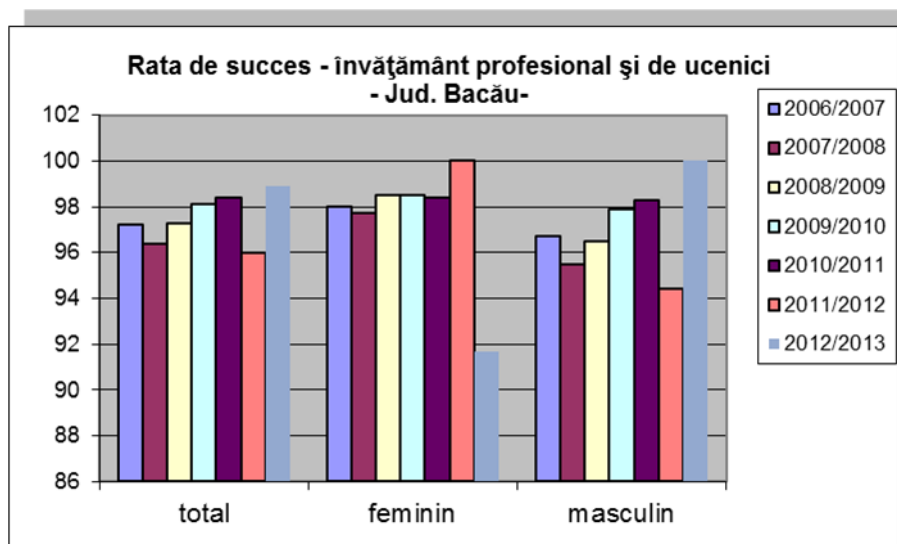

Fig. 5.16. Rata de succes în județul Bacău la învățământul profesional, 2006 - 2013

Spre deosebire de liceu, la învățământul profesional rata de succes este de peste 95%, în același interval de analiză, 2006 – 2013, atât la nivel național, regional și județean, ceea ce explică atracția mai mare a absolvenților de gimnaziu către învățământul profesional, care le oferă susținere financiară și stagii de practică la agenții economici, și chiar locuri de muncă după certificare.

5.5.6. Rata de tranziție la următorul nivel de educație

Evoluția ratei de tranziție în învățământul secundar superior, la nivel național, în intervalul 2007-2016 (fig. 93) a înregistrat o ușoară scădere (cu 1%) de la 97,7% în anul școlar 2007-2008 la 96,7% în anul școlar 2015-2016. Pe regiuni situația este asemănătoare, regiunea Nord-Est înregistrând o scădere de 1,2% în același interval de timp în care s-a făcut analiza, singura regiune cu valoare aproape constantă este regiunea Sud-Vest Oltenia.

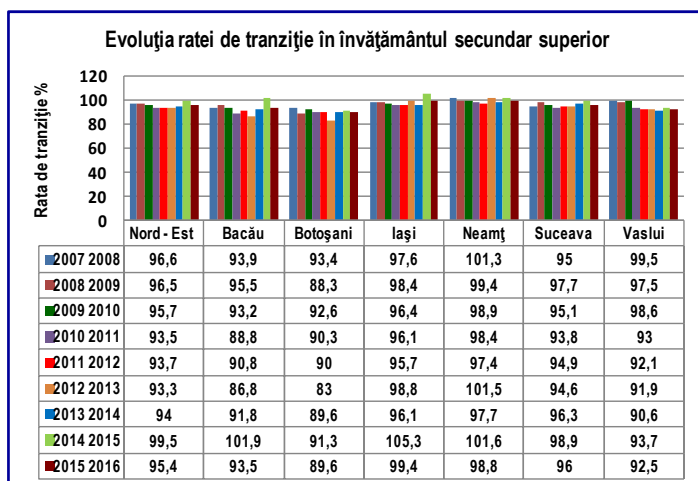

Fig. nr. 5.5.6.1.

Sursa datelor: INS Caiete

persoanelor de sex masculin de 1,7% față de cele de sex feminin de 0,5%. Raportat la anul 2015-2016 valoarea ratei de tranziție în învățământul secundar superior pentru ambele sexe este apropiată fiind de 95%. În județele regiunii pentru persoanele de sex feminin se înregistrează scăderi de 5,7% în Vaslui, 4,8% în Botoșani, și creșteri cu 0,3% în Suceava, de 1,4% în Neamț, 1,6% Bacău și de 2,6% în județul Iași. Pentru persoanele de sex masculin se înregistrează scăderi 8,2% Vaslui, 3,7% Neamț, 2,8% Botoșani, 2,3% Bacău, și creșteri în județele Iași 1,1% și Suceava 1,6%.

Rata de tranziție în învățământul post-secundar non-terțiar la nivel național și regional înregistrează o scădere semnificativă de 39,5% la nivel național de la 95,6% valoare în 2007 la

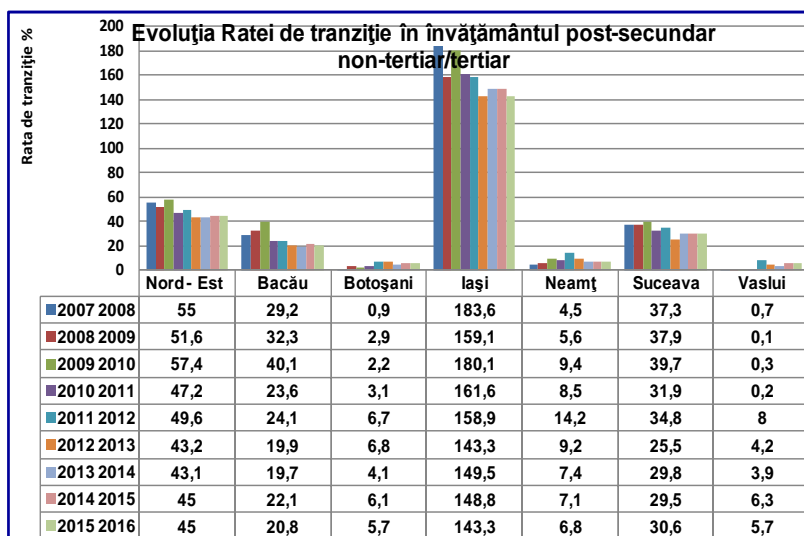

Fig. nr. 5.5.6.2.

Sursa datelor: INS Caiete

Rata de tranziție în învățământ secundar superior, în regiunea Nord-Est, în intervalul 2007-2016, a rămas aproape constantă (scăderea este de 1,2%) la nivel regional 96,6% în 2007-2008 și 95,4%. În județele regiunii Nord-Est, se înregistrează o scădere în județele Vaslui (7%), Botoșani (4%), Neamț (2,5%) și Suceava (1%).

Din analiza ratei de tranziție în învățământul secundar superior, în regiunea Nord-Est în intervalul 2007-2016, pe sexe, rezultă că scăderea este mai accentuată în cazul

57% în anul 2016. Regiunea Nord-Est (fig. 94) înregistrează o scădere mai mică de 10% dar valorile sunt mai mici decât mediile naționale 55% în 2007 și 45% în 2016. Excluzând din analiză regiunea București-Ilfov, datorită caracteristicilor foarte diferite de ale celorlate regiuni, la acest indicator regiunea Nord-Est se poziționează în anul 2016 sub nivelul național și în clasamentul regiunilor pe poziția patru după regiunile

În orizontul de timp 2020 se urmărește prevenirea și corectarea fenomenului de părăsire timpurie a școlii, prin menținerea/reintegrarea în educație și formare profesională a elevilor cu risc de părăsire timpurie a școlii. În acest scop se pot elabora proiecte cu finanțare POSDRU care, prin acțiunile finanțate, urmăresc asigurarea condițiilor necesare pentru a asigura furnizarea competențelor și abilităților de bază pentru toate categoriile care, din anumite motive, au fost nevoite, sau sunt în prezent supuse riscului de a abandona/părăsi timpuriu școala. Sunt avute în vedere proiecte implementate la nivel regional, interregional sau local, la nivelul învățământului preșcolar, primar și secundar (ISCED 0-3), destinate grupurilor vulnerabile cu precădere (populația romă, persoanele cu dizabilități și persoanele din mediul rural etc.). Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale,

servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. pot contribui la prevenirea fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala.

Măsuri de implementare a programelor:

- Organizarea campaniilor de creștere a gradului de conștientizare în vederea prevenirii și reducerii fenomenului de părăsire timpurie a școlii;
- Dezvoltarea și furnizarea serviciilor de orientare, consiliere și asistență educațională în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii (pentru persoanele cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru familiile acestora);
- Activități de adaptare/dezvoltare a curriculumului din învățământul preșcolar pentru formarea competențelor cheie, inclusiv elaborarea de materiale didactice și de învățare și adaptarea acestora la specificul și nevoile preșcolarilor;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul grădiniță de familie;
- Elaborarea/dezvoltarea/testarea/implementarea metodologiilor și soluțiilor alternative și educaționale în vederea pregătirii pentru debutul școlar;
- Diversificarea, dezvoltarea și furnizarea serviciilor de consiliere pentru părinți pentru a înțelege importanța educației și a intervenției timpurii, precum și rolul lor în educația copiilor;
- Identificarea/detectarea/analiza/remedierea problemelor de sănătate care pot afecta dezvoltarea mentală, socială și viitorul parcurs educațional și profesional al populației școlare, în special în învățământul preșcolar și primar;
- Promovarea și susținerea dezvoltării parteneriatului de tipul școală-comunitate-părinți și realizarea de activități educaționale integrate, în parteneriat, pentru prevenirea abandonului și părăsirii timpurii a școlii, în special în învățământul preșcolar și secundar superior;
- Reintegrarea tinerilor delincvenți în educație;
- Crearea și dezvoltarea rețelelor și parteneriatelor între școli, instituții locale, servicii de ocupare, servicii sociale și de sănătate etc. în vederea prevenirii fenomenului de părăsire timpurie a școlii și reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de educație remedială (validarea învățării anterioare, detectarea lacunelor în pregătire, ore de recuperare, orientare psihologică și profesională, îndrumare etc.);
- Dezvoltarea și furnizarea activităților de tipul „Școală după școală” (în special cursuri de alfabetizare și de formare a abilităților numerice etc.);
- Dezvoltarea activităților de tipul „Școala de vară/duminică” și de grădiniță, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile și familiilor acestora;
- Furnizarea programelor flexibile de educație de tip „A doua șansă” care urmăresc dobândirea competențelor de bază și dezvoltarea abilităților personale pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala, inclusiv pentru populația adultă;
- Elaborarea cercetărilor, studiilor, analizelor și sondajelor în domeniul părăsirii timpurii a școlii, ratei scăzute de participare la educație și pentru a sprijini creșterea flexibilității în educația de tip „A doua șansă”;
- Dezvoltarea și implementarea metodologiilor și instrumentelor inovatoare ce se adresează celor care părăsesc timpuriu școala;
- Sprijin pentru dezvoltarea învățării non-formale și informale pentru cei cu risc de părăsire timpurie a școlii și pentru cei care părăsesc timpuriu/abandonează școala;
- Sprijin pentru formarea profesorilor, a formatorilor și a altor categorii de personal care lucrează cu persoane cu risc de părăsire timpurie a școlii, cu cei care părăsesc timpuriu școala și populația adultă în educația de tipul „a doua șansă”;
- Dezvoltarea acțiunilor specifice pentru îmbunătățirea și promovarea abilităților sociale în scopul facilitării integrării sociale a celor care părăsesc timpuriu școala și a populației adulte în educația de tip „A doua șansă”;

- Sprijinirea activităților care urmăresc introducerea unei abordări care integrează principiul egalității de șanse și de gen în instrumentele și mecanismele de reintegrare a celor care au părăsit timpuriu școala;
- Introducerea de sesiuni de formare specifică privind egalitatea de gen, egalitatea de șansă, nediscriminarea și respectul diversității;
- Integrarea în cadrul instrumentelor și metodologiilor dezvoltate a principiului dezvoltării durabile, în vederea creșterii conștientizării asupra problemelor de mediu și de prevenire a poluării, managementul schimbării etc.;
- Dezvoltarea și implementarea sesiunilor de formare TIC, cursuri de limbi străine pentru grupurile țintă;
- Activități inovatoare, interregionale și transnaționale pentru prevenirea și corectarea părăsirii timpurii a școlii;

Conform definiției Eurostat, indicatorul se referă la tinerii din grupa de vârstă 18-24 de ani care au părăsit sistemul de educație, cu doar învățământul secundar inferior sau mai puțin (maxim ISCED 2) absolvit.

Datele la nivel național indică, deși în scădere în ultimii ani, rata de părăsire timpurie a sistemului de educație este mai mare decât media europeană (UE-27 și UE15), departe de ținta UE care prevede o rată medie de abandon școlar timpuriu de maxim 10%, până în 2010.

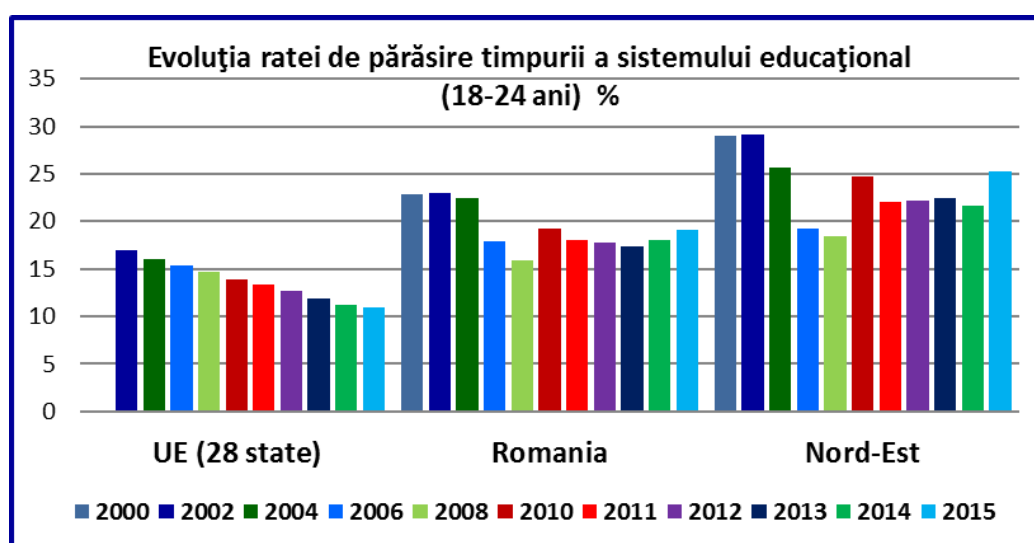
5.5.7. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional

Tabelul 5.14. Rata de părăsire timpurie a sistemului educațional - tineri 18-24 ani (%) –

Total

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
UE (28 state)	:	:	17.0	16.4	16.0	15.7	15.3	14.9	14.7	14.2	13.9	13.4	12.7	11.9	11.2	11.0
Romania	22.9	21.7	23.0	22.5	22.4	19.6	17.9	17.3	15.9	16.6	19.3	18.1	17.8	17.3	18.1	19.1
Nord-Vest	23.7	25.0	28.0	25.3	20.4	16.5	15.3	12.5	12.2	15.1	18.2	14.9	14.9	15.4	17.7	16.9

Rata de părăsire timpurie a școlii (Sursa Eurostat)

Potrivit Comisiei (COM), în 2009 peste șase milioane de tineri din UE au părăsit sistemul de educație și formare, obținând doar calificări de nivel inferior, în cel mai bun caz. Părăsirea timpurie a școlii îngreunează dezvoltarea economică și socială și reprezintă un obstacol serios în calea îndeplinirii obiectivelor strategiei *Europa 2020*. Comunicarea lansată de COM, *Combaterea părăsirii timpurii a școlii: o contribuție esențială la agenda Europa 2020*, prezintă situația de ansamblu în Uniune în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii, cauzele principale ale acesteia și riscurile pentru dezvoltarea societății și economiei, propunând totodată modalități mai eficiente de abordare a acestei probleme. Propunerea COM conține orientări care să ajute statele membre în elaborarea unor politici cuprinzătoare și realiste de reducere a părăsirii timpurii a școlii. Conform EUROSTAT, șapte state membre - Austria, Republica Cehă, Finlanda, Lituania, Polonia, Slovacia și Slovenia - au coborât rata părăsirii timpurii a școlii sub pragul de 10 %, în timp ce trei state membre - Malta, Portugalia și Spania - au încă rate de peste 30 %, iar unele țări cu rate inițiale mai ridicate, printre care România, Italia, Cipru și Portugalia, au înregistrat reduceri semnificative.

Comisia menționează că părăsirea timpurie a școlii reprezintă o problemă complexă, care nu poate fi rezolvată doar prin politici educaționale, și recomandă ca strategiile naționale de reducere a părăsirii timpurii a școlii să abordeze concomitent politicile educaționale, de tineret și sociale, și să includă măsuri de prevenire, intervenție și compensare.

Prevenirea părăsirii timpurii a școlii trebuie să înceapă cât mai repede posibil, prin sprijinirea copiilor în activitatea de învățare și prin prevenirea condițiilor care ar putea duce la părăsirea timpurie, precum obligativitatea repetării unui an școlar sau lipsa unui sprijin corespunzător pentru copiii cu limbi materne diferite.

COM propune totodată ca măsurile de intervenție să abordeze rapid și eficient dificultățile actuale, precum absenteismul școlar și nivelurile scăzute de performanță, iar măsurile de compensare să ofere oportunități de învățare de tip „a doua șansă”, inclusiv ore suplimentare la școală și posibilități pentru tinerii adulți de a se reintegra în sistemul de educație și formare.

Părăsirea timpurie a școlii ar putea fi redusă, de asemenea, și prin instituirea unei mai bune cooperări între statele membre ale UE, schimbul de bune practici și utilizarea mai bine direcționată a finanțării UE.

Sursa: Guvernul României - Departamentul pentru Afaceri Europene

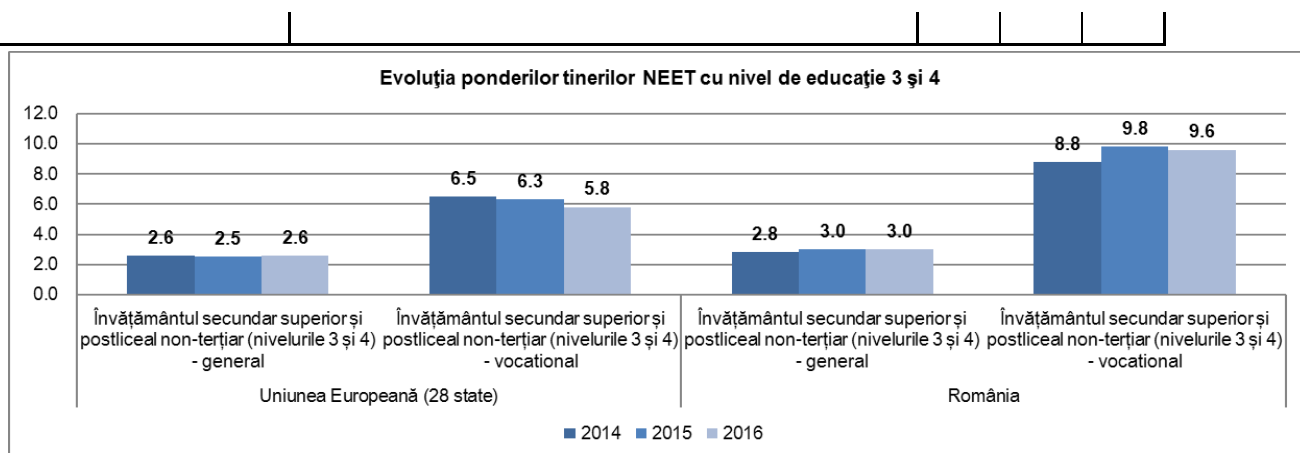
5.5.8. Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA)

Sursa datelor: Consiliul Uniunii Europene, Raportul comun al Consiliului și al Comisiei pentru 2008 privind progresele înregistrate referitoare la punerea în aplicare a programului de lucru „Educație și formare profesională 2010”

„Învățarea de-a lungul vieții în serviciul cunoștințelor, creativității și inovării”, Bruxelles, 31 ianuarie 2008

5.5.9. Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar superior

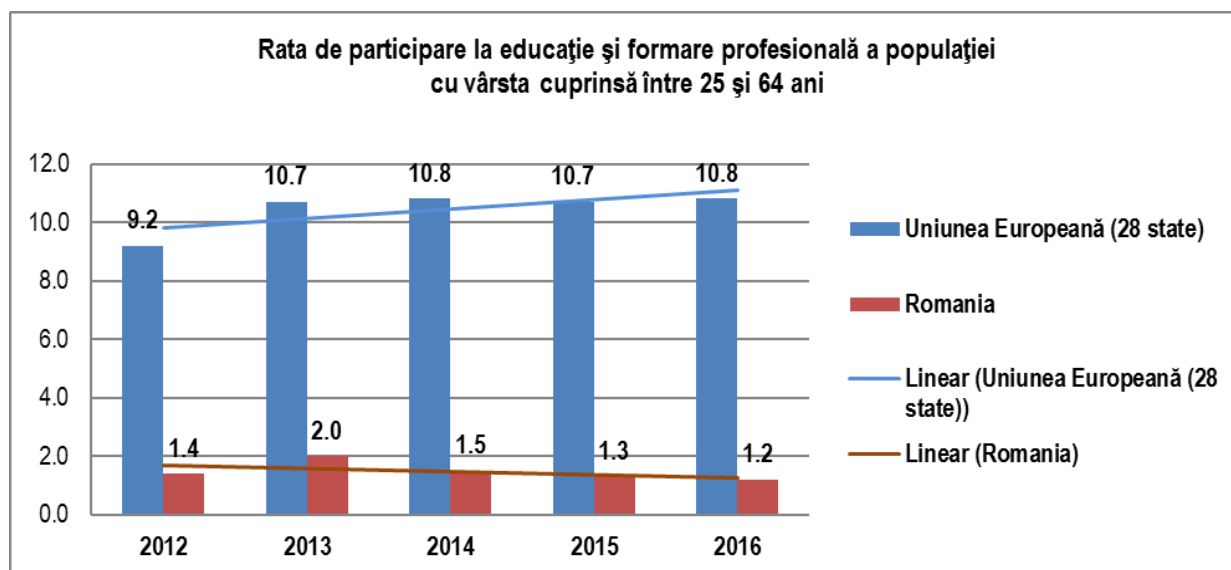
Zona/Anul	Niveluri ISCED 2111	2014	2015	2016
Uniunea Europeană (28 state)	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - general	2.6	2.5	2.6
	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - vocational	6.5	6.3	5.8
România	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - general	2.8	3.0	3.0
	Învățământul secundar superior și postliceal non-terțiar (nivelurile 3 și 4) - vocational	8.8	9.8	9.6

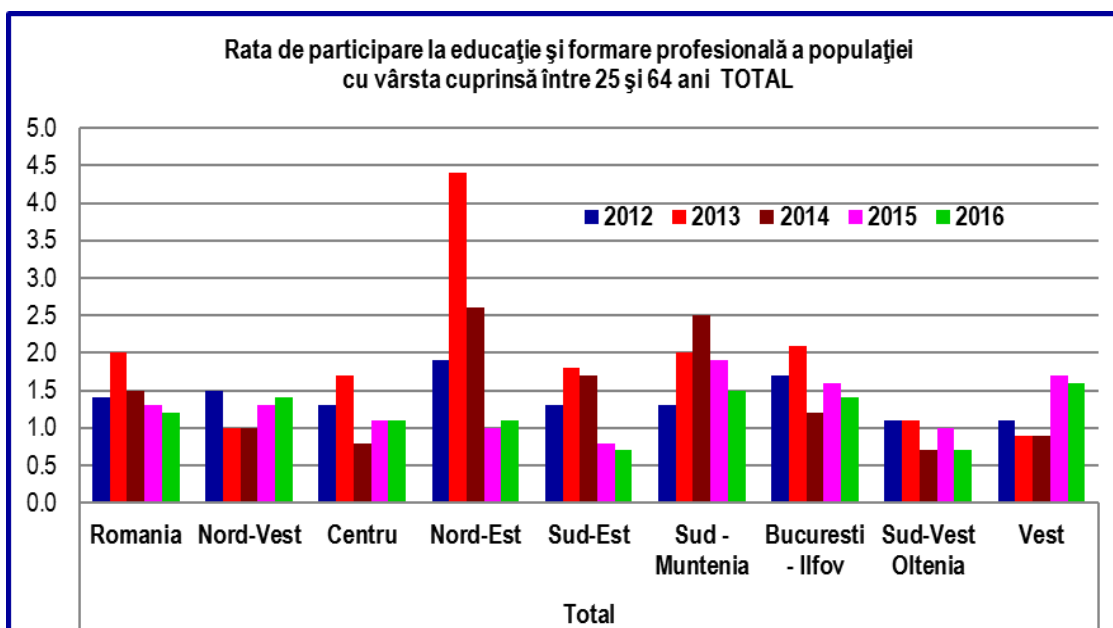

5.5.10. Rata de participare în formare continuă a populației adulte (25 – 64 ani)

Conform informațiilor, Sursa datelor: Eurostat [trng_lfse_04], se constată procentul foarte mic pentru România, față de media UE, dar chiar și așa acesta are o tendință de scădere din 2012 până în 2016.

Fig. 5.20 – Rata de participare la educație și formare profesională a populației între 25 – 64 ani

Analiza datelor statistice arată că în ceea ce privește învățarea pe tot parcursul vieții Româniase situează mult sub obiectivele stabilite. O privire mai atentă asupra ratelor de participare aforței de muncă la sistemul de educație și formare arată faptul că învățarea pe tot parcursulvieții are o relevanță considerabil scăzută în România: doar 1,6% din forța de muncă a participatla educație și formare profesională în anul 2011, ceea ce demonstrează progrese extrem descăzute în ultimii cinci ani. În perioada 2007-2011, la nivelul ratelor de participare s-a înregistrat o creștere de doar 0,3 puncte procentuale.

5.6. Indicatori de impact

5.6.1. Impactul sistemului de învățământ profesional și tehnic asupra ratei șomajului

În anexă sunt evidențiate datele referitoare la evoluția ratei șomajului pe domenii de activitate economică; în figurile 5.21-5.22 sunt reprezentate ponderile absolvenților șomeri din totalul șomerilor înregistrați, pe domenii de activitate, în perioada 2003-2013, cu grafice pentru perioada 2010 – 2013.

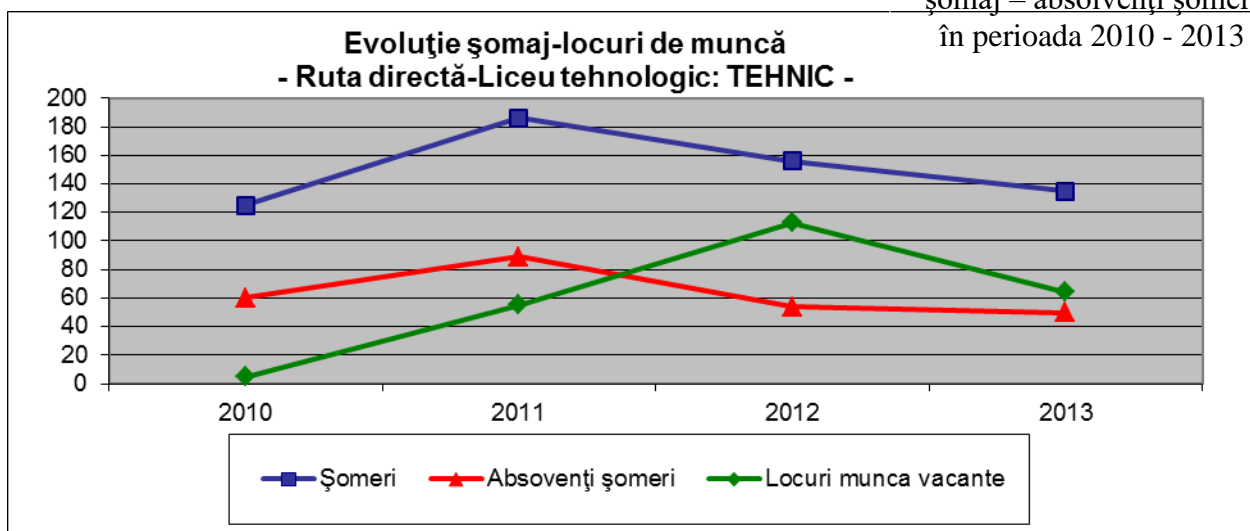
Tabelul nr. 5.6.1

Relevanța pentru ÎPT ²⁾			Înv. sup.	ȘOMAJ ³⁾																				
Domeniul de pregătire - ruta progresivă de calificare (prin ȘAM)	Profilul - liceu tehnologic (ruta directă)	Domeniul - grupe specializ. la sc.postliceală		Total										Din care absolvenți										
				2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
			2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	Resurse naturale și prot. mediului		31	57	18	50	51	69	72	14	7	6	19	5	28	4	17	21	32	38	0	0	0	0
	Servicii Total		591	562	575	497	489	605	1074	222	243	234	258	166	166	126	97	83	109	136	70	58	116	133
	Tehnic Total		125	186	156	135	138	196	312	34	59	89	75	60	89	54	50	51	82	137	23	48	65	48
	Total general		747	805	749	682	678	870	1458	270	309	329	352	231	283	184	164	155	223	311	93	106	181	181

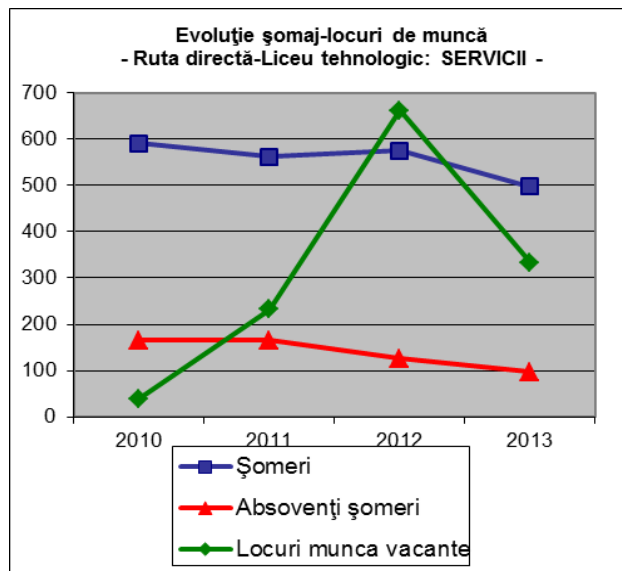
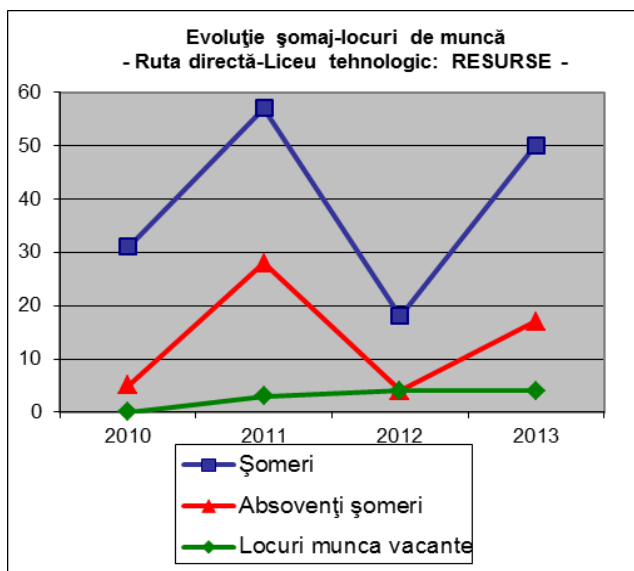

Din analiza datelor reținem următoarele **concluzii**

Fig. nr. 5.6.1. Evoluție șomaj – absolvenți șomeri în perioada 2010 - 2013

a. Rata șomajului pentru absolvenții 2003-2010 este oscilantă (creșteri și scăderi) în județul

Bacău, pentru calificările din domeniul: construcții, electronică, comerț, alimentație publică, servicii. În celelalte sectoare se înregistrează variații ale ponderii șomerilor tineri în totalul șomerilor înregistrați la AJOFM, cu creșteri sau descreșteri în ultima perioadă datorită falimentării IMM-urilor mici de profil

- mecanică în zonele III, IV, V

- industria textilă (2003 – 0,6 %, 2010 – 0,95%)- creșterea șomajului remarcată și prin folosirea forței de muncă din țările estice (zonele II, III)

- chimia industrială (2003 – 0,85%, 2010 - 0,85%) - fiind influențată de închiderea combinatelor RAFO și Carom Onești (zona V, VI)
- construcții, instalații și lucrări publice (2003 - 0,9%, 2010 – 0,68%) este în scădere, datorită creșterii cererii pe piața muncii (zona I, V, VI)
- silvicultură - cunoaște o descreștere încă din 2003- 0,2%, până la 2010 - 0,1%, absolvenții fiind foarte puțin căutați (zona IV)
- industria alimentară – ponderea șomerilor este cea mai scăzută 0,15% în 2005 și a cunoscut valori ridicate până în 2010 - 0,35 % (zona I, VI)
- fabricarea produselor din lemn - cunoaște o creștere a ratei șomajului din 2003 (1,5%) în 2010 (2,60%) (zona I, IV)

b. Există o serie de obstacole importante în calea ameliorării educației profesionale și a construirii de punți cu mediul economic. Existența de regiuni monoindustriale sau cu rată mică de ocupare limitează diversitatea opțiunilor de formare pe plan local. Astfel, elevii din mediul rural sau din orașele mici au o diversitate redusă de posibilități de formare în proximitatea geografică. Conform INS9 există județe cu o activitate economică deosebit de redusă și cu o rată mică de angajare (mai puțin de 1 angajat la 5 locuitori). În 2019, 23 de județe nu reveniseră încă la numărul mediu de angajați anterior crizei economice din 2009. Pentru a permite copiilor din aceste județe accesul la o gamă largă de oportunități de formare, inclusiv în sectoarele economice aflate în creștere, este necesară facilitarea mobilității spre marile orașe cu economii diversificate. Aceste centre oferă de regulă și programe de studii de nivel terțiar, care permit continuarea studiilor și obținerea de calificări avansate.

c. Creșterea ratei șomajului s-a înregistrat în industria lemnului cu mai puțin de 50 % .

Concluzii

- populația școlară în preșcolar este în creștere datorită creșterii demografice;
- scăderea semnificativă la nivel gimnazial și primar poate fi determinată de pierderile de populație școlară la tranziția de la un nivel la altul de școlarizare, migrației forței de muncă, rata natalității foarte mică;
- Populația școlară din învățământul liceal, profesional și postliceal este după mediul de rezidență predominant din mediul urban în timp ce în învățământul gimnazial mediul predominant este rural, după distribuția pe categorii de sex în învățământul gimnazial și liceal este echilibrată, în cazul învățământului profesional băieții sunt predominanți.
- menținerea populației școlare la nivel liceal și profesional poate fi justificată de introducerea învățământului obligatoriu de 10 clase, acordarea de burse și bani de liceu;
- există o reducere îngrijorătoare a formării pe nivel 5 (școală postliceală), sub media regiunii NE care se datorează preferinței de a accede în învățământul superior și a taxelor ridicate; se speră că prin subvenționarea acestui nivel de către MEN calificările vor deveni mai atractive și va crește interesul pentru școala postliceală.

5.7. Oferta școlilor din ÎPT județean

5.7.1. Evoluția planurilor de școlarizare

Comparând planul de școlarizare realizat 2023-2024 față de planul de școlarizare din perioada 2022 – 2023 se constată o tendință de menținere pe același palier grad de ocupare a locurilor la liceele tehnologice, dar la învățământul profesional ponderea a scăzut de la 24,1% la 23,3%.

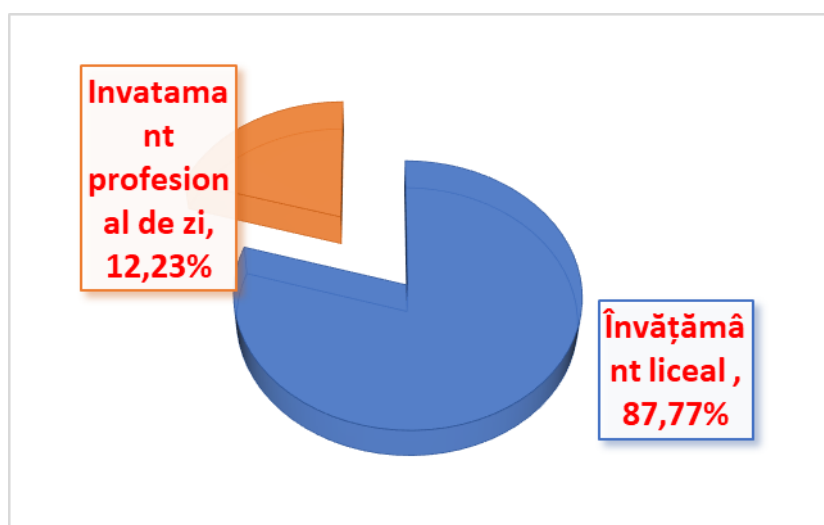
	Învățământ liceal filiera teoretică	Învățământ liceal filiera tehnologică	Învățământ liceal filiera vocațională	Învățământ profesional
2022-2023	41.1%	27.1%	7.7%	24.1%
2023-2024	42.1%	27.3%	7.3%	23.3%

Fundamentarea planului de școlarizare la învățământul profesional și tehnic se realizează pornind de la opțiunile exprimate de elevii claselor a VIII-a, de la sistemul legislativ specific, la care se adaugă oferta educațională a unităților de învățământ profesional și tehnic din județ.

Astfel în intervalul 2014 - 2022, conform informațiilor colectate de către CJRAE Bacău, în urma sondajelor de opinie aplicate, se constată preferința elevilor pentru liceu, comparativ cu învățământul profesional.

Tabelul nr. 5.6.2.

	An școlar 2014-2015	An școlar 2015-2016	An școlar 2016 - 2017	An școlar 2017 - 2018	An școlar 2018 - 2019	An școlar 2019 - 2020	An școlar 2020 - 2021	An școlar 2021-2022
Învățământ liceal	89,13%	89,61%	81,31%	83,43	82,41	82,57	77,51	87,77
Învățământ profesional de zi	10.87%	10,39%	18,69%	16,57	18,59	17,43	19,76	12,23

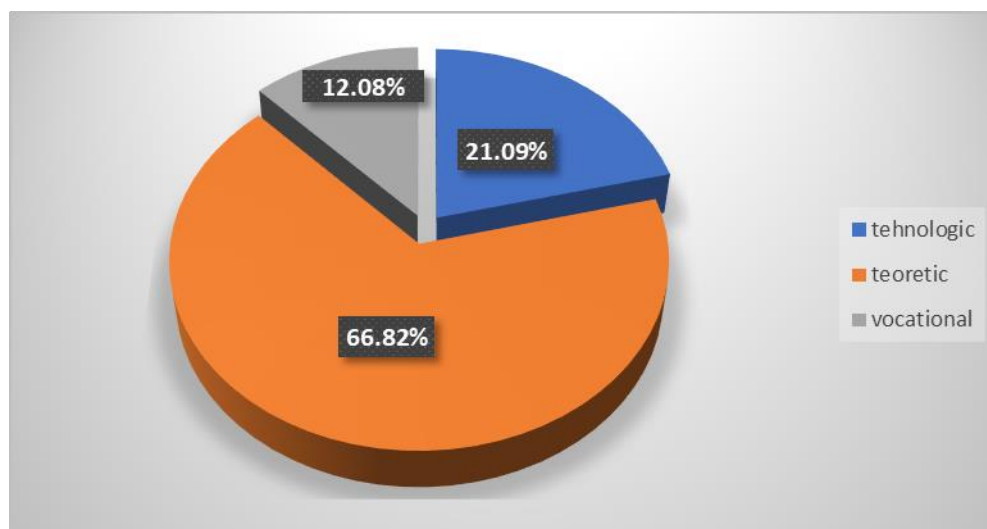

Dacă privind dintr-o perspectivă la mai largă, având în vedere și opțiunea învățământului profesional, atunci datele statistice evidențiază de asemenea faptul că elevii, respectiv părinții, evită ruta profesională, indiferent dacă ne referim la liceu tehnologic sau școală profesională. Din tabelul de mai jos remarcăm menținerea preferinței pentru învățământul liceal, peste 80% dintre respondenți. Cu privire la opțiunile pentru învățământul profesional există o tendință de creștere a interesului pentru această rută, luând în considerare faptul că se acordă burse profesionale tuturor elevilor (vezi tabelul 5.6.2.).

Analizând mai îndeaproape opțiunile celor care doresc să urmeze traseul tehnologic constatăm că elevii, orientați de părinți, profesori sau alți sfătuitori, preferă domeniul serviciilor, în pondere de peste 66%, urmat de domeniul tehnic, aproximativ 24% și resurse naturale mai puțin de 10%.

1. Orientarea elevilor în funcție de filieră

Filiera	An școlar 2017-2018		An școlar 2018-2019		An școlar 2019-2020		An școlar 2020-2021		An școlar 2021-2022	
Teoretică	2206	68.98%	2105	67.78%	2570	73.18%	1735	70.64%	2417	66,82%
Tehnologică	642	20.08%	834	20.29%	540	15.38%	433	17.63%	763	21,09%
Vocațională	350	10.94%	381	11.93%	402	11.45%	288	11.73%	437	12,08%

Filiera tehnologică	An școlar 2017- 2018	An școlar 2018- 2019	An școlar 2019-2020	An școlar 2020-2021	An școlar 2021-2022
Profil servicii	54.98%	56.88%	64.26%	72.29%	66.58%
Profil tehnic	29.75%	27.87%	22.96%	15.94%	23.72%
Profil resurse naturale	15.26%	15.28%	12.78%	11.78%	9,70%

Aceste dinamici ce reflectă orientarea școlară și profesională a elevilor evidențiază următoarele aspecte ce ar trebui îmbunătățite la nivelul activității de consiliere și orientare școlară și profesională:

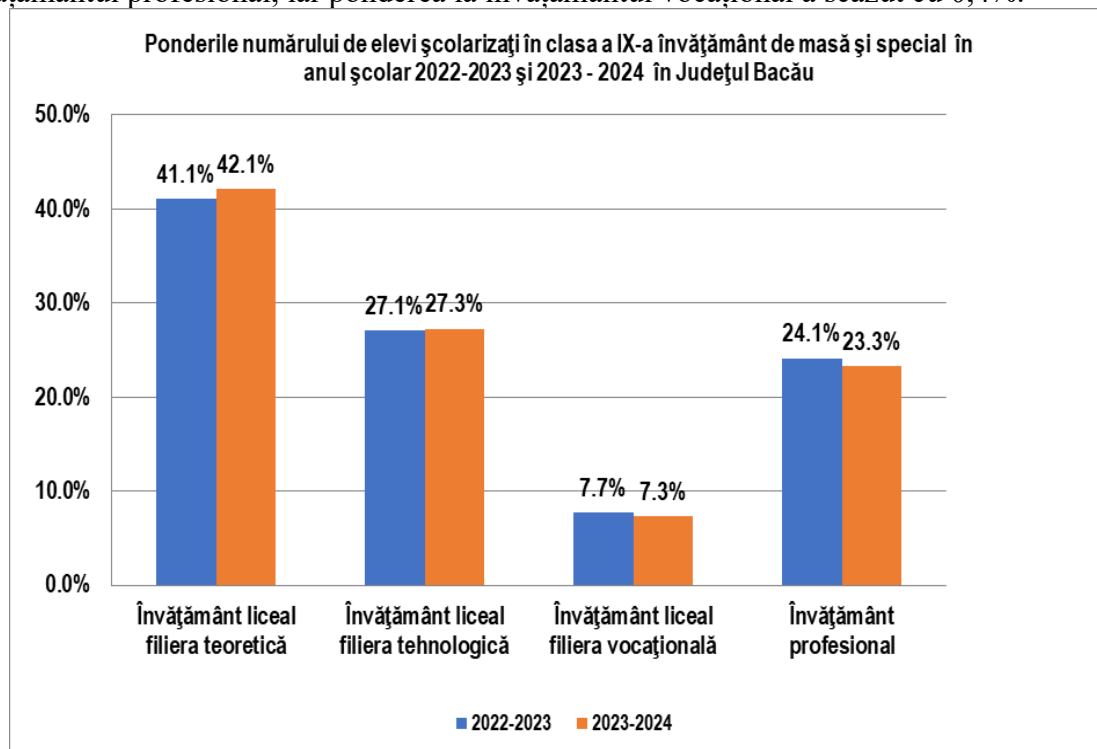
- Nu se realizează o orientare corectă și riguroasă de către consilierii școlari, aceasta efectuându-se mai mult de diriginți, sau îndeosebi de părinți, pentru elevii din clasele V-VIII,
- nu li se aplică teste de aptitudini și
- nu sunt suficient consiliați pentru a alege în cunoștință de cauză viitoarea profesie, urmând traseul profesional cel mai apropiat competențelor dobândite, a aptitudinilor și priceperilor de lucru formate.

5.7.2. Analiza ofertei pentru anul școlar 2023-2024, comparativ cu 2022 - 2023

Datele furnizate de SIIIR ce permit analiza planului de școlarizare pentru anul școlar 2023 – 2024 comparativ cu anul școlar 2022 – 2023 evidențiază că la nivel liceal planul de școlarizare a fost realizat în proporție de 100 %, în timp ce la nivel profesional de stat doar 87%, iar la învățământ profesional dual de 100%. Această situație este una privilegiată, deoarece este primul an în care la nivel de liceu tehnologic avem procent de realizare 100%.

	Învățământ liceal filiera teoretică	Învățământ liceal filiera tehnologică	Învățământ liceal filiera vocațională	Învățământ profesional
2022-2023	41.1%	27.1%	7.7%	24.1%
2023-2024	42.1%	27.3%	7.3%	23.3%

Comparativ cu anul școlar 2022 – 2023 se constată că a crescut cu 1 % ponderea elevilor care au intrat la liceele teoretice, cu doar 0,2% ponderea elevilor care s-au înscris a învățământul profesional, iar ponderea la învățământul vocațional a scăzut cu 0,4%.

Concluzii

La nivelul învățământului liceal tehnologic, conform datelor din tabelul de mai jos, se constată pierderea interesului elevilor pentru profilurile: construcții și instalații publice, industrie textilă, electromecanică și comerț și creșterea interesului pentru mecanică, electronică și automatizări, agricultură, turism și alimentație, economic, sub presiunea solicitărilor exprimate de operatorii economici bacăuani.

ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

FILIERA/PROFILUL	SPECIALIZARE	DOMENIUL PREGĂTIRII DE BAZĂ	Număr de clase și număr de elevi																
			EXISTENT 2022-2023								EXISTENT 2023-2024								
			Clasa a IX-a, LICEU ZI		Clasa a IX-a, PROFESIONAL + DUAL		Clasa a IX-a, DUAL		TOTAL Clasa a IX-a, LICEU ZI+ PROFESIONAL + DUAL		Clasa a IX-a, LICEU ZI		Clasa a IX-a, PROFESIONAL + DUAL		Clasa a IX-a, DUAL		TOTAL Clasa a IX-a, LICEU ZI+ PROFESIONAL + DUAL		
			Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	Nr. cl.	Nr. elevi	
TOTAL CL A IX-A ZI, din care :			160.0	4070	54.0	1301	0.0	0	214.0	5371	163.0	4092	54.0	1253	6.5	151	217.0	5345	
1) Filiera teoretică, total, din care:			82.0	2213					82.0	2213	85.0	2266						85.0	2266
profil real, total, din care:			46.0	1242					46.0	1242	44.0	1183						44.0	1183
	matematică-informatică		26.0	702					26.0	702	25.0	672						25.0	672
	științe ale naturii		20.0	540					20.0	540	19.0	511						19.0	511
profil uman, total, din care:			36.0	971					36.0	971	41.0	1083						41.0	1083
	filologie		17.0	453					17.0	453	19.0	513						19.0	513
	științe sociale		19.0	518					19.0	518	22.0	570						22.0	570
2) Filiera tehnologică, total, din care:			61.0	1442	54.0	1301	0.0	0	115.0	2743	62.0	1432	54.0	1253	6.5	151	116.0	2685	
profil tehnic, total, din care:			13.0	284	28.5	693	0.0	0	41.5	977	13.0	279	29.0	655	6.5	151	42.0	934	
	Materiale de construcții		0.0	0	0.0	0			0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	
	Industria textilă și pielărie		0.5	15	2.5	61			3.0	76	1.5	36	2.0	28	0.0	0	3.5	64	
	Construcții, instalații și lucrări publice		0.0	0	3.0	72			3.0	72	0.0	0	1.0	24	0.0	0	1.0	24	
	Electronică automatizări		3.0	71	0.0	0			3.0	71	2.0	41	1.0	24	0.5	14	3.0	65	
	Fabricarea produselor din lemn		0.0	0	2.0	44			2.0	44	0.0	0	1.5	35	0.0	0	1.5	35	
	Mecanică		5.5	110	16.0	396			21.5	506	5.0	113	18.5	431	4.0	89	23.5	544	
	Electric		3.0	64	3.5	83			6.5	147	3.5	64	3.5	77	1.0	24	7.0	141	
	Tehnici poligrafice		0.0	0	0.0	0			0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	
	Chimie industrială		0.0	0	0.0	0			0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	
	Producție media		0.0	0	0.0	0			0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	
	Electromecanică		1.0	24	1.5	37			2.5	61	1.0	25	1.5	36	1.0	24	2.5	61	
profil servicii, total, din care:			37.0	905	21.5	537	0.0	0	58.5	1442	38.0	920	22.0	544	0.0	0	60.0	1464	
	Estetica și igiena corpului omenesc		2.0	50	3.0	74			5.0	124	2.0	51	3.0	76	0.0	0	5.0	127	
	Turism și alimentație		17.0	411	16.5	412			33.5	823	17.0	414	17.5	424	0.0	0	34.5	838	
	Comerț		2.0	49	2.0	51			4.0	100	3.0	71	1.5	44	0.0	0	4.5	115	
	Economic		16.0	395	0.0	0			16.0	395	16.0	384	0.0	0	0.0	0	16.0	384	
profil resurse naturale și protecția mediului, total, din care:			11.0	253	4.0	71	0.0	0	15.0	324	11.0	233	3.0	54	0.0	0	14.0	287	
	Agricultură		4.0	87	3.0	43			7.0	130	4.0	85	2.0	27	0.0	0	6.0	112	
	Industria alimentară		2.0	49	1.0	28			3.0	77	2.0	49	1.0	27	0.0	0	3.0	76	
	Protecția mediului		5.0	117	0.0	0			5.0	117	5.0	99	0.0	0	0.0	0	5.0	99	
	Silvicultură		0.0	0	0.0	0			0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	
3) Filiera vocațională, total, din care:			17.0	415	0.0	0	0.0	0	17.0	415	16.0	394	0.0	0	0.0	0	16.0	394	
	Profil sportiv		6.0	150					6.0	150	5.0	126							
	Profil teologic		3.0	62	0.0	0	0.0	0	3.0	62	3.0	69	0.0	0	0.0	0			
	Profil muzica		1.0	28					1.0	28	1.5	45							
	Profil coregrafie		0.5	8					0.5	8	0.5	5							
	Profil teatru		0.0	0					0.0	0	0.0	0							
	Profil arte vizuale		2.5	67					2.5	67	2.0	50							
	Profil patrimoniu-cultural		0.0	0					0.0	0	0.0	0							
	Profil pedagogic		4.0	100					4.0	100	4.0	99							

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL DE STAT

Deși la prima vedere procentul de realizare a planului la învățământ profesional de stat este ridicat 87%, se constată că, în raport cu situația din anul școlar 2022 – 2023, numărul de clase este mai mic, deoarece numărul de elevi a scăzut, la modul general, absolenții ai claselor a VIII-a.

ANALIZA PROIECTULUI PLANULUI DE ȘCOLARIZARE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ, PROFESIONAL (INCLUSIV DUAL) ÎN ANUL ȘCOLAR 2023-2024, COMPARTIV CU ANUL ȘCOLAR 2022-2023 - FORMA DE PROPRIETATE DE STAT ȘI PARTICULAR

NOTĂ: Macheta se generează automat din datele din foaia de lucru "CL a IX a INV DE MASA ZI"

DOMENIUL	EXISTENT CLASA a IX-a ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ÎN 2022-2023		EXISTENT CLASA a IX-a ÎNVĂȚĂMÂNT PROFESIONAL ÎN 2023-2024		Ponderi	
	Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi	Ponderi existent 2022-2023	Ponderi existent 2023-2024
TOTAL, din care:	54	1301	54	1253	100.0%	100.0%
Mecanică	16	396	18.5	431	30.4%	34.4%
Electromecanică	1.5	37	1.5	36	2.8%	2.9%
Electronică automatizări	0	0	1	24	0.0%	1.9%
Chimie industrială	0	0	0	0	0.0%	0.0%
Materiale de construcții	0	0	0	0	0.0%	0.0%
Electric	3.5	83	3.5	77	6.4%	6.1%
Construcții, instalații și lucrări publice	3	72	1	24	5.5%	1.9%
Agricultură	3	43	2	27	3.3%	2.2%
Silvicultură	0	0	0	0	0.0%	0.0%
Comerț	2	51	1.5	44	3.9%	3.5%
Turism și alimentație	16.5	412	17.5	424	31.7%	33.8%
Industrie alimentară	1	28	1	27	2.2%	2.2%
Fabricarea produselor din lemn	2	44	1.5	35	3.4%	2.8%
Industrie textilă și pielărie	2.5	61	2	28	4.7%	2.2%
Tehnici poligrafice	0	0	0	0	0.0%	0.0%
Estetica și igiena corpului omenesc	3	74	3	76	5.7%	6.1%
Producție media	0	0	0	0	0.0%	0.0%
Teologic	0	0	0	0	0.0%	0.0%

Din punctul de vedere al numărului de clase realizate la învățământul profesional de stat se constată că acesta a rămas aproximativ același, cu doar o lasă în plus. Domeniile care au crescut au fost electromecanică, electric, comerț și industrie textilă, alte domenii au rămas la același nivel și au scăzut domeniile mecanică, electronică și automatizări, agricultură, turism și alimentație, dar cu o singură clasă.

5.7.3. Proiectul planului de școlarizare pentru anul școlar viitor. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire

Prognoze privind dezvoltarea regională la orizontul 2025

Datorită schimbărilor provocate de efectele crizei economice, segmentul economic reflectă o instabilitate care nu permite formularea de ținte concrete pe termen lung, în acest context apreciem că analizele efectuate reflectă specificul regional și țintele formulate rămân o direcție de dezvoltare în viziunea optimistă de realizare a unei economii echilibrate, dinamice și durabile, astfel respectarea țăintelor se va face sub rezerva necesității actualizării cu informații specifice la nivel local în PLAI privind șomajul, dinamică economică, investiții la nivel local, modificări ale sistemului educativ.

Pe baza analizelor prezentate în document și în urma consultării membrilor CLDPS și CR au rezultat următoarele prognoze privind ponderea previzionată a cererii formării profesionale și a domeniilor economice la orizontul 2025.

5.7.4. *Învățământul Profesional DUAL 2023- 2024*

Inspectoratul Școlar Județean Bacău a realizat oferta educațională pentru învățământul profesional și tehnic pentru 2023 – 2024 pornind de la analiza nevoilor exprimate de beneficiarii primari, secundari și terțiari ai educației și împreună cu unitățile conexe (C.J.R.A.E) și agenții economici parteneri a realizat sondaje de opinie, analize de nevoi și discuții directe pentru a asigura/adapta oferta educațională furnizată de unitățile de învățământ la solicitările exprimate.

În anul școlar 2023 - 2024

- a) Documentele strategice regionale și locale - PRAI, PLAI și mobilizarea comunității locale;
- b) Studiu privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor din clasa a VIII-a; colaborare ISJ, CLDPS și CJRAE pentru consilierea elevilor, părinților claselor a VIII-a, a VII-a;
- c) Caravana meseriilor și Târgul ofertelor educaționale pentru învățământul profesional și tehnic;
- d) Evaluarea parteneriatelor școală – agenți economici, a activității de pregătire practică curentă și comasată.

- Documentele strategice regionale și locale - PRAI, PLAI, PAS – au fost elaborate împreună cu reprezentanții agenților economici, unităților administrativ teritoriale, organizațiile patronale și sindicate în scopul îmbunătățirii corelării dintre oferta învățământului profesional și tehnic și nevoile de dezvoltare socio-economică la nivel județean și local, de a crește contribuția învățământului preuniversitar la dezvoltarea locală, județeană și regională.

- Studiu privind opțiunile școlare și profesionale ale elevilor din clasa a VIII-a - pentru realizarea studiului (C.J.R.A.E.) a fost elaborat, aplicat și interpretat un chestionar care a cuprins 14 itemi și a vizat analiza următoarelor aspecte: motivația care stă la baza continuării studiilor, situația conturării unor opțiuni în ceea ce privește alegerea liceului, condițiile care influențează formularea unei anumite opțiuni, așteptările elevilor față de școală privind susținerea lor în demersul realizării unor opțiuni potrivite, factorii care determină decizia privind opțiunea exprimată. La finalul anului școlar 2021 – 2022 numărul elevilor înscriși în clasa a VIII-a a fost de **5.790**. Pentru realizarea studiului privind identificarea opțiunilor școlare a fost alcătuit un eșantion de **4.693 de elevi ai claselor a VIII-a** din școlile unde își desfășoară activitatea consilierii școlari din rețeaua C.J.A.P. Bacău.

- Evaluarea parteneriatelor școală – agenți economici, a activității de pregătire practică curentă și comasată.

Ca rezultat al colaborărilor și inițiativelor CLDPS Bacău numărul claselor de învățământ dual la nivelul județului Bacău, pentru anul școlar 2023 – 2024 au fost planificate și realizate 7,5 clase dar au fost realizate doar 6,5 clase.

ANALIZA PROIECTULUI PLANULUI DE ȘCOLARIZARE LA ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ, DUAL, ÎN ANUL ȘCOLAR 2023-2024, COMPARTIV CU ANUL ȘCOLAR 2022-2023 - FORMA DE PROPRIETATE DE STAT ȘI PARTICULAR

NOTĂ: Macheta se generează automat din datele din foaia de lucru "CL a IX a INV DE MASA ZI"

DOMENIUL	EXISTENT CLASA a IX-a ÎNVĂȚĂMÂNT DUAL ÎN 2022-2023		EXISTENT CLASA a IX-a ÎNVĂȚĂMÂNT DUAL ÎN 2023-2024		Ponderi	
	Nr.cl.	Nr. elevi	Nr.cl.	Nr. elevi	Ponderi existent 2022-2023	Ponderi existent 2023-2024
TOTAL, din care:	5	134	6.5	151	100.0%	100.0%
mecanică	2.5	69	4	89	51.5%	58.9%
electromecanică	1.5	39	1	24	29.1%	15.9%
electronică automatizări	0	0	0.5	14	0.0%	9.3%
chimie industrială	0	0	0	0	0.0%	0.0%
materiale de construcții	0	0	0	0	0.0%	0.0%
electric	0	0	1	24	0.0%	15.9%
construcții instalații și lucrări publice	0.5	14	0	0	10.4%	0.0%
agricultură	0	0	0	0	0.0%	0.0%
silvicultură	0	0	0	0	0.0%	0.0%
comert	0	0	0	0	0.0%	0.0%
turism și alimentație	0	0	0	0	0.0%	0.0%
industrie alimentară	0	0	0	0	0.0%	0.0%
fabricarea produselor din lemn	0.5	12	0	0	9.0%	0.0%
industrie textilă și pielărie	0	0	0	0	0.0%	0.0%
tehnici poligrafice	0	0	0	0	0.0%	0.0%
estetica și igiena corpului omenesc	0	0	0	0	0.0%	0.0%
producție media	0	0	0	0	0.0%	0.0%

Astfel la finalul perioadei înscrierilor contatăm că la învățământul profesional dual planul de școlarizare a fost realizat 100%, toate solicitările agenților economici fiind onorate, iar la nivelul învățământului profesional de stat gradul de realizare a planului a fost de 87%

5.7.5. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților

Analizând raportul dintre unitățile școlare care oferă programe de formare nivel 3 și unitățile școlare acreditate pentru formarea adulților (vezi anexa 5.26) constatăm următoarele:

- numărul de cursanți este scăzut față de media regiunii, concentrarea de absolvenți fiind în municipiul Bacău (zona I)– pe nivel I și II.
- cursanții care doresc să urmeze acest tip de formare preferă cursurile gratuite oferite de AJOFM

5.7.6. Parteneriate școală – întreprindere, active în 2023 - 2024

Anexa 13, din partea a doua a PLAI, prezintă situația relațiilor de parteneriat între unități școlare TVET și parteneri în formare profesională.

Din analiza datelor precizăm următoarele:

- La nivel județean numărul partenerilor este cel puțin triplu decât cel al furnizorilor de formare;
- cele mai solicitate domenii sunt industria textilă, mecanică, agricultura, industria lemnului, comerț, electric

Dintre acțiunile cu impact strategic pentru progresul planului de măsuri se desprind cele care recomandă **consolidarea și extinderea rețelelor de colaborare între școli** (asociind și rețele de parteneri sociali) care împreună să-și propună:

- investigarea nevoilor de calificare dintr-un sector de activitate sau arie teritorială de interes comun;
- coordonare în rețea (sau formarea de consorții școlare) pentru planificarea ofertei pe baza unei strategii comune pe termen lung (segmentarea ofertei prin diferențiere/eliminarea paralelismelor între școli teritorial apropiate, acoperirea rațională a nevoilor de calificare etc.);
- anticiparea și asigurarea la nivelul rețelei a posibilităților de constituire a claselor pentru continuarea studiilor în ciclul superior al liceului - în cadrul fiecărui traseu de pregătire planificat;
- colaborare pentru elaborarea de materiale de promovare a carierei pe fiecare domeniu de pregătire;
- colaborare în teritoriu pentru asistență specializată, consiliere și sprijin în favoarea familiilor/elevilor cu risc de abandon timpuriu (din medii sociale sau etnice defavorizate, familii de emigranți, familii monoparentale etc.

5.8. PRINCIPALELE CONCLUZII DIN ANALIZA Î.P.T. JUDEȚEAN

Concluzii	Implicații pentru dezvoltarea resurselor umane, IPT
CONCLUZII DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE CONTEXT	
Concluzii desprinse din contextul european de politici în educație și formare profesională	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea șanselor de ocupare a absolvenților de învățământ profesional; ➤ Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ➤ Creșterea adaptabilității forței de muncă ➤ Promovarea șanselor egale pentru participare la piața muncii ➤ Creșterea implicării școlilor din ÎPT în programe de măsuri active pentru ocuparea forței de muncă. ➤ Dezvoltarea serviciilor de orientare și consiliere profesională ➤ Creșterea atractivității ofertei și calității educației și formării profesionale în IPT conform proiecțiilor (cca. 50 % din totalul locurilor de muncă din 2020 vor fi pentru calificări de nivel mediu rezultate din programe de educație și formare profesională) ➤ Dezvoltarea rapidă a învățării online și asigurarea condițiilor tehnice necesare pentru desfășurarea acesteia.

Concluzii desprinse din asumarea contribuției ÎPT pentru îndeplinirea celor 3 priorități din Strategia Europa 2020 pentru creștere inteligentă, durabilă și inclusivă	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea parteneriatelor între sectorul educației și piața muncii, în special prin implicarea partenerilor sociali în planificarea ofertei de educație și formare profesională. ➤ Implementarea Cadrului European al Calificărilor (EQF); ➤ Asigurarea dobândirii și recunoașterii, prin învățământul general, profesional și superior și prin formarea adulților, inclusiv pe cale non-formală sau informală, a competențelor solicitate pentru angajare în formarea continuă și pe piața muncii. ➤ Dezvoltarea de sisteme educaționale și de formare moderne care să asigure competențe-cheie și excelența.
Concluzii desprinse din contextul educațional	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizarea unor legături compatibile între ciclurile de învățământ și cerințele unei educații moderne ➤ Dezvoltarea învățământului profesional, liceal (filiera tehnologică) și al școlii postliceale. ➤ Modernizarea și descongestionarea curriculumului. ➤ Susținerea și dezvoltarea învățării pe tot parcursul vieții prin implementarea și diversificarea programelor în domeniul educației adulților
Concluzii desprinse din contextual demografic	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Planificarea ofertei și a resurselor sistemului ÎPT pe termen lung trebuie să țină cont implicațiile scăderii demografice, îndeosebi a populației școlare, în paralel cu fenomenul de îmbătrânire demografică. ➤ Măsuri compensatorii pentru scăderile demografice prin creșterea ratei de cuprindere, prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE INTRARE	
Raportul număr elevi/număr norme didactice	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Crearea consorțiilor școlare în vederea realizării transferului de elevi și normarea personalului didactic în cadrul aceluiași consorțiu.
Resursele umane din ÎPT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Măsurile privind dezvoltarea profesională a personalului didactic din ÎPT trebuie să vizeze: <i>competențele metodice; actualizarea competențelor de specialitate</i> cu accent pe noile tehnologii și schimbările organizaționale din mediul economic; competențe aferente noilor calificări cerute pe piața muncii. ➤ Reducerile prognozate pentru populația ocupată în învățământ cauzate de reducerea previzionată pentru populația școlară atrage după sine identificarea și planificarea unor măsuri adecvate (mobilitate în cadrul sistemului, reconversie profesională, măsuri compensatorii (prevenirea abandonului și oferte de formare profesională pentru adulți etc.)).
Resursele materiale și condițiile de învățare	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Necesitatea derulării programelor de dotare cu echipamente didactice pentru pregătirea de specialitate. ➤ Identificarea unităților școlare viabile ce necesită dezvoltarea infrastructurii și a dotărilor la nivel regional și local. ➤ Necesitatea unor programe de reabilitare și modernizare a infrastructurii, o planificare strategică a

	<p>intervențiilor la nivel de județși regiune, aprobate de structurile partenoriale locale și regionale</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Înființarea consorțiilorșcolareîn vederea utilizării în comun a spațiilor școlare, echipamentelor didactice, săli de sport, cămine, cantine școlare
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORI DE PROCES	
Mecanismele decizionale și descentralizarea funcțională în TVET	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Consolidarea structurilor consultative din ÎPT și creșterea rolului partenerilor sociali în planificarea ofertei și antrenarea sporită a acestora în procesele decizionale inclusiv accesarea finanțărilor. ➤ Atragerea agenților economici în efortul de planificare pe termen lung în ÎPT. ➤ Promovarea rețelelor partenoriale între școli.
Asigurarea calității în IPT	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Solicitarea vizitelor experților ARACIP pentru acordarea autorizării de funcționare provizorie ➤ Depunerea documentației școlilor în vederea acreditării școlilorIPT pentru noi calificări solicitate de piața muncii.
Serviciile de orientare și consiliere	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Adoptarea unui sistem unitar de raportare și a unui indicator calitativ de evaluare a activității serviciilor de orientare și consiliere ➤ Necesitatea unor măsuri vizând creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere, cu privire la numărul de ore de consiliere/elev, numărul de elevi testați aptitudinal și consiliați pentru o decizie informată în alegerea carierei, respectiva traseului de pregătire.
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IEȘIRE	
Rata netă de cuprindere în educație Gradul de cuprindere în educație	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Creșterea accesului la educație pentru elevii din grupele de vârstă 15-18 ani, 19-23 ani și pentru cei proveniți din mediul rural. ➤ Creșterea gradului de acoperire și a calității serviciilor de orientare și consiliere pentru categoriile expuse riscului.
Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație ISCED	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atragerea spre școală a elevilor prin programe guvernamentale și burse la nivel local pentru diminuareași prevenirea abandonului școlar în special în mediul rural, în comunitățile etnice dezavantajate, zonele afectate de migrarea populației, zonele dezavantajate poluri ale sărăciei
Rata de absolvire, pe niveluri de educație ISCED Rata de succes Rata de tranziție în învățământul liceal	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Asigurarea accesului la educație, la serviciile de orientare și consiliere. ➤ Stabilirea țintelormăsurabile privind ratele de tranziție laurmătorul nivel de calificare în perspectiva 2020 (rata abandonului școlar timpuriu să nu depășească 10%), și cel puțin 35% dintineri (30-34 ani) să fie absolvenți de învățământ terțiar).
Rata de părăsire timpurie a sistemului de educație	<ul style="list-style-type: none"> ➤ În ultimii zece ani, rata de părăsire timpurie a școlii în România a avut o evoluție în stagnare de la 19,3% în 2010, la 17,3% în 2013 și apoi din nou o creștere până la 19,1% în 2015. A scăzut apoi constant ajungând la 15,3%

	<p>în 2019, încă departe de ținta propusă și asumată în Strategia 2020, de 11,3% ca rezultat al programelor guvernamentale și locale pentru diminuarea și prevenirea părăsirii timpurii a sistemului educațional.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ La nivelul mediei Uniunii Europene rata de părăsire este de 10,3% în 2019, față de 11% în 2015, iar ținta asumată pentru anul 2020 este de 10%. Cea mai mică rată de părăsire timpurie a școlii este în Croația, de doar 3%, urmată de Lituania și Grecia cu 4 și 4,1%. ➤
Procentul elevilor cu nivel scăzut al competențelor de citire/lectură (PISA) Ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Programe remediale pentru elevii cu dificultăți de învățare (în special cei din categorii defavorizate). ➤ Promovarea învățării centrate pe elev, urmărirea și încurajarea progresului individual. ➤ Încurajarea participării tinerilor la o formă de educație astfel încât ponderea populației cu vârste cuprinse între 20-24 de ani care au absolvit cel puțin învățământul secundar inferior să fie apropiată de valoarea din UE.
Rata de participare în formarea continuă a populației adulte (25-64 ani)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Implicarea asociațiilor și a ONG-urilor pentru reducerea diferențelor privind rata de participare la educație pe tot parcursul vieții dintre România și UE (participare de 1,5% în România față de 9,3% media UE). ➤ Derularea de proiecte cu finanțare europeană printr-o structură care se dorește susținerea formării continue a adulților
DESPRINSE DIN ANALIZA INDICATORILOR DE IMPACT	
Impactul sistemului de învățământ tehnic asupra ratei șomajului	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oferta educațională adaptată cererii de pe piață. ➤ Programe de consiliere și orientare. ➤ Adoptarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției profesionale a absolvenților. ➤ Colaborarea între AJOFM și ISJ în vederea verificării bazelor de date din șomaj cu noile trasee și finalități ale sistemului de educație și formare profesională. ➤ Realizarea de protocoale de colaborare AJOFM - ISJ pentru monitorizarea inserției absolvenților ➤ Monitorizarea administrativă a inserției absolvenților prin parteneriatul AJOFM - ISJ
Rata de inserție a absolvenților la 6 luni de la absolvire, pe niveluri de educație. Gradul de utilizare a competențelor dobândite de absolvenți la locul de muncă.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sondaje periodice în rândul absolvenților și angajatorilor vizând inserția profesională, gradul de utilizare a competențelor și alte informații utile privind finalitățile sistemului de educație și formare profesională. ➤ Sondaje proprii efectuate direct de către școli. ➤ Sondaje reprezentative pentru rețeaua școlară la nivel local/ regional prin intermediul unor organizații / instituții specializate. ➤ Accesarea proiectelor POSDRU privind inserția profesională sau derularea acestora în regiunea NE în colaborare cu alte regiuni.
DESPRINSE DIN ANALIZA OFERTEI ȘCOLILOR IPT	
Evoluția planurilor de	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Adaptarea ofertei la cerințele pieței muncii prin

<p>școlarizare. Analiza ofertei curente. Ținte pe termen mediu pe domenii de pregătire. Oferta școlilor din ÎPT pentru formarea adulților. Rețele școlare. Parteneriatul cu Întreprinderile.</p>	<p>proiectarea adecvată a planurilor de școlarizare pe domenii/profile și calificări în perspectiva anului 2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Acoperirea rațională a nevoilor de calificare în regiunea NE și în județ ➤ Eliminarea unor paralelisme nejustificate în scopul lărgirii gamei de calificări pentru care poate opta elevul ➤ Utilizarea optimă a resurselor materiale și umane cu impact în creșterea eficienței și calității serviciilor. ➤ Înființarea de noi rețele școlare și dezvoltarea rețelelor școlare existente. ➤ O mai bună colaborarea a școlilor IPT cu agenții economici din domeniu în cadrul parteneriatelor școală-întreprindere
--	--

**CAPITOLUL
VI.EVALUAREA
(MONITORIZAREA)
PROGRESULUI ÎN
IMPLEMENTAREA**

PLAI 2023 - 2024

REZUMAT MONITORIZARE

Conform PRAI 2016- 2025 monitorizarea se poate realiza la 2 niveluri distincte:

Monitorizarea Procesului – Aceasta urmărește modul în care sunt utilizate resursele, progresul activităților și modul în care acestea sunt realizate.

Monitorizarea procesului presupune:

- Revizuirea și planificarea implementării în mod permanent;
- Evaluarea modului în care sunt realizate activitățile față de planificare;
- Identificarea și soluționarea problemelor;
- Construcție în zona punctelor tari;
- Analiza metodelor utilizate în implementare și dacă acestea sunt cele mai bune alternative în atingerea obiectivelor.

Monitorizare Impact - Care urmărește progresul realizat în atingerea indicatorilor de performanță și a impactului pe care planul/programul îl are asupra grupurilor țintă.

Monitorizarea de impact presupune

- Progresul spre atingerea obiectivelor care este măsurat continuu;
- Modificarea de activități ca răspuns la schimbările condițiilor de implementare fără a afecta atingerea obiectivelor inițiale;
- Poate identifica nevoia de a schimba unele obiective;
- Poate identifica nevoia de continuare a unor cercetări;
- Poate verifica anumite presupuneri-supoziții de implementare stabilite inițial.

Componentele esențiale ale unui sistem de monitorizare sunt:

- Selecția indicatorilor pentru fiecare plan/program;
- Un mod de colectare a datelor în legătură cu indicatorii;
- Analiza datelor;
- Prezentarea informațiilor într-un format corespunzător;
- Utilizarea informațiilor pentru îmbunătățirea activităților.

Monitorizarea urmărește și înregistrează informațiile și asigură controlul de calitate.

Astfel monitorizarea implementării PRAI/PLAI este un proces permanent dar frecvența de realizare a rapoartelor de monitorizare este stabilită a fi anual ținând cont de principalul scop al acestora respectiv furnizarea de feedback.

În realizarea raportului de monitorizare sunt implicați membrii desemnați din cadrul CR/CLDPS.

Tipul informațiilor necesare pentru monitorizarea planului/programului se pot grupa în cinci categorii mai largi:

1. Rezultate (results) ale activităților și a ieșirilor/efectelor procesului (outputs);
2. Intrările (inputs) de resurse în program;
3. Progresul planului față de obiective și planurile operaționale;
4. Modul în care planul este manageriat și modul de lucru;
5. Schimbări în cadrul grupurilor țintă.

CAPITOLUL VII. ANALIZA SWOT A CORELĂRII OFERTEI DE FORMARE PROFESIONALĂ CU CEREREA PENTRU JUDEȚUL BACĂU

La nivelul anului școlar 2022 - 2023, pentru județul Bacău, au fost identificate următoarele elemente conform analizei SWOT:

Puncte tari	Puncte slabe
<p>- Existenta unui cadrul legal ce reglementează parteneriatul public privat - CR și CLDPS care sprijină dezvoltarea ÎPT - Ordinul nr. 4456/2015 - publicat în M. Of. al României - în vigoare de la 14 august 2015, ceea ce a favorizat implicarea activă a CLDPS Bacău în activitățile de promovare a IPT.</p> <p>- Existenta cadrului legislativ pentru asigurarea calității (metodologii de asigurare a calității, de monitorizare a inserției, fundamentare a planului de școlarizare, elaborare a planificării în IPT).</p> <p>- Oferta educațională pentru ÎPT la nivelul județului Bacău, reprezintă 55,4% din total (ținta 2020 este 60%).</p> <p>- Oferta de formare este corelată cu cerințele operatorilor economici și domeniile de dezvoltare, gradul de satisfacere a solicitărilor OP în anul școlar 2022 – 2023 este de 93 %.</p> <p>- Numărul de elevi categoria de vârstă relevantă pentru ÎPT este în creștere.</p> <p>- Creșterea numărului de clase pentru învățământul profesional dual până la 6,5 în 2023 - 2024, ceea ce exprimă creșterea interesului agenților economici pentru perfecționarea și formarea forței de muncă la nivelul județului.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proporție ridicată a populației care trăiește în mediul rural (52,8% din total populație, iulie 2019). 2. Insuficiența ofertei de formare continuă, în special în mediul rural. 3. În județul Bacău există un segment semnificativ de populație școlară dezavantajată incluzând 2,14 % populație de etnie romă. 4. Insuficienta dotare a atelierelor școală, în concordanță cu noile tehnologii apărute. 5. Număr mic de programe acreditate CNFPA pentru formarea adulților, la nivelul unităților ÎPT. 6. Indapatarea unie părți a cadrelor didactice și elevilor la cerințele învățării online.
Oportunități	Amenințări
<ol style="list-style-type: none"> 1. Implementarea proiectelor cu finanțări nerambursabile europene în perioada 2014 - 2020 va determina o creștere a locurilor de muncă în construcții, industrieși servicii. 2. Trend ascendent în domeniul industriei cu posibilitatea creării unor noi locuri de muncă în acest domeniu. 3. Posibilitatea accesării fondurilor structurale, pe proiecte, care să dezvolte activitatea economică ca sursă de locuri de muncă, dar și proiectele de tipul PNRR sau POR. 4. Dezvoltarea consorțiului pentru învățământ profesional dual integrat de la nivelul 3 de calificare la nivelul 6 de calificare. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scăderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 -14 ani cu 9,9% în anul 2019, raportat la anul 2010. 2. Accentuarea migrației în afara țării, având ca efect reducerea populației școlare. 3. Schimbări rapide și imprevizibile în economie, ca urmare a crizei economice și financiare mondiale, cu implicații negative pe piața forței de muncă. 4. Situația creată de postpandemia de Corona Virus, războiul din Ucraina și conflictul din Gaza.

5. Posibilitatea derulării unor programe de perfecționare a resurselor umane, conform cererii pieței muncii, cu susținere din Fondul Social European.
6. Existența unui sistem de evaluare a competențelor și de evaluare a cadrelor didactice care motivează formarea continuă a acestora.

CAPITOLUL VIII.REZUMAT – CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU PLANUL DE MĂSURI

1. Pentru ameliorarea efectelor punctelor slabe 1 și 3 utilizând oportunitatea 3 este necesară adaptarea ofertei de formare la cerințele pieței muncii contribuind la scăderea ratei șomajului în rândul tinerilor sub 25 de ani raportat la total șomeri, de la 24,8 (2010) % la 16% (2015).
2. Corelând punctele slabe 2 și 5 cu oportunitățile 3 și 4 se va urmări creșterea populației cu nivel ridicat de educație prin programe de formare continuă, de la 11,4 % în 2006 la 27 % în 2015.
3. Asigurarea egalității de șanse în formarea inițială și reducerea ratei abandonului la învățământul profesional de la 10,5 % în 2006 la 5,5% în 2020.
4. Corelând punctul slab 2 cu oportunitatea 4 sunt necesare măsuri de dezvoltare a resurselor umane din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.
5. Pentru ameliorarea efectelor punctului slab 4 și în corelație cu oportunitatea 3 se poate dezvolta infrastructura unităților școlare IPT în vederea asigurării calității în formare.
6. Corelând punctul slab 1 cu oportunitatea 3 este necesară dezvoltarea învățământului rural și a diversificării ofertei de formare susținută de funcționarea în rețea a școlilor.
7. Pentru a mări rata de tranziție este necesară o mai bună orientare și consiliere școlară profesională din clasele de gimnaziu și cointeresarea partenerilor sociali pentru acordarea de burse pentru a sprijini și motiva elevii.
8. Încurajarea partenerilor sociali și cointeresarea în participarea la programele de formare, informarea și demonstrarea eficienței sistemului de calificare bazat pe competențe pentru asigurarea calității și eficienței în întreprinderi.

Nr. crt.	Recomandare	Nivel de competență
1	Măsuri de susținere a activităților ce urmăresc adaptarea rețelei școlare și a ofertei de formare profesională inițială și continuă, la cerințele pieței muncii și a opțiunilor elevilor.	regional/ local
2	Susținerea activităților ce urmăresc formarea continuă și creșterea ponderii populației cu grad ridicat de pregătire/calificare.	regional/ local
3	Măsuri care să determine asigurarea egalității de șanse în formarea inițială.	regional/ local
4	Măsuri de formare continuă a cadrelor didactice din sistemul IPT, în vederea asigurării calității în formare.	regional/ local
5	Dezvoltarea infrastructurii unităților școlare, în vederea asigurării calității în IPT.	Național/ local
6	Realizarea unui cadru legislativ/normativ care să încurajeze parteneriatul școală- întreprindere, necesar asigurării calității în IPT.	Național

7	Realizarea unui sistem de selecție în formare, pe baza aptitudinilor elevilor și a achizițiilor anterioare începutului traseului de formare.	Național
8.	Analiza și reconfigurarea educației din perspectiva oilor condiții și cerințe ale învățării online pentru toate formele și nivelurile de învățământ	Național

CAPITOLUL IX. ACȚIUNI PROPUSE – PLAN DE MĂSURI

Planul Local de Acțiune pentru perioada 2020 – 2025, actualizat 2022 își propune să contribuie la realizarea obiectivului general al Planului de Dezvoltare al Regiunii NE 2014-2020 și anume: derularea în Regiunea Nord-Est a unui proces de creștere economică durabilă, favorabil creșterii competitivității economice și incluziunii sociale, care să conducă la o diminuare a decalajelor existente față de celelalte regiuni ale României.

Obiectiv general: Creșterea calității și accesului la programe de formare profesională în vederea adaptării la cerințele pieței muncii
PRIORITATEA 1 : Îmbunătățirea relevanței sistemului de formare profesională
Obiective O1: Corelarea ofertei ÎPT cu cererea pieței forței de muncă O2: Dezvoltarea Parteneriatului Public Privat
Indicatori de impact: - Creșterea ratei de ocupare a tinerilor cu nivel de educație ISCED 3 și 4 la 63% până în 2025, - Creșterea ponderii absolvenților învățământului liceal tehnologic și profesional la 60% în 2025,

Obiectivul 1 : Corelarea ofertei ÎPT cu cererea pieței forței de muncă			Preconții și riscuri: - lipsa resurselor financiare pentru derularea de campanii de promovare - durata procedurilor de autorizare - lipsa resurselor pentru monitorizare		
Indicatori: - din total ÎPT: 50% Învățământ Liceal Tehnologic, 50% Învățământ Profesional - din total Învățământ profesional :30% Învățământ Profesional Dual - creșterea procentului absolvenților IPT angajați la OP parteneri ai unităților de învățământ la 25%					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Preconții și riscuri
A.1. Dezvoltarea programelor de învățare la locul de muncă în formarea profesională	număr de clase ÎP, număr de clase în sistem dual	anual	ISJ, UȘ	30% clase Învățământ dual din Învățământul profesional	-Lipsa autorizării, costuri ridicate ale autorizării - durată procedurilor de autorizare, nu permite un răspuns prompt la cerințe OP, se pierde fidelitatea răspunsului la

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

					<i>cererea pieței forței de muncă</i>
A.2. Monitorizarea inserției profesionale a absolvenților programelor de formare	raport monitorizarea inserției la 6 luni raport monitorizarea inserției la 12 luni	anual	ISJ, UȘ	100% unități școlare care monitorizează inserția	<i>Lipsa resurselor financiare, umane Lipsa de expertiză și experiență a personalului didactic în efectuarea monitorizării inserției</i>
A.3. Organizarea de - campanii de promovare, - schimbul de experiențe și bune practici/ mobilități internaționale în formarea profesională	campanii de promovare schimburi de bune practici/mobilități	permanent	ISJ, UAT, UȘ, CCD, CJRAE, OP parteneri	Campanie - Calendar anual	Lipsa resurselor financiare Lipsa personalului specializat în campanii de promovare la nivelul ISJ, UȘ

Obiectivul 2 : Dezvoltarea Parteneriatului Public Privat					Precondiții și riscuri: - interesul scăzut al operatorilor economici/lipsa de comunicare - insuficientă promovare - situația economică regională instabilă
Indicatori: - gradul de satisfacere a solicitărilor OP-95% în 2020 față de 92% 2021 - creșterea numărului de contracte de parteneriate cu OP la 100 % - creșterea implicării OP în elaborarea programelor de formare profesională și CDL la 100%					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1.informarea mediului economic despre oferta IPT	numărul sesiunilor de informare/ numărul OP informați	Mai și octombrie fiecare an	ISJ, UȘ, OP parteneri	2 întâlniri pe UȘ	- lipsă de comunicare/răspuns a OP la solicitările mediului educativ (ISJ, UȘ)
A.2. Realizarea de parteneriate în vederea desfășurării practicii inclusiv organizarea de clase în sistem dual	- numărul de parteneriate cu OP - număr de consorții școală-OP care asigură spații de instruire practică	Mai fiecare an/ conform calendarului aprobat de ministerul educației pentru organizarea și funcționarea IPT	SJ, UȘ, OP parteneri	100% contracte de parteneriat pentru stagiile de practică	<i>Situația economică instabilă, ce nu permite OP încheierea de contracte de parteneriat pe mai mult de 1 an</i>
A.3. implicarea și consultarea OP în realizarea programelor de pregătire practică și CDL	numărul de programe și CDL realizate în parteneriat cu OP	Septembrie-octombrie fiecare an	ISJ, UȘ, OP parteneri	100% CDL /UȘ elaborate în parteneriat cu OP parteneri	Lipsa de personal ai OP disponibil să colaboreze cu UȘ în elaborarea CDL

PRIORITATEA 2: Dezvoltarea sistemelor de asigurare a calității formării profesionale
Obiective: O3: Asigurarea calității sistemului de formare profesională inițială O4: Actualizarea instrumentelor de planificare strategică PRAI/PLAI/PAS
Indicatori de impact: - Reducerea ratei abandonului școlar la învățământul liceal tehnologic și la învățământul profesional la 2% în 2022 de la 5,9% R și 3,4% U în 2020 - creșterea ponderii absolvenților din ÎPT la 100% în 2022 de la 97,6% în 2018 - creșterea ponderii absolvenților din Învățământul profesional la 100% în 2022 de la 90,2% în 2018

Obiectivul 3 : Asigurarea calității sistemului de formare profesională		Precondiții și riscuri: - lipsă strategie de dezvoltare și planificare fonduri pentru sistemul educativ - lipsa de implicare a cadrelor didactice - lipsa de atractivitate a cursurilor			
Indicatori: - Actualizarea infrastructurii formării profesionale inițiale conform cerințelor exprimate în SPP - Creșterea numărului de profesori calificați la 100% în 2022 de la 98,36% în 2024 - Actualizarea competențelor personalului didactic conform cerințelor OP					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1.Dezvoltarea centrelor de formare profesională și dotarea unităților școlare cu echipamente	număr de școli cu dotare corespunzătoare - ateliere și laboratoare conform SPP	2024	ISJ,OP, UAT	100% UȘ dotate corespunzător SPP	<i>Lipsă de surse de finanțare locale</i>
A.2.Dezvoltarea de programe de perfecționare/specializare /recalificare a cadrelor didactice	- număr de programe de specializare/perfecționare/ reconversie profesionala pentru cadrele didactice - număr de cadre didactice care participa la programe	2024	ISJ, CCD	80% participare cadre didactice la programe de specializare/perfecționare/reconversie	<i>Lipsa de motivare a cadrelor didactice Lipsa de atractivitate a cursurilor (Conținuturile cursurilor nu sunt actualizate conform nevoilor actuale) Devalorizarea formării, datorită concurenței</i>

Obiectivul 4: Actualizarea instrumentelor de planificare strategică PRAI/PLAI/PAS					Precondiții și riscuri: - lipsă finanțare - lipsă persoane disponibile și cu resurse de timp
Indicatori: - actualizarea anuală a PRAI/PLAI/PAS - participarea la cursuri de management educativ a tuturor directorilor numiți prin concurs sau cu delegație					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Actualizarea PRAI/PLAI/PAS	PRAI/PLAI/PAS anual	anual	CR/CLDPS	1 PRAI 6 PLAI 201 PAS	<i>Lipsa finanțare Lipsă implicare</i>
A.2 Monitorizarea implementării PRAI/PLAI/PAS	Raport monitorizare implementare PRAI/PLAI/PAS	anual	CR/CLDPS	1 Raport monitorizare PRAI/PLAI/PAS	<i>Lipsă de fonduri Lipsă de timp a persoanelor responsabile</i>

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC (PLAI), BACĂU 2020-2025, actualizat 2023

	cu recomandări				
A.3. Participarea directorilor și cadrelor didactice la cursuri de management educativ	Competențe de management educativ aplicate în elaborarea PAS	2023-2024	ISJ/CCD	100% directori participanți la cursuri 30% /UȘ cadre didactice participante la cursuri	<i>Lipsă de cursuri/ autorizate la nivel local</i> <i>Lipsa unei analize de nevoi de formare a cadrelor didactice</i> <i>Lipsă de implicare a cadrelor didactice/ directori/</i>

PRIORITATEA 3 : Asigurarea egalității de șanse și accesului la educație

Obiective

O5: Creșterea participării și facilitarea accesului grupurilor defavorizate la programele de formare profesională

O6: Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de Orientare și Consiliere Profesională

Indicatori de impact:

- scăderea ratei de părăsire timpurie a școlii de la 22,5% în 2020 la 10% în 2025

- scăderea nr. elevi/consilier în vederea îmbunătățirii calității serviciilor OPS

<p>Obiectivul 5 : Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională</p> <p>Indicatori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - număr de tineri din ÎPT beneficiari de susținere financiară la 100% - număr de programe/proiecte prin care se dezvoltă competențe antreprenoriale 25 		<p>Precondiții și riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipsă fonduri bugetul local - lipsa de autorizării de funcționare a căminelor și cantinelor existente datorită neasigurării condițiilor - ineficiența costurilor de întreținere a infrastructurii existente 			
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. susținerea tinerilor defavorizați în vederea participării la educație și formare profesională	- număr de elevi beneficiari de susținere financiară (bugetul de stat, sau OP) - număr de elevi ce beneficiază de cazare în internat și cantină	anual	ISJ, UAT,OP	Număr de elevi susținuți financiar/cazați cu masă	<i>Lipsa fonduri bugetul local</i> <i>Desfășurarea infrastructurii școlilor ce dețineau cămin și cantină</i> <i>Lipsă autorizații de funcționare cămine și cantine existente</i> <i>Ineficiența costurilor căminelor/cantinelor de dimensiuni mari, ce ar putea fi folosite pentru numărul mic de elevi din prezent</i>
A.2. Dezvoltarea competențelor antreprenoriale in cadrul programelor de formare profesională	număr de elevi ce activează în cadrul unei firme de exercițiu	anual	ISJ CJRAE	număr de firme de exercițiu înființate. Număr de elevi ce activează în firma de exercițiu	<i>Lipsă interes/motivare</i> <i>Puține școli au implementat programul firme de exercițiu</i>

Obiectivul 6: Dezvoltarea infrastructurii serviciilor de Orientare si Consiliere

Precondiții și riscuri:

- lipsa de fonduri pentru înființarea posturilor de consilier școlar

Profesională		pentru fiecare unitate școlară - lipsa de interes din partea cadrelor didactice de a participa la programe de OSP			
Indicatori: - creșterea numărului de personal calificat în oferirea serviciilor de OPS la 100% - număr de elevi și părinți informați și consiliați 100%					
Acțiuni - Activități	Rezultate	Termene	Instituții responsabile	Indicatori	Precondiții și riscuri
A.1. Îmbunătățirea serviciilor de OSP și a consilierii în carieră	- număr de centre de informare și consiliere - număr de cadre didactice calificate în OSP	anual	ISJ, CJRAE		<i>Numărul mare de elevi ce revine unui consilier Lipsa fondurilor pentru înființarea mai multor posturi de consilieri Lipsa de interes a cadrelor didactice de a participa la cursuri de OPS</i>
A.2 Facilitarea accesului la programele de informare și OSP a elevilor și părinților	număr de elevi consiliați număr părinți consiliați	anual	UȘ, ISJ, CJRAE	100% elevi, părinți/tutori informați din clasa a VIII-a privind oportunitățile de pe piața forței de muncă	<i>Lipsa de comunicare a părinților cu școala În sistemul ÎPT un procent foarte mare de elevi provine din familii monoparentale, au părinți ambii sau numai unul plecați la muncă în alte țări și nu este legalizată tutela acestora</i>